

Adviesrapport van de Inwoners Advies Commissie

In het kader van 'Samen in Balans'

Aangeboden aan het college
en de gemeenteraad van Zeist

30 maart 2021 (finale vormgeving)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Voorstellen in het kort	6
3. Voorstellen per themagroep	22
Inleiding	22
Bestuur en Financiën	23
1.1 Optimale dienstverlening door digitalisering	23
1.2 Inkrimping ambtelijke organisatie door digitalisering	24
1.3 Wonen WOZ_OZB	25
1.4 Dekking structurele tekort van de rijksbijdrage	26
1.5 Reductie van de personele lasten	27
1.6 Sociaal Domein	28
1.7 De burger en zijn eigenaarschap	29
1.8 Effectieve en slagvaardige burgerparticipatie	30
1.9 Sport en ontmoeten	31
1.10 Organisatie integraal werken	33
1.11 Centrum en ontmoeten	35
1.12 Zelfbeheer stimuleren met Zeister Knopen	39
Activiteit en Gezondheid	41
2.1 Mentale weerbaarheid	41
2.2 Biodiversiteit door de buurt!	41
2.3 App om vraag en aanbod te matchen	44
2.4 Combineren culturele faciliteiten in het centrum	44
2.5 Mobiliteit centrum en Slotlaan	45
2.6 Sport betrokkenheid	46
2.7 Sport stimulans	47
Zorg en Ondersteuning	48
3.1 Tiny Houses	48
3.2 Bekendheid van CJG-wijkteams vergroten	57
3.3 Zeist On Air!	58
3.4 Grip op cijfers	59
3.5 Monitoring gebruik voorzieningen	64
3.6 Heldere en transparante toegang tot de juiste ondersteuning	66
3.7 Preventie Jeugdzorg	69
3.8 Van wijk naar buurt – Concept Austerlitz Zorgt	71
Wonen en Duurzaamheid	73
4.1 Afkoppelen	73
4.2 GFT afval	74
4.3 Belasten ophalen grof vuil	75
4.4 Afschaffen extra zomerinzameling GFT	75
4.5 Afschaffen zomeravondopenstelling recyclingstation	76
4.6 Composter	76
4.7 Minder bladblazen en minder maaien van gras en bermen	77

4.8 Sleutel tot succesvolle doorstroming bij ouderen	81
4.9 Grondexploitatie	86
4.10 Kringloopwinkel bouwmaterialen	92
4.11 Opnieuw invoeren van hondenbelasting	93
4.12 Verduurzaming openbare verlichting	93
4.13 Wonen OZB_WOZ	94
4.14 Tiny Houses en hoogbouw	103
4.15 Transformatie project 1 – leegstand Slotlaan – Steynlaan	107
4.16 Transformatie project 2 – Levensloopbestendig wonen	109
4.17 Transformatie project 3 – Kantoorvilla's Utrechtseweg	110
4.18 Omgevingsvergunning	113
Veiligheid en Mobiliteit	116
5.1 Dierenwelzijn	116
5.2 Besparing Drank en Horecawet (DHW)	117
5.3 Herinvoering hondenbelasting	117
5.4 Inzet Boa's	118
5.5 Energiebesparing brandweerkazerne	119
5.6 Privatisering in veiligheid	123
5.7 Privatisering openbaar groen	124
5.8 Fietsstraat, auto te gast	125
5.9 Wegafsluitingen door paaltjes	126
5.10 Onkruidbestrijding samen met bewoners	126
5.11 Zeist en haar auto's – parkeren centrum	133
5.12 Own your Future	135
5.13 Wijkgericht werken	136
Meedoen en Onderwijs	139
6.1 Preventie	139
6.2 Communicatie en Loket	145
6.3 Verhoging WOZ-OZB	155
6.4 Het 'Iedereen geeft' principe	157
4. Opmerkingen	159

1. Inleiding

Eind november 2020 viel een brief van de gemeente op 6500 willekeurige deurmatten in Austerlitz, Bosch en Duin, Den Dolder, Huis ter Heide en Zeist. 'Uw kans op invloed', stond op de envelop. De brief had tot gevolg dat bijna 1000 inwoners zich bij de gemeente meldden. Zij boden zich aan om de gemeenteraad te adviseren over hoe ze de gemeentelijke inkomsten en uitgaven weer in balans kan brengen.

De aanleiding waren besluiten in de gemeenteraad van september en oktober 2020. De gemeenteraad zag dat er nieuwe keuzes nodig zijn, omdat de zorgkosten voor de gemeente flink hoger worden. Ook is er extra geld nodig door de effecten van corona. Tegelijkertijd krijgt de gemeente minder geld van het Rijk. Als we niets doen komt de gemeente de komende jaren miljoenen euro's te kort. Daarom moet de gemeenteraad keuzes maken en de raad maakt daarbij graag gebruik van het advies van de inwoners van Zeist. Daarom vroeg de gemeenteraad het college van B&W de vorming van een Inwoners Advies Commissie voor te bereiden. En dat leidde tot de verzending van de 6500 brieven.

Uit de bijna 1000 aanmeldingen is door loting een Inwoners Advies Commissie gevormd van 150 inwoners. Een gevarieerde groep: mannen en vrouwen, van alle leeftijden, uit alle wijken en kernen en met diverse opleidingsachtergronden.

Sinds januari van dit jaar verdiepten zij zich in de vragen die voorliggen. Wat zijn hun dromen voor Zeist? Waar mag niet op worden bespaard? Wat kan er misschien met minder budget toe? Hoe kan de gemeente besparen door anders te werken?

De afgelopen drie maanden hebben de leden van de Inwoners Advies Commissie zich verdiept in het werk dat de gemeente voor de samenleving doet. Voor velen was dat een relatief onbekende wereld. Met veel enthousiasme, betrokkenheid en inzet hebben de inwoners hard gewerkt om de gemeenteraad en het college van B&W een pakket aan voorstellen mee te geven. Verdeeld in zes themagroepen zijn ze aan de slag gegaan. De thema's zijn:

- (1) Bestuur en Financiën**
- (2) Activiteit en Gezondheid**
- (3) Zorg en Ondersteuning**
- (4) Wonen en Duurzaamheid**
- (5) Veiligheid en Mobiliteit**
- (6) Meedoen en Onderwijs**

Daarbij werden ze ondersteund door medewerkers van de gemeente, die de Inwoners Advies Commissie hebben voorzien van de benodigde informatie over het gemeentelijk werk.

Het resultaat ligt voor u. Tweeënzestig voorstellen van de Inwoners Advies Commissie voor de gemeenteraad en het college van B&W, gebundeld in dit adviesrapport.

Er zijn voorstellen waar concrete bedragen zijn genoemd, als eerste inschattingen. Bij andere moet die financiële uitwerking nog plaatsvinden. Er zijn ook voorstellen die een uitdagende, vernieuwende denkrichting bieden. Deze nodigen uit tot nader onderzoek en/of nadere uitwerking. Er was onvoldoende tijd om door te rekenen wat die voorstellen financieel betekenen: die doorrekeningen volgen nog.

Hoofdstuk 2 bevat van elk voorstel een korte samenvatting, zodat de lezer snel een beeld krijgt van de oogst. In hoofdstuk 3 staan de voorstellen in zijn geheel, inclusief eventuele bijlagen. Hoofdstuk 4 bevat opmerkingen die enkele IAC-leden hebben gemaakt bij een aantal van de voorstellen.

De Inwoners Advies Commissie vertrouwt erop hiermee stevige en doordachte antwoorden te hebben gegeven op de adviesvraag die de gemeenteraad aan de commissie heeft voorgelegd. Met dit adviesrapport kan de gemeenteraad haar voordeel doen. In het belang van een gezond huishoudboekje én in het belang van een goed leven in alle kernen van de gemeente Zeist.

De Inwoners Advies Commissie wenst de gemeenteraad en het college van B&W veel wijsheid bij de beoordeling van deze voorstellen, en bij de besluitvorming rond de kadernota en de begroting 2022.

2. Voorstellen in het kort

De Inwoners Advies Commissie is in zes themagroepen aan de slag gegaan: (1) Bestuur en Financiën, (2) Activiteit en Gezondheid, (3) Zorg en Ondersteuning, (4) Wonen en Duurzaamheid, (5) Veiligheid en Mobiliteit en (6) Meedoen en Onderwijs. Met gemiddeld 10 voorstellen per themagroep heeft de commissie een enorme productie geleverd.

Om de lezer snel een beeld te kunnen geven van de voorstellen, hebben de IAC-leden van elk voorstel een samenvatting gemaakt. Deze samenvattingen staan in dit hoofdstuk. De nummering en titels komen overeen met de volledige voorstellen in het complete eindrapport.

1.1 Optimale dienstverlening door digitalisering

De burger van de gemeente Zeist heeft dagelijks contact met de gemeente Zeist; aanvragen van een paspoort of rijbewijs, indicatiestelling voor een WMO-voorziening, het doorgeven van een geboorte van een kind, aanvragen van subsidies, wijzigen van een adres, et cetera. Vaak leidt het voorgaande tot een administratief proces om iets in gang te zetten. Dit voorstel beschrijft hoe het klantcontact en het daaropvolgende administratieve proces geoptimaliseerd kan worden door middels van digitalisering. Er gaat een win-win situatie ontstaan voor de burger en gemeente door de dienstverlening 24/7 aan te bieden en daar waar de burger het wenst kan die naar het loket gaan. Het grote verschil met huidige voorstellen die de gemeente heeft gedaan is dat het niet gericht is op het verschraken van de dienstverlening, maar juist het kwalitatief beter neerzetten van de dienstverlening. Door een meer gedigitaliseerde manier (kanaalverschuiving door het makkelijker te maken) van het aanbod van gemeentelijke diensten en producten blijven alleen de meer complexe gevallen over of daar waar de burger graag persoonlijk contact heeft. Uiteindelijk zal dit kunnen resulteren in een samensmelting van de front- en backoffice, waardoor een hoogwaardig adviescentrum ontstaat waar burgers direct wordt geholpen en er ruimte is voor signalerende functie vanuit de gemeente.

1.2 Inkrimping ambtelijke organisatie door digitalisering

Door verdere digitalisering en efficiëntere bedrijfsvoering zijn veel processen anno 2021 aan verandering onderhevig. Hiermee ook de werkzaamheden/functies die veranderen of (deels) geautomatiseerd kunnen worden. In deze veranderlijke omgeving is het in kader van de benodigde bezuinigingen niet meer dan logisch dat een van de grootste posten (arbeid) daadwerkelijk goed wordt onderzocht. Een zoektocht naar het samenvoegen van functies, overcapaciteit of eventueel outsourcing. Uit gesprekken gevoerd met afdelingshoofden komt naar voren dat er zeker bepaalde functies bestaan die anders ingedeeld kunnen worden of die overcapaciteit bevatten.

De taakstelling van 500k in fase 1 van Samen in balans ligt er al maar is erg laag ingeschoten. Deze 500k moet met de effecten van digitalisering & hogere efficiëntie toch zeker tot een aanzienlijk hogere besparing kunnen leiden.

Kortom: Verhoog de taakstelling die er ligt naar min. 1 miljoen, ga met afdelingshoofden in gesprek en d.m.v. interne beoordelingen beslissen waar snijden mogelijk is.

Algemene inleiding voor de voorstellen 1.3, 1.4 en 1.6

Dit is een gecombineerde samenvatting.

- 1) de kosten in het Sociaal Domein (I.6) lopen structureel sterk op, speciaal bij enkele door het Rijk overgedragen taken (Jeugdzorg en WMO);
- 2) het Rijk is nalatig door deze stijging ontoereikend te compenseren (I.4);
- 3) het zou onterecht zijn de inwoners voor de dekking daarvan te laten opdraaien door de OZB – die dient ter dekking van de algemene voorzieningen in de gemeente – te verhogen (I.3).

1.3 Wonen WOZ_OZB

Vanwege het vergrote woningareaal is het totaal der woningwaarden met 7% gestegen, terwijl de opbrengst van de OZB daar duidelijk onder blijft vanwege het feit dat de Raad het heffingspercentage 2021 met ruim 4% naar beneden heeft bijgesteld.

De subgroep stelt met nadruk dat de opbrengst van de OZB (woningen en niet-woningen) bedoeld is om het niveau te handhaven van de voorzieningen ten goede van de Zeister burgers en bedrijven.

De subgroep acht het noodzakelijk dat College en Raad (huidig en in de samenstelling na de komende Raadsverkiezingen) een onderzoek laten uitvoeren naar de relatie tussen het gewenste peil van de taken en voorzieningen die vanuit de OZB bekostigd worden enerzijds en de opbrengst van de OZB anderzijds, om vervolgens tot een meerjarenbeleid ten deze te komen.

1.4 Dekking van het structurele tekort van de Rijksbijdrage

De structurele tekorten, voornamelijk vanwege de kosten van het Sociaal Domein, worden gemaskeerd door benutting van de algemene reserve in de begrotingen 2021 en 2022, terwijl de subgroep de geprognoseerde positieve saldi voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 niet realiseerbaar acht. De subgroep doet de volgende aanbevelingen:

1. Opdracht te geven tot het maken van een opstelling van de uitgaven, meer in het bijzonder in het Sociaal Domein, van de meerkosten die in de jaren 2018-2020 ten laste van de gemeente zijn gekomen ten opzichte van de bijdrage(n) van Rijksweg, alsook hetzelfde te doen voor het boekjaar 2021.
2. Het Rijk verantwoordelijk te stellen voor het dekken van het tekort dat in de jaren 2018-2021 is ontstaan in de uitkeringen van het Gemeentefonds en, indien vóór de behandeling van de gemeentebegroting 2022 geen gunstige uitkomst is verkregen, in de gemeentebegroting 2022 een post 'te verwachte bijzondere verhoging van de Rijksbijdrage' op te nemen ter grootte van de onder 1 genoemde opstellingen.
3. In de meerjarenbegrotingen 2023 e.v. jaren zowel realistische bedragen op te nemen voor de uitgaven vanwege door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken als het bedrag dat voor die taken niet gedekt wordt door relevante toewijzingen van Rijksweg.
4. Op het onderwerp 'dekking van de structurele tekorten van Rijksweg' (naast het onder 2 en 3 genoemde en voor zover zinvol) de krachten te bundelen met de andere gemeenten via VNG, G4, G40, M50 en P12 bij het 'aansprakelijk' stellen van het Rijk voor het dekken van de tekorten in de uitkeringen van het Gemeentefonds, meer in het bijzonder in het Sociaal Domein.

1.5 Reductie van de personele lasten

De subgroep acht – zonder tekort te doen aan de dienstverlening aan Raad, College en burgerij – een reductie op de personeelsformatie mogelijk door verdere digitalisering, verkorting van de overleglijnen en versterking van de doelmatigheid.

Het advies van de subgroep is om de leiding van het gemeentelijk apparaat opdracht te geven om

- tijdens de periode van de meerjarenbegroting de formatie, zowel voor het personeel in de diensten als voor de overhead en de ondersteuning van de organisatie, met in totaal vier procent (= ca. 14 fte) in te korten,
- een formatieplan op te stellen om deze korting te realiseren, en
- indien nodig een strak vacaturebeleid in te stellen.

Volgens onze berekening betekent dit een structurele besparing à 4% van € 1,1 miljoen.

1.6 Sociaal Domein

In het Sociaal Domein gaat het om de grootste uitgavensector van de gemeente. Het Domein kent een ingewikkelde problematiek die bestuurlijke prioriteit verdient. De subgroep doet de volgende aanbevelingen:

1. Stel met prioriteit een plan van aanpak ten aanzien van het Sociaal Domein vast.
2. Laat het functioneren van het Sociaal Domein (intern, in RSD-verband en in relatie tot de zorgaanbieders) door een buitenstaander doorlichten, mogelijk in samenwerking met andere vergelijkbare gemeenten, bijv. in M50-verband.
3. Benoem het Sociaal Domein, de 'grootste tak van dienst' van de gemeente, voor de komende twee jaar tot prioriteit van het College met daarbinnen een wethouder in een coördinerende rol.
4. Benoem een ervaren directeur Sociaal Domein.
5. Laat - vooropgesteld dat zorg gegeven moet worden wanneer die nodig is – bij de uitvoering kritisch gekeken worden zowel naar de binnengekomen aanvragen als naar de indicatiestellingen van derden.
6. Verkort de tijdsduur tussen de vraag van de burger en de bekendmaking van de beslissing.
7. Wij kunnen ons indenken dat de Raad besluit tot het vragen van een periodieke voortgangsrapportage met betrekking tot het Sociale Domein.

1.7 De burger en zijn eigenaarschap

Burgers worden "mede-eigenaar" van de gemeente Zeist. Met andere woorden, laat burgers initiatieven nemen en realiseren. Van adviseur naar realisator/ eigenaar. Uiteraard in een co-creatie met de ambtenaren van gemeente. Echter zal de gemeente in deze proeftuin een meer faciliterende rol hebben dan een initiatief nemende rol.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Groenvoorziening door de burgers zelf laten verzorgen.
- Burger(s) de rol geven van "buurtburgermeester" in de wijk.
- Winkeliers ruimte geven tot realiseren van ideeën waardoor het winkelgebied aantrekkelijker wordt.
- Taakstelling duurzaamheid voorleggen aan de burgers van de gemeente, wat kunnen zij mee DOEN?

Door te vragen aan de burger om meer eigenaarschap te nemen en door te doen i.p.v. adviseren ontstaat er een verbinding tussen de gemeente en zijn burgers (verbindingsofficier). Om deze eerste stap te zetten lijkt een burger-budget wenselijk.

Dit voorstel heeft overeenkomsten met de volgende voorstellen uit andere themagroepen:

- Themagroep Activiteit en Gezondheid: Voorstel 2.2 Biodiversiteit door de buurt.
- Themagroep Veiligheid en Mobiliteit: Voorstel 5.10 Onkruidbestrijding samen met bewoners.

1.8 Effectieve en slagvaardige burgerparticipatie

Uit gesprekken met gemeenteambtenaren is gebleken dat burgerparticipatie binnen projecten soms zo ingewikkeld wordt dat participanten het overzicht kwijtraken. Het complexe burgerparticipatieproces wordt te veel en te vaak over een te lang tijdsbestek getrokken, waardoor betrokken partijen de draad kwijtraken, afhaken of, wanneer ze op een later moment aanhaken, bepaalde eerdere besluiten niet ondersteunen. Resultaat hiervan is dat door alle betrokken partijen en te behartigen belangen het oorspronkelijke doel vertroebelt.

Hierdoor verliest de burger interesse en enthousiasme en verliest de gemeente draagvlak voor haar beslissingen. Het burgerparticipatieproces werkt in dat geval averechts. We willen naar een vorm van burgerparticipatie toe die slagvaardiger en effectiever is door kortere, concrete, duidelijk ingekaderde participatietrajecten waarin de gemeente duidelijk de leiding neemt en overzichtelijk communiceert naar de participerende burgers, mede door middel van de digitale mogelijkheden.

1.9 Sport en ontmoeten

Veel sportvoorzieningen van de gemeente Zeist zijn 40 jaar of ouder. Ook voldoen de binnensport locaties niet aan goede maten voor veel sporten en hierdoor is meervoudig gebruik lastig. Bij de sportverenigingen is vooral behoefte aan grotere sportruimtes/hallen, onder andere voor binnen hockey, korfbal en tennis. Het blijven beheren van oude locaties lijkt goedkoop, maar pakt uiteindelijk veel duurder uit. Structurele verbeteringen zijn hard nodig om in een paar jaar niet tegenover hoge kosten te staan doordat gebreken aan voorzieningen, tekorten en ontevredenheid verder oplopen.

Wij stellen de gemeenteraad voor om een toekomstgericht sportplan te maken. Met meer concentratie naar moderne sportparken waar we elkaar sportief kan ontmoeten, met veel aanbod voor jeugd en zo dat op de snel veranderende behoefte van hen wordt ingespeeld. Betrek de jeugd hier maximaal in... liefst de jeugd die nu jeugdzorg nodig heeft.

Het investeren in sportparken kan de gemeente deels bekostigen uit de exploitatie en het afstoten van enkele kleine gymlokalen. Goede sportfaciliteiten leveren daarnaast een grote bijdrage in het verbeteren van de geestelijke en lichamelijke gezondheid. De kosten voor (jeugd)zorg worden hiermee terug gedrongen.

1.10 Organisatie integraal werken

Het voorstel betreft een gerichter samenwerken van de tactische en operationele diensten waarbij de strategische gebiedsvisie het leidend kader is. Dit biedt een mogelijkheid voor een structurele besparing op onderhoud en instandhouding van de vastgoedportefeuille plus een veel hoger rendement van de nog uit te voeren vastgoedprojecten. Dit sluit aan op een bedrijfseconomische handelswijze die bij veel maatschappelijke instellingen tegenwoordig succesvol toegepast wordt. Dus investeringen in die projecten die ook op de lange termijn de Zeister samenleving dienen.

Tevens leidt een sterke koppeling tussen de afdelingen Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed tot een beter maatschappelijk resultaat. Doorgaan op de huidige werkwijze levert een verdere aftakeling van het stadscentrum en (sport)voorzieningen op, waardoor maatschappelijke belangen zoals ontmoeten, ontspannen en sporten onder druk blijven staan.

1.11 Centrum en ontmoeten

Er komt steeds meer leegstand van winkels en gebouwen in het centrum en steeds meer bewoners trekken naar grotere steden (zoals Utrecht of Amersfoort) om te winkelen, in plaats van naar Zeist.

Er mist een lange termijnplan hoe het centrum duurzaam te verbeteren naar een gezellig, samenhangend, aantrekkelijk hart van de gemeente om te winkelen, elkaar te ontmoeten en voor culturele activiteiten.

Cultuur faciliteiten, zoals de muziekschool en het Kunstenhuis, liggen nu ver van elkaar af en het zou mooi zijn om dit aan elkaar te koppelen in een gebouw. Dit kan op de lange termijn kosten- en ruimtebesparend zijn.

Het voorstel betreft een advies met concrete ideeën: Creëer een visie voor het gehele centrum van Zeist (aanpak t/m 2035) met een samenhangend, onderscheidend en autoluwer centrum, met specialistische winkels en werk/studiefaciliteiten, en zorg voor een opener Slotlaan.

1.12 Zelfbeheer stimuleren met Zeister Knopen

Het voorstel was in eerste instantie een idee om onder meer het groenbeheer los te koppelen als taak van de gemeente en meer aan inwoners over te laten en vrijwilligers te belonen in de vorm van Zeister Knopen. Hierdoor zou de gemeente besparen op loonkosten van de medewerkers die het groenbeheer uitvoeren en het meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid zijn van inwoners. Daarmee zou de Zeister Knoop ook mogelijk aan populariteit winnen, wat goed is voor de sociale cohesie en verbondenheid binnen de gemeente. De Zeister Knoop kan goed zijn voor de lokale economie, omdat zij lokale aankopen stimuleert.

Navraag naar de achtergrond van de medewerkers die het groenbeheer op zich nemen, heeft de subgroep doen beseffen dat dit idee niet sociaal en vooral ook niet Zeist-waardig is. Bovendien zou het juist kunnen leiden tot een verhoging van andere kosten (denk aan maatschappelijke en sociale zekerheidsrechtelijke aspecten).

Het voorstel is gewijzigd in: 'Ja' voor het stimuleren van de Knopen, 'nee' voor het ontslag van kwetsbare medewerkers. Het voorstel is nu om de Zeister Knoop te promoten en hiermee:

- Activiteiten te belonen met knopen die de sociale cohesie vergroten en de verbondenheid met Zeist verbeteren.
- Bij te dragen aan de toename van lokale uitgaven.

2.1 Mentale weerbaarheid

Doel: verhogen mentale weerbaarheid jongeren. Zo geven we ze preventief enkele handvaten.

Hoe:

- Vergroten informatie over mogelijkheden ondersteuning van mentale weerbaarheid bij met name jongeren Dwarsverbanden met voorstel 3.2 (bereikbaarheid van CJG wijkteams vergroten) en voorstel 3.6 (heldere en transparante toegang tot juiste ondersteuning)
- Uitbreiding trainingen op middelbare scholen Dwarsverbanden met voorstel 3.7 (preventie jeugdzorg)

2.2 Biodiversiteit door de buurt

Doel: vergroten biodiversiteit binnen de gemeente Zeist. Tevens dient het ter bevordering van de sociale cohesie in de wijk, de gezondheid van wijkbewoners en klimaatadaptie.

Neveneffect: het groene imago van Zeist kan nationaal worden vergroot.

Hoe:

- Aanstellen (vrijwillige) wijk groen managers die initiatieven uit de wijk coördineren en stimuleren
- Pilot voor één jaar, daarna evaluatie. Vooraf opstellen meetbare eindresultaten
- Vooraf inventarisatie bestaande lopende projecten binnen de gemeente

Besparing:

Enerzijds door minder onderhoudskosten voor de gemeente, aan de andere kant doordat burgers zelf fondsen en externe subsidies zullen (leren) aanschrijven om hun projecten mee te financieren.

2.3 App om vraag en aanbod vrijwilligerswerk te matchen

Doel: ontwikkelen app waardoor vraag en aanbod vrijwilligers bij elkaar komen.

Terreinen app: jeugdzorg, onderhoud groenvoorzieningen, opruimen zwerfvuil, ouderen vervoer en koken voor ouderen.

De app zou je eventueel ook nog breder kunnen trekken voor meerdere doeleinden in Zeist.

Hoe:

- Ontwikkelen app in aansluiting op reeds bestaande initiatieven (van bv Meander Omnium)
- Beheer app voor actualisering vraag en aanbod
- Inzet Zeister knoop/ Zeister circulaire munt als bescheiden stimulatie van vrijwilligerswerk

2.4 Combineren Culturele activiteiten in het centrum

Doel: Een nieuw cultureel centrum (gebouw) in het hart van Zeist waar verschillende culturele faciliteiten en activiteiten samenkomen ter bevordering van de gezelligheid en levendigheid in het centrum.

Hoe:

- Combineren cultureel aanbod De Peppel, Kunstenhuis, Idea en gesubsidieerd programma Figi in één pand (bv door verbouwing de Klinker). Tevens kunnen hier werk/studie plekken worden aangeboden incl. vrijetijdsbesteding voor de jeugd.

- Betere aansluiting op culturele behoeften inwoners Zeist
- Efficiëntere samenwerking tussen partijen en efficiëntere huisvesting
- Genereren inkomsten door verhuur werkplekken, hogere bijdragen inwoners, sponsoring en samengestelde abonnementen (zie benchmark met vergelijkbare gemeente)

Verwachte besparing & opbrengsten: 500-1000 kEur (per jaar excl. Investering, niet doorgerekend door afd. financiën).

2.5 Mobiliteit Centrum en Slotlaan

Doel: autoluwe of autoloze Slotlaan met meer ruimte voor winkelend en recreërend publiek. Dit ter bevordering van de sfeer en de gezelligheid van het centrum.

Hoe:

- Openstellen Weeshuislaan naar Antonlaan voor autoverkeer
- Verbetering wegwijsborden in gebied Slotlaan.
- Stoplichten aan begin en einde Slotlaan
- Ringweg creëren rond Slotlaan en omliggende wijken ter ontlasting van Slotlaan als doorgaande weg.

2.6 Sport betrokkenheid

Doel: Meer inzet vrijwilligers bij onderhoud accommodaties sportclubs en bezuinigen op subsidie Sportief Zeist.

Hoe:

- Vrijwilligers, leden en/of stagiaires gaan onderhoud plegen aan gebouwen sportclubs. Dit eventueel in een stappenplan
- Meer vrijwilligers /stagiaires studenten inzetten bij Sportief Zeist waardoor op de subsidie aan Sportief Zeist kan worden gekort.

2.7 Sport stimulans

Doel: verhogen deelname aan sport onder Zeister bevolking en efficiënte inzet financiële middelen.

Hoe:

- Sportpas creëren voor inwoners Zeist waar door verschillende sportclubs aan kan worden deelgenomen (bv fitness, yoga, atletiek)
- Uitbetaling jeugdsportfonds in termijnen en niet in een keer: hierdoor wordt er niet onterecht geld uitgekeerd voor jeugdsport als kinderen voortijdig met sporten zijn gestopt.

3.1 Tiny Houses

Dit behelst gecombineerde woonvormen met tussen de bewoners onderling gemaakte vaste afspraken voor het verlenen van vrijwilligerswerk.

Dit ter kostenbesparing binnen het Sociaal Domein (WMO en Jeugdhulp) en tevens als een oplossing voor woningzoekenden in alle (volwassen) leeftijdscategorieën. Een intergenerationele samenlevingsvorm, waarbij vanaf de start specifieke afspraken worden gemaakt, kan leiden tot sociale cohesie met op diverse niveaus een win-win situatie. Het gaat hier om gecombineerde woonvormen inclusief Tiny Houses en/of HAT eenheden op één terrein. Te realiseren via bij-plaatsing, bijbouwen en ombouwen van en op (deels al bestaande) locaties.

De kostenbesparing vloeit voort uit een constructie van -bij de start van het project gemaakte- afspraken. Te weten:

1. bewoners van de verschillende woonvormen bieden elkaar naar vermogen externe mantelzorg/ hulp als vrijwilliger;
2. specifieke voorzieningen kunnen worden gedeeld;
3. door de mogelijkheid tot doorstroming kunnen duurdere woningaanpassingen voor ouderen worden voorkomen.

Van de sociale cohesie gaat ook een preventieve werking uit, die ook weer kan leiden tot een kostenbesparing op meerdere vlakken binnen het Sociaal Domein.

3.2 Bekendheid van CJG-wijkteams vergroten

Door in te zetten op de bekendheid van wijkteams gaan wij ervoor zorgen dat de vraag naar specialistische zorg afneemt.

Wijkteams hebben een preventieve werking en wij gaan deze werking vergroten met ons plan.

Om ervoor te zorgen dat de benodigde investering klein blijft maken we hiervoor gebruik van bestaande mediakanalen en kunnen in de uitvoering stagiaires en vrijwilligers worden ingezet.

Wij zetten gericht in op doelgroepen die het meest hebben aan preventieve hulp om zo kosten te besparen op specialistische hulp later.

Jeugd en hun ouders krijgen via scholen voorlichting over de wijkteams en kunnen op verschillende momenten ook de mogelijkheid krijgen om in gesprek te gaan met wijkteams.

Om ouderen te bereiken maken wij gebruik van het kaartjes systeem in supermarkten.

Doordat wij kinderen, jeugd en ouders in een vroeg stadium in contact brengen met de wijkteams werken wij aan een sterkere samenleving gericht op preventieve zorg en ondersteuning waarbij de druk op dure specialistische zorg afneemt.

3.3 Zeist on Air!

Jongeren zitten al bijna een jaar thuis vanwege corona en hebben minder contact met anderen dan ooit tevoren. Wij gaan ervoor zorgen dat jongeren een jumpstart kunnen maken na de corona crisis en het normale leven zo snel mogelijk weer kunnen oppakken.

Dit namelijk door een festival te laten organiseren door scholen in samenwerking met het bedrijfsleven en de jongeren zelf. Dit festival is erop gericht om jongeren van alle wijken en scholen in Zeist met elkaar in contact te brengen om zo de kloof tussen subgroepen te verkleinen.

Maar dat is niet alles, het bedrijfsleven gaat een grote rol spelen in de sponsoring van dit festival.

Deze bedrijven komen op het festival in contact met jongeren om ervoor te zorgen dat jongeren en bedrijven elkaar beter kunnen vinden voor werk en stage mogelijkheden.

De opbrengst van het festival is ongeveer €250.000.

Dit bedrag wordt in de gemeente Zeist besteed aan een project gekozen door de jongerenraad.

3.4 Grip op cijfers

Het lijkt dat er niet altijd duidelijkheid is over de gemaakte (hoge) kosten en de te verwachten kosten. Doel van dit voorstel is om meer inzichtelijkheid te creëren om vervolgens bij te sturen, d.m.v. preventie of andere tools. Mogelijke tools die we zien:

- Gesprekken met verwijzers om verwijzingen in de Jeugdzorg te beperken;
- Er kan een jaarbudget met aanbieders afgesproken worden;
- Omdat huishoudelijke hulp via PGB's vele malen goedkoper is dan via de zorginstellingen zou het PGB-proces eenvoudiger kunnen worden gemaakt (zowel aan de kant van de gemeente als van de ontvanger) waardoor dit meer kan worden ingezet. De team-consulenten kunnen hiervoor worden opgeleid, of er komt bv een apart PGB-team. Dit bespaart alleen al binnen de Wmo voor Huishoudelijke Hulp naar schatting 50%.

3.5 Monitoring gebruik voorzieningen

Voor toewijzing en gebruik zien wij winst in een strakkere monitoring van het gebruik van toegewezen voorzieningen (hulpmiddelen én begeleiding) in zowel Wmo als Jeugdhulp. Zo zou er gekeken moeten worden naar:

- Wordt de voorziening daadwerkelijk gebruikt?
- Is de geboden voorziening inderdaad wat diegene nodig heeft?

- Is iemands zorgvraag ondertussen veranderd?

Hiervoor is een monitoringsplan nodig met evaluatiemomenten. De evaluatie wordt gedaan door een niet betrokken collega. Dit kan aankoop van nieuwe voorzieningen verminderen, hergebruik verbeteren en snel(ler) de juiste voorziening bij de juiste persoon brengen. Dit voorkomt escalaties en dus verlaging van de zorgkosten. Voor fysieke hulpmiddelen kan dit leiden tot een besparing van 5-10% (op jaarlijkse uitgaven van €550.000).

Voor de begeleiding met een geschatte kostenplaats van €26,75 miljoen in 2021, zou 1% vermindering al een besparing van ruim €250.000 opleveren.

3.6 Heldere en transparante toegang tot de juiste ondersteuning

Zeist heeft een groot en divers aantal zorgvoorzieningen. Desalniettemin leidt dit niet zonder meer tot het krijgen van de juiste hulp. In een aantal situaties leidt het tot een lang traject dat veel (onnodige) zorgkosten met zich meebrengt. Doel van dit voorstel is de snelle en correcte toegang tot Wmo, Jeugdhulp én voorliggende voorzieningen voor hulpvragers beter te bewerkstelligen. Via één helder, goed toegankelijk loket wordt bepaald óf hulp en zo ja welk zorgpad van toepassing is. Pas als informele zorg niet mogelijk is, wordt naar het Sociaal Team of CJG-team verwezen. Het juiste te volgen zorgpad per zorgvraag wordt hiertoe herzien: (liefst informele) voorzieningen worden aangeboden vanuit het principe van 'reablement'. Resultaat: Onder andere meer verwijzingen naar voorliggend veld (1/10) = 10% minder zorgkosten en minder escalaties(indirecte opbrengst).

3.7 Preventie Jeugdzorg

Ons voorstel heeft betrekking op scholieren en studenten.

Wij willen dat er activiteiten georganiseerd worden op middelbare scholen voor een vroege signalering van problemen onder jongeren en voor het leren van belangrijke vaardigheden.

Meer (maatschappelijke) stages zorgen ervoor dat er sociale cohesie ontstaat tussen jongeren en ondernemers. Ook krijgen de jongeren dan meer voorbeeldfiguren in hun leven en helpt dit hun bij de studiekeuze.

Activiteiten tijdens tussenuren (sport, kunst, drama) zorgen voor gezonde en ontspannen tijdsbesteding.

Studenten worden ingezet om de activiteiten te organiseren tijdens stages en in de vorm van bijbanen. Ook moet er meer ruimte vrijgemaakt worden om voorlichting te geven als het gaat om roken, alcohol, drugs en gezonde voeding.

Dit resulteert in een kostenbesparing voor de gemeente, namelijk door vroege signalering onder jongeren waardoor er minder jeugdzorg nodig is.

3.8 Van wijk naar buurt, concept Austerlitz Zorgt

Samen voor Zeist is gaan voor Zeist!

Is gaan voor de hele gemeenschap.

Voor alle lagen in de plaatselijke bevolking.

Van en voor klein en groot, voor het zichtbare en het onzichtbare.

Ongeacht afkomst en geslacht.

Ruim bedeed gaat voor minder bedeed.

Laat stérk Zeist zich sterk maken voor degene die even níet sterk zijn.

En hen zichtbaar maken en terug zetten in hun kracht

We kunnen daarvoor gluren bij de burens.

Wat gaat daar goed, ook iets wat in Zeist moet?

Geef tijd aan een idee, heb geduld, je kan er voor de toekomst meer mee.

Algemene samenvatting voorstellen themagroep 4

De woningmarkt zit op slot, landelijk en lokaal. Er is een groot tekort aan passende woningruimte, zowel in de huur- als koopsector. De gemeente zet in haar beleid in op de middenklasse, echter de behoefte aan passende woonruimte vanuit jongeren en ouderen is eveneens nijpend. Het aantal een- en persoonshuishouden zal toenemen in de komende jaren, vooral onder ouderen. Het beleid van de overheid om ouderen langer thuis te laten wonen en zorg vaker te laten verlenen door mantelzorgers staat op gespannen voet, zeker gezien de demografische ontwikkelingen. Er is nauwelijks aandacht voor een oplossing voor de doorstroomproblematiek. Deze aanpakken, met als resultaat het voorkomen van eenzaamheid en het beter beheersen van de kosten van de WMO, kan de transformatie van woningen, naast kantoren, versterken, daar in begrepen de gelegenheid geven aan alternatieve woonvormen als Tiny Houses. Hulp zal nodig zijn bij de financiering door gemeente, wat mogelijk moet zijn gezien haar solvabiliteit en de goedkoopste in de kapitaalmarkt.

4.1 Afkoppelen

Zoveel mogelijk afkoppelen van hemelwater van het rioolstelsel. Dit is gunstig voor ons bodemwatersysteem en gaat droogte tegen. Hemelwater is doorgaans schoon en het is onnodig kostbaar om het af te voeren naar de rioolwaterzuivering. Door de klimaatverandering zal er in de toekomst meer regenval zijn en ligt er overbelasting van het bestaande afvoerstelsel op de loer. Er is daardoor meer risico dat bij de waterzuivering overstorten plaatsvinden, wat grote schade kan aanrichten aan het waterleven. Afkoppelen kan dit voorkomen en zal er daarnaast voor zorgen dat er geen grote uitgaven gedaan hoeven te worden aan het vergroten van de capaciteit van het bestaande rioolstelsel, wat een zeer kostbare maatregel is. Dit zorgt voor grote financiële besparingen op de lange termijn en grote voordelen voor de natuur op zowel korte als lange termijn.

4.2 GFT afval

4.3 Belasten ophalen grof vuil

Willen jullie ook €330.000 euro besparen? Dat kan door de volgende oplossing:

Het optimaliseren van het ophaalschema gft.

Door het stoppen met het wekelijks ophalen in de zomer en voortaan 1x per 4 weken in de winter, kan er €100.000,- worden bespaard. Namelijk €11.000,- per rit. Volgens cijfers van het RMN worden er vaak lege of halflege bakken geleidigd. Voor de enkele huishoudens die hierdoor te weinig capaciteit in de container overhouden, is er kosteloos een extra bak beschikbaar.

Het belasten van het ophalen grofvuil.

Door voortaan €20,- te vragen voor het ophalen van het grofvuil en het aanmoedigen op burgerparticipatie kan er €230.000,- worden bespaard. Dit is uitgerekend met ondersteuning van de rekenkamer. Het verwerken van grofvuil wat opgehaald wordt door de perswagen kost meer dan het gescheiden inleveren bij het afval sorteer station. Het bedrag van €20,- is bijna kostendekkend. Hiermee besparen wij niet alleen €230.000,- maar belasten we als Zeist het milieu ook minder.

Mijn vraag is dan ook tenslotte? Willen jullie in totaal €330.000,- gaan besparen en gaan jullie voor een groen milieu?

Verwerkingskosten / opbrengsten (in € / ton)	
Restafval	- 137
Grofvuil	- 248
GFT	- 85
Glas	+ 24
Papier	+ 45
PMD	+ 245

4.4 Afschaffen extra zomerinzameling GFT

4.5 Afschaffen zomeravondopenstelling recyclestation

Twee maatregelen die waarschijnlijk weinig negatieve invloed zullen hebben op de inwoners van Zeist kunnen een besparing opleveren van 82.000 euro per jaar. De eerste maatregel is om de extra rondes GFT ophalen in de zomer af te schaffen. De extra rondes GFT leverden geen extra GFT-afval op en zijn dus een servicemaatregel zonder noodzaak. Dit afschaffen zou een besparing van 70.000 euro per jaar betekenen. Daarnaast kan er 12.000 euro per jaar bespaard worden door de zomeravondopenstelling van het recyclingstation af te schaffen. Uit het jaar dat deze service er was bleek dat er zeer beperkt gebruik werd gemaakt van de zomeravondopenstelling.

4.6 Composteren

Op dit moment worden jaarlijks zakken met compost uitgedeeld aan burgers van Zeist. Hier profiteren 3000 burgers van. Hoewel het idee was om burgers over te halen om afval te scheiden en iets terug te doen voor de burgers, profiteert maar een klein deel van Zeist hiervan. Het voorstel is om hier mee te stoppen en het composteerbedrijf te verzoeken het Zeister compost aan te bieden aan de Zeister tuincentra. Workshops composteren moeten door blijven gaan, wegens de milieu educatie voor de burgers. Dit zou een besparing betekenen van ongeveer 13.300 euro per jaar.

4.7 Minder bladblazen en minder maaien van gras en bermen

Twee vliegen in een klap slaan. Hoe mooi is dat!

Al is dat wel in strijd met ons streven naar meer biodiversiteit en een beter leefmilieu voor mensen en dieren in onze groene gemeente. Die vliegen en veel ander gedierte willen we meer ruimte geven door voor te stellen blad te blazen waar het moet en te laten liggen waar het kan en gras en de bermen minder te maaien. Door het bladblazen tot het minimaal noodzakelijke te beperken verminderen we de uitstoot van CO₂, de geluidsoverlast en helpen het leven onder het blad. Door minder en later in het jaar te maaien kunnen zaden nog verspreid worden en is er kans voor dieren en insecten (en mensen) om gebruik te maken van de berrnplanten. Tevens helpen we de begroting van de gemeente met ca. € 150.000 per jaar. Misschien slaan we met deze slag wel meerdere vliegen in een klap.

Woonbehoeftes

Dit is een samenvatting voor de voorstellen 4.8 Sleutel tot succesvolle doorstroming van ouderen, 4.9 Grondexploitatie, 4.15, 4.16 en 4.17 Transformatie projecten 1, 2 en 3

Wat zou het toch mooi zijn als wij in Zeist konden zeggen: onze jongeren kunnen zelfstandig wonen, onze ouderen hebben voldoende mogelijkheden om hun eengezinswoningen te verlaten en in mooie appartementen te gaan wonen. En zo brengen we de doorstroom op gang. Gemeente Zeist maakt van de woonvisie een concreet doel, zorgt voor meer invloed op grondposities, stelt voorwaarden om meer sociale huurwoningen en meer middenhuur woningen te bouwen. Met gemengde woonvormen van jongeren, alleenstaanden en ouderen voorkomen we eenzaamheid en beheersen ze van WMO-kosten. Daarnaast stimuleert de gemeente de transformatie van bedrijfspanden en de ontwikkeling van Tiny Houses, door wijzigingen in de bestemmings- en omgevingsplannen.

4.10 Kringloopwinkel bouwmaterialen

Zowel bedrijven als particulieren kunnen hier nog bruikbare materialen inleveren en kopen.

Opties hiervoor zijn:

1. Uitbreiden van de bestaande kringloopwinkel naast de Gamma te Zeist met een afdeling bouwmaterialen.

2. Het koppelen van een kringloop bouwmaterialen aan het afvalbrengstation/recyclingstation Zeist. Hierdoor blijft transport beperkt.
3. Een nieuwe locatie voor een kringloop bouwmaterialen, nieuw pand of herbestemming van bestaand pand.

Mogelijke effecten op de maatschappij zijn:

1. Het tegengaan van verspilling van grondstoffen en energie in de samenleving en de daarmee gepaard gaande vervuiling van het leefmilieu en bewustwording daarvan.
2. Het activeren, stimuleren en opzetten van projecten gericht op de behoefte bevrediging van werklozen en tevens gericht zijn op een eventuele terugkeer op de reguliere arbeidsmarkt.

Mogelijke uitdagingen zijn:

- Afgifte bij kringloop van nog bruikbare spullen (in plaats van storten als oud vuil) aantrekkelijk maken.
- Stimulering voorzichtig slopen zodat meer hergebruik kan plaatsvinden.

4.11 Opnieuw invoeren van hondenbelasting

4.12 Verduurzaming openbare verlichting

Alle straatlantaarns die aan vervanging toe zijn dienen (zoals reeds gebeurt) te worden vervangen door LED-verlichting. Het is niet noodzakelijk om te kiezen voor de nieuwste LED-techniek, omdat deze bij plaatsing van de lampen alweer achterhaald kan zijn. In combinatie met een zogeheten 3A-dimregime kan het 'verled-den' een energiereductie opleveren van rond de 28%, met een maximale dimbaarheid tot 30%. Met dit dimregime is dynamisch dimmen mogelijk; de gewenste lichtsterkte voor elk moment van de dag.

Omdat het plan geen direct financieel voordeel oplevert voor de gemeente, lijkt het ons als commissie wenselijk om het afschaffen van de hondenbelasting terug te draaien. Uit het raadsvoorstel hierover blijkt dat het afschaffen van de heffing een negatief saldo van meer dan 300.000 euro op heeft geleverd. De uitvoerende kosten zijn vele malen lager (factor 10) dan de opbrengsten; herinvoering van de hondenbelasting kan op deze wijze een basis vormen voor de investeringen in het moderniseren van de straatverlichting.

4.13 Wonen OZB/WOZ

Het in balans gaan brengen van de gemeentebegroting zal, gezien de onzekerheid die bestaat over de overheidsplannen en de invloed daarvan op de gemeentebegroting, primair moeten komen uit het gezamenlijk optrekken tegen deze overheid door de gemeenten om de mogelijk grote gaten die gaan ontstaan te dichten. Met het huidige beeld van de begroting, waar vanuit de jeugdzorg de druk ligt, hebben de gemeentes slechts beperkte inkomstenbronnen waarmee zij gaten kunnen dichten. De OZB/ WOZ is daar een van de belangrijkste van. Duidelijk is dat hier de mogelijkheden er ook zijn in Zeist gezien het in verhouding lage tarief ten opzichte van vergelijkbare en omliggende gemeenten. De WOZ waarde invloed heeft op andere belastingen. Daarom is dit voorstel gebaseerd op een tariefsverhoging, echter met secundair als reële optie, het selectief checken van de WOZ op grond van de onderzoeken die er liggen.

4.14 Tiny Houses en hoogbouw

Ons voorstel behelst gecombineerde woonvormen met tussen de bewoners onderling gemaakte vaste afspraken voor het verlenen van vrijwilligerswerk

Dit ter kostenbesparing binnen het Sociaal Domein (WMO en Jeugdhulp) en tevens als een oplossing voor woningzoekenden in alle (volwassen) leeftijdscategorieën. Een intergenerationele samenlevingsvorm, waarbij vanaf de start specifieke afspraken worden gemaakt, kan leiden tot sociale cohesie met op diverse niveaus een win-win situatie. Het gaat hier om gecombineerde woonvormen inclusief Tiny Houses en/of HAT eenheden op één terrein. Te realiseren via bij-plaatsing, bijbouwen en ombouwen van en op (deels al bestaande) locaties.

De kostenbesparing vloeit voort uit een constructie van -bij de start van het project gemaakte- afspraken. Te weten: 1e . bewoners van de verschillende woonvormen bieden elkaar naar vermogen externe mantelzorg/ hulp als vrijwilliger. 2e . specifieke voorzieningen kunnen worden gedeeld en 3e door de mogelijkheid tot doorstroming kunnen duurdere woningaanpassingen voor ouderen worden voorkomen. Van de sociale cohesie gaat ook een preventieve werking uit, die ook weer kan leiden tot een kostenbesparing op meerdere vlakken binnen het Sociaal Domein.

4.18 Omgevingsvergunning

Voor het realiseren van een bouw is het verkrijgen van de omgevingsvergunning in het gehele proces een van de belangrijkste mijlpalen. Gebaseerd op bestemmingsplan liggen de contouren om de aanvraag in te dienen vast. De verwachting mag zijn, bij de uitspraak uit het VTH dat tot de taken ook “ het opbouwen, behouden en verbeteren van klantenrelaties” behoort en dat bij een goed verloop van het aanvraagproces, dit zal bijdragen aan het gevoel van het mogelijk goede leven in Zeist. De ervaring leert helaas anders door strakke contouren in het bestemmingsplan, het onzekere en onvoorspelbare van het advies van de welstand, maar vooral de slechte communicatie met het bouw bureau, dat dit anders uitpakt. Toetsing van het aanvraagproces blijkt door gebrekkige informatie, in tegenstrijd met de informatie die het VTH verondersteld, niet mogelijk. Het onderzoeken van het proces en het uitwerken van voorstellen tot een betere informatievoorziening en mogelijk kan leiden tot besparingen is het doel van dit voorstel.

5.1 Dierenwelzijn

Voor het dierenwelzijnsbeleid zijn twee uitgangspunten:

1. Continueren de inzet van maatregelen aan het begin van de keten bij bouwen, wonen, openbare ruimte en infrastructuur.
2. De focus van het dierenwelzijnsbeleid van de gemeente ligt op datgene waar de gemeente controle of invloed op heeft (gevonden hulpbehoevende dieren). Gemeenten hebben de wettelijke taak om gevonden hulpbehoevende dieren op te vangen. (zie tevens invoering hondenbelasting)

De wettelijke bijdragen van gemeenten zijn lang niet toereikend om de exploitatie van het dierenasiel en de kinderboerderij (prestatiesubsidie) te kunnen bekostigen en noodzakelijke reserveringen te doen voor bouwkundige en andere - kostbare - voorzieningen. Door invoering hondenbelasting kunnen extra posten worden gedekt.

5.2 Besparing Drank- en Horecawet (DHW)

Gevoed vanuit de noodzaak om fors te bezuinigen moet er een bestuurlijke visie zijn. Uitgaan van de eigen kracht van inwoners en niet meer alles als gemeente zelf willen uitvoeren.

Meer verantwoordelijkheid toekennen aan de horecaondernemers als het gaat om de uitvoering van de Drank- en Horecawet. Het opstellen van een drank- en horecaverordening met daarin de richtlijnen voor de commerciële en para commerciële inrichtingen. De wet geeft de gemeente een aantal instrumenten in handen die de verkoop van alcohol nog meer vastleggen in regels voor horeca en detailhandel. In deze context mede een beroep doen op het zelfregulerend vermogen van bijv. horecaondernemers en detailhandel en de eigen verantwoordelijkheid van jongeren en ouders. Alcoholpreventie onder jongeren geniet prioriteit.

Meer de nadruk leggen op preventie en minder op handhaving.

5.3 Herinvoering Hondenbelasting

Met hondenbelastinggeld wordt het beheer en onderhoud van de openbare ruimte bekostigd, daar waar het hondenpoep betreft. De gemeente ruimt er de hondenpoep van op en onderhoudt de uitlaatplekken. Nu betaalt iedere inwoner hier aan mee en uitgangspunt moet zijn dat de vervuiler betaalt. Er is een opruimplicht voor hondenbezitters, maar hoeveel procent houdt zich hier aan? De hondenbelasting moet

administratief en uitvoerend kostendekkend zijn en met inbegrip van de wettelijke bijdragen van gemeenten kan een besparing van € 317.000,00 behaald worden.

5.4 Inzet Boa's

Verzwarende taken Boa's. Er zijn 6 domeinen waarin een boa kan werken: Openbare Ruimte, Milieu, Onderwijs, Openbaar vervoer, Werk: Inkomen en Zorg en Generieke Opsporing. Officieel hebben boa's alle bevoegdheden van het domein, maar de werkgever bepaalt welke de boa daadwerkelijk gaat gebruiken. Handhavers van de gemeente Utrecht mogen boetes uitdelen aan fietsers die zich niet aan de verkeersregels houden. Ze controleren op rijden door rood licht, bellen en appen tijdens het fietsen en op de verlichting. De inzet van de boa's hiervoor is een proef en duurt een halfjaar. De proef is er gekomen na een aangenomen motie in de Tweede Kamer. Het doel is te kijken of boa's meer bevoegdheden kunnen krijgen. De gemeente Utrecht werkt hierbij samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, de politie en het Openbaar Ministerie. Slaag deze proef dan word deze landelijk ingezet.

5.5 Energiebesparing Brandweerkazerne

Kosten besparing van gemeente op langere termijn en duurzaamheid gebouw. In 2023 moeten alle kantoren minimaal een energielabel C moeten hebben en in 2030 zelfs een energielabel A.

De E- en W-installatie beoordelen waarbij de ervaring van de gebruiker en energiebesparing als uitgangspunten moeten worden genomen.

Toekomstbestendig pand met een maximaal balans tussen gebruikersgemak en duurzaamheid.

Besparing op korte termijn door conventionele verlichting te vervangen door Ledverlichting (50% energie kosten). Tevens opvangen regenwater als bluswater. Op de exploitatielasten kan een besparing opleveren van € 125.000,00.

Inclusief plaatsen van zonnepanelen kan een totale besparing oplopen tot 70% van de totale kosten.

De aanleg bij cruciale locaties van een geboorde brandweerbron/brandput is een duurzame oplossing om te voorzien in voldoende bluswatercapaciteit. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van helder (grond-) bronwater.

5.6 Privatisering in veiligheid

Bron: Universiteit van Amsterdam (onderzoek uit 2019) Dit onderzocht Rivke Jaffe (Hoogleraar Stadsgeografie) en haar team.

Overheden en burgers schakelen steeds vaker private veiligheidsorganisaties in ter bescherming van de stedelijke ruimte en bevolking. Steden nemen maatregelen in de naam van veiligheid, zoals meer beveiligers op straat, het plaatsen van hekken en muren en de inzet van (digitale) technologie. Private organisaties spelen een steeds grotere rol in dit veld. Het team van UvA concludeert dat de privatisering van veiligheid zo ruimte schept voor ongelijke behandeling van burgers, tussen zij die toegang tot bescherming hebben en zij die buitengesloten zijn van deze toegang of zelfs doelwit zijn.

Een beveiligingsbedrijf gebruikt andere criteria voor het herkennen van potentieel gevaar dan politie. Politiek en burgers letten veel scherper op het optreden van politie dan van private organisaties.

5.7 Privatisering openbaar groen

Openbaar groen komt onder voorwaarden voor uitgifte in aanmerking als het woonomgeving- of bedrijfsterreingroen betreft.

De meest voorkomende uitgifte is verkoop. Bij koopwoningen en woningbouwvereniging of belegger moet het woonomgevingsgroen in principe worden gekocht. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan worden overwogen om bij koopwoningen een huurovereenkomst aan te bieden. Er zijn situaties denkbaar waarbij uitgifte van woonomgevingsgroen kan leiden tot een aantasting van het woongenot en/of de privacy van één of meerdere buurtbewoners. De kwaliteit van het openbaar groen op bedrijventerreinen is van belang

om het vestigingsklimaat van een bedrijfslocatie op een goed peil te houden en verpaupering te voorkomen. Grote delen van het openbaar groen op de bedrijventerreinen maken dan ook deel uit van de hoofdstructuur.

5.8 Fietsstraat, auto te gast

5.9 Wegafsluitingen door paaltjes

Tijdens de eerste bijeenkomsten van de IAC is er door de leden onbelemmerd nagedacht over ideeën over Zeist, zonder dat het hierbij gelijk over kostenbesparingen moest gaan. Twee voorstellen die overeind zijn gebleven in de themagroep Veiligheid en Mobiliteit hebben betrekking op de fietsers in Zeist. Deze visiedocumenten, die uiteindelijk niet direct tot kostenbesparing leiden, zijn de “Fietsstraat? Auto te gast!” en de “Wegafsluiting door paaltjes”.

Drukke straten, voorbij razende auto's. Het schikbeeld van menig fietser. Ook in Zeist een welbekend fenomeen. Meer aandacht voor de fietser in stedelijke gebieden. Ons voorstel is om meer fietsstraten in Zeist toe te passen waar de auto te gast is. De Oude Arnhemseweg vanaf de voorheuvel naar de Schaerweijdelaan is ons voorbeeld waar dit zou kunnen worden uitgevoerd, zodat de fietser zich veiliger voelt om te fietsen en de auto meer rekening met de fietser moet houden. Dit wordt duidelijk gemaakt met minimaal een verkeersbord, maar zou ook duidelijk in het straatbeeld kunnen worden aangeven.

Ook wegafsluitingen door middel van paaltjes, die op verschillende plekken in Zeist al worden toegepast, zouden wij graag vaker willen zien, bijvoorbeeld ter voorkoming van sluipverkeer door de wijk, parallel aan een hoofdroute.

5.10 Onkruidbestrijding samen met bewoners

De gemeente besteedt jaarlijks bijna 3 ton aan het bestrijden van onkruid op de stoepen. Uit een klein onderzoek blijkt dat een meerderheid van de bewoners bereid is om zelf het onkruid te verwijderen op de stoep rond het eigen huis. Een deel doet dit nu al. Wij stellen daarom voor om in een pilot in een aantal straten te onderzoeken of bewoners daadwerkelijk bereid zijn onkruid te verwijderen op de stoep bij hun huis en te beoordelen hoeveel kosten dit bespaart, of het onkruid voldoende goed wordt verwijderd, hoe de ervaringen van de bewoners zijn en in hoeverre er vanuit de RMN aanvullend onkruid verwijderd moet worden (bijvoorbeeld eens per jaar). Ook kan daarbij gekeken worden in hoeverre een beloning voor de bewoners bijdraagt aan een beter resultaat. We raden aan om de pilot vanuit een wijk of vanuit een groep bewoners uit te dragen, dan komt het minder over alsof de gemeente ‘iets over de schutting gooit’.

Natuurlijk is onkruidbestrijding door bewoners niet overal mogelijk. Stoepen in het centrum, bij kantoren, bij verzorgingshuizen en bij flatgebouwen zijn waarschijnlijk niet geschikt. Onze inschatting is dat 50% van de stoepen door bewoners zelf kan worden onderhouden en dat daarmee een besparing van € 50.000 haalbaar zal zijn.

5.11 Zeist en haar auto's

Het bedrag voor vergunning- en abonneementhouders vinden wij relatief laag vinden, ook de parkeerkosten voor bezoekers aan het centrum zou iets verhoogd kunnen worden. We hebben alle bedragen naar ons inzicht acceptabel verhoogd. We vinden het belangrijk dat er op de Slotlaan geparkeerd kan blijven, omdat niet iedereen met de fiets kan komen of in de parkeergarage kan staan vanwege bv fysieke beperkingen. Op de Slotlaan parkeren zal duurder worden dan in de parkeergarages, dit zou een trigger kunnen worden om in de garages te gaan staan. Mogelijke bijvangst is dat meer mensen met de fiets naar het centrum komen. Er is enig risico op mogelijk bezwaar van vergunning- en abonneementhouders, met als gevolg dat zij hun vergunning of abonnement opzeggen en in de witte gebieden de auto gaan parkeren, daar zal de parkeerdruk dan toenemen. Als bezoekers wegblijven of korter parkeren vanwege de hogere parkeerkosten zouden winkeliers de dupe kunnen worden. We komen na doorrekenen uit op extra inkomsten van € 263.417,25 per jaar.

5.12 Own your future

Wist burgemeester Koos Janssen op z'n dertiende al dat hij later de burgemeester van Zeist zou worden? En wisten de wethouders al op hun zestiende dat dit hun voorland zou zijn?

Wij schreven een voorstel over preventie waarbij we onze aandacht hebben gericht op jongeren die te snel een richting moeten kiezen en vervolgens uitvallen met alle sociale gevolgen van dien.

De gemeente heeft ons voorstel geïnterpreteerd als een visie document terwijl wij van mening zijn dat dit voorstel goed uitvoerbaar is en, weliswaar indirect, bijdraagt aan flinke besparingen op diverse kosten gelinkt aan het uitvallen van jongeren tijdens de middelbare school of vervolgopleiding en later in hun leven.

Dit plan gaat over solidariteit in de gemeente Zeist, over samenwerken. Het is generatie overstijgend en kan helpen de kloof tussen jong en oud te verkleinen.

5.13 Wijkgericht werken

Het beschikbare budget voor Wijkgericht Werken kan doelmatiger worden besteed. De gemeente Zeist is ingedeeld in 5 wijken, met zo zijn eigen complexiteit en problematieken. Diversificatie tussen en binnen wijken is nodig om financiële middelen efficiënt en effectief in te zetten. "Impact Gestuurde Inzet" is ons motto. Ons idee telt 4 onderdelen.

1. Datagericht werken is essentieel om inzicht te krijgen in de buurtbehoeften. Op basis van data krijgen we een heatmap met A, B, en C-gelabelde buurten.
2. Budget verdelen we aan de hand van de heatmap. Niet elke buurt is gelijk qua problematiek dus differentiëren in aanpak en budget.
3. Bijkomstig voordeel is dat bij het verhogen van de gemeentelijke gelden de woningcorporaties ook evenredig meer investeren, dus double impact.
4. Inzet van de wijkmanagers is ook op basis van de heatmap. Door het verschuiven van gelden én mensen is er minder beschikbaar voor de sterke buurten. Buurtparticipatie wordt aangemoedigd.

6.1 Preventie

Nu is er van uit onze gemeente een anoniem preventie onderzoek naar 75+ en die nog zelfstandig thuis wonen als mede landelijk van 11 tot 18 jaar. Dit was veel gemakkelijker te doen met het instrument WAT TELT wat ontwikkeld is om in gesprek te gaan met de bewoner, om over wat goed en wat minder goed gaat. Er wordt gekeken naar alle leefgebieden. Met WAT TELT zou gelijk eventuele hulp ingeschakeld kunnen worden en in kaart gebracht worden wat voor hulp deze bewoner zelf zou kunnen geven aan andere bewoners. Noaberschap. Ook is met WAT TELT het schrijven van rapporten en het maken van anonieme overzichten zeer eenvoudig. Dit instrument kan voor alle levensevents ingezet worden. Maar ook voor hulp vragen bij het wijkteam en sociale dienst. Hierdoor zal het noaberschap in de gemeente Zeist sterk vergroot worden.

6.2 Communicatie en Loket

Wij willen de informatievoorziening vanuit de gemeente aan haar inwoners, met speciale aandacht voor risicogroepen, verbeteren.

Dit doen we door alle versnipperde informatie, die er nu al is, te bundelen, duidelijker en begrijpelijker te maken en ook vraag en aanbod van de voorzieningen beter inzichtelijk te hebben.

Gelet op de verschillende doelgroepen willen we inzetten op een website, een loket en informatie via de media. Hiermee kunnen inwoners te weten komen wat er in de gemeente allemaal wordt aangeboden, waardoor iedereen de kans krijgt mee te doen in de Zeister samenleving: de sociale cohesie verbetert.

Door de betere informatievoorziening richting inwoners, komt er een effectiever preventiebeleid (wie kan waar helpen/ ondersteuning vinden bij beginnende problemen).

Doordat doelgroepen beter worden bereikt, wordt er meer gebruik gemaakt van wat in de gemeente wordt aangeboden en geregeld. Hiermee wordt alles wat de gemeente doet dus effectiever: dit leidt tot besparing.

6.3 Verhoging WOZ_OZB

Wij leven momenteel in een crisis en de crisis is van ons allen. Bezuinigen zijn ook niet leuk maar ook van ons alles. Dit lijkt me de basis om de welvaart te delen om zo een balans ook in onze samenleving te bieden.

De gemeente moet 10 miljoen bezuinigen en dat is zeker geen makkelijke opgaven. Met deze berekening zouden we in plaats van bezuinigen ook meer kunnen geven. Het is sowieso vreemd dat als wij in dorp wonen waar de top 10 welvarendste inwoners van ons land ook wonen; wel de laagste woonlasten op gebied van belastingen hebben. Momenteel staat Zeist ook op de lijst van top 10 laagste belastingen van Nederland op gebied van WOZ.

Dat is dan ook vreemd; men hoeven niet meer dan de rest in Nederland te betalen maar gewoon hetzelfde als de rest van Nederland. Daarmee kom je op een inkomen stijging van ca. 6 miljoen euro. De grootste winst zal zijn in de huizen die lang niet meer getaxeerd zijn. Waardoor de WOZ waarde te ver buiten de verhouding van markt leggen. Uiteraard is dit een sensitief politieke besluit. Maar als we meer prestatie belonen en welvaart delen, kunnen wij Zeist makkelijker door deze crisis helpen.

6.4 Het 'Iedereen geeft' principe

Zeist is een sociale gemeente! Dat is o.a. zichtbaar door de faciliteiten die de gemeente haar inwoners biedt en de sociale initiatieven die in de gemeente ontplooid zijn. We geloven dat we het draagvlak voor dit beleid kunnen vergroten door het inzetten van het sociaal kapitaal van de gemeente: de inwoners zelf! Er zijn genoeg inwoners die willen bijdragen, maar onvoldoende weten hoe. Het vraagt geen financieel maar vooral sociaal vermogen waardoor inwoners die participeren zich betrokken en daardoor energiever voelen. Denk aan een ommetje met een eenzame buurtbewoner of zorgdragen voor een openbaar stukje groen. Om dit te ontsluiten draagt de gemeente een gezamenlijke boodschap uit d.m.v. een campagne "Geef principe". Coördineert de gemeente de samenwerking tussen sociale partners, burgerinitiatieven, sportverenigingen en ondernemers en verstrekt de gemeente elke inwoner een "Geef en krijg" - boekje waarin vraag en aanbod wordt gebundeld.

3. Voorstellen per themagroep

(incl. bijlagen)

Inleiding

Begin januari 2021 zijn de leden van de Inwoners Advies Commissie in een feestelijke bijeenkomst geïnstalleerd. Vervolgens zijn ze aan de slag gegaan met adviezen die bijdragen aan een gemeentelijke begroting waarbij inkomsten en uitgaven in balans zijn. Na een introductie rondom het werk dat de gemeente voor de samenleving doet, zijn ze gaan dromen over wat ze belangrijk vinden binnen de Zeister samenleving. Vervolgens gingen ze aan de slag met de vraag: hoe kunnen die dromen helpen bij het weer in balans brengen van de begroting. Verdeeld in zes themagroepen zijn ze hiermee aan de slag gegaan: (1) Bestuur en Financiën, (2) Activiteit en Gezondheid, (3) Zorg en Ondersteuning, (4) Wonen en Duurzaamheid, (5) Veiligheid en Mobiliteit en (6) Meedoen en Onderwijs. Daarbij zijn ze ondersteund door medewerkers van de gemeente.

En zo lagen er begin maart 62 voorstellen vanuit de verschillende themagroepen. De IAC-ers hebben deze voorstellen verder aangescherpt. Enkele financiële deskundigen van de gemeente hebben meegelezen met de voorstellen. Zij hebben onder meer gekeken of de denklijn die leidde tot besparingsbedragen, goed was te volgen. Zij hebben echter nog niet gekeken naar de vraag hoe realistisch de genoemde bedragen zijn. Die check volgt nog.

Ook is gekeken welke plannen eventueel samengevoegd konden worden.

In dit hoofdstuk is al dit werk terug te vinden. Een rijk palet aan voorstellen. Aan een aantal voorstellen kon direct een bedrag worden gekoppeld. Andere voorstellen geven denkrichtingen die verdere uitwerking vragen, voordat er concreet bedragen aan kunnen worden gekoppeld. Ook zitten er voorstellen tussen die mogelijk niet direct een financiële besparing opleveren, maar die wel kunnen bijdragen aan het goede leven in Zeist.

IAC-leden hebben de ruimte gekregen te reageren op de voorstellen, en daar opmerkingen bij te plaatsen. Die staan in hoofdstuk 4.

1.1 Optimale dienstverlening door digitalisering

Uitwerking voorstel

De gemeente Zeist heeft dagelijks veel contact met burgers over allerlei onderwerpen. Denk aan het aanvragen van een paspoort of rijbewijs, indicatiestelling voor een WMO-voorziening, het doorgeven van een geboorte van een kind, aanvragen van subsidies, wijzigen van een adres, et cetera.

Vaak leidt het voorgaande tot een administratief proces om iets in gang te zetten.

De noodzaak tot bezuinigen is een uitgelezen kans om de dienstverlening voor de burgers van de gemeente Zeist naar een hoger niveau te brengen. Immers, door het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening zullen kosten gaan dalen en zal de burger blij zijn met de dienstverlening. De kern van het voorstel is het om processen te optimaliseren en de gehele dienstverlening te digitaliseren. Omdat die dienstverlening zo makkelijk is/wordt gemaakt voor de burger/klant, wil deze klant ook digitaal de diensten aanvragen of kan hij/zij de gewenste informatie zelf eenvoudig vinden. Daar waar de dienstverlening niet digitaal kan of dat de burger het niet digitaal wenst, bied je als gemeente hoogwaardig klantcontact aan.

Hoe dit te realiseren?

- Stap af van het KCC-gedachte dat 80% van de vragen daar wordt afgehandeld, dit moet grotendeels digitaal zijn;
- Verleid de klant naar een digitale dienstverlening door het zo makkelijk mogelijk te maken;
- Digitaliseer dan ook alle klantcontacten waar persoonlijk contact geen toegevoegde waarde heeft;
- Automatiseer en robotiseer alle administratieve uitvoerende processen;
- Verbeter de communicatieve vaardigheden en inhoudelijke kennis van medewerkers, zodat er minder klantcontact nodig is;
- Optimaliseer de openingstijden van het stadskantoor.

Door een meer gedigitaliseerde manier (kanaalverschuiving) van het aanbod van gemeentelijke diensten, producten, wijzigingsverzoeken, informatievragen, et cetera blijven alleen de meer complexe gevallen over of daar waar de burger graag persoonlijk contact heeft. Uiteindelijk zal dit kunnen resulteren in een samensmelting van de front- en backoffice, waardoor een hoogwaardig adviescentrum ontstaat waar burgers direct wordt geholpen en er ruimte is voor signalerende functie vanuit de gemeente.

Effecten op de samenleving

Hoewel het als buitenstaander van het ambtelijk apparaat lastig om te bepalen wat de exacte besparingsmogelijkheden zijn, is op basis van informatie, persoonlijke ervaringen en een gesprek met de gemeente wel een kans om kosten te besparen en het makkelijker te maken voor burger.

Het effect op de samenleving is dat de gemeente er is, wanneer je dit als burger wenst en dus niet alleen tijdens openingstijden.

Door een digitale dienstverlening met focus op kwaliteit neemt ook het aantal contactmomenten met de burger af en stijgt het percentage in één keer goed afgehandelde (aan)vragen toe. Door 24/7 aanwezig te zijn en minder contactmoment bespaar je tijd en stress waardoor het voor de burger comfortabeler wordt.

Voor het ambtelijke apparaat biedt dit ook kansen; het klantcontact waar de gemiddelde medewerker geen energie van krijgt weet je te verschuiven naar online dienstverlening. Dit leidt tot meer efficiënter en toegespitst (waardevol) werk voor de ambtenaar wat ook vaak de werkbeleving positief beïnvloed en doet toenemen.

Daarnaast zal digitalisering van klantcontact, reduceren van het aantal (fysieke)contactmomenten en automatisering van administratieve uitvoeringsprocessen leiden tot een significante besparing.

In het meest ideale geval weet je als gemeente Zeist, daar waar persoonlijk contact wel gewenst is, de burger te helpen met meer dan alleen haar specifieke vraag. Je kan een signalerende functie hebben waarmee je de burger helpt; bijvoorbeeld wanneer iemand niet digitaal vaardig is, een latente zorgbehoefte of iets anders waarvoor meer persoonlijk contact gewenst is.

Risico's

Het grootste risico is dat er uiteindelijk tot op kosten wordt gestuurd in plaats van kwaliteit. Wanneer dat gaat gebeuren zal de dienstverlening fors achteruit gaan en zal de burger minder blij zijn met de gemeente. Kwaliteitsverlies kan vaak resulteren in hogere kosten.

Een dergelijk traject uitvoeren raakt meer dan de afdeling Publiekszaken; het raakt ook de IT-afdeling, beleidsteams en uitvoeringsteam (klantcontact gaat ook over beleid) en mogelijk ook andere afdelingen binnen het ambtelijk apparaat. Het zijn communicerende vaten die je op elkaar moet afstemmen om daadwerkelijk succesvol te zijn.

Door de verschuiving te maken naar hoogwaardig klantcontact kan het zijn dat het huidige personeelsbestand onvoldoende gekwalificeerd is. Uiteindelijk moet je de baten ook ten gelde maken en mensen laten gaan dan wel niet opvullen.

Verwachte besparing

€ 300.000 (10%) – 670.000 (20%) (rekenend met 60k per fte)

Minimaal 10 tot 20% van alle personeelskosten daar waar het klantcontact over gaat (denk aan administratie en publiekszaken = 56fte)

1.2 Inkrimping ambtelijke organisatie door digitalisering

Uitwerking voorstel

De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en automatisering hebben 2 voortkomende effecten. Enerzijds een winst door efficiëntie in werkwijzen en anderzijds een kwaliteitsverbetering voor bijvoorbeeld de burger (denk aan mogelijkheid tot gebruik DiGi-D).

De totale personeelsbezetting voor de gemeente sinds 2018 is toegenomen van 323,51 FTE naar 348 FTE in 2021 (+6.9%), zonder dat hiervoor aantoonbare redenen aan te geven zijn. In het kader van besparing zal de personeelsbezetting eerder moeten krimpen dan groeien waarvan dit laatste momenteel wel het geval is.

De besparingen hierin te behalen zijn ook aanzienlijk:

Inkrimping Fte's (10 Fte) -3% ± 450.000,00

Inkrimping Fte's naar niveau 2018 (-24,5 Fte) -7% ± 1.000.000,00

1 Fte is € 45.000,00

Uit verschillende gesprekken met afdelingshoofden komt naar voren dat zij wel ruimte zien om bepaalde functies anders in te zetten of dat er soms sprake van overcapaciteit is, zoals bijvoorbeeld bij de 2 Fte voor Functionarissen gegevensbescherming.

Hoe voeren we dit uit? Een externe efficiëntie beoordeling van een totale keten of afdelingen is wellicht overbodig en kost evenals geld. Echter zal de doelstelling wel moeten zijn om de uitstroom groter te krijgen dan de instroom van nieuw personeel. Een interne beoordeling van de afdelingen o.b.v. overcapaciteit, alternatieve inzet van personeel en daarnaast de ontwikkelingen op gebied van verdere digitalisering zouden als speerpunten hierbij moeten dienen.

De afdelingshoofden zouden een taakstelling krijgen om te gaan snijden binnen hun eigen capaciteit. De insteek blijft wel om echt efficiëntie en overcapaciteit (of mogelijkheden tot outsourcing) op te sporen en forceert hen om bepaalde functies en de relevantie ervan toch nog eens extra kritisch onder de loep te leggen met in het achterhoofd wetend dat er op alle vlakken een besparing gemaakt moet worden om de gaten te dichten.

Dit alles in de wetenschap dat er tot nu toe binnen de gemeente geen doorrekening wordt gemaakt over de miljoenen investeringen, in bijvoorbeeld verdere digitalisering, waar de winst door invoering er van wordt behaald. Verbetering en uitbreiding van de digitalisering in o.a. de dienstverlening naar de burger zou moeten betekenen dat er ergens binnen de organisatie een over capaciteit ontstaat. Dat is op dit moment volledig ongewis.

Effecten op de samenleving

Als er doordacht wordt ingekrompen kan het servicelevel naar de burger nagenoeg gelijk blijven en behoeft de burger hier nauwelijks iets van te merken. Bepaalde kwaliteitsverbeteringen naar de burger dienen wellicht te worden uitgesteld maar logischerwijs zal het huidige service niveau wel behouden moeten kunnen worden.

Risico's

Processen zouden misschien in het begin iets trager kunnen gaan i.v.m. gewenning en inkrimping van het personeel.

Verwachte besparing

Bedrag: € 450.000,00 tot € 1.000.000,00

1.3 Wonen WOZ_OZB

Uitwerking voorstel

Om hun uitgaven te dekken zijn de gemeenten aan de inkomstenkant van hun begrotingen – op een aantal heffingen na – in feite aangewezen op twee middelen: de Rijksbijdrage uit het Gemeentefonds en de Onroerend Zaak Belasting (OZB). De beide andere gemeentelijke belastingen waar de burger mee te maken heeft, de Afvalstoffenheffing en de Rioolbelasting, zijn immers volledig bestemd om de uitgaven en reserveringen op die terreinen mee te dekken.

Op het punt van de OZB, die bepaald wordt door het product van de woningwaarde per begin van het voorgaande jaar en het voor het aanslagjaar geldende heffingspercentage, is de gemeentelijke beleidsruimte beperkt tot één van beide factoren. Op de vaststelling van de woningwaarde hebben de gemeenten vanwege de Wet WOZ en de richtlijnen van de Waarderingskamer geen invloed, zodat alleen het heffingspercentage als beleidsruimte overblijft.

Van die beleidsruimte maken de gemeenten een zeer verschillend gebruik. Zeist heeft zich jarenlang kunnen permitteren om met een relatief laag percentage de begroting sluitend te kunnen maken. In recente jaren zijn de uitgaven in het Sociale Domein en de voor die sector verkregen Rijksmiddelen zó zeer met elkaar uit de pas gaan lopen dat de begroting 2020 slechts dankzij onttrekkingen aan de reserves sluitend viel te maken en dat die voor 2021 de fijne stofkam, aangeduid als Fase I, nodig was om dat te bereiken.

Onze subgroep wijst op het feit dat de dezer dagen bekend geworden gegevens laten zien dat o.m. vanwege het vergrote woningareaal weliswaar het totaal der woningwaarden met 7% is gestegen, terwijl de opbrengst van de OZB 2,7% daar duidelijk onder blijft vanwege het feit dat het heffingspercentage met ruim 4% naar beneden is bijgesteld. Wanneer het heffingspercentage t.o.v. dat voor 2020 gelijk was gebleven, was de opbrengst – de niet-woningen niet meegerekend – niet met 195.000, maar met 514.000 euro gestegen.

De subgroep stelt voorop dat de tekorten waarvoor Zeist zich gesteld ziet, het gevolg zijn van het onaanvaardbaar achterblijven van de Rijksbijdragen, speciaal in de bekostiging van het Sociale Domein, waar wet- en regelgeving de facto het uitgavenpeil bepalen. Daarnaast concludeert onze subgroep dat de opbrengst aan OZB (woningen en niet-woningen) bedoeld is om het niveau te handhaven van de voorzieningen ten goede van de Zeister burgers en bedrijven.

De subgroep zou haars inziens een loos schot in de lucht lossen als zij – zeker nu zij niet kan overzien wat de andere themagroepen aan besparingen, opbrengsten en investeringen aandragen – een kwantitatief advies zou uitbrengen. De subgroep acht het de opdracht van het College en van de Raad (in de huidige samenstelling en in die van na de raadsverkiezing van 2022) te zijn om een onderzoek te doen uitvoeren naar de relatie tussen enerzijds het gewenste peil van die gemeentelijke taken en voorzieningen die vanuit de OZB bekostigd worden en de opbrengst van de OZB anderzijds, om vervolgens een meerjarenbeleid ten deze vast te stellen en uit te voeren.

Effecten op de samenleving

De burgers en het bedrijfsleven zullen weten dat er een financieel handhaafbaar beleid wordt gevoerd en dat zij niet worden overvallen door onvoorziene financiële ingrepen of door onaanvaardbare beperkingen in de gemeentelijke voorzieningen.

Risico's

Voor de risico's zie het bovenstaande.

Verwachte besparing

Zie onder 'inhoudelijk'.

1.4 Dekking structurele tekort van de rijksbijdrage

Uitwerking voorstel

N.B. In het onderstaande kon nog geen rekening worden gehouden met de resultaten van de andere thema- en subgroepen; ook daardoor zal dit 'format' nog aanpassing kunnen ondergaan.

De begroting 2021 is in november 2020 met een pakket aan maatregelen sluitend gemaakt, waarmee de zgn. Fase I is afgerond.

1. De daarbij in het 'Raadsvoorstel 2e wijziging' en de daarbij behorende 'Bijlage 2' gepresenteerde meerjarencijfers t/m 2024 geven ons als leden van de IAC geen reden om erop te vertrouwen dat met de maatregelen van Fase I van 'Samen in Balans' in 2023 en 2024 de positieve saldi realiseerbaar zijn die voor die jaren in het Raadsvoorstel onder 2.g geprognoseerd zijn, te weten € 0,4 mln., resp. € 0,6 mln. Als dat een realistisch perspectief was, zou Fase II en daarmee het werk van de IAC overbodig zijn. Een zin als "Het meerjarenperspectief is sluitend en we hebben financiële ruimte te (blijven) investeren in een aantal belangrijke maatschappelijke opgaven" komt ons dan ook merkwaardig voor.
2. Het geeft ons grote zorg dat de negatieve saldi 2021 (€ 4,0 mln.) en 2022 (€ 0,5 mln.) zijn weggewerkt door ze ten laste te brengen van de algemene reserve. Naar onze mening behoort de algemene reserve geen dekkingsmiddel te zijn voor reguliere uitgaven. In dit verband verontrust ons – bij de stijgende kosten van de WMO – te lezen: "Sinds 2018 zien we de kosten binnen de WMO in zo'n mate toenemen dat ze niet alleen het beschikbare rijksbudget overschrijden, maar dat ook de opgebouwde reserve voor het sociaal domein na dit jaar [2021] volledig benut zal zijn" (2e Bijlage, punt 29).
3. In de Raadsstukken wordt gesproken over "een aantal uitdagingen, risico's en ontwikkelingen" die op Zeist afkomen: de impact van de coronacrisis, een groter beroep op sociale zekerheid en zorg, de herijking van het Gemeentefonds, die voor middelgrote gemeenten als Zeist geen verrijking belooft, verder de gevolgen van de komende Omgevingswet. En bij dat alles speelt de onzekerheid over de compensaties door het Rijk.
4. Zeist is bij lange na niet de enige gemeente die te maken heeft met een structureel tekortschietende Rijksbijdrage, in het bijzonder waar het de sterk oplopende kosten in het Sociaal Domein betreft. Dat komt o.m. tot uitdrukking in het advies 'Rust-Reinheid-Regelmaat' dat door de Raad Openbaar Bestuur op 11 maart jl. aan de regering is uitgebracht. Dit officiële adviesorgaan van de regering wijst overtuigend op de financiële problematiek voor de gemeenten, in hoofdzaak veroorzaakt door Jeugdzorg en WMO. De

ROB stelt nadrukkelijk dat deze problematiek, die ook de legitimiteit van het lokale bestuur ondermijnt, bij de komende kabinetsformatie moet worden opgelost. – Omineus is dat de kranten van 13 maart jl. meldden dat het overleg tussen de VNG en het kabinet over de Rijksbijdrage voor Jeugdzorg en WMO de dag ervoor is geklapt.

Bij de installatie van de IAC is meegedeeld dat ervan diende te worden uitgegaan dat er op structurele basis voor de middellange termijn gerekend moet worden met een tekort van € 10 mln. Onze subgroep overziet niet waarop dit bedrag is gebaseerd, al vermoedt zij dat dit geprognoseerde bedrag goeddeels is gebaseerd op verwachte tekorten in het Sociaal Domein vanwege de sterk achterblijvende financiering van Rijksweg. De subgroep beveelt aan:

1. Opdracht te geven tot het maken van een opstelling van de uitgaven, meer in het bijzonder in het Sociaal Domein, van de meerkosten die in de jaren 2018-2020 ten laste van de gemeente zijn gekomen ten opzichte van de bijdrage(n) van Rijksweg, alsook hetzelfde te doen voor het boekjaar 2021.
2. Het Rijk verantwoordelijk te stellen voor het dekken van het tekort dat in de jaren 2018-2021 is ontstaan in de uitkeringen van het Gemeentefonds en, indien vóór de behandeling van de gemeentebegroting 2022 geen gunstige uitkomst is verkregen, in de gemeentebegroting 2022 een post 'te verwachte bijzondere verhoging van de Rijksbijdrage' op te nemen ter grootte van de onder 1 genoemde opstellingen.
3. In de meerjarenbegrotingen 2023 e.v. jaren zowel realistische bedragen op te nemen voor de uitgaven vanwege door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken als het bedrag dat voor die taken niet gedekt wordt door relevante toewijzingen van Rijksweg.
4. Op het onderwerp 'dekking van de structurele tekorten van Rijksweg' (naast het onder 2 en 3 genoemde en voor zover zinvol) de krachten te bundelen met de andere gemeenten via VNG, G4, G40, M50 en P12 bij het 'aansprakelijk' stellen van het Rijk voor het dekken van de tekorten in de uitkeringen van het Gemeentefonds, meer in het bijzonder in het Sociaal Domein.

De subgroep tekent bij bovenstaande punten 2 en 3 aan dat zij beseft dat de in die punten genoemde handelwijze de gemeente onder een straffer toezicht zal plaatsen dan het huidige repressieve toezicht van de provincie. Hoe exceptioneel ook, de consequentie van een dergelijk bestuurlijk handelen is aan de inwoners beter uit te leggen dan een dekking van dit bedoelde tekort door lastenverzwaring.

De subgroep houdt zich ervan verzekerd dat, indien de bovenbedoelde problematiek structureel is opgelost, een terugkeer naar een evenwicht in de gemeentebegroting zoals Zeist dat tot 2018 kende, gerealiseerd zal kunnen worden.

Effecten op de samenleving

Zonder aanpassing van de Rijksmiddelen ten gunste van de gemeente(n) zal op gemeentelijk vlak de wal het schip keren, m.a.w. zal uitvoering van het gemeentelijke takenpakket onmogelijk worden.

Risico's

Zie voorgaand antwoord.

Verwachte besparing

€ 10 miljoen

1.5 Reductie van de personele lasten

Uitwerking voorstel

De formatie 2021 bedraagt 348 fte. Daarvan zijn 215 fte toebedeeld aan een 'product' (of 'dienst'), m.a.w. de kosten van deze 215 personeelsleden zijn inbegrepen in de kosten van dat 'product'. De overige 133 fte zijn werkzaam in de overhead, de ondersteuning van de organisatie; de loonkosten van deze overhead bedragen € 11,3 miljoen, ofwel ca. € 85.000 per personeelslid.

Het voorstel van onze subgroep is om voor wat beide categorieën betreft opdracht aan de leiding van het gemeentelijk apparaat te geven om:

1. de formatie tijdens de periode van de meerjarenbegroting met vier procent in te korten,
2. een formatieplan op te stellen om deze korting te realiseren, en
3. indien nodig een strak vacaturebeleid in te stellen.

Een gelijkmatig over de loonkostencategorieën verdeelde inkorting van de formatie met 4% levert structureel een besparing op van € 1,1 miljoen.

**) De berekening is dat de overhead-personeelsleden ca. € 85.000 aan loonkosten vergen, en dat de loonkosten per personeelslid dat niet tot de overhead behoort geschat worden op ca. € 75.000. De loonsom is dan € 11,3 (overhead en ondersteuning) + € 16,4 miljoen (als onderdeel van de kosten van de 'diensten'/'producten') = € 27,7 miljoen. De structurele besparing à 4% is dan € 1,1 miljoen.*

N.B. De opstellers van voorstel I.1 rekenen met € 60.000 per fte in de dienstensector. In I.2 worden de loonkosten gesteld op € 45.000. Beide voorstellen rekenen naar de mening van onze subgroep met een te laag loonsombedrag. Ons is niet duidelijk of de geprognoseerde besparingen van I.1 en I.2 bij elkaar opgeteld moeten worden.

Effecten op de samenleving

Deze reductie op de personeelsformatie wordt – zonder tekort te doen aan de dienstverlening aan Raad, College en burgerij – mogelijk gemaakt door verdere digitalisering, verkorting van de overleglijnen en versterking van de doelmatigheid.

Risico's

Een reductie van 4% in vier jaar kan geen ernstige risico's opleveren, terwijl wel een bijdrage wordt geleverd aan de bezuiniging op de gemeentebegroting.

Verwachte besparing

Bedrag op de meerjarenbegroting € 1,1 miljoen.

1.6 Sociaal Domein

Uitwerking voorstel

Opmerkingen vooraf:

1. Hoewel het onderwerp 'Sociaal Domein' is ondergebracht bij de themagroepen 3 (Zorg en Ondersteuning) en 6 (Meedoen en Onderwijs), heeft onze subgroep er ruime aandacht aan gegeven, gezien het feit dat de kosten van het Sociaal Domein een zeer groot deel van de in de begroting opgenomen uitgaven betreft, in mln.: Bijstandsverlening € 27,6, Jeugdwet € 20,2, WMO en wijkcentra € 20,0, met in bredere zin ook Participatie en integratie € 7,5, Participatiewet € 5,3 en Onderwijsbeleid € 1,9, totaal € 82,5.
2. Hieronder volgen ook aanbevelingen van bestuurlijke aard. Het onderwerp 'Bestuur' behoort tot het aandachtsgebied van themagroep I. Onze subgroep heeft daarom de bedoelde aanbevelingen menen te moeten maken.

Het Sociaal Domein heeft een ingewikkelde structuur, die in haar onderdelen geënt is op de verschillende wetten waaraan uitvoering dient te worden gegeven. Onze subgroep mist een duidelijke aansturing en 'control' van dit domein. Die aansturing en 'control' zijn steeds meer nodig naarmate de wet- en regelgeving op dit terrein gecompliceerder wordt. Bovendien lijkt er sprake te zijn van een gebrek aan transparantie, lijkt de beleidsmatige 'grip' op de uitvoering door de Regionale Sociale Dienst gering te zijn en die op de zorgaanbieders navenant.

Voor de gemeenten in het algemeen en dus ook voor Zeist knelt de grote onzekerheid over de vergoedingen van het Rijk, al dan niet via het Gemeentefonds. De tekorten op de verkregen budgetten bedragen in Zeist alleen al voor jeugdhulp (€ 5,16 mln.) en WMO begeleiding (€ 0,65 mln.). Tezamen met de tekortschietende

Rijksbijdragen in de andere sectoren schatten wij de 'gap' op zo'n € 8 à 10 mln., waarbij komt dat deze 'gap' bij ongewijzigd beleid en gelijkblijvende uitvoering met zo'n € 2 mln. per jaar groter wordt. Onze subgroep komt op deze materie terug in haar 'format' 'Dekking van het structurele tekort van de Rijksbijdrage'.

Op basis van bovenstaande adviseren wij de gemeente het volgende:

1. Stel met prioriteit een plan van aanpak ten aanzien van het Sociaal Domein vast.
2. Laat het functioneren van het Sociaal Domein (intern, in RSD-verband en in relatie tot de zorgaanbieders) door een buitenstaander doorlichten, mogelijk in samenwerking met andere vergelijkbare gemeenten, bijv. in M50-verband.
3. Benoem het Sociaal Domein, de 'grootste tak van dienst' van de gemeente, voor de komende twee jaar tot prioriteit van het College met daarbinnen een wethouder in een coördinerende rol.
4. Benoem een ervaren directeur Sociaal Domein.
5. Laat -vooropgesteld dat zorg gegeven moet worden wanneer die nodig is- bij de uitvoering kritisch gekeken worden zowel naar de binnengekomen aanvragen als naar de indicatiestellingen van derden.
6. Verkort de tijdsduur tussen de vraag van de burger en de bekendmaking van de beslissing.
7. Wij kunnen ons indenken dat de Raad besluit tot het vragen van een periodieke voortgangsrapportage met betrekking tot het Sociale Domein.

Effecten op de samenleving

1. Snellere afhandeling van aanvragen.
2. Betere beheersing van de kosten na aanvankelijke kosten van reorganisatie.

Risico's

Weerstand tegen verandering, reden waarom het expliciteren van de situatie m.b.t. het Sociale Domein aan de samenleving nodig is.

Verwachte besparing

Bedrag vanaf 2023 (na realisatie van bovenstaande adviezen in 2021 en 2022) is € 1,2 miljoen, zijnde een verdubbeling van de besparingen van Programma 3 in 'Bijlage 2' bij het Raadsvoorstel over de begroting 2021.

1.7 De burger en zijn eigenaarschap

Uitwerking voorstel

Met burgerparticipatie is de gemeente Zeist bekend. Burgers worden gevraagd om mee te denken of te beslissen. Echter hoe creëer je een gemeente waarin de burgers zich niet alleen gehoord voelen maar ook daadwerkelijk "mede-eigenaar" zijn van de gemeente Zeist? Door burgers aan te spreken op hun verantwoordelijkheidsgevoel, zodat ze naast de gemeente gaan staan en actief bijdragen. Met andere woorden, laat burgers initiatieven nemen en realiseren. Van adviseur naar realisator/ eigenaar. Uiteraard in een co-creatie met de ambtenaren van gemeente. Echter zal de gemeente in deze proeftuin een meer faciliterende rol hebben dan een initiatief nemende rol. Voorbeelden hiervan zijn:

- Groenvoorziening door de burgers zelf laten verzorgen.
- Burger(s) de rol geven van "buurtburgermeester" in de wijk. De wijkmanager krijgt dan de rol laten van zorgmanager.
- Winkeliers ruimte geven tot realiseren van ideeën waardoor het winkelgebied aantrekkelijker wordt.
- Taakstelling duurzaamheid voorleggen aan de burgers van de gemeente, wat kunnen zij mee DOEN? Bijvoorbeeld in de wijk zonnepanelen? Meer bomen enz.

Door te vragen aan de burger om meer eigenaarschap te nemen en door te doen i.p.v. adviseren ontstaat er een verbinding tussen de gemeente en zijn burgers (verbindingsofficier). Deze actieve inzet vraagt een andere mindset van de gemeente en zijn inwoners. Om deze eerste stap te zetten lijkt een burger-budget

wenselijk. Daarnaast is het van belang dat er gelet wordt op het taalgebruik en de communicatiemiddelen die worden ingezet (iedere doelgroep vraagt een andere manier van aanspreken).

De besparing die de gemeente hiermee realiseert zal over meerdere jaren blijken uit het afnemen van externe inhuur (projectkosten), minder bezwaarschriften, afnemende kosten inzet burgerparticipatie, bezuinigen op groenvoorziening.

De grootste besparing vindt plaats intern, er zal minder afstemming nodig zijn met burgers, ambtenaren en bezwaren. In 1 x goed!

Dit voorstel heeft overeenkomsten met de volgende voorstellen uit andere themagroepen:

Themagroep Activiteit en Gezondheid: Onderwerp: Biodiversiteit door de buurt.

Themagroep: Veiligheid en Mobiliteit: Onderwerp 5.10 Onkruidbestrijding Bewoners.

Effecten op de samenleving

- Door burgers gezamenlijk verantwoordelijkheid te geven wordt de sociale cohesie vergroot.
- Het vergroot de betrokkenheid met en bij de gemeente.
- Door meer sociale cohesie zal de veiligheid toenemen in de buurt en daalt de kans op verloedering.
- Imago van de gemeente verbetert: Staat midden in de samenleving en weet mensen te verbinden.
- Minder eenzaamheid doordat een participatiesamenleving. Daardoor ontstaat er ook een betere signaleringsfunctie.

Risico's

- Wie is eigenaar, gemeente of burger? Vertrouwen in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap.
- De kosten nemen op korte termijn toe in plaats van af (korte versus lange termijn).
- Imago schade – de indruk kan ontstaan dat de burger alles zelf moet doen.
- Wijken zijn die niets doen versus wijken die actief participeren verschillen worden groter.

Verwachte besparing

Het 1e jaar - 2022- een besparing van € 25.000,- oplopend tot € 100.000, - in 4 jaar tijd.

1.8 Effectieve en slagvaardige burgerparticipatie

Uitwerking voorstel

Uit gesprekken met gemeenteambtenaren is gebleken dat burgerparticipatie binnen projecten soms zo ingewikkeld wordt dat participanten het overzicht kwijtraken. Het complexe burgerparticipatieproces wordt te veel en te vaak over een te lang tijdsbestek getrokken, waardoor betrokken partijen de draad kwijtraken, afhaken of, wanneer ze op een later moment aanhaken, bepaalde eerdere besluiten niet ondersteunen. Resultaat hiervan is dat door alle betrokken partijen en te behartigen belangen het oorspronkelijke doel vertroebelt. Hierdoor verliest de burger interesse en enthousiasme en verliest de gemeente draagvlak voor haar beslissingen.

Het burgerparticipatieproces werkt in dat geval averechts. We willen naar een vorm van burgerparticipatie toe die slagvaardiger en effectiever is.

Er kunnen mogelijkheden worden onderzocht om de manier van burgerparticipatie per project te herzien. Hiervoor zijn verschillende mogelijkheden:

- Participatie strak inkaderen en dit duidelijke communiceren
- Concrete voorstellen voorleggen aan participerende burgers
- Kortere tijdlijn per participatie (om het actueel en actief te houden)
- De gemeente moet duidelijk de leiding nemen (eerder knopen doorhakken)
- Digitaal werken om sneller benodigde informatie bij de participanten te krijgen
- Duidelijk terugkoppelen van genomen beslissingen aan de hand van het burgerparticipatieproces

In het kader van alles in één keer goed doen, is het nuttig om het proces te stroomlijnen. Wees dus helder in de communicatie en slagvaardig in de uitvoering.

Op het gebied van besparingen zal een effectiever burgerparticipatieproces op den duur leiden tot besparingen, omdat minder begeleiding nodig zal zijn. Dit zal resulteren in een oplopende besparing naarmate de effectiviteit toeneemt.

Effecten op de samenleving

Wanneer goed uitgevoerd, zou de samenleving hier niets van moeten merken. De burger heeft evenveel mogelijkheden tot inspraak als voorheen, maar door een gestroomlijnder proces zal dit in een korter tijdsbestek zijn.

Risico's

Mogelijk dat burgers zich gepasseerd voelen of te veel onder druk gezet voelen omdat ze snel moeten reageren. Het risico van niets doen kan echter ertoe leiden dat steeds meer projecten stranden door ineffectieve burgerparticipatie.

Verwachte besparing

Jaar 1: €25.000	Jaar 2: €50.000
Jaar 3: €75.000	Jaar 4+: €100.000

1.9 Sport en ontmoeten

Uitwerking voorstel

Huidige situatie:

Sport heeft in de gemeente Zeist te weinig aandacht gehad de afgelopen jaren. Er is sprake van veel versnippering en locaties zijn vaak oud en versleten, 9 van de 13 binnensport locaties zijn 40 jaar of ouder... Ook voldoen de binnensport locaties niet aan goede maten om voor veel sporten gebruikt te kunnen worden. Hierdoor is meervoudig gebruik lastig. Bij de sportverenigingen is vooral behoefte aan grotere sportruimtes/hallen, onder andere voor binnen hockey, korfbal en tennis.

Het blijven beheren van oude locaties lijkt goedkoop, maar pakt uiteindelijk duurder uit. Daarom zijn structurele verbeteringen hoe dan ook hard nodig. Als er niet wordt gekozen voor een toekomstgericht sportplan, met meer concentratie naar moderne sportvoorzieningen, komt de gemeente over een paar jaar in een klap tegenover hoge kosten te staan omdat de gebreken aan de voorzieningen, tekorten en ontevredenheid oplopen. Nu heeft de gemeente de kans om gedoseerd in een stappenplan het sportvoorzieningen niveau structureel te verbeteren. Dit zou de gemeente kunnen doen door het afstoten van enkele kleine gymlokalen en te investeren in meer grotere binnen sportruimten. Het investeren in goede sportparken nu, levert ons inziens uiteindelijk de beste besparing op.

Toekomst:

We willen goede sportfaciliteiten en een gezond ontmoetingsklimaat voor de bewoners in de gemeente Zeist. Een goed strategisch plan kan de gemeente helpen in het aanbieden van goede sportfaciliteiten 'op maat' in sportparken met een functie voor de directe omgeving. Niet alleen op microniveau, maar ook zodat de buurt er graag gebruik van kan maken, wat nu niet het geval is. Van aanbod gestuurd, naar vraag op maat. Je hoeft maar in de directe omgeving van Zeist te kijken naar hoe het wel kan:

- Driebergen heeft met Hoenderdaal een perfecte locatie. Er is voor ieder wat wils: van sportschool t/m bridgeschool.
- Utrecht heeft voor vrijwel iedere voetbalclub een volledig nieuwe accommodatie. Het kan dus wel! Minder locaties, maar op een hoger niveau. Weg met de focus op project-niveau.
- Daarnaast willen we ook toewerken naar een sportcentrum/park, waar ontmoetingsplekken worden gecreëerd en waar diensten samenvallen.

Uitgangspunten:

- lekker kunnen sporten
- gezelligheid
- ontmoeten
- horecagelegenheden
- fysiotherapie
- fitnesscentrum
- openbaar vervoer/parkeergelegenheden
- gezond eten aanbieden
- sportdagen
- meervoudig gebruik
- commerciële partijen: kiosken, to-go's, winkels, conferentie faciliteiten

Welke gebouwen, sportlocaties en -accommodaties willen wij veranderen?

- De huidige verouderde sportlocatie Dijnseburg door ontwikkelen naar een groot sportpark (waaronder in ieder geval een grote moderne sporthal) met faciliteiten als benoemd in de uitgangspunten en met een regiofunctie. Daarbij kijken of het campingpark anders/beter benut kan worden.
- Het sportpark bij Jonathan verder verbeteren en met het OLZ en De Breul een of twee grotere sport-/gezondheidsparken (met grote sporthal) ontwikkelen om aan de vraag voor meer binnensport ruimte te voldoen. Waarbij deze locaties dus breed toegankelijk worden gemaakt voor sportverenigingen na schooltijd en in de weekends en diensten (zie eerdere uitgangspunten) geleverd kunnen worden.
- De Koppeling verder gezelliger/aantrekkelijker maken.
- Afscheid nemen van meerdere kleine oude gymlokalen (nader bekijken welke af te stoten uit de lijst) waar basisschoolkinderen ook naar de betere sportparken kunnen. Verkoop of verhuur kan e.e.a. opleveren.
- Met de KNVB kijken of er mogelijkheden zijn in de samenwerking voor het gebruik van de binnensport locaties. Deze kant is ook aantrekkelijk voor o.a. de bewoners in Austerlitz. Als de KNVB wil uitbreiden, moet er ook meerwaarde zijn voor de inwoners van Zeist.
- Den Dolder heeft een mooi sportcentrum dat op orde lijkt te zijn, dit waar nodig verduurzamen.

Effecten op de samenleving

Sport helpt bij het terugdringen van hart- en vaatziekten, verbeteren van mobiliteit en om inwoners uit een isolement te halen. Het verenigingsleven kan veel mensen het gevoel geven er weer toe te doen/ erbij te horen. Goede sportaccommodaties kunnen enorm helpen in het terugdringen van kosten op gebieden van fysieke en geestelijke gezondheidszorg en jeugdzorg.

Risico's

Het risico kan zijn dat de kosten voor vernieuwing sportaccommodaties voor de baten uit kunnen gaan. Maar de sterk verouderde sportaccommodaties in Zeist kunnen zo niet langer.

Verwachte besparing

Dit moet de gemeente doorrekenen (*stapsgewijs tot 2030 de voorgestelde verbeteringen doorvoeren*).

Aanvullende info: Volgens waarstaatjegemeente.nl geeft Zeist 20% minder aan sportvoorzieningen uit, t.o.v. het gemiddelde van gemeenten.

Investerings:

Sportparken: € ??

Opbrengsten:

- Afstoten .. kleine gymlokalen € ...
- Baten uit exploitatie €....
- Baten uit meervoudig gebruik. €
- Baten uit besparing op gezondheidskosten? €

1.10 Organisatie integraal werken

Uitwerking voorstel

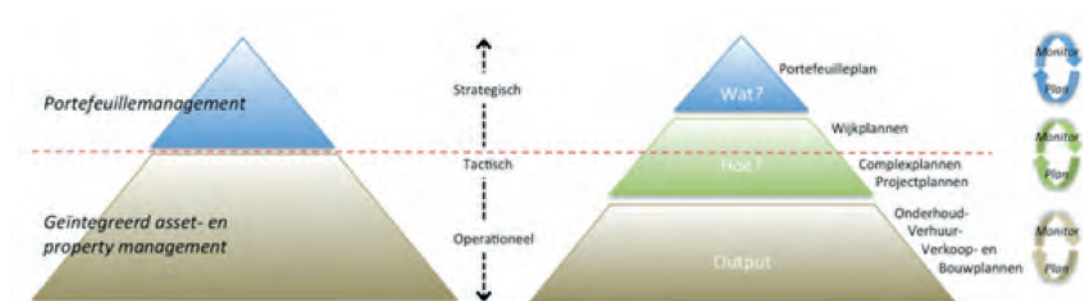
Huidige situatie

De toenemende druk op de gemeente vraagt om meer te doen met minder. Meer doen: het verwachtingsniveau (kwantiteit en kwaliteit) ten aanzien van maatschappelijke prestaties neemt toe, met minder: vermogen wordt onttrokken aan de (semi-)publieke sector waardoor de investeringskracht onder druk staat. En dit alles in een kritische omgeving waarbij de roep om transparantie in het publieke domein toe neemt (Gebiedseconomie.nl).

Voor de gemeente neemt daardoor het belang van integraal sturen op vastgoed toe. Het verbeteren van de financiële en maatschappelijke prestaties en de beheersbaarheid van de vastgoedportefeuille dient hoog op de politieke agenda te staan. Dit vraagt om transparantie en een verdere doorontwikkeling van de (vastgoed) organisatie.

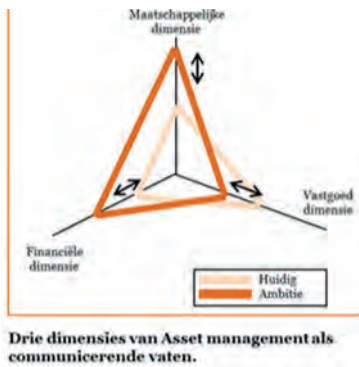
Toekomstige situatie

We willen daarom naar meer transparantie en een verdere doorontwikkeling van de (vastgoed)organisatie bij de gemeente Zeist. Het doelmatig inzetten van beschikbare middelen wordt binnen de maatschappelijke context steeds vaker een vereiste. Het creëren van mogelijkheden voor het verbeteren van de financiële en maatschappelijke prestaties staat bij assetmanagement centraal. Focus gaat daarbij uit naar het beheersbaar maken van de prestaties, risico's en het bewaken van de vastgoedportefeuille. De dienst vastgoed is in figuur 1 weergegeven als "property management".

Figuur 1 Bron: KIC consultancy

Assetmanagement betreft het integraal en structureel managen van bedrijfsmiddelen ('assets') op drie dimensies: maatschappelijk, financieel en 'asset' portefeuille (figuur 2). De realisatie van (maatschappelijke) ambities wordt beïnvloed door afwegingen bij de andere dimensies. Om tot een financieel-economisch

sterke organisatie te komen die ook op lange termijn haar doelen kan blijven realiseren dienen de financiële continuïteit en het sturen op financiën gebaseerd op kasstromen (liquiditeit) en vermogensontwikkeling (solvabiliteit) geborgd te worden. Deze sturing wordt verbonden aan resultaat- en rendementsdoelstellingen en waardeontwikkeling van het gemeentelijk bezit.

Figuur 2 Bron: gebiedseconomie.nl

Assetmanagement richt zich op de volgende aandachtspunten in de vastgoedportefeuille (Benchmarkgemeentelijkvastgoed.nl):

Beschikbaarheid

Hoeveel voorzieningen zijn er per inwoner beschikbaar? En hoe ver moeten mensen daarvoor reizen? Het centrum van Zeist heeft geen duidelijke winkelroute waardoor je veel uithoeken moet opzoeken om echt goed gebruik te maken van het versnipperde winkelaanbod. Tevens ontbreken er gezellige verzamelpunten met voldoende horeca. Hier zou vanuit een nieuw bestemmingsplan op gestuurd kunnen worden.

Beleid

Voor welke beleidsdoelen wordt het gemeente vastgoed ingezet? Hoe groot is de kernportefeuille? Niet-strategisch vastgoed (woningen e.d.), dus direct afstoten zodat hier geen kosten van onderhoud en instandhouding worden gemaakt.

Duurzaamheid

Hebben we de verduurzamingsopgave goed in beeld? Liggen we op koers? Waar mogelijk bij nieuwe investeringen duurzaamheid in programma van eisen vastleggen (ook als dat op de korte termijn meer kost).

Tevredenheid

Hoe tevreden zijn gebruikers met het vastgoed en de dienstverlening? Wat verwachten de winkeliers, kantoorgebruikers en de inwoners van Zeist van de dienstverlening en leefomgeving. Zorg voor een breed draagvlak!

Bezetting

Wordt het vastgoed optimaal gebruikt? Waar zit de leegstand? Is dit veel? Binnen het centrum van Zeist bestaat er teveel aanbod van winkelruimte waardoor er veel leegstand is ontstaan. Dit levert een ongezellig stadscentrum op!

Financiën

Wat kost het vastgoed? En in welke mate dekken de opbrengsten de kosten van het vastgoed? Afstoten van niet strategisch vastgoed: levert naast de verkoopprijs vooral een structurele besparing op m.b.t. onderhoud en instandhouding.

Organisatie

Zetten we personele middelen efficiënt in gezien de vastgoedopgave? Zie hiervoor de rol die assetmanagement binnen de gemeente kan gaan spelen. Daarnaast haakt dit onderwerp ook aan bij de thema's burgerparticipatie en zelfbeheer.

TIP: Zeist is nog geen lid van Benchmarkgemeentelijkvastgoed.nl

Effecten op de samenleving

Door een integrale focus op de vastgoedportefeuille en ruimtelijke ontwikkelingsprojecten zal het resultaat meerdere maatschappelijke en economische doelen tegelijk kunnen dienen. Op dit moment richt de vastgoedafdeling zich vooral op het operationele beheer op pandniveau.

Een voordeel voor de samenleving moet zijn dat de vastgoedportefeuille bijdraagt aan een prettige verblijfsomgeving waar mensen meer kunnen doen en beleven dan enkel de specifieke functie in het gebouw of terrein. Centraal moet dus staan hoe de maatschappelijke vraagkant eruit ziet en hoe het aanbod (vastgoedportefeuille) daar op aansluit.

Voorbeelden:

- a) de functie van het zwembad Dijnseburg combineren met de naastgelegen sportzaal en de hele locatie uit te breiden met voorzieningen zoals paramedische diensten, winkels en horeca. Dit verandert de functie van zwembad-sportzaal naar een sportpark met mogelijk zelfs een regiofunctie.
- b) in het centrum Zeist de functies van de bibliotheek, cultuur, winkelen en ontmoeten beter aan elkaar koppelen om een gezellig en levendig gebied te creëren.
- c) het centrum autoluw maken en daarnaast de bereikbaarheid verbeteren door de aanleg van enkele aan de rand gelegen (betaalde) parkeervoorzieningen. Hierdoor kunnen de locaties Voorheuvel, De Markt, 1e Hogeweg en de Slotlaan veel aantrekkelijker gemaakt worden.

Risico's

Het vraagt om een verandering in de bestaande organisatie waarbij de diensten Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed op enige wijze aan elkaar verbonden dan wel geïntegreerd moeten worden. Hierbij dient assetmanagement een verbindende rol te vervullen. De beschikbare middelen kunnen dan effectiever en efficiënter ingezet worden ten behoeve van de gemeentelijke beleidsdoelen.

Veranderingen worden vaak als bedreiging of risico gezien. Belangrijk dus om de kansen goed te verdedigen en de verandering goed te begeleiden!

Daarnaast zal er eerst geïnvesteerd moeten worden om op lange termijn de voordelen te kunnen ervaren. Echter niets doen of de huidige situatie in stand houden zal het economisch risico jaarlijks verder vergroten.

Voorbeeld: Het centrum van Zeist zal opnieuw ingericht moeten worden waarbij de pleinfuncties van De Markt en Voorheuvel beter benut kunnen worden. Dit vraagt om een flinke planologische ingreep waarbij de Klinker vervangen of getransformeerd moet worden (bijvoorbeeld een combinatie van winkels, horeca en woningen). Dit zal op korte termijn om flinke investeringen vragen maar leidt op termijn tot een aantrekkelijk centrum waarbij waarde gecreëerd wordt op economisch en maatschappelijk vlak.

Verwachte besparing

Potentie > € 1 miljoen (op korte termijn verkoop incourant vastgoed en besparing onderhoud; lange termijn betere economisch en maatschappelijk rendement)

1.11 Centrum en ontmoeten

Uitwerking voorstel

Huidige situatie:

Het centrum van Zeist is versnipperd, de winkelgebieden sluiten niet op elkaar aan, er mist cohesie en een gezellig hart.

In het centrum heeft Zeist enkele 'rotte kiezen/te verbeteren delen':

- Zoals de Klinker, omgeving Emmaplein en de markt.
- Het oude V&D gebouw.

- Een nog saai en niet uitnodigend deel van de Slotlaan, de doorgang vanaf de hoek Slotlaan/Hogeweg richting slot Zeist, dat op zich veel potentie heeft.
- Een labyrint van verkeerswegen en parkeerplaatsen in de binnenstad. Oplossing (deels) autoluw maken. Er komt steeds meer leegstand van winkels en gebouwen in het centrum en steeds meer bewoners trekken naar grotere steden (zoals Utrecht of Amersfoort) om te winkelen in plaats van naar Zeist. Zorg voor een goed vestigingsklimaat voor winkeliers.

Cultuur faciliteiten, zoals de muziekschool en het Kunstenhuis, liggen nu ver van elkaar af en het zou mooi zijn om dit aan elkaar te koppelen in een gebouw. Dit kan op de lange termijn kosten- en ruimtebesparend zijn. Er mist een lange termijnplan hoe het centrum duurzaam te verbeteren naar een gezellig, samenhangend, aantrekkelijk hart van de gemeente om te winkelen, elkaar te ontmoeten en voor culturele activiteiten.

Toekomst:

Maak een visie: 'Centrum en ontmoeten'

Eerst moet er bepaald worden wat de functie moet zijn van de stad Zeist, een goede visie op het hele 'Centrum en ontmoeten' met een plan van aanpak om naar te werken t/m 2035 is hierbij van groot belang. Zeist heeft geen regiofunctie (meer) en heeft een minder stedelijk karakter. 'Wat wil Zeist nou zijn?' Niet een vergelijking met Utrecht of Amersfoort.

Daarbij denken wij aan minder winkels in het centrum, maar de winkels die er zijn moeten centraal liggen en bijvoorbeeld een specialistische functie hebben. Leuke winkels voor jong en oud. Een samenhangend centrum met een groen en gezellig karakter met leuke terrasjes, zodat Zeist aantrekkelijk wordt om te verpozen voor alle inwoners, regiogenoten en voor wandel- en fietstoeristen. Waarmee we in winkelaanbod en als karaktervolle plaats onderscheidend zijn t.o.v. Amersfoort en Utrecht. Ook de kernen van Den Dolder en Austerlitz kunnen aansluiten op de kernwaarden: groen, gezelligheid, samenhang en specialistisch/uniek (winkel-)aanbod.

M.b.t. een deel van het centrum (de Slotlaan bijvoorbeeld) vinden wij het beter om dit autoluw/autovrij te maken, om zo een dorpsfunctie te creëren, met de oude allure.

Voor studenten willen we mogelijkheden voor werkplekken met leuke/hippe koffiehoeken in het centrum.

Het marktplein mag levendiger (sociaal en groener) of verhuizen naar de Slotlaan voor het Walkartpark.

Belcourt kan beter betrokken worden bij het vormen van een geheel en de Slotlaan delen vanaf de Hogeweg richting het Slot en het Slot kunnen beter benut worden.

In verdere participatie met de inwoners zou de langetermijnvisie en een stappenplan wat wanneer aan te pakken uitgewerkt moeten worden. Hieronder enkele denkrichtingen voor oplossingen om het centrum anders in te richten.

Onze denkrichtingen:

Het plan om het V&D gebouw te gebruiken als multifunctioneel gebouw en als spilfunctie van sociale levendigheid en beleving van het gezellige Dorpscentrum / hart van Zeist vinden wij heel goed. Hierin een combinatie van verschillende faciliteiten, zoals de bieb, muziekschool, tentoonstellingen, ateliers, flexwerkplekken, workshops/sociale bijeenkomsten, ontmoetingscentrum voor Zeist, horeca (bijv. restaurant Abrona - zie Kerckebosch), café, shop in shop winkels etc. creëren.

Echter, omdat dit plan financieel onhaalbaar blijkt te zijn, stellen wij voor om het geheel los te laten en stellen wij het volgende voor:

Leg alles dat wordt ontwikkeld langs de lat van de algehele (te ontwikkelen) visie op het hele centrumgebied. Alle ontwikkelingen moeten gaan passen in een samenhangend, gezellig, groen etc. centrumgebied. Neem afscheid van de Klinker en verkoop het om dit naar woningbouw te herontwikkelen. Wel volgens de regels van een Welstandscommissie en passend in de algehele (te ontwikkelen) visie op het hele centrumgebied. Als de Klinker gesloopt wordt komt daar ruimte vrij om iets nieuws te bouwen wat het centrum kan verbinden. Bijvoorbeeld horeca en enkele specialistische winkels op de begane grond en woningen op de tweede/derde etage.

Omdat de bibliotheek en muziekschool in zijn geheel moeilijk te verplaatsen zijn, stellen wij voor om de functies apart te verplaatsen.

Voor de bibliotheek zien wij mogelijkheden op de volgende locaties waar nu leegstand is: het ronde gebouw op Emmaplein 158 (voorheen Mc Gregor), de leegstaande ruimten op Emmaplein 140-150, Slotlaan 4-10 of Voorheuvel 57. Deze ruimten kunnen dan gehuurd worden voor de bibliotheek voor langere tijd. Hiermee wordt de gemeente ook flexibeler hoe daarmee om te gaan.

Onderzoek of de muziek(school) en/of het Kunstenhuis naar het Slot Zeist kunnen of naar een ander gemeenschappelijk gebouw.

Met een verplaatsing van de culturele en muzikale activiteiten naar het Slot, zorgt dit tevens voor een 'ontslotting van het Slot'. Hiermee krijgt het Slot regionale en toeristische aantrekkingskracht en ook een functie voor de inwoners. Waardoor ook dit deel van Zeist meer gaat leven.

Verbeter Belcour en het Emmaplein naar een mooi geheel.

De Markt is voor velen nu niet uitnodigend. Neem in de lange termijn visie de mogelijkheid mee voor een verplaatsing naar de Slotlaan tussen de Hogeweg en het Rond (voor het Walkartpark). Zie ook hieronder.

Een opener Slot(laan)

Het stuk Slotlaan tussen de Hogeweg en het Slot, vooral voor het Walkartpark, is saai en niet uitnodigend, hoewel het veel potentie heeft.

Het ING pand belemmert het doorzicht vanaf de Hogeweg naar het Walkartpark.

Het zou uitnodigender zijn als het ING pand wordt weggehaald om meer openheid te creëren naar het mooie park. Wellicht kan met de ING iets worden afgesproken over het overnemen van een deel van de Klinker in ruil voor het verwijderen van het pand of kunnen andere slimme oplossingen bedacht?

Door op een slimme wijze het park wat meer open te maken op plekken -wat minder hek en hier en daar enkele bosjes weghalen- kan het park wat opener worden.

De foodtrucks dragen op bepaalde dagen bij aan de gezelligheid, nog gezelliger zou het zijn als er een leuk (semipermanent) theehuis met een terras komt.

Het schijnt dat er restricties zijn ten aanzien van het Walkartpark, maar enkele verbeteringen om het mooie park toegankelijker te maken behoort vast tot de mogelijkheden.

Verder worden de parkeerplaatsen op de Slotlaan voor het Walkartpark zeer weinig gebruikt en zorgt het (teveel aan) hekwerk voor het park voor een gesloten karakter. Het zou goed zijn om de markt te verplaatsen naar dit deel van de Slotlaan tussen de Hogeweg en het Rond. Dit zorgt voor meer gezelligheid op dit mooie deel van de Slotlaan.

Het weinig gebruikte Marktpllein bij de Klinker kan vervolgens her ontwikkeld worden naar woningbouw en/ of een parkje met horeca/terrassen.

Effecten op de samenleving

Zeistenaren zullen zich beter thuis gaan voelen in het centrum. Er zal door bewoners meer worden afgesproken en daarnaast zullen bewoners van dorpen in de buurt eerder overwegen om naar het centrum van Zeist te gaan in plaats van naar Utrecht. Ook is het voor wandel- en fietstoerisme aantrekkelijker.

Risico's

Een risico is dat Zeist niet langer een regiofunctie heeft en dat iedereen naar afgelegen steden gaat om te winkelen. Dit zorgt voor problemen voor de Slotlaan en ondernemers die daar gevestigd zijn. Maar ook het dorpsgevoel zal langzaamaan steeds meer verdwijnen.

Verwachte besparing

Nader te bepalen.

Baten:

- Afstoten de Klinker voor woningbouwontwikkeling en exploitatie horecavoorziening €
- Geen huisvestings- en onderhoudskosten van de Klinker door afstoten €

- Afhankelijk van plan afstoten een deel van het Marktpllein voor woningbouwontwikkeling €
- Exploitatie horeca/theehuis bij Walkartpark €

Investerings:

- Ontwikkelen lange termijn visie (2035) en stappenplan voor centrum en ontmoeten: €
- Het Slot (of een ander gebouw) aanpassen naar muziek/culturele activiteiten €
- Bibliotheek verhuizen €
- Werkplekken voor studenten en koffiehoeck €
- Aanpassingen/beter benutten Slotlaan deel tussen Hogeweg en het Rond; ontsluiten park en voor markt €
- Gesprekken met ING om pand weg te krijgen €

Bijlage 1.11 Centrum en ontmoeten

Verkeersaanvoer routes Zeist Centrum voorstel:

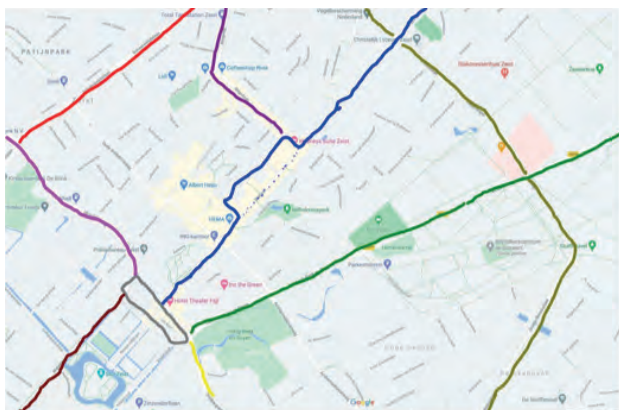

- A28 naar Utrechtse weg: Rood
- Utrechtse weg: Fuchcia
- A12 naar Laan van Beek en Royen: Geel
- Austerlitz naar Driebergse weg: Groen
- Amersfoortse weg naar Slotlaan: Paars
- Rondweg Dijnselburgerlaan, De Dreef, Kromme rijnlaan en Weteringlaan: Bruin
- Rondweg Boulevard, Lindelaan, Jagersingel en Oranje Nassaulaan: Olijfgroen
- Slotlaan te bereiken via route Paars, Fuchcia, Groen en licht blauw (tussen Rood en Groen: Krakelingenweg)
- Ziekenhuis te bereiken via route Olijfgroen en licht blauw

Het grijze gebied, dat zegt het al, dat blijft een moeilijk stuk de ronde 1e en 2e dorpsstraat en Lageweg, de 1e en 2e Dorpsstraat is erg smal en is twee richting niet mogelijk. Lage weg zou eventueel twee richtingsverkeer kunnen maar dan moet de bussen door de Dorpsstraat gaan rijden, en dan zou het eventueel kunnen dat ze daar ook 2 richtingen in rijden, de bussen kunnen elkaar passeren bij de bus haltes, ze kunnen daar blijven staan zonder ander verkeer te hinderen.

Zelf had ik ooit gedacht dat je een tunnel zou moeten maken onder de Dorpsstraten, maar dat is een behoorlijke kostbare aangelegenheid, en volgens mij dan ook niet haalbaar. (maar ik noem het toch even).

Slotlaan:

Winkeliers willen graag autoverkeer in de slotlaan, nadat ik het filmpje van www.denieuweslotlaan.nl gezien had, leek mij dat een goed idee.

De slotlaan bij Het Rond tot de Weeshuislaan twee richtingsverkeer, dan via de Weeshuislaan naar de Antonlaan en via de Korte Steinlaan terug naar de Slotlaan. De Slotlaan naar de Verlengde Slotlaan open houden voor verkeer, om ook de aanvoer vanuit het Noordoosten ook te vergemakkelijken.

De blauwe route is voornamelijk voor winkelend publiek. Aan de Antonlaan heb je ook 2 parkeergarages. Het gestippelde gedeelte is enkel voor fietsers en wandelaars, maar ook voor bestemmingsverkeer (Zoals laden en lossen). Aanvoer van goederen naar de winkels zou men m.b.v. kleinere vrachtauto's kunnen, Soort "Pick Nick" Auto's, deze zijn gelijk ook elektrisch. De distributie van goederen, zou dan buiten de bebouwde kom, in de leegstaande bedrijfspanden kunnen geschieden, daar komt men met "grote" vrachtwagens met de "bulk" goederen afleveren. Vandaar uit m.b.v. Kleinere (elektro) vrachtauto's of zelfs (elektro) bakfietsen, naar het Centrum rijden en de winkels bevoorraden enz.

1.12 Zelfbeheer stimuleren met Zeister Knopen

Uitwerking voorstel

(De onderstaande, niet dikgedrukte tekst geeft het voorstel weer dat we in eerste instantie hadden bedacht. Wij kwamen hier echter op terug. De reden waarom lichten we hieronder toe in de dikgedrukte tekst.

Desalniettemin vonden wij het de moeite waard om het initiële voorstel met de Raad te hebben gedeeld alsmede de reden waarom wij hierop zijn teruggekomen. En ook hebben we een deel hiervan verwerkt in een ander voorstel - zie dus de dikgedrukte tekst.)

Eerste voorstel (waar we op zijn teruggekomen)

Huidige situatie

In het kader van zelfbeheer hebben wij een voorstel bedacht, dat ziet op het beheren van het groenonderhoud door de inwoners van de gemeente Zeist.

Op dit moment vindt het groenonderhoud (hiertoe behoren parken, bomen, plantsoenen, groenstroken en dergelijke) plaats door gemeentelijke medewerkers. Dit houdt onder meer in dat vanaf half oktober tot half januari medewerkers van de Sociale Werkvoorziening (BIGA Groep) bladafval verwijderen van autowegen, fiets- en voetpaden, parkeerterreinen en gazons. De gemeente beperkt zich daarbij tot bladeren die zich bevinden op de openbare weg en niet op particuliere terreinen.

Toekomst

De onderhavige IAC-leden hebben bedacht dat dit onderhoud gedurende een aantal dagen in de maand kan worden overgenomen en uitgevoerd door bewoners uit de desbetreffende wijk. Daarbij kan dit zelfbeheer breder worden getrokken naar het opruimen van zwerfafval, om de aantrekkelijkheid van de gemeente te vergroten. In dat verband kan ook worden gekeken naar het model van de Almeerse Stedenwijk, waar bewoners zaterdag met prikkers en afvalzakken de straat op gaan in het kader van de "opschoondag". Een

groep bewoners ruimt dan zwerfafval en andere troep op. Wij geloven in de kracht van de gemeenschap en denken dat zulke initiatieven de gemeenschapszin zullen vergroten. Een valkuil van dit voorstel is dat de vrijwilligers die zich hiervoor opgeven, dit onderhoud na een tijdje zouden kunnen versloffen en verwaarlozen.

Om dat te voorkomen zouden er duidelijke afspraken met hen kunnen worden gemaakt, in de vorm van vrijwilligerscontracten. Een idee is om de "vrijwilligers" periodiek te belonen met Zeister Knopen. Budget technisch betekent dit dat de vrijwilligers een vorm van een vergoeding ontvangen, maar dat valt in het niet vergeleken met de salarissen van de medewerkers van de BIGA Groep. Voorts zal dit ertoe leiden dat de bekendheid van de Zeister Knoop toeneemt. Dat zal de lokale handel niet alleen een boost geven, maar zal er tevens voor zorgen dat het geld in de gemeente blijft.

Het bovenstaande voorstel (inzake het laten overnemen van het zelfbeheer door een groep inwoners uit de gemeente) hebben wij als groep vooralsnog niet nader uitgewerkt. Dit om de volgende reden.

Een van onze leden gaf aan dat de BIGA (hoogstwaarschijnlijk) bestaat uit kwetsbare en kansarme medewerkers die een achterstand hebben op de arbeidsmarkt.

Navraag bij de Gemeente Zeist heeft dit vermoeden bevestigd. De Biga is een voormalig sociale werkvoorziening voor mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt. Veel Biga medewerkers werken bij de RMN. Om die reden zagen wij af van genoemd voorstel inzake het zelfbeheer.

Huidige voorstel:

Wel bedachten wij dat de Zeister Knoop een goed initiatief is, dat beter zou moeten en kunnen worden benut. Zo gaf een ander lid aan dat de Zeister knoop als alternatieve munt kan worden ingezet door veel meer lokale bedrijven. Dit zal er niet alleen toe leiden dat de sociale cohesie en verbondenheid met Zeist toeneemt, ook zal het na Corona een (lichte) boost geven aan lokale uitgaven binnen de gemeente Zeist. Daarbij is essentieel dat het aantal deelnemers dat meedoet met de "Knoop" wel fors dient toe te nemen. Momenteel zijn er namelijk vrij weinig lokale ondernemers aangesloten bij de munt.

Wij bedachten dat het gebruik van de munt voorts ook de kaspositie van de gemeente kan verbeteren, bijvoorbeeld door bij dergelijke vrijwilligerstaken als de IAC vrijwilligers te belonen met de Zeister Knoop. Dit zou de kaspositie (mogelijk) verbeteren, omdat een eventuele verzilvering van de Knoop vaak op een (veel) later moment plaatsvindt.

Effecten op de samenleving

Zoals hierboven aangegeven, zal het promoten van de Zeister Knoop mogelijk tot gevolg hebben dat de sociale cohesie alsmede de verbondenheid met de stad en gemeente Zeist toeneemt door het gebruik van een eigen munt. De Knoop kan ook worden ingezet bij bijvoorbeeld parkeerautomaten of evenementen binnen de gemeente Zeist. Voorts zouden lokale ondernemingen ook kunnen profiteren van het 'succes' van de Zeister Knoop. Immers, het in omloop brengen van meer munten zal de lokale economie een boost kunnen geven, door de verkoop ervan. Een neveneffect van een toenemende populariteit en dito verkoop van de Zeister Knoop zou kunnen zijn dat door het opleven van de lokale economie, leegstand kan worden tegengegaan.

Risico's

Wij zien geen risico's in het niet promoten van de Zeister Knoop en het in omloop brengen van meer Knopen. In het kader van baat het niet dan schaadt het niet, lijkt het ons een goed idee om dit voorstel nader te onderzoeken en mogelijk uit te voeren (mede omdat wij verwachten dat het in omloop brengen van meer Zeister Knoop en laten aansluiten van meer lokale ondernemingen relatief goedkoop is).

2.1 Mentale weerbaarheid

Uitwerking voorstel

Hierop bezuinigen op korte termijn is niet wenselijk. Dit zal op de lange termijn moeten gebeuren. Zo is bijvoorbeeld het sportpas concept een mogelijkheid. Daarnaast zal de educatie en het preventie aanpakken ervan een groot onderdeel uit maken van de lange termijn besparingen.

Educatie:

De beschikbare informatie moet worden uitgebreid, en voor iedereen van jong tot oud te vinden zijn. Mensen moeten weten waar ze terecht kunnen voor vragen en hulp. Daarnaast kunnen de trainingen van middelbare- en basisscholen uitgebreid worden. De trainingen kunnen ook gebruikt worden voor het geven van preventieve handvatten. Hoe zorg je ervoor dat jongeren weten wat ze kunnen doen om mentaal weerbaarder te worden.

Effecten op de samenleving

Educatie:

Wel --> De jongeren van nu en de toekomst, weten waar zij terecht kunnen voor hulp en zijn beter geïnformeerd naar de handvaten die de gemeente biedt. Daarbij weten zij ook hoe ze zichzelf kunnen ondersteunen, en hoe ze met bepaalde situaties om kunnen gaan. De leefbaarheid binnen de gemeente zal vooruit gaan, en zo ook de economie.

Niet --> mede door de corona crisis is de mentale weerbaarheid vooral onder jongeren enorm achteruit gegaan, en er zijn er steeds meer die tegen een burn-out aan zitten of al hebben. Dit zal ook alleen maar meer worden als er niks (preventiefs) gedaan wordt. Daarnaast is niet alleen een probleem onder de jongeren, maar ook onder iedere leeftijdsgroep uit de samenleving. Als er niks gedaan wordt zal het mentale stuk van de samenleving achteruit blijven gaan, zo ook de leefbaarheid daarvan. Ook blijven de wachtlijsten voor hulp alleen maar groeien.

Risico's

Educatie:

Wel --> Op korte termijn zal dit geen geld besparen en misschien zelfs geld kosten, maar op de lange termijn zal dit wel een besparing gaan opleveren. Daarbij is het binnen jeugdzorg al zo druk, deze druk zal alleen maar groter worden door de corona crisis, dat er te weinig tijd is om dit te kunnen uitvoeren.

Niet --> Als er niks gebeurt zullen de kosten in de gemeente alleen maar stijgen. De leefbaarheid binnen de gemeente zal achteruit gaan, en zo ook de economie.

2.2 Biodiversiteit door de buurt!

Uitwerking voorstel

Biodiversiteit door de Buurt! streeft ernaar om een groter deel van het groenbeheer (weer) in handen en onder verantwoordelijkheid van de bewoners te brengen.

Ons voorstel is om hiervoor een pilot op te zetten met 5 pijlers.

1. **Beperkte tijdsduur:** de pilot loopt voor 1 jaar, dat is één keer alle seizoenen. Hierdoor ontstaat er ruimte om te experimenteren terwijl er ook een duidelijk eindpunt is, waarna gereflecteerd kan worden. Ook kan de pilot klein starten door een beperkt aantal wijken, bijvoorbeeld 3 i.p.v. alle wijken van de gehele gemeente, te betrekken.

2. **Meetbaar maken en monitoring:** vooraf zal er een inventarisatie plaatsvinden van alle lopende projecten binnen gemeente Zeist. Daaraan gekoppeld kan dan een meetbaar einddoel gesteld worden, bijvoorbeeld: per wijk één nieuw initiatief dat uitgevoerd is en onderhouden wordt aan het einde van de pilot. Daarnaast kan er ook nagedacht worden over andere aspecten die gemonitord worden, bijvoorbeeld: waarom slaagt een initiatief wel of niet? Waar loopt men tegenaan? Hoe vinden groepen financiering voor hun projecten? Ook ecologische waarden, zoals de hoeveelheid insecten op 1m² voor en na een initiatief, kunnen gemeten worden.
3. **WijkGroenManager (WGM).** Dit betreft een vrijwillige functie (of tegen een kleine vergoeding). Deze wordt dé contactpersoon binnen de wijk waarbij iedereen terecht kan met zijn of haar ideeën. Zij/hij is geen werknemer van de gemeente, maar zal wel in nauw contact staan met de juiste mensen van de gemeente. Deze persoon wordt geworven via een profiel die de gemeentelijke wijkmanager uitzet in haar/zijn wijk. De wijkmanager kan dan buurtverenigingen en centrale schakels in de wijk benaderen om het profiel zo breed mogelijk in de wijk te verspreiden. (Na eventueel een “selectieprocedure”) wordt één persoon per wijk aangesteld als WGM. Voorafgaande aan de start van de pilot zal er een (online) informatieavond zijn waar meerdere partijen aanwezig kunnen zijn. Hier worden de verwachtingen en de te meten aspecten vastgelegd, ervaringen van lopende projecten gedeeld, netwerken opgebouwd, en vooral kennis uitgewisseld.
4. **Oproep:** de gemeente roept al de inwoners van de betrokken wijken op om deel te nemen aan de pilot, nadat de WGM is aangesteld en “ingewerkt”. Dit kan gebeuren via dezelfde route als de IAC, één keer een centrale brief met daarin informatie over pilot en een oproep om met jouw ideeën naar jouw WGM te gaan, om vanuit daar te kijken of binnen de wijk het project uitgevoerd kan worden.
5. **Bonus:** om deze pilot (en de uitvoering op de lange termijn) een boost te geven, kan de gemeente nadenken over beloningen voor de deelnemende inwoners. Voorbeelden hiervan zijn: het beschikbaar stellen van houtsnippers van boombeheer in de omgeving, gratis compost voor de buurt of buurtcompost-bakken beschikbaar maken. Daarnaast bijvoorbeeld bomen, planten en bloemmengsels uitdelen. Maar ook lagere heffingen voor zeer actieve wijken. Let wel, het is belangrijk dat de beloning niet het doel wordt van een initiatief, maar eerder een gevolg is van het uitvoeren en onderhouden van de wijk-initiatieven.

Effecten op de samenleving

Wanneer **Biodiversiteit door de Buurt!** na de pilot structureel onderhouden wordt, verwachten wij de volgende effecten:

- Toename van **sociale cohesie** en betrokken burgers in hun wijk.
- Meer **bewustzijn** van burgers over hun directe leefomgeving en de natuur in het algemeen.
- Een (indirect) positief effect op de **gezondheid** van mensen doordat ze meer buiten komen. Daarnaast is het wetenschappelijk bewezen dat buiten zijn in een groene omgeving **stress verlagend** werkt en andere positieve gezondheidseffecten heeft.
- Een toename (op de lange termijn) van **biodiversiteit**, waardoor het mogelijk is dat er indirect minder last is van plagen (zoals b.v. eikenprocessierups).
- Het **groene imago van Zeist** wordt bevestigd én gestimuleerd. De gemeente kan op nationale schaal laten zien dat Zeist méér is dan alleen bos.
- Afhankelijk van de resultaten denken wij zelfs dat de Gemeente Zeist **koploper** kan worden op gebied van groene buurtparticipatie (-en adoptie) door burgers.
- Op de lange termijn zien wij een enorme **kostenbesparing op groenonderhoud**, en indirect een afname in het gebruik van bestrijdingsmiddelen en andere schadelijke beheer methoden.
- Actieve, lokale, en kleinschalige **klimaatadaptie**. Doordat allerlei kleine en diverse projecten door de hele gemeente ontstaan kunnen ze samen een grote impact hebben.
- Waarschijnlijk zullen er veel initiatieven ontstaan die als resultaat hebben dat er meer groen komt op plekken waar nu nog veel versteend is, ook wel **“onttegelen”** of **“steenbreek”** genoemd. Hierdoor wordt veel meer hemelwater opgevangen in de bodem i.p.v. het riool, wat de druk op het riool (zeker tijdens stortbuien en stormen) zal verlagen.

Risico's

- **Continuïteit:** Om de continuïteit in het beheer en onderhoud te behouden stellen we voor in eerste instantie een pilot uit te voeren. Daarnaast wordt voor een vaste periode een WGM aangesteld. Tijdig kan, indien de WGM stopt, een opvolger worden gezocht waardoor de continuïteit behouden blijft.
- **Nieuwe (en onbekende) manier van werken voor de gemeente:** Dit is een nieuwe en wellicht onbekende manier van werken voor de gemeente en haar medewerkers. We vragen de gemeente: Geef het een kans! Het betreft een vaste periode en wordt zo goed als mogelijk meetbaar gemaakt. Wij zien graag dat de betreffende medewerkers binnen gemeente zoveel mogelijk betrokken worden in het (leer) proces. Ondersteuning bieden waar nodig is van belang voor het slagen van de pilot, door bijvoorbeeld educatie te krijgen over hoe om te gaan met buurtparticipatie.
- **Communicatie naar bewoners.** Een prachtig voorbeeld van het bereiken van burgers is het IAC-traject. De lessen hieruit kunnen worden toegepast op dit initiatief. De communicatie door de gemeente beperkt zich tot de opstartfase (zie pijler 4). Daarna zal alleen contact met de WGM nodig zijn. Individueel contact met burgers over nieuwe initiatieven vindt in eerste instantie plaats via de WGM. Hij/zij bekijkt de haalbaarheid van het idee en helpt de burger met het tot stand brengen van het idee (idee, besluitvorming, uitvoering, onderhoud, financiering). De gemeente is voornamelijk betrokken bij de besluitvorming. De andere onderdelen voert de WGM uit. Het grootste deel van het werk wordt van de gemeente zo uit handen genomen.
- **Achterstallig onderhoud.** Een van de risico's is dat aanvankelijk enthousiaste burgers toch na enige tijd het project loslaten. Het is aan de WGM om dit te signaleren, eventueel op te lossen en anders op tijd aan de bel te trekken bij de gemeente, waardoor de gemeente kan ingrijpen en het groenbeheer weer kan toe-eigenen.

Wat ons betreft is de tijdgeest aan het verschuiven naar meer samenwerken en lokale betrokkenheid. Dit project kan daar mooi op meeliften. Ook zijn mensen "corona-moe" waardoor ze actief op zoek zullen gaan naar manieren om buiten te kunnen zijn, en waar mogelijk, sociale contacten te onderhouden. Hierdoor zal er naar verwachting weinig achterstallig onderhoud ontstaan.

't Griftbosje

is een mooi voorbeeld waar sinds 2017 hard gewerkt wordt door een groep enthousiastelingen en het onderhoud structureel plaatsvindt door bewoners.

Risico's indien er niets gedaan wordt:

- Kwaliteit van leven gaat achteruit. Dit komt o.a. door biodiversiteitsverlies, klimaatverandering, gebrek aan groen in de stedelijke omgeving, sociale isolatie
- Kosten voor het groenbeheer zullen omhoog blijven gaan op lange termijn, zeker gezien de bovengenoemde crises hier impact op zullen hebben.

Verwachte besparing

Pilot:

Een investering van €5.000 per jaar per wijk is vereist en levert dan een besparing op van €25.000-50.000 per wijk indien projecten uitgevoerd en onderhouden worden.

Lange termijn (5-10jr):

Wij verwachten een besparing tot wel 20% op de kosten van het groenbeheer van de gemeente. Dit is een structurele besparing, niet eenmalig. Deels wordt dit ook gerealiseerd doordat burgers externe financiering zullen werven voor hun projecten.

2.3 App om vraag en aanbod te matchen

Uitwerking voorstel

App voor vraag en aanbod van vrijwilligerswerk met als doel zoveel mogelijk vrijwilligers te verbinden.

- Aanneame besparingen van 100.000 euro voor
- Jeugdzorg
- Onderhoud groenvoorziening
- Reinigingsrechten (zelf opruimen)
- Kosten in en rondom ouderenzorg (koken, vervoer)

Effecten op de samenleving

Indien wel uitgevoerd:

- Vergroten (jongeren) doelgroep die interesse heeft in vrijwilligerswerk.
- Meer vrijwilligerswerk wordt gedaan.
- Meer verbondenheid van inwoners met maatschappelijke thema's.

Indien niet uitgevoerd:

- Veel "open vacatures" voor vrijwilligerswerk..
- Afname betrokkenheid van bewoners op diverse maatschappelijke thema's.
- Aantal beschikbare vrijwilligers daalt.

Risico's

Indien uitgevoerd:

- Complementair aan bestaande initiatieven?
- Controle op uitgevoerde activiteiten

Indien niet uitgevoerd:

- Vrijwilligerswerk loopt terug en dit initiatief maakt vrijwilligerswerk aantrekkelijk voor jongeren

Verwachte besparing

€ 100.000

2.4 Combineren culturele faciliteiten in het centrum

Uitwerking voorstel

Situatie & complicatie:

- Culturele faciliteiten zijn verspreid over Zeist (Peppel, Kunstenhuis, Idea en de gesubsidieerde Figi-programmering)
- Voor een deel van deze gebouwen is in de toekomst groot onderhoud nodig (IDEA en Kunstenhuis)
- Er is leegstand van gebouwen in het centrum wat mogelijkheid biedt om een nieuwe centrale locatie te vinden om cultuur in onder te brengen
- Er is meer en meer behoefte aan werkplekken en studie plekken in het centrum, dichtbij horeca en andere faciliteiten
- Er is behoefte bij de jeugd van Zeist om in het centrum meer activiteiten te kunnen doen bv pool biljart, arcade, etc.
- De vele kunstenaars in Zeist zijn opzoek naar geschikte atelier en/of expositie ruimte (multifunctioneel)
- Er is voor 2021 4.4 miljoen euro aan subsidie begroot voor cultuur in Zeist. Hier staan vrijwel geen baten tegenover. Daarnaast is de 2021 begroting versus 2018 300kEur hoger uitgevallen.
- Mogelijkheid samenvoegen van cultuur in het V&D gebouw zijn afgewezen. V&D pand eigenaar gaat verder met woningen in en een commerciële bestemming

Droom:

Een centrale plek/gebouw in het centrum van Zeist waar verschillende culturele faciliteiten en activiteiten samen komen ter bevordering van de gezelligheid en levendigheid in het centrum.

Voorstel IAC:

Maak een integraal en langer termijn plan samen met verschillende culturele partijen (Kunstenhuis, IDEA, Peppel, Figi-programmering), gemeente en bewoners aangaande:

1. Aansluiting van het cultuur aanbod op de huidige behoefte van de bewoners in Zeist
2. Efficiëntere samenwerking tussen de partijen
3. Efficiëntere huisvesting in het Centrum (kosten onderhoud huidige gebouwen versus nieuw gebouw)
– eventuele opbrengsten verkoop vastgoed van de gemeente
4. Genereren van meer Inkomsten (bv doormiddel van aanbieden van commerciële activiteiten – verhuur van werkplekken, hogere bijdragen van inwoners en/of sponsoring, samengestelde abonnementen)

Doel:

Een gebouw in het centrum van Zeist voor alle benodigde cultuur activiteiten, ter bevordering van de levendigheid in het centrum en om op lange termijn kosten te besparen.

Effecten op de samenleving

Bevordering van de levendigheid en gezelligheid in het centrum. Meer sociaal contact. Bewoners laten samenkomen en in contact laten komen met cultuur. Stimuleren van horeca en ondernemers in het centrum. Als we dit niet uitvoeren zal het centrum nog minder mensen trekken waardoor ondernemers minder omzet maken en verder kans op wegtrekken van ondernemers en nog meer leegstand ontstaan (spookcentrum).

Risico's

Hoge investeringskosten (verbouwing/nieuwbouw) moeten worden afgewogen tegen langer termijn baten. Sommige huidig cultuur aanbod zou kunnen komen te vervallen.

Verwachte besparing

€ 500.000-1.000.000 Euro per jaar (Excl. investering)

2.5 Mobiliteit centrum en Slotlaan

Uitwerking voorstel**Situatie & complicatie:**

- De Slotlaan wordt gezien als een belangrijke kern van het centrum.
- De afgelopen jaren is er gewerkt aan een verbeter plan om de Slotlaan leefbaarder en autoluw/loos te krijgen. Dit is voor een deel nu gerealiseerd maar autoloos is niet gelukt.
- Verschillende partijen zijn voor het doorgaand verkeer (i.v.m. wijken er om heen en ontbreken van ring - randweg) maar zien mogelijkheden om verder auto luw te maken.

Droom:

Een autoluw of autoloze Slotlaan waar meer ruimte is voor winkelend publiek om vrij te bewegen en te kunnen zitten (bankjes, terrassen, etc.) ten behoeve van het verbeteren van de sfeer en gezelligheid in het centrum.

Voorstel IAC:

Voorstel om met verschillende belanghebbende (gemeente, ondernemers, bewoners) om ideeën uit te werken om verder autoluw te maken - samen met onafhankelijke verkeerskundige

- Door de Weeshuislaan naar de Antonlaan open te stellen voor autoverkeer kan het laatste deel (smalste stuk) van de Slotlaan autoluw zijn, maar wel open voor bevoorraden van de winkels.

- Wegwijs borden.
- Stoplichten aan het begin en eind Slotlaan.
- Ringweg creëren, en de Slotlaan als doorgaande weg te ontlasten.

Effecten op de samenleving

Bevordering van de levendigheid en gezelligheid in het centrum. Meer sociaal contact. Bewoners laten samenkomen in het centrum. Stimuleren van activiteiten in het centrum.

Ondernemers en bewoners van de Slotlaan en de omliggende wijken. Alle bezoekers van het centrum van Zeist (van binnen en buiten Zeist).

Risico's

Minder makkelijke bereikbaarheid van winkels met de auto. Meer doorgaand autoverkeer in de omliggende wijken.

Verwachte besparing

Geen

2.6 Sport betrokkenheid

Uitwerking voorstel

Met dit voorstel willen we binnen de gemeente Zeist meer betrokkenheid en sociale gelegenheden creëren rondom de sportfaciliteiten. Op deze manier weten we een goede besparing te generen en daarbij de inwoners meer te betrekken bij de sport binnen de gemeente.

Zo hebben wij twee mooie ideeën in dit voorstel verwerkt dat beide zorgt voor meer betrokkenheid in de samenleving en ook zal het sociale gelegenheden aantrekken.

1. Accommodaties;

De onderhoudslasten van de (sport)accommodaties die door de gemeente gefinancierd worden, zullen gaan vallen onder de vereniging die gebruik maakt van deze accommodatie.

De verenigingen die gebruik maken van deze accommodaties kunnen een groot deel van de kosten dekken door vrijwilligers, leden en/of stagiaires in te zetten voor bepaalde klussen binnen de organisatie. Zo zorg je ervoor dat er meer betrokkenheid zal zijn binnen de vereniging en ook zullen er meer sociale gelegenheden opgezet worden om de klussen te klaren.

2.Sportief Zeist;

Deze organisatie krijgt een minder groot bedrag subsidie van de gemeente. Dit moeten ze zelf als organisatie oppakken door bijvoorbeeld scholieren en vrijwilligers in te gaan zetten. Ook kan het een mooie stageplek voor studenten met een sportstudie creëren.

Doordat de organisatie meer beroep zal doen op de inwoners van de gemeente Zeist zal er meer betrokkenheid ontstaan. Er zullen ook meer sociale bewegingen tot stand komen.

De sportverenigingen en Sportief Zeist kunnen eventueel samen zorgen voor de betrokkenheid binnen de sport in de gemeente Zeist. Zo kunnen ze bepaalde evenementen (samen) organiseren om de klussen te klaren bij de accommodaties, voor het werven van vrijwilligers, scholieren en studenten en creëert het meer stimulans om te sporten door de aanwezigheid van Sportief Zeist.

Effecten op de samenleving

Accommodatie;

Wel uitgevoerd -- meer betrokkenheid van de mensen die gebruik maken van de accommodaties. Het wordt een sociale gelegenheid om het als groep te onderhouden. Dit zorgt er ook voor dat je meer omkijkt naar je mede mens.

Niet uitgevoerd --> in de samenleving verandert er niks. Wel blijft het de gemeente geld kosten.

Sportief Zeist;

Wel uitgevoerd --> De betrokkenheid van de bewoners vergroot in de samenleving, daarbij zal de opkomst op een evenement ook vergroot worden. En als laatste komen er meer stageplekken ter beschikking in de gemeente.

Niet uitgevoerd --> De naamsbekendheid blijft klein, en zal ook niet veranderen. Daarnaast zal het niet uitvoeren van dit idee niet echt verdere effecten hebben op de samenleving, en dus ook geen extra betrokkenheid. Ook zal het geen besparing opleveren.

Risico's

Accommodaties;

Wel uitgevoerd --> Als een vereniging dit niet in één keer aankan moet er een plan zijn om dit in stappen te verwelijken. Daarnaast zal de staat waarin het zich nu bevind niet meer veranderen of verslechteren, dit zal op de lange termijn voor problemen kunnen zorgen.

Niet uitgevoerd --> Op lange termijn kunnen de kosten alleen maar gaan stijgen voor de gemeente.

Sportief Zeist;

Wel uitgevoerd --> Het kan zijn dat Sportief Zeist, niet voldoende betrokkenheid krijgt vanuit de samenleving. Dit zorgt ervoor dat ze geld te kort komen en daardoor waarschijnlijk minder kunnen organiseren en stimuleren om de bevolking te laten bewegen.

Niet uitgevoerd --> Als dit idee niet wordt uitgevoerd, zullen er ook geen risico's ontstaan voor sportief Zeist, wel blijft het de gemeente even veel geld kosten aan subsidie.

Verwachte besparing

+/- € 1.045.000

2.7 Sport stimulans

Uitwerking voorstel

Met dit voorstel willen we de inwoners van de gemeente Zeist zien te stimuleren om te blijven/gaan sporten. We hebben twee concrete ideeën die uitgewerkt kunnen worden onder dezelfde noemer en daarbij wordt er een besparing en een inkomstenbron gegenereerd.

1. Jeugdsportfonds;

Op dit moment betaald deze fonds de contributie eenmaal jaarlijks uit aan de gezinnen die te weinig geld hebben om hun kind te laten sporten.

Uiteraard willen wij deze fonds behouden omdat het belangrijk is dat alle kinderen kunnen blijven sporten.

Ons voorstel gaat hierbij over de uitbetaling van deze fonds. Wij zijn van mening dat de betaling beter in termijnen betaald kan worden dan in één keer per jaar. Zo weten wij dat het voorkomt dat er kinderen eerder stoppen met het beoefenen van een sport maar de subsidie al volledig betaald is voor een heel jaar.

Wel denken wij dat er geen tweede aanvraag gedaan moet worden door de aanvrager want dat schrikt mogelijk af, een verlenging aanvragen van deze fonds lijkt ons de beste manier om dat te voorkomen.

Zo gaat er geen geld verloren als het kind de keuze maakt om met de sport te stoppen. Er komt dan ook een mogelijkheid om makkelijker te switchen van sport mocht het kind dat graag willen.

Op deze manier voorkom je ook dat de kinderen vast zitten aan een sport die ze niet verder willen beoefenen en zorg je ervoor dat de stimulans om te blijven sporten aanwezig is.

2. Sportpas;

Dit is een sport mogelijkheid voor alle bewoners die ingeschreven staan in de gemeente Zeist. Deze pas is voor allemaal verschillende soorten sporten een toegangsbewijs zodat je niet perse vast zit aan één sport. Zo zorg je ervoor dat mensen verschillende soorten sport uit kunnen proberen en zo mogelijk ook meer plezier ervaren in het beoefenen van de sporten.

Dit is een idee dat geld gaat generen voor de gemeente, door de bewoners die belangstelling hebben te laten betalen voor de pas. Op deze manier stimuleer je de inwoners om meer te gaan sporten en zo zal dat de algemene gezondheid van de gemeente verhogen.

Op lange termijn zal dit ook nog eens op andere vlakken binnen de gemeente besparingen opleveren. Denk hierbij aan: de zorg (oud en jong), stimuleringskosten om te sporten en zelfs het tegen gaan van vandalisme.

Wij zijn van mening dat dit voorstel op de lange termijn een positief effect heeft op de volksgezondheid van de inwoners in de gemeente Zeist.

Door het jeugdsportfonds stimuleer je de jeugd en met de sportpas stimuleer je de algehele gemeente om lekker te sporten.

Effecten op de samenleving

Jeugdsportfonds;

Wel uitgevoerd --> kinderen hebben de optie om van sport te kunnen wisselen. Als de kinderen er geen gebruik meer van willen maken, dan is dit geld dat de gemeente bespaard. Zo zorg je er ook voor dat sporten leuk blijft voor de kinderen.

Niet uitgevoerd --> er gaat nu geld verloren aan kinderen die er geen gebruik meer van maken.

Sportpas;

Wel uitgevoerd --> de samenleving krijgt een sociale boost. De algemene volksgezondheid gaat vooruit.

Niet uitgevoerd --> zal het geen impact maken op de gemeente, wel zijn wij van mening dat er minder gesport wordt. daarnaast zal een mogelijk punt van inkomen verdwijnen.

Risico's

Jeugdsportfonds;

Wel uitgevoerd --> Wij zijn maar één risico en dat is dat men de verlenging niet aanvraagt omdat dit mogelijk teveel moeite kost of het vergeet.

Niet uitgevoerd --> Er gaat geld verloren omdat er niet meer gesport wordt van de betaalde contributie. Daarnaast is de kans dat de kinderen minder gestimuleerd worden om een andere sport te gaan beoefenen.

Sportpas;

Wel uitgevoerd --> De bewoners van de gemeente moeten ook echt deze pas in gebruik willen gaan nemen. De sportaccommodaties kunnen te druk worden, daarnaast moeten ze ook hieraan mee willen doen.

Niet uitgevoerd --> De volksgezondheid kan verslechteren omdat er minder stimulans is om te sporten.

Verwachte besparing

+/- € 5.000,00

**de inkomsten van de sportpas zijn hier niet in verwerkt. Dit bedrag is puur de besparing van het Jeugdsportfonds betalingsidee.*

3.1 Tiny houses

Uitwerking voorstel

Onderwerp: Tiny houses, zowel koop als huur, in combinatie met andere woonvormen, waarbij door bevordering van sociale cohesie op diverse vlakken win-win situaties ontstaan met kostenbesparing voor de gemeente op het terrein van het sociaal domein.

Compacte weergave:

- 1^e Plaatsing van tiny houses (al dan niet op wielen) op terrein van seniorencomplex/terrein van verzorgingshuizen. *Nb. Hier is de infrastructuur al aanwezig.*
 - 2^e Plaatsing van tiny houses als onderdeel van herbestemmingsplan voor vrijkomende panden/terreinen van bijvoorbeeld de Rijksgebouwendienst. *Nb. Hier is de infrastructuur al aanwezig.*
 - 3^e Plaatsing van tiny houses als onderdeel van de bouw van verschillende woonvormen op braakliggend terrein, waar een nieuwbouwproject gestart gaat worden.
 - 4^e Plaatsing van tiny houses als gemengd wonen project in samenwerking met de Stichting de Tusseloplossing en eventueel Kamersmet aandacht.
 - 5e Plaatsing van kleiner tweelaags wooncomplex met HAT-eenheden, als onderdeel van herbestemmingsplan voor vrijkomende panden/terreinen van bijvoorbeeld de Rijksgebouwendienst
- Het op één terrein vestigen van verschillende woonvormen (voor verschillende leeftijdscategorieën met verschillende zorg/begeleidingsbehoeften) bevordert de sociale cohesie en daarmee de mogelijkheid van het onderling bieden van hulp op gestructureerde doch vrijwillige basis.
- Het onderlinge hulp bieden kan ook via van te voren gemaakte afspraken tussen de verschillende leeftijdscategorieën en tussen bewoners met verschillende begeleidingsbehoeften. Hierdoor ontstaat er een win-win situatie met kostenbesparing voor de gemeente.

Effecten op de samenleving

Voordeel bij uitvoer

- 1^e Plaatsing van tiny houses biedt voor langdurig (jongere)woningzoekenden betaalbare woonruimte. Realisatie is qua bouw/plaatsing binnen 6-12 maanden mogelijk via aansluiting op bestaande infrastructuur of via een off grid versie.
- Het oplossen van dit huisvestingsprobleem bevordert de mentale conditie van alle betreffende personen en geeft stress verlichting binnen gezinnen/families.
- De omvang van de hulpvraag aan wijk/sociale team/maatschappelijk werk neemt daardoor af.
- Een slechte mentale conditie kan leiden tot arbeidsongeschiktheid. Huisvesting voor de woningzoekenden kan indirect ook leiden tot een herintreden op de arbeidsmarkt, wat in kader van de participatiewet een kostenbesparing voor de gemeente kan betekenen.
- 2^e Intergenerationele verbinding tussen verschillende bevolkingsgroepen op terrein van een wooncomplex voor verschillende levenscategorieën biedt, door sociale cohesie en afspraken over wederzijds vrijwilligerswerk, ook de mogelijkheid van huisvesting in tiny houses van een aantal jongvolwassenen, die voor het zelfstandig wonen nog ambulante begeleiding behoeven. (WMO, verlengde jeugdzorg). De individuele begeleiding van hen kan naar verwachting binnen termijn van 6 maanden via de onderlinge verstrekte vrijwilligerstaken overgenomen worden, wat een kosten besparing voor de gemeente betekent.
- Door de verschillende woonvormen op één terrein en de wederzijdse (afgesproken) vrijwilligerstaken ontstaat sociale cohesie tussen de verschillende generaties en bevolkingsgroepen, waardoor de mentale conditie van alle bewoners zal verbeteren en de professionele hulpvraag zal afnemen.
- 3e Er is in Zeist veel grond, maar weinig bouwgrond. Terreinen die qua bestemmingplan niet voor woningbouw gebruikt mogen worden, kunnen door de tijdelijke afwijking "groene bestemming" gebruikt worden voor plaatsing van off grid, verrijdbare tiny houses, wat inspeelt op de hoge woningnood.

Nadeel bij geen uitvoer:

Geen realisatie van gecombineerde woonvormen betekent verdere stagnatie van de sociale cohesie binnen de gemeente, toename van vereenzaming bij alle leeftijdscategorieën en een stijgende hulpvraag voor mentale problematiek, wat ook een negatieve invloed heeft op de lichamelijke conditie, waardoor de hulpvraag voor voorzieningen vanuit de WMO verder zal toenemen.

Risico's

Risico van gecombineerde woonvormen samen met tiny houses bij de uitvoering:

Langdurige proces door:

- de eventuele noodzaak tot ontheffing in kader van het bestemmingsplan. *Nb. Dit kan wat betreft tiny houses ondervangen worden door verplaatsbare huisjes op wielen en off grid bouwen.*
- het bouwbesluit (hoge eisen aan isolatiewaarden, niet toegestane slaapvide, plafond hoogte in tiny houses).
- de financiering van de totale wooncombinatie bij de bouw op braakliggend terrein, het vinden van projectontwikkelaar.
- goede contacten moeten leggen met zorginstellingen/wooncomplexen waar tiny houses bijgeplaatst kunnen worden.

Nb. Van belang is ook een goed contact via inspraakprocedure of een participatietraject met omwonenden in de wijk/buurt.

Risico bij niets doen:

Zie hierboven het antwoord bij "Nadeel bij geen uitvoer".

De verwachte besparing:

Gedeeltelijk besparingen:

• op de kosten van AB (ambulante individuele begeleiding) vanuit WMO (verschillende leeftijdscategorieën).	• p.p. € 49,20 per uur voor individuele AB.
• p.p. € 78,60 per uur gespecialiseerde individuele AB.
• op de kosten van vervoer door de aanwezigheid van verschillende woonvormen op één terrein/binnen 1 complex (bv vervoer naar dagbesteding).	• p.p. €9,26 per dag vervoer.
• p.p. €22,36 per dag rolstoelvervoer.
• door de reistijdbesparing van professionele hulpverleners bij één centrale post voor de verschillende woonvormen op eenzelfde terrein/binnen één wooncomplex.	• reistijdbesparing=werkurenbesparing.
• op de kosten van ambulante begeleiding vanuit Jeugdhulp.	• p.p. €46,80 /51,60 per uur voor individuele en/of gezinsbegeleiding.
• op de kosten van HH ondersteuning (ZIN of PGB) door onderlinge vrijwilligershulp tussen de verschillende generaties bewoners.	Via PBG (persoonsgebonden budget):
• p.p € 15,56 per uur voor HH1-ondersteuning.
• p.p. € 17,15 per uur voor HH2 (= HH + regie) via ZIN (zorg in natura).
• p.p. € 25,93 per uur voor HO.
• p.p. € 28,58 per uur voor HO+ huishoudelijke ondersteuning + regie).

Nb. De totale kostenbesparing hangt af van de gekozen wooncombinatie en de diversiteit van de hulpvraag van de bewoners.

Bijlage 3.1 Tiny Houses – 1 Sociale Cohesie

... op weg naar een oplossing?

Onze oplossing:

Op meerdere (deels al bestaande) locaties een combinatie realiseren van verschillende woonvormen op één terrein, waarbij door de bevordering van een intergenerationele samenlevingsvorm een sociale cohesie ontstaat met op diverse niveaus een win-win situatie. Door een constructie waarbij bewoners van deze verschillende woonvormen elkaar externe mantelzorg en hulp via vrijwilligerswerk bieden en voorzieningen kunnen worden gedeeld, ontstaat (op termijn) een kostenbesparing binnen het Sociaal Domein. Tevens kunnen deze wooncombinaties een bijdrage leveren aan de oplossing van het huisvestingsproblematiek binnen gemeente Zeist.

Basisprobleem: het bevolkingsaantal neemt toe, doch de beschikbare grond voor nieuwe woningbouwprojecten is in de gemeente Zeist zeer beperkt. Inwoners van de gemeente worden steeds ouder en blijven langer relatief gezond wat de aanleiding is geweest tot afbouw van bejaardenhuizen/ verzorgingshuizen, met als gevolg geringe doorstroming qua huisvesting.

Gevolgen van dit basisprobleem: toename van de wachtlijst en wachttijd voor zowel een groot aantal jongere woningzoekenden als voor ouderen, bij wie behoefte of noodzaak bestaat tot verhuizing naar een meer levensloopbestendig woonsituatie. Dit veroorzaakt progressieve onvrede en stress binnen de gezinssituatie van jongere woningzoekenden en ergonomische en huishoudelijke belemmeringen voor ouderen in een voor hen niet meer passende woning. Deze problematiek leidt weer tot een toenemende mentale hulpvraag (ambulante begeleiding) en aanvragen voor HH1 en woningaanpassingen en dus tot een kostenstijging binnen het sociaal domein (WMO).

Door de huisvestingsproblematiek is er ook sprake van toename van het aantal daklozen met extra kosten voor opvang en begeleiding en risico tot verslavingsproblematiek en ook van stagnatie vanuit begeleid wonen-projecten.

Oplossingsgericht denken: Gecombineerd wonen van mensen in verschillende levensfasen en daarvoor gebruik maken van ombouw-mogelijkheden op bestaande locaties en bij-plaatsing van de goedkopere woonvorm "tiny houses" of een klein tweeverdiepingen wooncomplex met HAT eenheden kan hiervoor een oplossing bieden. (HAT= Huisvesting Alleenstaanden en Tweepersoonshuishoudens).

Een combinatie van woonvormen op één terrein biedt contactmogelijkheden tussen mensen in verschillende levensfasen, voorkomt eenzaamheid door bevordering van de sociale cohesie en kan daarmee

een kostenbesparing binnen het Sociale domein opleveren. Bij de start van het woonproject moeten daarvoor onderlinge “tegenprestatie” afspraken gemaakt worden. Tegenprestatie-afspraken in de vorm van vrijwilligerswerk/externe mantelzorg die leiden tot welzijnsverbetering van de bewoners en kostenbesparing. Dit “tegenprestatie” principe stelt wel eisen ten aanzien van een specifieke voorselectie (positieve attitude ten aanzien van sociale cohesie, de bereidheid tot het verrichten van vrijwilligerswerk, behoeftes van de bewoners van de verschillende woonvormen). Jongere bewoners van tiny houses en HAT-eenheden kunnen hulp bieden aan ouderen (met mobiliteits- en inspanningsbeperkingen) op het gebied van huishoudelijke ondersteuning, verplaatsing/vervoerbegeleiding, boodschappendienst, computerhulp en kunnen tevens een bijdrage leveren aan het groenonderhoud op het terrein.

Vitale ouderen kunnen een bijdrage leveren aan het groenonderhoud en tevens extra aandacht, begeleiding en administratieve ondersteuning bieden aan een aantal tiny house-bewoners of HAT-eenheden, die een (lichte) begeleidingsbehoefte hebben. Zoals mensen, die doorstromen vanuit een beschermd wonen project. Zowel jongere bewoners van tiny houses en HAT-eenheden als vitale ouderen kunnen een sociale functie vervullen voor oudere bewoners, die meer aandacht in de vorm van intermenselijk contact behoeven.

De tiny houses en HAT-eenheden kunnen ook een betaalbare oplossing bieden voor daklozen zonder GGZ problematiek/verslavingsproblematiek, die nog wel enige woonbegeleiding of andere vorm van AB behoeven. Deze nog noodzakelijk begeleiding kan dan overgenomen worden door medebewoners. Voor de (dan ex) dakloze kan het verrichten van vrijwilligerswerk de re-integratie/participatie in de maatschappij bevorderen.

Dergelijke projecten kunnen gerealiseerd worden door:

- op bestaande locaties (verzorgingshuizen) bij-plaatsing van duurzame tiny houses
- het ombouwen van leegstaande panden en op het omliggend terrein tiny houses en/of een kleiner HAT-eenheden complex te plaatsen
- herbestemming/herinrichting van vrijgekomen locaties, die voorheen in bezit waren van bijvoorbeeld Rijksgebouwendienst en daar meerdere woonvormen in combinatie met tiny houses en/of een HAT-eenhedencomplex te realiseren (jeugdinstelling Lindenhof, voormalig jeugdgevangenis Eikenstein).

Een creatieve manier van meedenken door het Zeister College van B&W biedt mogelijkheden voor projecten met toekomstige alternatieve woonvormen, die de sociale cohesie bevorderen en daarmee leiden tot kostenbesparing.

Het principe van een combinatie van woonvormen ter bevordering van sociale cohesie leeft in Nederland:

Steeds vaker zie je in de landelijke media dat Tiny house-bewoners en zorginstellingen elkaar vinden in een bijzondere manier van wonen en werken. Een mooi praktijkvoorbeeld van deze constructie is door Omroep Brabant gedocumenteerd: [Mini-huisjes voor vrijwilligers bij zorginstelling](#). In 2019 werden bij wijze van pilot tiny houses geplaatst bij Zorginstelling Cello in Rosmalen, waarbij de tiny houses-bewoners geselecteerd werden op hun beschikbaarheid, kennis en vaardigheden voor het leveren van vrijwilligerstaken ten behoeve van bewoners van de Zorginstelling. Gezien de goede ervaring hiermee werden in najaar 10 tiny houses geplaatst op het terrein van Landpark Assisië in Biezenmortel. Voor de realisatie van beide projecten werd samengewerkt met organisatiebureau Butterfly Effect (www.butterflyeffect.nl). Dit bureau zoekt investeerders, verzorgt de voorselectie van de vrijwilligers (de bewoners van de tiny houses), maakt de matches tussen hulpbieder en hulpvrager en beheert de huisjes. Gezien het resultaat van deze pilots heeft de provincie Brabant twee miljoen beschikbaar gesteld om nog eens 100 van deze tiny houses bij zorginstellingen te realiseren.

Door de diversiteit aan tiny houses kan qua bouwvorm rekening gehouden worden met de bestaande bebouwing:

Afhankelijk van grootte, luxe qua uitvoering, al dan niet aangesloten op bestaande infrastructuur, zijn de gemiddelde kosten voor een tiny house 40 a 50.000 euro. Een tiny houseproject biedt dus een mogelijkheid tot een betaalbare woonvorm en kan daarmee een bijdrage leveren voor oplossen van de woningnood.

Uitgaande van plaatsing van in totaal 100 tiny houses verdeeld over verschillende beschikbare terreinen zal een investering nodig zijn van € 4 a 5.000.000, waarvoor financiering via projectontwikkelaars, woningcorporaties, toekomstige tiny house-woners zelf en eventueel zorginstellingen nodig zal zijn. Nb bij medefinanciering via zorginstellingen moet daartegenover de verplichting tot verrichten van een vast aantal uren vrijwilligerswerk per maand staan.

Naast plaatsing van tiny houses op terreinen met verschillende woonvormen kunnen er ook verrijdbare off grid Tiny houses-projecten gerealiseerd worden op kleinere terreinen, die braak liggen zonder bouwbestemming. De gemeente kan daarvoor, net als bij een al bestaand project, een tijdelijke bestemmingsafwijking verstrekken. Een dergelijk project biedt goedkope woonruimte aan langdurig woningzoekenden en kan gezien de sociale cohesie binnen dergelijke woonprojecten tevens een oplossing zijn voor de doorstromingsstagnatie van begeleid wonen projecten.

Een dergelijk tiny houses complex kan gestart worden als een gemengd wonen project, waarbij wat betreft de individuele begeleiding van enkele bewoners overname-afspraken gemaakt worden.

Een dergelijk tiny houses complex kan als gemengd wonen project ook een bijdrage leveren voor 1 of 2 jonge woningzoekenden, die wat extra (woon)begeleiding behoeven en voor wie de non-profit organisatie Kamersmetaandacht woonruimte zoekt.

Een andere mogelijkheid is ook bij-plaatsing van een tiny house als mantelzorgwoning in de tuin van een bestaande woning, waarbij de tiny house-bewoner als vrijwilliger hulp bieden aan een hulpbehoeftige hoofdbewoner.

Uit onderzoek blijkt dat het principe van tiny houses, al dan niet in samenhang met andere woonvormen, óók binnen de gemeente Zeist leeft:

- voor het [project in het Waterwinpark in Zeist](#) waar 6 mobiele tiny houses geplaatst werden, waren ruim 80 serieus geïnteresseerden. Deze grond heeft bestemming 'groen'. Het bestemmingsplan 'groen' is echter niet gewijzigd, maar het College van Burgemeester en Wethouders heeft volstaan met een tijdelijke afwijking van de groene bestemming.
- er staan [15 Tiny houses op Kamp Zeist](#), met 30 bewoners van diverse leeftijden. Dit complex blijkt hen veel leefplezier en een goede sociale cohesie te bieden.
- in de [petitie Wonen, Zorg, Welzijn, Veiligheid, Mobiliteit](#) van de ASZ, KBO-PCOB en MSIVO wordt de optie van tiny housing genoemd. Uit deze petitie komt naar voren dat er draagvlak is binnen de oudere bevolkingsgroep van Zeist voor tiny houses in combinatie met al bestaande seniorencomplexen en voor het om te vormen van leeg gebouwen op grotere terreinen en stukken braakliggend terrein tot een

combinatie van woonvormen en tiny housing. De ASZ onderschrijft in haar petitie ook de door het IAC genoemde win-win situatie.

- de non-profit organisatie Kamersmetaandacht, www.kamersmetaandacht.nl, die eerder via de gemeente Zeist een subsidie kreeg en die nu samenwerkingsverbanden met diverse gemeentes heeft, is ook een project gestart voor plaatsing van tiny houses. Uit informatie van deze organisatie blijkt dat professionele begeleiding van de jongvolwassen bewoner vanuit de WMO/jeugdhulp 170 euro per week kost en binnen het half jaar niet meer nodig is, door de sociale cohesie tussen de bewoners (huurder en verhuurder) en de begeleidingstaak overgenomen wordt door de hoofdbewoner.

Ook uit een project van een woningbouwvereniging en een andere specifiek woonproject blijkt de belangstelling voor gecombineerde woonvormen:

- Seyster Veste heeft een project gemengd wonen, in samenwerking met Stichting de Tussenvoorziening. Binnen dit project helpen de verschillende huurders elkaar. Een project gemengd wonen kan ook in de vorm van een tiny houses project op het terrein van een zorginstelling worden gerealiseerd.
- Stichting Autentiek Wonen www.authentiekwonen.nl, een initiatief van een inwonster van Zeist, die een passende woonvorm zoekt voor meerdere jong volwassenen met een specifieke contactbeperking, onderschrijft ook het belang van sociale cohesie en heeft interesse voor een constructie met een gecombineerd wonen-project op de terreinen Eikenstein en Lindenhorst.
- Omwonenden van de Lindenhorst en de Vereniging Lyceumkwartier Zeist, www.lyceumkwartierzeist.nl nemen deel aan het participatietraject m.b.t. de Lindenhorst. Uit vergaderverslagen blijkt ook bij hen grote belangstelling voor de realisering van een combinatie van (levensbestendige) woonvormen op dit, in 2023 vrijkomend, terrein.

Nb Met de realisatie van de hierboven genoemde gecombineerde woonvormen wordt het imago van Zeist van een groene, duurzame, sociale en innovatieve gemeente versterkt.

Welke besparingen kan het gecombineerd wonen opleveren:

Wat is de bestaande hulpvraag:

Op basis van CBS gegevens is bekend dat ca. 22 % van de inwoners van Zeist ondersteuning nodig heeft, dat ca. 15 % van deze 22 % gebruik maakt van WMO/Jeugdhulp met 1 a 2 voorzieningen en ca. 5 % van deze 22% intensieve zorg behoeft en hiervoor een 5-tal voorzieningen ontvangt. Uit de ons verstrekte gegevens komt naar voren dat deze 22 % tezamen een 302 uren per week zorg/begeleiding behoeven, waarvan de kosten op jaarbasis een € 183.000 zouden zijn. Deze 302 uur betreft hulp op verschillende niveaus qua intensiteit en noodzakelijk kwaliteit.

Inzet van vrijwilligers, voortkomend uit de bevorderde sociale cohesie, kan leiden tot afname van het aantal uren hulpverlening door professionals. Extra scholing van vrijwilligers kan hierbij een positieve rol spelen. Een deel van alle professioneel geleverde hulp zal zich, gezien de aard van de problematiek, niet lenen voor overname door vrijwilligers. In een ander deel van gevallen zal eerst gestart moeten worden met professionele begeleiding en kan er pas sprake zijn van geleidelijke overname door vrijwilligers, wanneer de problematiek inzichtelijk is gemaakt en een begeleidingsstrategie is uitgezet.

Taken, die door vrijwilligers van de professionele hulpverlening kunnen overgenomen zullen m.n. de eenvoudiger taken zijn.

- **Dit betreft de volgende ambulante begeleidingstaken:** hulp bij opstellen weekstructuur, klankbord zijn, hulp bij opstellen van boodschappen lijstje, plannen afspraken, begeleiden bij afspraken, hulp bij administratie, controle op financiële administratie, aansturing om te zorgen dat iemand met regelmaat HH taken verricht, zijn bed verschoont /zijn kleding verwisselt en de was/de afwas doet.
- **Dit betreft de volgende individuele dagbesteding:** 1 a 2 keer per week langs komen voor een dagdeel spel/begeleiding van een kind (ter ontlasting van het gezin) of bezigheid/afleiding van een volwassenen (ter ontlasting van de partner) en deze activiteit zoveel mogelijk buitenshuis uitvoeren.

- **Dit betreft de volgende huishoudelijke ondersteuning:** overname schoonmaaktaken en op langer termijn eventuele aansturing wat betreft regie over het huishouden, hulp bij het bestellen boodschappen via internet, begeleiden bij boodschappen doen.

Beschikbaarheid vrijwilligers:

Op basis van de ontvangen CBS cijfers blijkt dat 30 % van de resterende 78% (niet-ondersteunings-behoefte) Nederlanders gemiddelde van 4,5 uur per week vrijwilligerswerk/externe mantelzorg biedt. Dus 30 % van deze 78 % (of te wel 23 per 100 personen) zijn in beginsel bereid tot het verrichten van vrijwilligerswerk.

Kostenbesparing met inzet van vrijwilligers:

Uitgaande van deze 23 personen kan dit een totaal van 187 uren per week opleveren voor het verstrekken van eenvoudige ambulante begeleiding, dagbesteding en lichte HH/HDL/ADL-taken. Hiermee zou ongeveer de helft van de nu professioneel geleverde hulp gecompenseerd kunnen worden, aannemende dat toch een aanzienlijk deel van de nu professioneel geleverde hulp zich leent voor overname door vrijwilligers. Dit leidt tot een besparing van een 90.000 euro per jaar (huishoudelijke hulp, Individuele begeleiding, regieondersteuning).

Kostenbesparing door verplichte levering van vrijwilligerstaken door tiny house bewoners, gevestigd op een terrein van gecombineerde woonvormen:

Uit de ontvangen berekeningstabel van Marcel van de Vaart blijken de volgende cijfers van bij-plaatsing van 100 tiny houses of HAT eenheden op terreinen van gecombineerde woonvormen of verzorgingshuizen:

Jaarlijkse besparing bij 50% overname eenvoudige AB en HH 1	€ 91.706
Jaarlijkse besparing bij 25 % overname eenvoudige AB en HH1	€ 45.853

Nb. Zie voor de specificatie het bijgeleverde Excell-bestand.

Kostenbesparing op de reistijd van professionals:

Reistijd professionals:

- bij het opstellen van dit advies hadden we niet de beschikking over cijfers m.b.t. de reistijd van professionals tussen de verschillende woonlocaties. Reistijd voor het leveren van AB aan huis en de daarmee samenhangende kosten. Meerdere woonvormen met een centrale begeleidingspost op één terrein zal zeker ook enige kostenbesparing opleveren qua werkuren besteed aan reistijd.

Kostenbesparing op vervoer ouderen naar dagopvanglocaties (meestal gevestigd in verzorgingshuizen):

(Rolstoel)taxivervoer van woonlocatie naar dagbestedingslocatie:

- bij het opstellen van dit advies hadden we niet de beschikking over cijfers m.b.t. het percentage inwoners, voor wie geen eigen vervoer beschikbaar is en die daardoor afhankelijk zijn van, door de gemeente betaald, (rolstoel)taxivervoer van woonhuis naar dagbestedingslocatie en visa versa. Het is echter aannemelijk dat meerdere woonvormen op één terrein ook op dit vlak enige kostenbesparing zal opleveren.

Wat niet in cijfers is uit te drukke... het effect op individueel niveau.

Sociale cohesie en onderlinge hulp tussen de diverse generaties, wonend op één terrein, geeft uitbreiding van het sociale netwerk en dus van sociale contacten van het individu. Dit bevordert de mentale en lichamelijke gezondheid van het individu met als gevolg afname cq uitstel van professionele hulpvraag en claim op de gezondheidszorg. Ook dit levert op termijn een kostenbesparing op!

Extra aandachtspunt:

Voor het verkrijgen van sociale cohesie binnen woonvormen, buurten en wijken, welke kan leiden tot bezuinigingen binnen het sociale domein, is een langere adem nodig. Korte termijn planning zal niet leiden tot duurzame besparingen. Uit voorbeelden van andere gemeentes (bv Utrecht Oost) blijkt hiervoor een termijn van 3 reël te zijn.

Bijlage 3.1 Tiny Houses – 2 Berekening

Berekening uitgaand van 100 Tiny Houses: 4,5 en 8 uur per week vrijwilligerswerk per Tiny House

		Uurtarief	uren p/w	weken	Jaarlijkse kosten	
1	hulpvraag wijkteams	€ 85	10	1	€ 850	Deze hulp is meestal niet doorlopend van aard uitgaande van 3 dagdelen, 2 dagen vervoer nodig
2	vervoer dagbesteding	€ 10	2	47	€ 940	
3	ambulante hulp wmo of jeugd	€ 50	1,5	47	€ 3.525	
4	huishoudelijke hulp	€ 26	2,5	47	€ 3.055	Tarief per dagdeel/ uren per week (lees: dagdeel)
5	dagbesteding	€ 40	3	47	€ 5.640	

Stapeling van voorzieningen per 100 huishoudens		Kosten	Kosten p/j	Uren p/w	
1 voorziening	9,8	€ 5.640	€ 55.272	12	117,6
2 voorzieningen	6,9	€ 8.695	€ 59.996	14,5	100,05
3 voorzieningen	2,7	€ 12.220	€ 32.994	16	43,2
4 voorzieningen	1,5	€ 13.160	€ 19.740	16	24
5 voorzieningen	1,1	€ 14.010	€ 15.411	16	17,6
Aantal huishoudens	22	€ 53.725	€ 183.413	60	302,45

Huishoudens met ondersteuning	22
Huishoudens zonder ondersteuning	78

Uren vrijwilligerswerk per week	30%	50%	75%
Aantal vrijwilligers (van de 78)	23	39	59
4,5 uur inzet per week	105	176	263
8 uur inzet per week	187	312	468

Tiny house	
Kosten per Tiny House	€ 50.000
Aantal Tiny Houses	100
Investering nodig	€ 5.000.000

Jaarlijkse besparing	
Jaarlijkse besparing bij overname zorg 100%	€ 183.413
Jaarlijkse besparing bij overname zorg 75%	€ 137.559
Jaarlijkse besparing bij overname zorg 50%	€ 91.706
Jaarlijkse besparing bij overname zorg 25%	€ 45.853

3.2 Bekendheid van CJG-wijkteams vergroten

Uitwerking voorstel

1. Gebruik maken van bestaande mediakanalen.

De gemeente heeft verschillende manieren om inwoners te bereiken (facebook, YouTube etc.) De gemeente kan deze media gebruiken om inwoners te vertellen over de CJG-Wijkteams. Wat zij doen, hoe ze te bereiken. De wijkteams kunnen onder de aandacht gehouden worden door middel van blogs en succesverhalen die dan op deze media en op de eigen website van het CJG-wijkteam gedeeld kunnen worden. Voor wijkteams sociale mediakanalen opzetten om bereikbaarheid te vergroten, hier kan dan naar worden gerefereerd via de kanalen van de gemeente.

De gemeente kan in samenwerking met de CJG-wijkteams hier direct mee aan de slag.

2. Bekendheid en bereikbaarheid via basisscholen. (Ouders)

De CJG-wijkteams uitnodigen om iets te vertellen over de organisatie op basisscholen zodat ouders weten waar ze terecht kunnen met hun grote en kleine vragen over hun kind. Vervolgens de CJG-wijkteams zichtbaar aanwezig laten zijn op ouderen avonden en het mogelijk maken voor ouders om met iemand van het CJG-wijkteam in gesprek te gaan. De CJG-wijkteams kunnen in samenwerking met de basisscholen hier mee aan de slag na de corona pandemie.

3. Bekend en bereikbaarheid via middelbare scholen. (Jongeren)

De CJG-Wijkteams hebben al een goede samenwerking met middelbare scholen. Toch weten jongeren vaak nog niet dat en wanneer ze terecht kunnen bij de CJG-wijkteams, deze bekendheid willen we op de volgende manier vergroten.

De CJG-wijkteams uitnodigen om op school over de organisatie te praten zodat jongeren weten waar ze terecht kunnen met hun grote en kleine vragen. Via een brief ouders inlichten over de informatie die de jongeren mee hebben gekregen tijdens deze bijeenkomst. Vervolgens de wijkteams zichtbaarder aanwezig laten zijn op de scholen en jongeren de kans bieden om op een laagdrempelige manier in contact te zijn met de CJG-wijkteams. Ook de CJG-wijkteams zichtbaar aanwezig laten zijn op ouderen avonden zodat ook ouders met de CJG-wijkteams in gesprek kunnen komen. De CJG-wijkteams kunnen in samenwerking met de middelbare scholen hiermee aan de slag na de corona pandemie.

4. Kaartjes systeem supermarkten (ouderen)

Ook ouderen willen we graag bereiken. Deze doelgroep maakt veel gebruik van de kaartjes die op worden gehangen in supermarkten.

Hier kunnen de CJG-wijkteams direct gebruik van gaan maken.

Effecten op de samenleving

Door grotere bekendheid van de CJG-wijkteams kunnen meer problemen in een vroeg stadium worden opgelost en worden ergere problemen voorkomen, dit verlicht de druk op specialistische en dure zorg. Door op deze manier in te zetten op preventie weten inwoners beter waar ze terecht kunnen en werken we samen aan een sterkere samenleving waarin mensen elkaar kunnen helpen en ondersteunen zonder dat daar hulp voor nodig is vanuit de gemeente. De inzet op de scholen zorg voor een generatie die bekend is met CJG-wijkteams en goed weet waar ze terecht kunnen met problemen.

Risico's

Er is een risico dat dit plan leidt tot een aanzuigende werking naar de CJG-wijkteams zonder dat dit gaat leiden tot een besparing op specialistische zorg.

Verwachte besparing

Wij kunnen dit niet goed inschatten.

Investering in cijfers

Schatting voor kosten die nodig zijn per onderdeel.

- €3.000 (maken YouTube filmpje)
- €6.630 (jaarlijkse voorlichting op 26 basisscholen)
- €8.840 (jaarlijks 2x aanwezig op ouderenavonden)
- €2.805 (jaarlijkse voorlichting op 11 middelbare scholen)
- €1.870 (jaarlijks aanwezig op ouderenavond)
- €2.500 (maandelijks kaartjes ophangen in 14 supermarkten)

Verdere effecten gebaseerd op uitgaven wijkteams (€6.3miljoen) en jeugdzorg (€20 miljoen)

Naar schatting 2.5% toename in vraag naar zorg wijkteams: €157.500

Naar schatting 1% toename doorverwijzing specialistische zorg: €200.000

Totaal: €383.145

3.3 Zeist On Air!

Uitwerking voorstel

De bedoeling is dat er een festival wordt georganiseerd door alle middelbare scholen in Zeist. Om dit festival te kunnen realiseren zijn sponseringen nodig van grote bedrijven.

Door het benaderen van Serviceclubs in Zeist kan er hulp worden verkregen om in contact te komen met de grote bedrijven in Zeist. Het bedrijfsleven zal in ruil voor hun investeringen de kans krijgen om zich te presenteren met hun diensten, vacatures en stageplekken. De bezoekers van het festival zullen hierover informatie krijgen.

De helft van de investeringen zullen worden gebruikt om de kosten van het festival te dekken en de andere helft zal gebruikt worden voor een project in Zeist dat door de jongereraad wordt gekozen. De Middelbare scholen zullen het thema van het festival kiezen.

Als het festival goed loopt, kan het ieder jaar plaats gaan vinden.

De middelbare scholen zullen het festival onder de aandacht brengen aan hun leerlingen en zal de kaartjes daaraan verstrekken. Voor overige deelname zal sociale media gebruikt worden voor de promotie. Wellicht dat er met behulp van het bedrijfsleven een influencer of bekende artiest geboekt kan worden.

Anderzijds is het idee om jongere van andere plaatsen die naar het festival willen een kaartje te laten kopen. Het festival zal waarschijnlijk niet alleen jongeren uit Zeist aantrekken, maar ook uit omliggende plaatsen zoals Amersfoort en Utrecht. Aangezien het feest bedoeld is voor de jongeren uit Zeist, hebben zij gratis entree. Jongeren die niet uit Zeist komen moeten dus een kaartje kopen. De kaartjes zullen ongeveer 2 à 3 euro gaan kosten.

Wij willen dit festival zo snel mogelijk realiseren wanneer de corona maatregelen dit toelaten. Het liefst rond september/oktober, dit omdat de scholen dan weer begonnen zijn en het weer een festival nog toelaat, daarnaast verwachten wij dat de jongeren dan extra behoefte hebben aan een festival.

Effecten op de samenleving

Het idee achter het hele festival is om meer contacten tussen jongeren te creëren en het voorkomen/verminderen van subgroepen in Zeist. Dit zal dus de zelfredzaamheid van jongeren bevorderen, maar zal ze ook meer van de 'straat' houden. Op deze manier komen jongeren minder in aanraking met jeugdzorg waardoor de druk van de jeugdzorg lager wordt (preventie). Daarnaast zal de integratie van de achterstandswijken verbeterd worden.

Ook de contacten tussen jongeren en het bedrijfsleven worden verbeterd.

Het festival wordt gesponsord door bedrijven. De helft van de investeringen wordt gebruikt voor een project in Zeist gekozen door de jongerenraad.

Het is de bedoeling dat er zo'n €500.000 wordt verkregen aan sponsering, wat betekent dat €250.000 gebruikt kan worden voor projecten in Zeist.

Risico's

Een festival kan overlast veroorzaken in de buurt. Denk daarbij aan geluidsoverlast, rommel en afval rond het festivalterrein en eventuele problemen als de jongeren ruzie met elkaar krijgen.

Verwachte besparing

€ 250.000 in opbrengst voor door jongerenraad gekozen projecten.

3.4 Grip op cijfers

Uitwerking voorstel

Uit vragen die wij stelden en informatie die wij kregen komt een beeld op dat het niet altijd duidelijk is waar de (hoge) kosten voor gemaakt worden, of welke kosten er te verwachten zijn. Zo is bijvoorbeeld niet duidelijk voor de huishoudelijke hulp hoeveel uur er per huishouden wordt besteed en wordt bijvoorbeeld niet geregistreerd (voor beleidsdoeleinden) waaraan de hoge kosten in de jeugdzorg worden uitgegeven (1700 jeugdigen kostten in 2019 20M euro).

De Jeugdhulp

In de Jeugdhulp kunnen verwijzers (huisartsen, medisch specialisten en justitie) buiten de wijkteams om verwijzingen doen, en dat gebeurt ook veel (in de eerste helft van 2020 kwamen de meeste verwijzingen van de huisartsen). Dit betekent dat de gemeente geconfronteerd wordt met onbekende extra kosten en geen overzicht heeft over de te maken kosten voor jeugdhulpverlening. Meer inzicht in waar de meeste kosten gemaakt worden maakt het mogelijk hier actie op te nemen.

De WMO

Voor wat betreft de Wmo is er ook een grote instroom van aanvragen. De invoering van het **abonnementstarief** leidt aantoonbaar tot een aanzuigende werking op Wmo- ondersteuning, vooral in huishoudelijke hulp. We denken dat er kosten bespaard kunnen worden in de Wmo door duidelijk te hebben welke kosten er aan komen én te herverdelen hoe de voorzieningen worden toegewezen.

Ons voorstel:

Wij denken dat de gemeente meer grip op de uitgaven kan krijgen als vooraf duidelijk is hoe hoog kosten waarschijnlijk zullen worden en waar de kosten gemaakt worden. Dit geeft de mogelijkheid om meer te sturen. Om die grip te verkrijgen/ vergroten denken we aan het volgende:

- Voor wat betreft de jeugdzorg waarbij verwijzers buiten het wijkteam verwijzingen doen: Hier kan gekeken worden of de verwijzing kan worden beperkt. Zijn er bijvoorbeeld artsen die meer doorverwijzen dan anderen? Het kan lonen om in gesprek te gaan over welke alternatieven er voorhanden zijn. Zie ook het voorbeeld in Deventer¹ en ons andere voorstel over Toegang tot zorg. Daarnaast zou een jaarbudget met aanbieders afgesproken kunnen worden. Bij overschrijding moet uitbreiding van het toegestane budget aangevraagd worden.
- Weet de kostprijzen van de producten/ voorzieningen die aangeboden worden.
- Vraag de verschillende afdelingen en instanties om een detailbegroting zodat duidelijk is welke uitgaven er voor welke voorzieningen aan komen.
- Monitor de uitgaven: Stel regelmatig rapportages op om gaten op tijd te kunnen ondervangen/voorspellen.

¹ Zie hiervoor als voorbeeld: [Hoe Deventer de jeugdzorg wél kan betalen \(en zelfs geld overhoudt\) | Deventer | destentor.nl](#)

- De behandelaar dient de uitgaven rondom de behandeling te verantwoorden (welk type hulpvragen zijn behandeld mbv welke voorziening, wat is er bereikt), waarna een korte evaluatie volgt.
- Toets indicaties *willekeurig* om na te gaan of de juiste voorziening is aangeboden en of deze voor de juiste doeleinden wordt toegepast.
- Doordat er inzicht is waar de meeste kosten gemaakt worden, kan hier (bijvoorbeeld met preventieprojecten) op gestuurd worden.
- Met aanbieders die hoge kosten maken, of niet of weinig afschalen kan in gesprek gegaan worden. Is er een logische verklaring, bv complexe doelgroep dan is er niks aan de hand. Is er geen logische verklaring dan zou je een bepaalde aanbieder minder of niet meer kunnen inzetten.

Daarnaast denken we dat er bespaard kan worden door een scherpere intake (zie voorstel Toegang tot zorg) én een alternatieve toekenning van WMO- en Jeugdhulp-voorzieningen:

- Het blijkt dat het toekennen van hulp via PGB's vele malen goedkoper is dan via de zorginstellingen (voor huishoudelijke hulp geldt bv 15,56 euro/uur tegenover 28,58). Het zou dus kunnen lonen om de hulp meer via PGB's toe te kennen. Ook ligt de regie bij gebruik van een PGB bij de inwoner zelf. Aangezien we hebben begrepen dat dit ingewikkelder is en meer papierwerk, adviseren we om hier een eenvoudiger proces van te maken (zowel aan de kant van de gemeente als van de ontvanger). De team-consulenten kunnen hiervoor worden opgeleid, of er komt bv een apart PGB-team. Daarbij zou de gemeente Zeist beter informatie kunnen leveren over onafhankelijke cliëntondersteuners (b.v. MEE), dit wordt vaak nog over het hoofd gezien door PGB benodigden (zie bijlage 1).

Effecten op de samenleving

Met deze voorstellen wordt meer duidelijk waar de kosten gemaakt worden, en kan er vooraf gestuurd worden op de nu nog onverwachte kosten. Daarbij kan ook meer inzicht komen in waar het mis gaat in Zeist (bv als blijkt dat Jeugdzorg ineens veel hogere kosten maakt in psychiatrische hulpverlening). Door evaluatiemomenten in te bouwen wordt steeds bijgehouden of de verleende zorg datgene bereikt waar je de hulp voor hebt ingezet (zie ons voorstel Monitoring). Dit geeft een geholpen inwoner en voorkomt verspilling van zorg.

Risico's

Risico's van deze methode zouden kunnen zijn dat privacy en medisch beroepsgeheim geschonden worden. Daarom moet het niet gaan over individuele personen, maar over groepen met eenzelfde diagnose. Ook kan dit risico deels ondervangen worden door de juiste professional te laten toetsen/monitoren.

Bij de inzet van een PGB moeten voldoende waarborgen zijn bv op gebied van fraude. Daarentegen is er een kamerbrief bijgevoegd in bijlage 2, die laat zien dat de fraude binnen de PGB toekenning sterk is gedaald door de getroffen maatregelen in 2016. Tevens is er een risico op verdringing op de arbeidsmarkt en steeds lagere tarieven voor zorgpersoneel. Immers een zorgorganisatie heeft naast de kosten voor het uurloon nog meer loonkosten zoals pensioen en werkgevers premies. Daarnaast zorgt een zorgorganisatie voor vervanging bij ziekte en verloof en ligt dat bij gebruik van een PGB bij de inwoner zelf.

Een risico kan eveneens zijn dat bepaalde aanbieders niet meer geselecteerd zullen worden door de gemeente. Dit beperkt de keuzevrijheid. Gelet op de financiële uitdagingen vinden we dit een acceptabel risico.

Bij te weinig sturen op de contracten en te weinig inzicht in de cijfers lekt er geld weg naar aanbieders of zorgproducten die niet bijdragen aan de zelfredzaamheid van de inwoners van Zeist.

De verwachte besparing

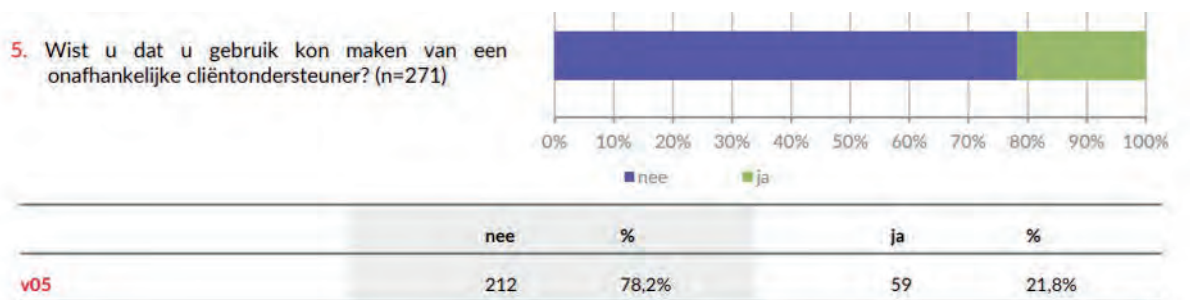
Stevig cijfers in beeld en daar ook daadwerkelijk strak op sturen binnen de bestaande contracten kan ons inziens een flinke besparing opleveren. We schatten een aantal procenten tegen beperkte extra kosten.

Bij herverdelen van de toegekende Huishoudelijke Hulp (HH) Wmo van Zorginstellingen naar PGBs kan er naar schatting bv 50% bespaard worden per toegekend uur HH.

Bedrag €

Bijlage 3.4 Grip op cijfers - 1

Figuur pagina 8 van "Rapportage cliëntervaringsonderzoek WMO 2016"

Bijlage 3.4 Grip op cijfers - 2

Fraudebestrijding in de zorg

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2018–2019

28 828

Fraudebestrijding in de zorg

25 657

Persoonsgebonden Budgetten

Nr. 110

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 december 2018

U heeft mij gevraagd wanneer u de brief kunt verwachten over fraude met persoonsgebonden budgetten. In het «Programmaplan Rechtmatige Zorg: aanpak van fouten en fraude», dat ik op 19 april 2018 aan de Tweede Kamer¹ heb toegezonden, heb ik op pagina 44 aandacht gewijd aan de aanpak van fraude met persoonsgebonden budgetten. Ik heb daarin aangegeven dat er, om een completer beeld te krijgen van de omvang van fraude met PGB, een inventariserend vooronderzoek wordt uitgevoerd door het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ). De doelstelling van dit onderzoek is om voorstellen te kunnen doen voor de inrichting van een vervolgonderzoek naar de aard en omvang van pgb-fraude in Nederland. Dit door te inventariseren wat er nu al bekend is over de aard en omvang van zorgfraude in Nederland in de periode 2015 tot en met 2017.

Het inventariserend vooronderzoek is inmiddels gereed. Gezien de gevoeligheid van de informatie – en het niet «wijzer» willen maken van fraudeurs – heeft de Task Force Integriteit Zorg Sector² afgesproken dat het rapport niet openbaar gemaakt kan worden. Het vooronderzoek heeft laten zien dat er in beginsel mogelijkheden zijn om tot betrouwbare schattingen te komen over de totale omvang van pgb-fraude. Om tot betrouwbare schattingen te komen, moet er wel aan een aantal registratie-eisen worden voldaan. Zo moet de fraudeur worden gekenmerkt door een uniek registratienummer en moet het jaar van start signaal/ vermoeden/ fraude bekend zijn. In de loop van 2019 wordt duidelijk of er tot een betrouwbare schatting van fraude met PGB kan worden gekomen. Ik zal uw Kamer zodra deze duidelijkheid er is nader informeren.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

¹ Kamerstuk 28 828, nr. 108.

² VWS, OM, FIOD, NZa, IGJ, ClZ, ZN en VNG.

Onderzoeken aard en omvang pgb-fraude

De Kamer heeft recent gevraagd om de bij het OM beschikbare informatie over de omvang van pgb fraude beschikbaar te stellen.³ De meest recente cijfers gaan over de resultaten van de strafrechtelijke opsporings- en ontnemingsonderzoeken die de Inspectie SZW in 2017 heeft uitgevoerd. Op basis van deze onderzoeken heeft de Inspectie SZW circa € 1,1 miljoen aan wederrechtelijk verkregen voordeel berekend. Daarvan heeft € 0,1 miljoen betrekking op fraude met het pgb. Ter vergelijking, in 2016 ging het om een totaalcijfer van € 5 miljoen aan wederrechtelijk verkregen voordeel, waarvan € 1,9 miljoen fraude met het pgb (in de Wlz/ AWBZ) betrof.

Andere beschikbare cijfers over de omvang van fraude met het pgb zijn afkomstig van zorgverzekeraars en zorgkantoren. In de rapportage Controle en Fraudebeheersing 2016 geeft ZN aan dat de vastgestelde fraudes binnen de pgb-Wlz/AWBZ regelingen in 2016 72% van het totaal vastgestelde fraudebedrag uitmaken: € 13,5 miljoen van totaal € 18,9 miljoen. Dit is in lijn met voorgaande jaren. De cijfers over 2017 zijn nog niet beschikbaar.

De beschikbare cijfers over de resultaten van fraudeonderzoeken geven een indicatief beeld van de problematiek, maar geven geen uitsluitel over de totale omvang van fraude met het pgb. Om een completer beeld te krijgen, voert het IKZ een inventariserend onderzoek uit naar de aard en omvang van pgb fraude en de belangrijkste risico's die hierbij spelen. Wij verwachten de resultaten van dit onderzoek medio 2018.

³ Kamerstuk 34 104, nr. 217 (gewijzigde motie van de leden Hijink en Hermans over het verstrekken van bij het OM beschikbare informatie over de omvang van pgb fraude en het vaststellen van maatregelen).

3.5 Monitoring gebruik voorzieningen

Uitwerking voorstel

De vraag naar hulpmiddelen en voorzieningen is toegenomen en de verwachting is dat de vraag de komende jaren o.a. door de vergrijzing alleen maar zal toenemen. Voor toewijzing en gebruik zien we daarom winst in een strakkere monitoring van het gebruik van toegewezen hulpmiddelen/voorzieningen²: wordt de voorziening daadwerkelijk gebruikt? Is de geboden voorziening inderdaad wat diegene nodig heeft? Is iemands zorgvraag ondertussen veranderd?

Deze voorzieningen zien we heel breed, maar willen we onderverdelen in:

1. Fysieke hulpmiddelen zoals rolstoelen, douchestoelen, trapliften e.d.
2. Toegekende uren begeleiding/hulp die vallen onder Wmo begeleiding, beschermd wonen en hulp en voorzieningen die vallen onder de Jeugdhulp.

Zodra blijkt dat de hulpvrager een fysieke voorziening niet meer gebruikt/nodig heeft, wordt weer deze ingenomen/stopgezet en ingezet bij iemand anders.

Voor de overige niet fysieke voorzieningen geldt het strak sturen op de doelen die in het plan van aanpak zijn opgenomen. Worden doelen niet bereikt dan is het de vraag of de geboden ondersteuning wel passend is.

Ook helpt dit de aanvrager: het kan zijn dat de in eerste instantie bedachte hulp niet de juiste is maar dat de aanvrager dit zelf niet ziet of doorheeft. Een blik van buiten kan dit inzicht geven en eveneens een mogelijkheid geven voor mensen die zich niet durven/kunnen uiten over de ontoepasbaarheid van de geboden middelen.

Wat betreft fysieke hulpmiddelen: deze kunnen op deze manier dan eerder weer worden gebruikt, en staan niet onnodig lang ergens waar ze geen functie hebben³.

Hoe?

Er wordt een monitoringsplan opgesteld met input van betrokkenen in de levering van voorzieningen en de personen die dit zullen gaan uitvoeren. Dit kunnen consultants van de Sociale teams zijn, of een nieuwe functie (het Sociale team is immers een 'toegangsteam'). Punten waaraan gedacht moet worden:

- Er dienen evaluatiemomenten te worden ingebouwd (bijvoorbeeld 3 maal per jaar), zodat actief wordt nagegaan of de geboden voorziening inderdaad is wat diegene nodig heeft en of iemands zorgvraag ondertussen is veranderd. Dit zou kunnen gebeuren mbv thuismonitoring en/ of zorg op afstand, maar zeker ook door een telefoontje. Niet iedereen is immers (al) helemaal digitaal ingericht. Een andere vorm kan een korte vragenlijst zijn (per brief of per email).
- De aangewezen persoon om deze evaluatie uit te voeren zou niet de consultant die de aanvraag heeft behandeld zijn, maar een collega. Vier ogen-principe om de brede blik en onpartijdigheid te behouden.
- De administratie van hulpmiddelen moet correct zijn en snel worden bijgewerkt (wat met de huidige apps en digitale mogelijkheden zeker mogelijk is). In deze registratie meldingen opnemen voor de hierboven genoemde evaluatiemomenten.

Belangrijk hierbij is ook het structureel bespreken van de bevindingen met aanbieders. Zij hebben ook een belangrijke verantwoordelijkheid bij de effectiviteit van de voorzieningen en het betaalbaar houden van de zorg. Bij de evaluatie moet de informatie over de toekenning en afschaling van zorg nadrukkelijk op de agenda staan. Zo zijn er gevallen waarbij het tot stand komen van b.v. een correct aangepaste rolstoel een jaar tot anderhalf jaar duurde (Pers. communicatie & artikel BNNVARA1⁴).

² Hierbij wordt ervan uitgegaan, dat de regels van toekenning van voorzieningen strak zijn geregeld, zie ook https://vng.nl/sites/default/files/2020-12/het-verschil-durven-maken-1_1.pdf

³ <https://www.nationalehulpguids.nl/nieuws/hulpmiddelen-beter-registreren/>

⁴ <https://www.bnnvara.nl/kassa/artikelen/ellenlange-wachttijden-en-veel-fouten-met-hulpmiddelen>; gelezen 15-3-2021; gepubliceerd te 12-10-2019

Effecten op de samenleving

Verwachte effecten:

- minder aankoop van nieuwe voorzieningen nodig
- voorzieningen zijn minder lang nodig
- beter hergebruik voorzieningen
- verkorte wachttijden voor voorzieningen
- juiste voorziening bij juiste persoon
- aanbieders die zelf ook alert zijn om tijdig af te schalen.

Risico's

- Monitoren zou als 'naar' kunnen worden ervaren bij de hulpvragers. Klein risico en gelukkig goed op te lossen door monitoring goed en inzichtelijk op te stellen. Ook benadrukken dat dit in het voordeel van de inwoner is, er wordt maximaal gestreefd naar de juiste hulp.
- Er zou een risico kunnen zitten in het begin van het traject: het opzetten van het plan. Voorstel: begin klein en met de voorzieningen waar met weinig extra moeite veel kan worden gewonnen.

Gevolgen van afwezigheid van evaluatie van het gebruik van voorzieningen zijn nu zichtbaar. Juist nu worden er een aantal zaken signaleerd waaruit blijkt dat voorzieningen niet gebruikt worden en dan maar ergens staan, heel lang niet worden geretourneerd na een overlijden, of na retournering niet weer in gebruik worden genomen bij een nieuwe hulpvrager.

Bij begeleiding die te lang duurt ontstaat afhankelijkheid. Werken aan zelfredzaamheid zou, waar mogelijk, het doel moeten zijn. Er ontstaat anders afhankelijkheid van de begeleider en afschalen wordt steeds lastiger. Iemand weer zelf verder laten gaan met behulp van sociaal netwerk is duurzamer. Evt ondersteunen bij opbouwen hiervan of vrijwilliger koppelen kan onderdeel van het begeleidingsplan zijn.

De verwachte besparing

In eerste instantie heeft dit een investering nodig van meer uren om deze monitoring uit te voeren. Maar daarna:

1. Minder aanschaf (nieuwe) hulpmiddelen
2. Door juiste voorziening bij juiste persoon, ontstaan minder escalaties (dus minder zorgkosten)
3. Tijdig afschalen van begeleiding leidt tot minder benodigde uren.

Voor fysieke hulpmiddelen wordt er omstreeks €550.000 uitgegeven in 2021. Wij zien hier in ieder geval mogelijkheid tot een besparing van 5-10% op deze kosten (punt 1. hierboven).

Daarbij wordt er voor het toekennen van andere zorg in totaal €26,75 miljoen uitgegeven in 2021 (De kosten van Maatwerkvoorzieningen WMO, Maatwerkdienstverlening 18+ en de maatwerkdienstverlening 18-). Als hier alleen al 1% op bespaard kan worden zou dit al gaan om €267.500.

3.6 Heldere en transparante toegang tot de juiste ondersteuning

Uitwerking voorstel

Het hulpaanbod in de Wmo en Jeugdhulp en algemene voorzieningen in de Gemeente Zeist vormt een woud aan mogelijkheden, aangeboden door vele instanties. Het risico is dat inwoners met een hulpvraag hierdoor niet snel de juiste hulp krijgen (zie ook bijlage 1 voor een praktijkvoorbeeld). Daarnaast is de vraag naar jeugdhulp en voorzieningen voor ouderen gestegen en wordt deze vraag alleen maar groter. Het doel van dit voorstel is daarom snelle en correcte toegang tot Wmo, Jeugdhulp én voorliggende voorzieningen⁵ voor die mensen die daarvoor in aanmerking komen.

Dit kan als:

1. de routes naar de juiste zorg en richtlijnen voor iedereen helder en vastgelegd zijn: welk pad bij wie volg je voor welke vraag
2. er een goed inzicht is in de sociale basis en de beschikbaarheid van al gevestigde voorzieningen (niet geïndiceerde voorzieningen)
3. bij de medewerkers van de voorzieningen veel expertise is (bewerkstelligd m.b.v. vaste medewerkers die zijn bijgeschoold over de te lopen zorgpaden)
4. een aanvraag indienen online, telefonisch/videobellen of fysiek mogelijk is
5. de intake scherp is: de gemeente regelt passende hulp voor wie het zelf niet kan betalen of regelen, vanuit de principes van 're-enablement'⁶
6. ondersteuning beschikbaar is op die plek waar dit nodig is: in de wijken (bijv. voor ouderen), of gemeentehuis (die plek wordt nu gemist)
7. ondersteuning naar een oplossing leidt, en het aanbod geen winkel voor voorzieningen is
8. mensen in verbinding met elkaar worden gebracht, problemen los je niet op met enkel een beschikking.

Dit kan leiden tot de volgende organisatorische opzet voor de toegang in de gemeente Zeist:

- Eén helder, goed toegankelijk loket vòòrdat je bij een Sociaal Team of CJG team komt. Dus eerst wordt er gekeken of iemand geholpen kan worden met informele zorg. Dit kan door een wijk/ buurtondersteuner (verg. met de zorgondersteuner uit Austerlitz). Daarna kan als nodig worden doorgegaan met de route naar het Sociaal Team of CJG-team. Vervolgens heldere paden via korte procedures en evaluatie van het gebruik van de geboden hulp (zie ons voorstel 'Monitoring').
- Zorgcoöperaties stimuleren en faciliteren (zoals Austerlitz zorgt), op wijk of buurtniveau

Het doel wordt bereikt doordat:

- geëvalueerd en onderzocht wordt met de betrokken buurtondersteuner en consulenten welke voorzieningen⁷ wel of niet worden aangeboden vanuit het principe van 'reablement'⁸. En als deze voorzieningen worden aangeboden, hoe en door wie dit wordt aangeboden. Dit kunnen dus zeker ook vrijwilligersorganisaties zijn. Daarbij wordt ook kritisch gekeken waar en hoe bestaande routes veranderd moeten worden om bovengenoemde doelen (1 t/m 8) te bereiken;
- afspraken gemaakt worden tussen gemeenten, verwijzers en zorginstanties over toegang tot individuele ondersteuning;
- deze kennis over de voorzieningen en zorgpaden die de gemeente aanbiedt voor welke zorgvraag en via welke routes (loketten/instanties) vervolgens helder wordt vastgelegd en toegankelijk gemaakt;
- de consulenten en andere betrokken instanties worden bijgeschoold zodat ze dit proces ook gaan volgen;

⁵ Zie hiervoor als voorbeeld: [Hoe Deventer de jeugdzorg wél kan betalen \(en zelfs geld overhoudt\) | Deventer | destentor.nl](#)

⁶ https://vng.nl/sites/default/files/2020-12/het-verschil-durven-maken-1_1.pdf

⁷ Voor een overzicht van de voorzieningen kan bijv. gebruik gemaakt worden van <https://zorg4zeist.nl>

⁸ Het verschil durven maken. November 2020; bezocht 16-3-2021; https://vng.nl/sites/default/files/2020-12/het-verschil-durven-maken-1_1.pdf

- de website van de gemeente wordt aangepast zodat het ook voor de burger helder is of en hoe hij/zij ondersteuning kan krijgen. In de bijlage staat het voorbeeld van de gemeente Leiden. Dat vinden wij duidelijk. Waar dat mogelijk is wordt de mogelijkheid geboden om eea digitaal aan te vragen/te regelen. Denk aan videobellen, digitale formulieren aanbieden⁹.

Effecten op de samenleving

Uitvoer van het voorstel bespaart tijd en geld:

- De Zeister samenleving wordt sneller en met beter passende hulp geholpen.
- Er zal meer hulp worden geboden vanuit de algemene voorziening, waardoor de instroom in dure Wmo- en Jeugdhulp-zorg vermindert.
- Doordat de vraag sneller wordt opgepakt, kan mogelijke escalatie worden voorkomen.
- Hulpvragers waarvoor geen hulp beschikbaar is, zullen geen onnodige en lange trajecten doorlopen.
- Er worden minder uren besteed aan het vaststellen/bewerkstelligen van de gepaste hulp.

Niet uitvoeren betekent:

- De zorgkosten zullen blijven stijgen.
- Het wordt steeds onduidelijker voor de samenleving waar je moet zijn voor welke zorgvraag ('aanmodderen'/kastje naar de muur). Meer tijd, kosten, frustratie.
- De burgers weten niet dat en hoe ze hulp kunnen krijgen bij hun problemen. Dit kan escaleren.
- Voorzieningen (mens, materiaal, gebouwen) worden niet optimaal of juist ingezet waardoor kansen worden gemist om optimale zorg en ondersteuning te leveren.

Risico's

Risico's van het voorstel:

- Het gaat om een groot project met veel impact. Risico is dat het bij een plan blijft.
 - betrek daarom de juiste mensen bij het plan. Mensen die kennis van zaken hebben en belang hebben bij dit project. Sommige medewerkers zullen liever geen medewerking verlenen omdat het plan impact heeft op hun betrekking. Zorg voor bijscholing als onderdeel van het project.
 - belangrijk is goed projectmanagement en sturing op concrete meetbare resultaten.
- Als er niets wordt gedaan, blijft de situatie zoals het is of wordt erger (onduidelijkheid, kastje naar de muur, groeiende kosten van instroom en van de betrokken instanties etc.).

De verwachte besparing

Kosten: uitvoer van dit plan

Baten:

- Minder escalaties en dus inzet dure zorg.
- Meer verwijzing naar voorliggend veld (wij schatten 1 op de 10 meldingen), dus 10% vermindering zorgkosten.
- Minder uren nodig bij de gemeente Zeist en externe instanties om tot hulp (of afwijzing) te komen voor de aanvrager.
- Schrappen van overbodig/overtollig voorzieningenaanbod. €

⁹ Voor een voorbeeld zie [Boekje met procesvoorbeeld WMO-aanvraagformulier.pdf \(begrijpelijkeformulieren.org\) en bijlage 2](#)

Bijlage 3.6 Heldere en transparante toegang tot de juiste ondersteuning - 1

Petitie van de Algemene seniorenvereniging Zeist uit okt. 2020:

"Een praktijkvoorbeeld van hoe het niet goed functioneerde.....

Een lid van één van de ouderenorganisaties kreeg een beschikking voor een scootmobiel.

Echter deze zomer duurde de levering eindeloos lang. Men was met vakantie.....

Hij kon al die maanden niet meer zelfstandig naar buiten en zijn boodschappen doen.

Dat was zijn grootste wens, weer mobiel en onafhankelijk van anderen te zijn.

Samen met zijn dochter belden zij herhaaldelijk naar de Gemeente waarbij zij van de een naar de ander werden verwezen, zonder dat er uitzicht kwam op een oplossing.

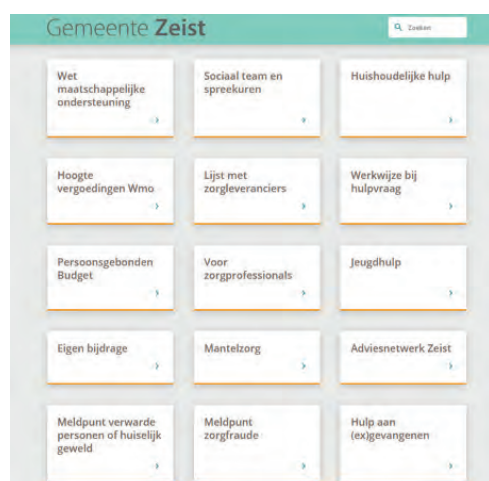
Een persoonlijk huisbezoek zou hierbij zeker geholpen hebben.

Een tijdig face-to-face contact kan veel latere problemen voorkomen."

Bijlage 3.6 Heldere en transparante toegang tot de juiste ondersteuning - 2

Website van Gemeente Zeist

Het is niet helemaal duidelijk waar je moet zijn als je een bepaalde hulpvraag hebt (bijv op zoek bent naar een traplift)

Website van Leiden voorbeeldgemeente WMO¹⁰:

Zorg en ondersteuning

Hebt u hulp nodig? Bijvoorbeeld omdat u een lichamelijke of geestelijke beperking heeft? De gemeente Leiden kan u ondersteunen en heeft verschillende voorzieningen en regelingen.

Er zijn bijvoorbeeld verschillende mogelijkheden om uw woning aan te passen zodat u langer thuis kunt wonen. Ook kunt u gebruikmaken van huishoudelijke hulp of van een speciale vervoersvoorziening, zoals de Regiotaxi.

⁹ [Leiden voorbeeldgemeente bij uitvoering Wmo:: SP Leiden](#)

3.7 Preventie Jeugdzorg

Uitwerking voorstel

Activiteiten organiseren op middelbare scholen zodat scholieren en studenten een nuttige invulling hebben van hun tijd, en meer praktische vaardigheden leren.

1. Tussenuren worden gebruikt om activiteiten te organiseren voor leerlingen (met name de 1e en 2e klassen), denk hierbij aan sport, muziek, drama/theater. Deze activiteiten zullen worden georganiseerd door studenten die een opleiding volgen in soortgelijke richting. Dit kan worden georganiseerd in de vorm van stages of bijbanen voor de studenten (studenten komen in een 'flexpool').
2. Scholen kunnen meer activiteiten organiseren die kinderen praktische vaardigheden aanleren die ze nodig hebben in de nabije toekomst. Denk hierbij aan sollicitatietraining, maar ook lessen over het goed leren omgaan met geld. Ook moet er meer ruimte vrijgemaakt worden om voorlichting te geven als het gaat om roken, alcohol, drugs en gezonde voeding.
3. Leerlingen krijgen meer ruimte om maatschappelijke stages te lopen. Deze stages worden uitgevoerd bij bijvoorbeeld zorginstellingen. Op deze manier wordt de sociale cohesie verbeterd, namelijk door contact tussen scholieren en ouderen/hulpbehoevenden.
4. (in samenhang met punt 3) kan er een traject worden opgezet waarin jongeren de kans krijgen om bij verschillende ondernemingen te 'werken' in de vorm van vrijwilligerswerk.
5. Leegstaande kamers in bejaardentehuizen kunnen worden benut als gratis kamers voor studenten, of jonge volwassenen. Die dan daarvoor zorg en werkzaamheden verrichten in de vorm van 'vrijwilligerswerk'. Dit zorgt voor meer sociale cohesie en minder eenzaamheid voor ouderen.

Effecten op de samenleving

Positieve effecten die het voorstel heeft op de maatschappij:

- Leerlingen krijgen meer de kans om georganiseerd te sporten. Dit heeft een positief effect op de gezondheid van jongeren.
- Vooral op leerlingen die in het eerste en tweede jaar zitten heeft dit een gunstig effect, namelijk het verkleinen van de overgang van de basisschool naar de middelbare school.
- Leerlingen krijgen een beter beeld bij van wat er allemaal te doen is op de arbeidsmarkt dankzij de korte stages. Dit zal ze helpen bij het maken van een studiekeuze, het vergroot hun leefwereld en het zorgt ervoor dat ze meer 'rolmodellen' hebben in hun leven.
- De bijbanen die ontstaan op middelbare scholen zijn erg nuttig voor studenten. Dit zorgt ervoor dat ze al werkervaring op kunnen doen en een nuttige tijdsbesteding hebben. Ook kan het extra geld dat ze verdienen ervoor zorgen dat ze minder hoeven te lenen, wat resulteert in een lagere studieschuld.
- Vroege signalering als het met een leerling niet goed gaat.
- Meer sociale cohesie onder jongeren en ondernemers/zorginstellingen (d.m.v. stages).

Risico's

Een risico dat kan ontstaan is dat er minder focus komt op de inhoudelijke vakken die leerlingen volgen op de middelbare school. Wanneer er geen goede balans is tussen deze vakken en de overige activiteiten zouden de scholieren achterstanden kunnen oplopen in hun schoolwerk.

De risico's die ontstaan wanneer er niks wordt gedaan:

- Jongeren voelen zich niet thuis op de middelbare school en vallen tussen wal en schip.
- Jongeren maken te weinig tijd vrij voor sport en ontspanning, wat resulteert in een ongezonde leefstijl en meer stress.
- Jongeren zijn niet goed voorbereid op de gevaren van roken, alcohol en drugs.
- Ontstaat hogere studieschuld voor studenten
- Veel meer huishoudelijke hulpen enz. nodig in de oudere zorg verpleeg/bejaardentehuizen

Bijlage 3.7 Preventie Jeugdzorg – Activiteiten op middelbare scholen als preventiemiddel van jeugdhulp.

Het probleem: Wij zien op de middelbare scholen een probleem, dat leidt tot meer jeugdzorg. Veel jongeren hebben te maken met stress, depressie, burn-out of een ontwikkelingsstoornis. Een belangrijke reden hiervan is de prestatiedruk die jongeren hebben, en dat ze niet goed weten hoe ze hiermee moeten omgaan. Er verandert veel wanneer jongeren van de basisschool naar de middelbare school gaan, en vaak zijn ze hier niet goed op voorbereid omdat de verandering erg groot is. Ook de transitie van de middelbare school naar een vervolgopleiding wordt door veel jongeren als stressvol ervaren, met name omdat ze hier nog niet klaar voor zijn en niet goed weten wat voor studie ze willen volgen.

Onze oplossing: Scholen bieden activiteiten aan leerlingen aan om te zorgen voor een goede en gezonde tijdsbesteding, sociale cohesie te bevorderen, en de leerlingen goed voor te bereiden voor de toekomst. De vier verschillende vormen waarin dit kan worden aangeboden op scholen zijn genoemd in het format. Graag geven wij nog een toelichting op een aantal zaken.

Het eerste punt gaat over het opvangen van de leerlingen tijdens tussenuren. Hiervoor willen wij studenten inzetten. Het inzetten van studenten bevordert ook de sociale cohesie en zorgt ervoor dat het netwerk van de scholieren wordt uitgebreid. Tijdens de tussenuren kunnen de leerlingen bijvoorbeeld sport, muziek, kunst of drama volgen.

Het tweede punt gaat onder andere over voorlichting geven. Ook hiervoor kunnen studenten worden ingezet. Studenten van opleidingen als pedagogiek en social work kunnen worden ingezet om voorlichtingen te geven aan scholieren met betrekking tot een gezonde leefstijl en de overstap naar een vervolgopleiding. Ook kunnen zij het gesprek aangaan over prestatiedruk en dat jongeren niet perfect hoeven te zijn. Studenten staan veel dicht bij leerlingen, omdat het leeftijdsverschil minder groot is en ze dus 'elkaars taal begrijpen'. Wanneer scholieren met problemen te maken hebben zullen zij eerder hierover spreken met studenten, wat leidt tot een vroege signalering.

De studenten worden voornamelijk ingezet in de vorm van een bijbaan. Er kan een soort 'flexpool' komen waar leerlingen met relevante opleidingen op kunnen solliciteren. Vervolgens kunnen zij aangeven wanneer zij willen werken en worden ze ingepland om te werken op verschillende middelbare scholen in de gemeente Zeist. Ook studenten die stage moeten lopen kunnen worden ingezet voor deze activiteiten.

Het derde en vierde punt gaan over stages (3e maatschappelijke stages en 4e stages in samenwerking met ondernemingen)

De stagetrajecten hebben als doel om leerlingen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met de arbeidsmarkt. Daarnaast helpen deze stages het imago van vrijwilligerswerk te verbeteren. Enkele van de voordelen op een rij:

- Jongeren krijgen een groter verantwoordelijkheidsgevoel
- Jongeren krijgen de kans om iets voor anderen te betekenen
- Scholieren kunnen al werkend concrete leerdoelen realiseren
- Het helpt leerlingen bij het kiezen van een vervolgstudie
- Middelbare scholen breiden hun netwerk uit

Uitwerking: De uitwerking ligt deels bij de scholen en deels bij de gemeente (afdeling jeugdzorg). Wanneer het eenmaal loopt kunnen scholen zelf studenten werven, via contacten met Pabo, HBO en MBO.

Het traject van de stages kunnen bijvoorbeeld in samenwerking met MeanderOmnium (de vrijwilligerscentrale) worden opgezet. Zij kunnen de verbindende schakel zijn tussen de middelbare scholen en ondernemingen/maatschappelijke organisaties.

Het is de bedoeling om er voor te zorgen dat de uitval of tussenuren van de leerlingen niet de oorzaak zal zijn dat daardoor problemen ontstaan. Het moet juist ontspanning en verbinding tot stand brengen.

Voorbeeld 1. Bliksemstage JINC (voorbeeld van hoe de stage eruit kan komen te zien)

Bliksemstages: <https://www.jinc.nl/mijnjinc/jinc-projecten-voor-vrijwilligers/bliksemstage/>

Dit concept kan worden toegepast op scholen in Zeist (wanneer middelbare scholieren meer tijd en ruimte krijgen om stages te lopen), om leerlingen te helpen hun sociale contacten uit te breiden en te zien wat de arbeidsmarkt te bieden heeft. Dit verlaagt voor hun de drempel tot het zoeken naar bijbaantjes en helpt ze bij hun studiekeuze.

Wanneer jongeren stage gaan lopen bij lokale ondernemers stimuleert dit de sociale cohesie tussen jongeren en ondernemers in Zeist.

Voorbeeld 2. Project Launch Your Future (een langer stagetraject)

Dit project kan worden gebruikt als voorbeeld en verder worden uitgewerkt, maar dan in samenwerking met ondernemers in de gemeente Zeist. De jongeren doen waardevolle werkervaring op en breiden hun sociale netwerk uit. Zie uitleg over dit project: <https://www.vrijwilligerscentralezeist.nl/launch-your-future>

3.8 Van wijk naar buurt – Concept Austerlitz Zorgt

Uitwerking voorstel

Ontmoeten als basis:

Het huidige zorg- en ondersteuningssysteem gaat uit van allerlei soorten individuele zorg en hulp, maar het regelmatig ontmoeten van mensen en het vinden van aansluiting (positieve klik) bij gelijkgestemden is voor eigen kracht belangrijker dan het verwijzen naar hulpverleners, elkaar ontmoeten is het startpunt voor het zelf oplossen van problemen of het organiseren van sociale netwerken (goede en duurzame contacten opbouwen en onderhouden).

Het belangrijkste is dat de wijken goed ingedeeld worden in buurten en dat er 1 of 2 professionele krachten een soort van eindverantwoordelijkheid hebben, maar ook dat zij de vrijwilligers goed sturen en informatie verstrekken.

Er is ondertussen wetenschappelijke onderbouwing dat een dorpsondersteuner of buurt assistent kostenbesparend is, dit is terug te vinden op: <https://www.rug.nl/aletta/blog/de-dorpsondersteuner-verhoogt-het-welzijn-en-verlaagt-de-zorgkosten-27-02-2020>

Conclusie:

Uit het onderzoek blijkt dat de maatschappelijke en economische baten van de dorpsondersteuner groter zijn dan de maatschappelijke en economische kosten. De dorpsondersteuner verhoogt het welzijn van dorpsbewoners en verlaagt de zorgkosten. Dat is goed voor iedereen in de regio!

Effecten op de samenleving

Mocht dit voorstel worden uitgevoerd zal het de betrokkenheid in de buurt enorm vergroten. Door vrijwilligers in te zetten uit de buurt leert men elkaar kennen, geef deze vrijwilligers een scholing/training waardoor zij hun werk nog beter kunnen doen, en wordt het laagdrempelig.

Je volgt de bewoner meer in zijn gevoel en problemen of zorgvragen, worden eerder gesignaleerd waardoor er kosten bespaard kunnen worden op professionele zorg.

Als het voorstel niet uitgevoerd wordt blijven kwetsbare mensen uit beeld en zal de gemeente blijven opdraaien voor de hoge kosten, bv regiotaxi, dagbesteding zorgkosten.

Risico's

Risico bij uitvoeren: dat er niet voldoende tijd gegund wordt en het project hierdoor niet slaagt, het zou kunnen dat er eerst onkosten gemaakt moeten worden voor het zich op termijn terugverdiend.

Risico niet uitvoeren: dat de kwetsbare mensen niet in beeld komen en vroegtijdige signalering hierdoor wegvalt en dat men naar de professionals moeten wat veel geld kost.

Bijlage 3.8 Van wijk naar buurt, concept Austerlitz

Van wijk naar buurt heb je goede en duurzame contacten nodig om een project als bv Austerlitz zorgt te kunnen slagen in de wijken van Zeist!!

Wettelijke verankering van de Right to Challenge biedt toenemende mogelijkheden om nieuwe initiatieven duurzaam te verankeren. Via dit recht kunnen bewoners taken van de lokale overheid of van een zorg - of welzijnsorganisatie overnemen als zij aantonen dit in hun eigen buurt, wijk beter te kunnen doen. We hebben AZ als goed voorbeeld, zij hebben een dorpsondersteuner waar iedereen, en echt iedereen terecht kan voor vragen rondom zorg en welzijn.

Door de wijken in een goede buurt te onderverdelen en hier gericht naar de bewoners gaat kijken, leer je buurt kennen, kunnen problemen sneller aan het licht komen en kan men de juiste hulp toepassen (zie Ontmoeten als basis in het format) of eventueel door te sturen.

Voor dat je zo'n project goed uit de startblokken kunt laten gaan is het belangrijk dat er goede communicatie naar de bewoners van de buurten wordt gedaan, laat studenten, die veelal voor school, vooronderzoek in de buurten doen, wat kan gerealiseerd worden, waar lopen de buurten tegenaan? Door de inzet van studenten kun je een duur onafhankelijk bureau achterwege laten dus een besparing. Geduld en duurzame contacten zijn hierin belangrijk. Geef de projecten de kans om zich goed te ontplooien, vanuit daar kun je duurzame contacten opbouwen in de buurt.

Het onderkomen voor een project als deze zoveel mogelijk per buurt samenvoegen ipv nu vele wijkservicepunten en inloophuizen, maakt dit centraal in 1 gebouw zodat hiermee kosten bespaard kunnen worden, dit zien we in Utrecht Oost ook heel mooi terug.

Kostenbesparing:

- De kostenbesparing heeft doorberekening nodig omdat er vele posten zijn die het project kunnen betreffen, te denken aan de WMO regelingen!
- Kosten voor dorpsondersteuner en vrijwilligers, hoeveel geld is daar nodig voor aanstellen van een dorpsondersteuner en kosten voor de vrijwilligers, scholing, vergoeding ect.
- De kosten voor benodigde faciliteiten!
- Organisatiekosten!

4.1 Afkoppelen

Uitwerking voorstel

Het idee is om bij meer gebouwen het regenwater af te koppelen van het riool. Door het afkoppelen kan hemelwater op de locatie zelf worden vastgehouden en kan daar de bodem intrekken.

Dit is gunstig voor ons bodemwatersysteem en gaat droogte tegen. Op dit moment komt het hemelwater in de meeste gevallen in het riool terecht. Het hemelwater kan veel beter in de natuur terechtkomen. Dit water is doorgaans schoon en het is onnodig kostbaar om het af te voeren naar de rioolwaterzuivering. Door de klimaatverandering zal er in de toekomst meer regenval zijn en ligt er overbelasting van het bestaande afvoerstelsel op de loer. Er is daardoor ook meer risico dat bij de waterzuivering overstorten plaatsvinden, wat grote schade kan aanrichten aan het waterleven.

Afkoppelen kan dit voorkomen en zal er daarnaast voor zorgen dat er geen grote uitgaven gedaan hoeven worden aan het vergroten van de capaciteit van het bestaande rioolstelsel, wat een zeer kostbare maatregel is. Om hoge investeringen te voorkomen, is het advies om eerst af te koppelen waar het makkelijk is en waar niet teveel kosten aan zitten.

Afkoppelen ondersteunen kan op verschillende manieren:

- Mensen ondersteunen zelf af te koppelen d.m.v.:
 - Vragen om een kleine eigen bijdrage en de maatregel als gemeente zelf uitvoeren.
 - Korting geven op rioolheffing als ze afgekoppeld zijn
 - Gratis regentonnen (eventueel gesponsord)
 - Voorlichting
- Op groter niveau afkoppelen:
- Gebiedsgerichte projecten organiseren of het afkoppelen meenemen in bijvoorbeeld een her constructie van een weg.
- De gemeente maakt afspraken met woningcorporaties, bedrijventerreinen en agrarische belangenverenigingen.
- Nieuwbouw is al verplicht om hemelwater te scheiden van het riool.

Effecten op de samenleving

- Het is dus goed voor de natuur. Op langer termijn zal het afkoppelen ervoor zorgen dat het grondwaterpeil weet omhoog gaat, wat een zeer positief effect zal hebben op onder andere de Utrechtse Heuvelrug. Door klimaatverandering wordt het risico op droogte namelijk steeds groter, met alle gevolgen van dien.
- Door af te koppelen zal het rioolstelsel minder belast worden, waardoor risico op wateroverlast en overstorten vermindert.
- Financiële besparing op langer termijn: Schade door overlast van riool voorkomen is goedkoper dan herstellen. Daarnaast kan er bespaard worden op het riool omdat deze op langer termijn niet vergroot hoeft te worden. De meest kostenneutrale manier om (grootschaliger) af te koppelen is door af te

koppelen wanneer er wegrenovaties plaatsvinden. Afkoppelen is een groot onderdeel van de verduurzaming van Zeist en levert daarmee op langer termijn veel grote voordelen en besparingen op.

- Als mensen regentonnen aansluiten kunnen ze het opgevangen water gebruiken voor verschillende doeleinden (bijv. water voor planten en tuin) en dit zorgt voor een besparing op het gebruik van grond- en kraanwater.
- Verder is het een voordeel voor de waterzuivering, dat minder afvalwater te zuiveren zal hebben. Dat kan de kosten van zuivering ook verlagen.

Risico's

- Particulieren zelf hun regenwater af laten koppelen is lastig, hier moet breed draagvlak voor zijn. Uit andere projecten blijkt dat inwoners hierin meestal ontzorgd willen worden en woningeigenaren vaak bereid zijn een kleine bijdrage te betalen hiervoor als de gemeente het afkoppelen op zich neemt.
- Het levert mogelijk in de eerste 5 jaar nog geen geld op, wat het een investering maakt voor besparing op langere termijn.
- Het plan heeft effect op de inwoners van Zeist, de waterzuivering en de flora en fauna.

Verwachte besparing

De besparing is niet in euro's te vatten omdat dat erg afhankelijk is van meerdere factoren. De besparing zou zijn op gebied van:

- Besparing op kosten bij wateroverlast.
- Besparing op kosten bij droogte (schade aan groen etc. door de laag grondwater wordt tegengegaan door hemelwater te laten infiltreren in grond).
- Minder kosten voor vergroten riool wat op termijn ook niet meer kan t.o.v. de grootte van buien.
- Besparing op waterzuivering.

4.2 GFT afval

Uitwerking voorstel

Het huidige schema van gft-afvalinzameling is niet optimaal, momenteel wordt het in de winter tweewekelijks opgehaald, en in de zomer wekelijks.

Ons idee is om dit aan te passen naar 1 keer per 4 weken in de winter en 1 keer per twee weken in de zomer. Dit zorgt ervoor dat er 9 keer minder vaak gft opgehaald hoeft te worden gedurende het jaar.

Wij verwachten dat dit mogelijk is omdat uit de cijfers van RMN blijkt dat er vaak halflege of lege bakken worden geleidigd. Daarnaast zou de gemeente actief moeten communiceren dat het mogelijk is om een gratis 2e Gft-container aan te vragen voor als je te weinig capaciteit hebt.

Effecten op de samenleving

In 2020 is de zomerinzameling al niet doorgedaan i.v.m. corona. Het effect bleek toen beperkt.

Het leverde wel wat klachten op echter staan deze niet in verhouding met de potentiële besparing. 200 klachten op de 70k inwoners. Wij verwachten met het minder vaak inzamelen in de winter weinig tot geen weerstand.

Risico's

In de zomer is meer kans op stankoverlast vanwege het warme weer in combinatie met de GFT. Er zijn echter wel manieren om er op individueel niveau voor te zorgen dat de GFT bak minder gaat stinken, dit zou ook gecommuniceerd moeten worden.

Verwachte besparing

De totale besparing zal hiermee komen op €100.000,-. (De extra zomerinzameling kost volgens het RMN €70.000,- dit waren 6 ritten. Dit komt neer op €11.000,- per rit. €11.000,- X 9 ritten = €100.000,-)

4.3 Belasten ophalen grof vuil

Uitwerking voorstel

Het ophalen van grofvuil zou niet langer kosteloos zijn maar €20,- gaan kosten. Dit omdat kosteloos ophalen van afval bewoners niet stimuleert om afval gescheiden aan te bieden bij het afvalstation, wat voor onnodige kosten zorgt. De €20,- is bijna kostendekkend maar moet vooral werken als ontmoediging. Dit bedrag is even hoog of lager in vergelijking tot de buurgemeentes, het landelijk gemiddelde ligt op €25,-. Door goed te communiceren met o.a. infographics en ook uitleg te geven met cijfers van de kosten en besparingen verwachten wij minimale weerstand van de inwoners.

Effecten op de samenleving

Ophalen van het grofvuil aan huis verdwijnt in een perswagen, dit restproduct kost de gemeente meer geld om te verwerken (zie tabel). Als het grofvuil gescheiden bij het afvalstation was ingeleverd waren de verwerkingskosten lager geweest + de kosten van de ritten van de perswagen.

Ook weet men niet dat er gratis een aanhangwagen te leen is bij het afvalstation.

De €20,- is dan ook niet om te straffen maar het zijn gewoon de kosten die er voor gemaakt worden.

Hiernaast heeft het ook nog een grote belasting op het milieu omdat het rest product niet gerecycled kan worden + uitstoot perswagen.

Risico's

Dit idee is in 2018 reeds met succes geïntroduceerd in het grootste deel van Zeist, echter bleek dat in Zeist-Noord meer illegale dumping heeft opgeleverd. Wij verwachten dat er door een betere communicatie en meer handhaving het risico zo veel mogelijk ondervangen kan worden.

Verwachte besparing

De totale besparing zal hiermee komen op €230.000,-

Verwerkingskosten / opbrengsten (in € / ton)	
Restafval	- 137
Grofvuil	- 248
GFT	- 85
Glas	+ 24
Papier	+ 45
PMD	+ 245

4.4 Afschaffen extra zomerinzameling GFT

Uitwerking voorstel

Naar aanleiding van de suggestie van de RMN ondersteunen wij het voorstel om tijdens de zomermaanden geen extra GFT afval op te halen. Dit was een service maatregel wat vooral bedoeld was om eventuele stankoverlast tegen te gaan. Uit het feit dat afgelopen jaar de extra zomerinzameling ook niet door kon gaan door corona blijkt dat de extra rondes GFT inzameling geen extra GFT opleveren. Het zou dus gezien kunnen worden als een servicemaatregel die niet noodzakelijk is en dus makkelijk afgeschaft kan worden om geld te besparen, zonder grote gevolgen voor de leefomgeving.

Vanaf eind mei toe half augustus zeer regelmatig inwoners informeren d.m.v. nieuwsbrief of krant en op de websites van RMN en de gemeente

dat de zomer inzameling is afgeschaft. De reden hier toe en tips geven over hoe men de eventuele stankoverlast kan beperken.

Effecten op de samenleving

Extra rondes GFT ophalen levert geen extra GFT op. De extra rondes hebben daarom geen bewezen meerwaarde. Het effect van het afschaffen is vooral het besparen van geld.

Sommige inwoners zullen wellicht moeten wennen.

Risico's

Er is meer kans op stankoverlast vanwege het warme weer in combinatie met de GFT. Dit kan voor sommige inwoners onprettig zijn. Er is dus risico dat er klachten binnenkomen van ontevreden inwoners.

Er zijn echter wel manieren om er op individueel niveau voor te zorgen dat de GFT bak minder gaat stinken.

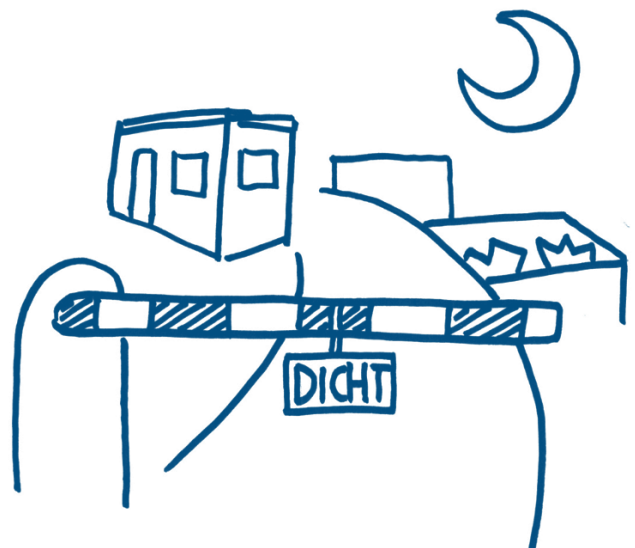
Verwachte besparing

€ 70.000,00

4.5 Afschaffen zomeravondopenstelling recyclingstation

Uitwerking voorstel

Naar aanleiding van de suggestie van de RMN ondersteunen wij het voorstel om zomer avond openstelling af te schaffen. Dit was een service maatregel wat vooral bedoeld was om inwoners tijdens hun vakantie bij opruim- en bouwactiviteiten de gelegenheid te geven hun afval snel af te voeren. Uit onderzoek blijkt dat er zeer beperkt gebruik is gemaakt van de avondopenstelling. Het zou dus gezien kunnen worden als een servicemaatregel die niet noodzakelijk is en dus makkelijk afgeschaft kan worden om geld te besparen, zonder grote gevolgen voor de leefomgeving.

Effecten op de samenleving

Bewoners van de gemeente Zeist kunnen niet meer 's avonds hun grofvuil wegbrengen.

Risico's

Grofvuil zou op de straat gezet kunnen worden. Echter verwachten wij niet, dat met een avond te stoppen, dit direct gaat gebeuren. Dus een zeer gering risico.

Verwachte besparing

€ 12.000,00

4.6 Composter

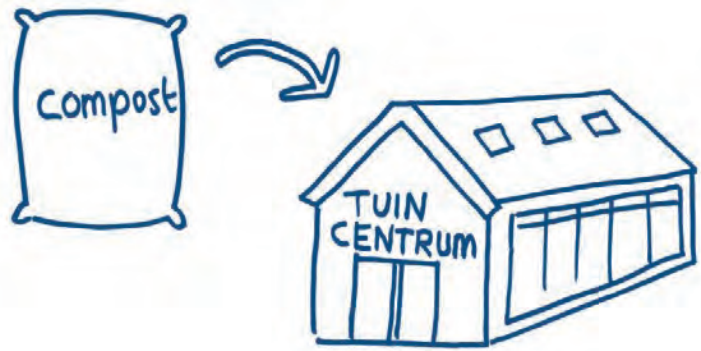
Uitwerking voorstel

Op dit moment worden jaarlijks zakken met compost uitgedeeld aan burgers van Zeist. Hier profiteren 3000 burgers. Hier ontstaat altijd een enorme run op. Hoewel het idee was om burgers over te halen om afval te scheiden en iets terug te doen voor de burgers, profiteert maar een klein deel van Zeist hiervan. Het voorstel is om hier mee te stoppen en het composteerbedrijf te verzoeken het Zeister compost aan te bieden aan de Zeister tuincentra.

Workshop composteren moeten door blijven gaan, om milieu educatie voor de burgers.

Compostbak naast de GFT bak

Op basis van vrijwilligheid burgers de keuze laten of zij een kleinere groenbak en/ of een compostbak willen hebben. Leveren ze de grotere groenbak in, betalen ze jaarlijks minder afvalstoffenheffing. Extra educatie is hierbij noodzakelijk.

Effecten op de samenleving

- Compost uit eigen gemeente wordt aangeboden via lokale tuincentra
- Kostenneutraal composteren
- Korte cyclus blad/gft afval omzetten in compost, en weer verdelen over grond
- Minder gft afval en dus minder uitstoot van CO₂ door ophaaldienst

Risico's

Enkele burgers zullen ontevreden zijn dat ze hun jaarlijkse zakje gratis compost moeten missen.

Verwachte besparing

€ 13.300,00

4.7 Minder bladblazen en minder maaien van gras en bermen

Uitwerking voorstel

Bladblazen

Het idee is om waar mogelijk minder blad te blazen, zonder af te doen aan de veiligheid. Dit betekent bijvoorbeeld minder bladblazen in de natuur, grasvelden en parken. Bestrating moet i.v.m. de veiligheid uiteraard wel bladvrij gemaakt worden. Er moet wel eerst onderzocht worden waar er minder geblazen kan worden. Motorische bladblazers zijn ontzettend vervuilend (1 uur bladblazen zou gelijk staan aan 1700 km autorijden), dus minder blazen zou enorm besparen op CO₂-uitstoot. Ze zijn dodelijk voor insecten en daardoor ook voor de vogels die van de insecten afhankelijk zijn. Daarnaast worden bladeren normaal omgezet tot natuurlijk mest (met behulp van insecten) waardoor de bodem vruchtbaar blijft. De gemeente en de BIGA groep moeten continu alert blijven op de technologische vooruitgang van bladblazers die elektrisch worden aangestuurd, om zodra het mogelijk is over te gaan op elektrisch bladblazen.

Dus: bladblazen waar het moet en laten liggen waar het kan.

Maaien

Op dit moment worden de bermen twee keer per jaar gemaaid, ons advies is om maar één keer te maaien, en dan pas eind september of oktober. Zeker niet in het voorjaar maaien. In de bermen zijn er veel verschillende planten en geneeskruiden (vingerhoedskruid, duizendblad, brandnetel, gulde roede, herderstasje, kamille, paardenbloem, etc.) waarvan sommige met uitsterven bedreigd worden. Ze zijn nota bene belangrijk voor de biodiversiteit. Door later in het jaar te maaien kunnen zaden nog verspreid worden en is er kans voor dieren en insecten (en mensen) om gebruik te maken van de planten. Daarnaast adviseren we om te onderzoeken of ook de gazons ook minder gemaaid kunnen worden, bijvoorbeeld vijftien keer in plaats van twintig keer per jaar.

Voorlichting

Wellicht moet er voorlichting komen om de burger op de hoogte te stellen van het nieuwe maai- en bladblaasbeleid. Dit kan bijvoorbeeld via een nieuwsbrief, website of krant.

Effecten op de samenleving

Bladblazen

- Minder geluidsoverlast door bladblazers
- Meer blad in het zicht
- Minder bladblazen zorgt voor minder uitstoot en minder verstoring van ecosystemen.
- Meer biodiversiteit en beter leefmilieu van mensen en dieren.

Maaien

- Goed voor verspreiding van zaden.
- Meer biodiversiteit en beter leefmilieu van mensen en dieren.

Risico's

- Inwoners kunnen het aangezicht slordig vinden
- Onderzoek kost geld
- Overwaaiend blad op de straat
- Elektrische bladblazers zijn nog geen optimale apparaten, daarmee onhandig
- Voorlichting kost ook geld

Verwachte besparing

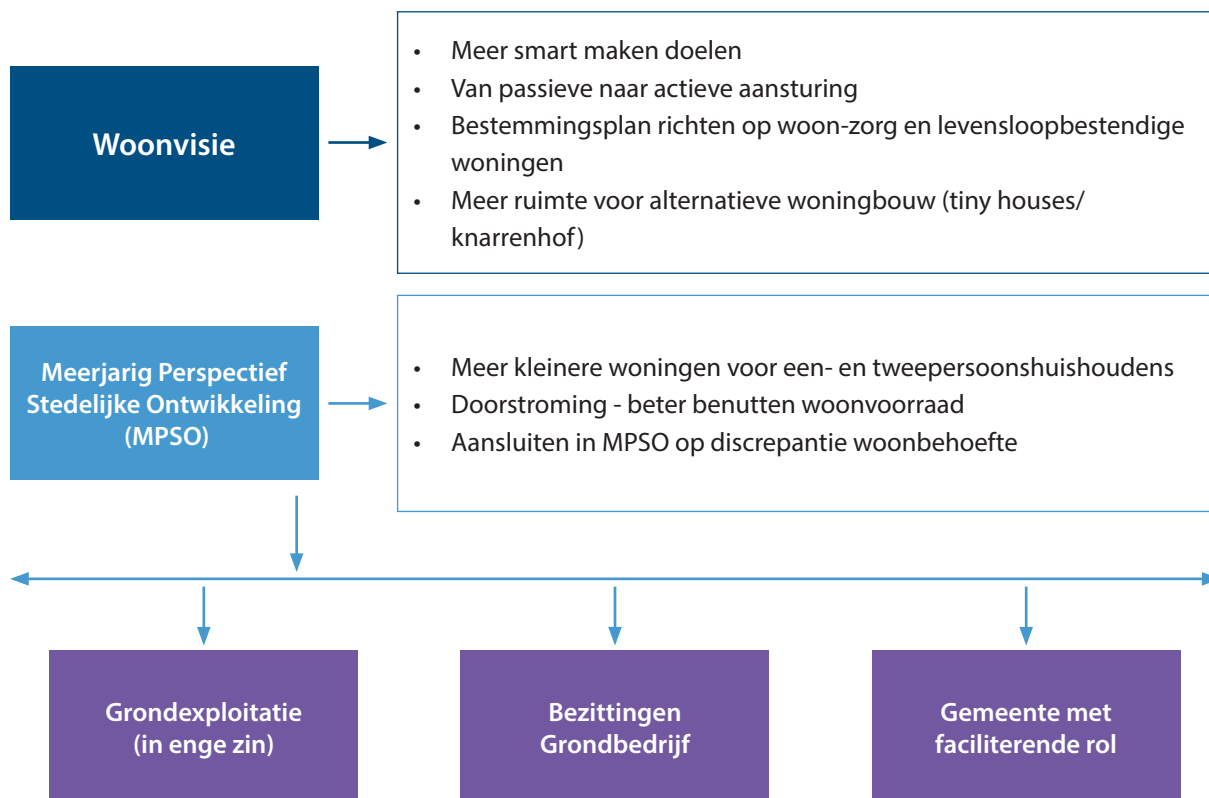
- **Maaien:** mogelijkheid op rond de 75.000 tot 90.000 euro aan besparing per jaar, als we uitgaan van 5 tot 6 keer minder maaien.
 - **Bladblazen:** 10% minder bladblazen zou al 38.800 duizend euro per jaar besparen.
- Bij elkaar zou dit 150.000 tot 165.0000 euro besparing op kunnen leveren per jaar.
(Over een tijdsbestek van 5 jaar gaat dit dus over een besparing van 750.000 tot 825.000 euro.)

Woonbehoeftes

Wat zou het toch mooi zijn als wij in Zeist konden zeggen: onze jongeren kunnen zelfstandig wonen, onze ouderen hebben voldoende mogelijkheden om hun eengezinswoningen te verlaten en in mooie appartementen te gaan wonen. En zo brengen we de doorstroom op gang. Gemeente Zeist maakt van de woonvisie een concreet doel, zorgt voor meer invloed op grondposities, stelt voorwaarden om meer sociale huurwoningen en meer middenhuur woningen te bouwen. Met gemengde woonvormen van jongeren, alleenstaanden en ouderen voorkomen we eenzaamheid en beheersen ze van WMO-kosten. Daarnaast stimuleert de gemeente de transformatie van bedrijfspanden en de ontwikkeling van tiny-houses, door wijzigingen in de bestemmings- en omgevingsplannen.

Samenvatting Woonbehoeftes (doorstroming, transformatie en tiny houses)

De woningmarkt zit op slot, landelijk en lokaal. Er is een groot tekort aan passende woningruimte, zowel in de huur- als koopsector. De gemeente zet in haar beleid in op de middenklasse, echter de behoefte aan passende woonruimte vanuit jongeren en ouderen is eveneens nijpend. Het aantal een- en tweepersoonshuishoudens zal toenemen in de komende jaren, vooral onder ouderen. Het beleid van de overheid om ouderen langer thuis te laten wonen en zorg vaker te laten verlenen door mantelzorgers staat op gespannen voet, zeker gezien de demografische ontwikkelingen. Er is nauwelijks aandacht voor een oplossing voor de doorstroomproblematiek. Deze aanpakken, met als resultaat het voorkomen van eenzaamheid en het beter beheersen van de kosten van de WMO, kan de transformatie van woningen, naast kantoren, versterken, daar in begrepen de gelegenheid geven aan alternatieve woonvormen als Tiny houses. Hulp zal nodig zijn bij de financiering door gemeente, wat mogelijk moet zijn gezien haar solvabiliteit en de goedkoopste in de kapitaalmarkt.

Status Projecten	aantal	scope	omvang m ²	sociaal	goedkoop	middel	duur
Grondexploitatie (eng)	6	volledig	92.831 m ²	125	7	98	44
Grond bedrijf	3	niet volledig	2.900 m ²	15	6	10	0
Faciliterende rol , grond ontwikkel- laars	20	niet volledig	400.000 m ²	429	0	382	250
Overige	7	niet volledig	onbekend	636	285	236	175
	36			1205	298	726	469

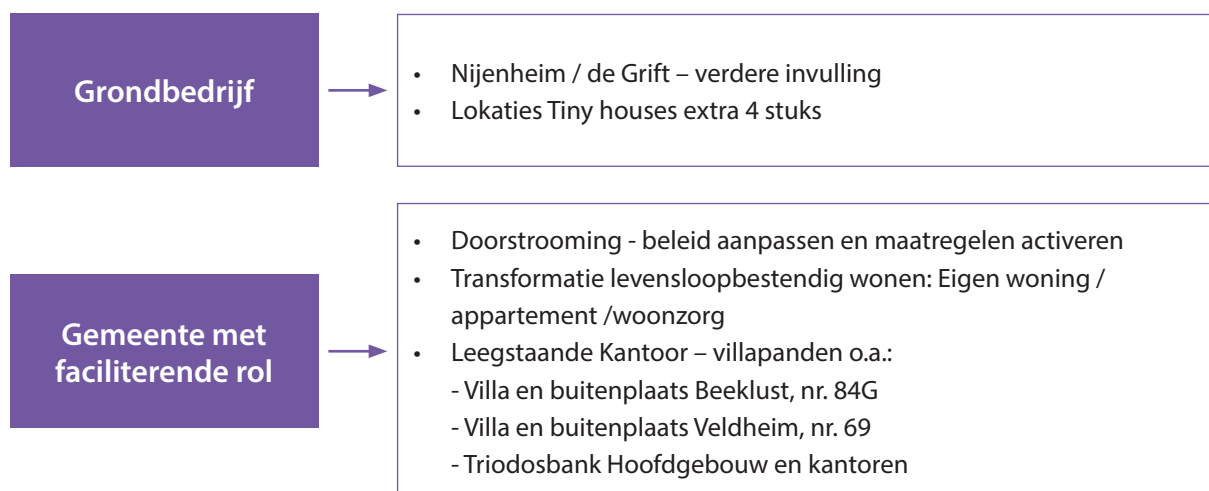
Bovenstaand overzicht, een samenvatting uit MPSO, is niet compleet qua projecten en aantallen woningen: zo ontbreken Kerkebosch en Het Loo (Austerlitz) (geen informatie van opgenomen).

Overzicht aantal bewoners en Huishoudens met geplande groei

Aantallen	2019	2025	2030	2035	2040
Bewoners	63970	65160	66370	67550	68490
Huishoudens	29090	29890	30570	31200	31600
Toename					
Bewoners		1190	1210	1180	940
Huishoudens		800	680	630	400

Er is een behoorlijke discrepantie tussen woonbehoefte en mogelijke oplossingen de komende jaren.

Concrete invullingen

Details van de verschillende plannen treft u aan in

3.1 Tiny Houses

4.08 Sleutel tot succesvolle doorstroming

4.14 Tiny houses en hoogbouw

4.15 Transformatie project 1

4.16 Transformatie project 2

4.17 Transformatie project 3

Risico's

Heldere afspraken worden gemaakt over tal van zaken bij projecten die worden gestart. Risicobeheersing is hierbij van groot belang. Risico's worden beheerst.

- De werkzaamheden voor het woonrijp maken zullen worden aanbesteed (aanbestedingsrisico).
- Het woonrijp maken inclusief de aanleg van het object wordt uitgevoerd terwijl het object al in gebruik is. (faseringsrisico).
- Locaties waren fabrieken of mogelijk grondvervuilende objecten hebben bestaan en bodemsanering moet plaatsvinden (saneringsrisico – in tijd en geld)
- Ontwikkel – en bouwactiviteiten zijn over meerdere jaren gespreid. (kostenstijgingsrisico – dit kan ook op grond betrekking hebben , waarbij in geval van verkoop dit ook een positief effect kan hebben.)
- Vertraging als gevolg van noodzakelijke verkeersontsluiting ; Ecologisch onderzoek kan leiden tot vertraging of extra kosten, bijvoorbeeld vanwege aanwezigheid van beschermde diersoorten in het plangebied. Omwonenden en andere belanghebbenden kunnen tegen de plannen in bezwaar gaan, (Planrisico's)
- De kans bestaat dat de verkoopopbrengsten van de grond tegen valt als gevolg van bijvoorbeeld een economische achteruitgang of overaanbod op de markt. (Economisch risico)
- Actualiteit: coronacrisis en ruimtelijke ontwikkelingen (Economisch risico)

Effecten op andere betrokkenen

1. Woningcorporaties
2. Dorpssteams
3. Zorginstellingen
4. Mantelzorgers
5. Grondexploitanten
6. Projectontwikkelaars

Verwachte besparingen

1. Door levensloopbestendig te wonen zijn er minder aanpassingen aan woningen in het kader van de WMO.
2. Door gemengde woonvormen (jongeren en ouderen onder een dak) kunnen WMO mantelzorgkosten bespaard worden
3. Hogere opbrengst gemeente doordat aantal inwoners stijgt bij gelijkblijvend woningaantal door hogere bezetting.
4. Lagere zorgkosten doordat eenzaamheid onder ouderen vermindert.

De verwachte besparing in meer concrete termen:

Gedeeltelijk besparingen:

• op de kosten van AB (ambulante individuele begeleiding) vanuit WMO (verschillende leeftijdscategorieën).	• p.p. € 49,20 per uur voor individuele AB.
• p.p. € 78,60 per uur gespecialiseerde individuele AB.
• op de kosten van vervoer door de aanwezigheid van verschillende woonvormen op één terrein/binnen 1 complex (bv vervoer naar dagbesteding).	• p.p. €9,26 per dag vervoer.
• p.p. €22,36 per dag rolstoelvervoer.
• door de reistijdbesparing van professionele hulpverleners bij één centrale post voor de verschillende woonvormen op eenzelfde terrein/binnen één wooncomplex.	• reistijdbesparing=werkurenbesparing.
• op de kosten van ambulante begeleiding vanuit Jeugdhulp.	• p.p. €46,80 /51,60 per uur voor individuele en/of gezinsbegeleiding.
• op de kosten van HH ondersteuning (ZIN of PGB) door onderlinge vrijwilligershulp tussen de verschillende generaties bewoners.	Via PBG (persoonsgebonden budget):
• p.p. € 15,56 per uur voor HH1-ondersteuning.
• p.p. € 17,15 per uur voor HH2 (= HH + regie) via ZIN (zorg in natura).
• p.p. € 25,93 per uur voor HO.
• p.p. € 28,58 per uur voor HO+ huishoudelijke ondersteuning + regie).

NB. De totale kostenbesparing hangt af van de gekozen wooncombinatie en de diversiteit van de hulpvraag van de bewoners.

4.8 Sleutel tot succesvolle doorstroming bij ouderen

Uitwerking voorstel

1. Op basis van de woonvisie, zou de gemeente er goed aan doen om doelen SMART te maken.
2. Ga van passieve naar actieve aansturing van de marktpartijen die op de woningmarkt actief zijn; dwing bouw van de gewenste woonvormen af door quota vast te stellen. Gebruik daarbij de grenzen van hetgeen wettelijk is toegestaan om ontwikkelaars (in de gewenste richting) te sturen. Verander de norm van 40 sociale woningen per 100 nieuwbouw, naar 40 sociale woningen, 40 appartementen in middel huur of middel koop per 100 nieuwbouw. Bouw de komende tien jaar voornamelijk levensloopbestendige appartementen voor gemengde groepen (jongeren, ouderen en alleenstaanden).
3. Bepaal d.m.v. bestemmingsplannen dat bouw gericht moet zijn op woon-zorg functie en levensloopbestendige woningen. Bestemmingsplannen zouden meer sturend moeten zijn, zodat de gemeente meer invloed krijgt op wat er gebouwd wordt.
4. Geef meer ruimte aan alternatieve woningbouw (Knarrenhopen en Tiny Houses). Uit het feit dat de bestaande initiatieven een ballotage en wachtlijst hanteren blijkt de grote behoefte, zowel in de huur- als

koopsector. Dit zowel in het goedkope, midden als duurdere segment. Faciliteer en omarm alle plannen om zo'n woonconcept te realiseren. Vereenvoudigen van de procedures, stimulering en goede begeleiding door de gemeente zullen het aantal plannen vergroten. Ga er creatief mee om en help deze haalbaar te maken.

5. De gemeente zou meer zicht moeten hebben op de verdeling van de WMO gelden, zodat duidelijk wordt wat de vermijdbare kosten zijn als gevolg van gebrek aan doorstroming.
6. Communiceer vooral naar de doelgroep. Actieve ondersteuning zal het aantal senioren dat bereid is om te verhuizen vergroten. Reken daarbij op een langere gewenningsduur aan het idee. Stimuleer met behulp van wooncoaches, subsidies e.d. empty nesters en oudere om hun eengezinswoning te verruilen voor een appartement. Schakel hierbij ook het dorpssteam (huisartsen, wijkverpleging, Abrona, Kwintes etc.) in.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Aanbieden huurkorting en doorstroomurgentie
- Seniorenmakelaar, woonambassadeur; geeft steun bij het zoeken naar geschikte woningen
- Woonswitch, een vorm van bemiddeling waarbij de opgebouwde woon- of inschrijfduur geen rol speelt, maar de achterblijvende woning en de woonwens het bepaalt
- Empty-nest beleid; Senioren interesseren om van een eengezinswoning te verhuizen naar een kleinere woning
- Communicatie gemeente in combinatie met stimuleringsmaatregelen zoals verhuissubsidie, doorstroompremie, kopers-subsidie

Effecten op de samenleving

1. Beter benutting bestaande woningvoorraad; Elke woning die wordt bijgebouwd leidt tot een verhuisketen; de ketenlengte is het kortst voor een kleine eengezinswoning, het langst voor een appartement > 120m²
2. De bouw van appartementen in zowel de huur als koopsector leidt tot het vrijkomen van relatief veel eengezinswoningen.
3. Gezondere verhuisketen; Door middel van gericht doorstroombeleid kan de woningvoorraad beter benut worden. Het bouwen van grotere woningen (>80m²) is effectiever om langere verhuisketens te realiseren. Senioren, die een eengezinswoning achterlaten, leiden tot de langste verhuisketens.
4. Knarrenhof en andere collectieve – niet-traditionele- woonvormen nemen minder ruimte dan bij eengezinswoningen. De schaars beschikbare grond kan hierdoor efficiënter benut worden.
5. Hoger woongenot; Door hoger woongenot en levensloopbestendige woning betere gezondheid en daardoor lagere zorgkosten
6. Bestrijding eenzaamheid bij alleenstaande ouderen
7. (Mantel)zorg in speciale woonvormen is beter te organiseren: de terugloop van het aantal mantelzorgers kan hierdoor deels opgevangen worden.

Effecten op andere betrokkenen:

1. Woningcorporaties
2. Dorpssteams
3. Zorginstellingen
4. Mantelzorgers
5. Grondexploitanten
6. Projectontwikkelaars

Risico's

1. Projectontwikkelaars trekken zich terug om dat er te weinig te verdienen valt.
2. Grond noodzakelijk voor ontwikkeling woonvormen voor ouderen
3. Eisen duurzaamheid kunnen de realisatie in gevaar brengen door te hoge kosten
4. Om realisatie te verwezenlijken kan spanning ontstaan m.b.t. de opbrengst voor de grondkosten.
5. Naast de gemeente zijn andere partijen nodig voor verwezenlijking; corporaties, projectontwikkelaars, exploitanten speciale woonvormen voor ouderen.
6. Huidige wetgeving belemmert aanpassing dan wel verruiming van bestemmingsplannen en gebruikersvergunningen.

Verwachte besparing

1. Door levensloopbestendig te wonen zijn er minder aanpassingen aan woningen in het kader van de WMO.
2. Door gemengde woonvormen (jongeren en ouderen onder een dak) kunnen WMO mantelzorgkosten bespaard worden
3. Hogere opbrengst gemeente doordat aantal inwoners stijgt bij gelijkblijvend woningaantal door hogere bezetting.
4. Lagere zorgkosten doordat eenzaamheid onder ouderen vermindert.

Bijlage 4.8 Sleutel tot succesvolle doorstroming van ouderen

Inleiding

De woningmarkt zit op slot. Enkel in de provincie Utrecht is er al een tekort van 100.000 woningen. Starters kunnen geen woning vinden, senioren, die in grote eengezinswoningen wonen kunnen geen passende, levensbestendige woning vinden. Er is een tekort aan betaalbare woningen in zowel de (sociale) huur- als koopsector. De vraag is vergroot door afname van de gemiddelde grootte van de huishoudens. Er worden te weinig woningen gebouwd, de doelstellingen worden niet gehaald.

Vooruitzichten 2050

In de komende 30 jaar zal deze problematiek alleen maar toenemen.

Uit onderzoek van NIDI/CBS blijkt dat het aantal inwoners in Nederland tot 2050 met circa 2 miljoen zal toenemen. Deze groei zal voornamelijk in de dichter bevolkte regio's van Nederland plaatsvinden (dus ook in Zeist).

Het aantal senioren zal toenemen, 70+ers met 50%, het aantal 80+ers zal zelfs verdubbelen. Het aantal alleenstaande ouderen zal verdubbelen van 800 duizend naar 1,5 miljoen, bij een sterke stijging van de levensverwachting kan het aantal 80+ers zelfs oplopen tot 2,6 miljoen in 2050.

Het CBS verwacht dat het aantal huishoudens zal stijgen van 8 miljoen in 2020 naar 9,1 miljoen in 2050. De grootste groei wordt verwacht bij de ouderen.

Ouderen blijven vaker tot op hogere leeftijd zelfstandig wonen. Dit betekent dat er een steeds grotere vraag komt naar zorg in de thuissituatie. Veel mantelzorg wordt verleend door jonge ouderen.

Als gevolg van deze vergrijzing zal de mantelzorg onder druk komen te staan. Op dit moment bedraagt het aantal 80-plussers als percentage van het aantal 50- tot 75-jarigen 15 procent. Dit percentage zal toenemen tot ruim 30 procent bij een lage levensverwachting en bijna 50 procent bij een hoge levensverwachting.

Voor zover er krapte is aan beschikbare formele zorg, kan informele zorg mogelijk soelaas bieden.

Het aantal mensen dat alleen woont neemt toe. De afgelopen decennia werd de groei vooral veroorzaakt doordat meer jongeren alleen gingen wonen voordat ze gingen samenwonen en doordat meer mensen een tijdje alleen woonden na een relatiebreuk. De komende decennia vormt de vergrijzing de belangrijkste oorzaak van de toename: het aantal ouderen neemt toe en ze leven langer zelfstandig. Beleid speelt hier een belangrijke rol. Verzorgingshuizen zijn gesloten en alleen ouderen met de grootste zorgbehoefte worden opgenomen in een verpleeghuis. Hoe lang mensen zelfstandig kunnen wonen, hangt af van de beschikbaarheid van hulp in de woonomgeving. Ook beleid ten aanzien van sociale uitkeringen en de belasting speelt een rol. Aangezien de hoogte van uitkeringen zoals de AOW en de bijstand en de hoogte van de te betalen belasting afhangen van de huishoudenssituatie zal dat de keus om alleen of samen te wonen beïnvloeden. Verder is huisvestingsbeleid van zowel de centrale overheid als van gemeenten van invloed op de beschikbaarheid van betaalbare woningen.

Meer woningen voor eenpersoonshuishoudens nodig in toekomst

In de afgelopen decennia is de diversiteit aan huishoudensvormen toegenomen waardoor ook andere woningtypen nodig zijn dan we vroeger gewend waren. Voor de toekomst wordt een groei van het aandeel eenpersoonshuishoudens voorzien. Kijken we naar de woningtypen in de woningvoorraad dan zien we al een kleine verschuiving. In 2014 bedroeg het aandeel eengezinswoningen in de provincie 63,7% en het aandeel meergezinswoningen 36,3% van de totale woningvoorraad. In 2018 gaat het om 63,3% eengezinswoningen en 36,7% meergezinswoningen. Uitgesplitst naar de afzonderlijke gemeenten, zien we dat Utrecht het grootste aandeel eenpersoonshuishoudens heeft; hier is meer dan de helft van alle huishoudens een eenpersoonshuishouden (52%). Ook de gemeente Zeist heeft een groot aandeel eenpersoonshuishoudens (41%). Bron: CBS.

Doorstroming

Doorstroming op de woningmarkt zorgt er voor dat de woonvoorraad beter benut wordt naar gelang de woonbehoefte. Een onderzoek van de provincie Utrecht heeft aangetoond dat wanneer er maatregelen worden getroffen om doorstroming te bevorderen, de verhuisketen daarmee langer wordt. In essentie betekent dat dat meer mensen een geschikte woning kunnen vinden die past bij hun levensfase.

Behoeft van ouderen om in vertrouwde omgeving te blijven wonen

De vergrijzing brengt de vraag met zich mee of er ook specifiek woningen voor ouderen gebouwd moeten worden vanuit het idee dat een doorstroming van ouderen zal leiden tot een versneld aanbod van eengezinswoningen. Tegelijkertijd is echter ook duidelijk dat ouderen liever niet willen verhuizen.

Als de huidige woning in de toekomst (toch) niet geschikt blijkt te zijn om in te blijven wonen, zeggen 55-plussers vaker de voorkeur te geven aan het aanpassen van de woning dan aan verhuizen (35 procent tegen 25 procent).

Maar het grootste deel (bijna 40 procent) weet nog niet wat ze in die situatie zouden doen.

Een op de drie 55-plussers en een op de zes 75-plussers wil nog wel verhuizen. De belangrijkste redenen hiervoor zijn gezondheids- of ouderdomsklachten (genoemd door 50 procent van de 55-plussers) en een te grote woning (ongeveer 40 procent).

Zes op de tien 55-plussers die nog willen verhuizen hebben een voorkeur voor een flat of appartement. Ook seniorenwoningen zijn populair. Ruim de helft (55%) van de 55-plussers met verhuisplannen en bijna drie kwart (73%) van de 75-plussers zouden hiervoor kiezen.

Het planbureau voor de leefomgeving stelt dat als er voor ouderen gebouwd gaat worden, dit het beste in bestaande buurten kan gebeuren, gezien de gehechtheid van ouderen aan hun buurt. Nieuwbouw voor ouderen betekent volgens het kenniscentrum dus niet alleen maatwerk in kwantiteit en kwaliteit, maar ook in locatie. Echter, juist vanwege de geringe verhuismobiliteit van ouderen bestaat vooral een grote aanpassingsopgave: het geschikt maken van de huidige woningen voor oudere bewoners die mogelijk te maken krijgen met allerlei fysieke beperkingen. Daarnaast zal rekening gehouden moeten worden met een hernieuwde behoefte aan winkels en andere voorzieningen in de directe omgeving.

Reisadvies:

Door de commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen is in opdracht van het kabinet een reisadvies uitgebracht, hoe de zorg voor thuiswonende ouderen in de toekomst op peil gehouden kan worden.

Een van de vier centrale adviezen is: Ga (ver)bouwen!

De fysieke woon- en leefomgeving is voor ouderen cruciaal om zelfstandig te kunnen (blijven) wonen en zo min mogelijk afhankelijk te worden van zorg. Nieuwe woonvormen, tussen het aloude eigen huis en verpleeghuis in, kunnen een oplossing bieden. Te midden van alle problemen op de woningmarkt wordt er ook voor ouderen veel te weinig gebouwd en verbouwd. Met als gevolg niet alleen een suboptimaal woningaanbod voor ouderen, maar ook een belemmering van de doorstroming op de woningmarkt.

Doorstroming bevorderende maatregelen

Door de provincie Utrecht is in 2019 onderzoek gedaan naar de effecten van doorstroommaatregelen op de woningmarkt.

In 2019 is door het Ministerie van Binnenlandse zaken een wooncongres "Ruimte voor wonen" georganiseerd waar inzichten op doorstroming en de relatie naar ouderen zijn gedeeld.

In Nederland is reeds door veel woningbouwcorporaties ervaringen opgedaan m.b.t. stimulering van ouderen. Uit deze publicaties zijn de volgende inzichten te krijgen:

- Elke woning die wordt bijgebouwd leidt tot een verhuisketen; de ketenlengte is het kortst voor een kleine eengezinswoning, het langst voor een appartement >120m²
- De bouw van appartementen in zowel de huur als koopsector leidt tot het vrijkomen van relatief veel eengezinswoningen.
- Door middel van gericht doorstroombeleid kan de woningvoorraad beter benut worden. Het bouwen van grotere woningen (>80m²) is effectiever om langere verhuisketens te realiseren.
- Senioren, die een eengezinswoning achterlaten, leiden tot de langste verhuisketens.
- Door decentralisatie AWBZ en afschaffen verzorgingstehuis voor lichte zorgdoelgroepen is een grotere behoefte ontstaan aan goede aangepaste woningen.
- Van ouderen wordt verwacht dat ze langer zelfstandig wonen. Senioren wonen vaak lang (alleen) in hun (eengezins-)woning.
- Een voorrangsregeling voor senioren bij de toewijzing leidt tot meer vrijkomende eengezinswoningen
- Senioren wonen steeds vaker in koopwoning; aandeel koop blijft groeien
- Aantal oudere huishoudens groeit in zowel koop als huursector
- Ouderen wonen steeds vaker in eengezinswoning, minder in appartement. Dit geldt ook voor ouderen met een belemmering
- Verhuisgeneigdheid is toegenomen. Ook onder ouderen, maar minder dan andere groepen. Vanuit koopwoningen ziet men een toename sinds 2015, vanuit corporatiewoningen afname.
- Maar verhuizen is een grote stap door gehechtheid aan de buurt, opzien tegen een verhuizing, eventueel hogere huur.
- Huurders willen bijna allemaal opnieuw huren
- Boven 75 jaar bestaat sterke voorkeur voor appartementen
- Corporaties hebben belang bij stimuleren senioren door te stromen naar een kleinere woning vanwege het vrijkomen van de eengezinswoningen. Maar ook voor koopwoningen geldt maatschappelijk deze behoefte.
- Het overgrote deel van de senioren wil niet verhuizen. Uit onderzoek blijkt dat van de huurders 65-74 jaar wil 28% (misschien) verhuizen, van 75+ wil 17% (misschien) Deze gegevens zijn van eigenaars van koopwoningen niet voorhanden, maar kunnen waarschijnlijk ook zo worden ingeschat.
- Er zijn in de afgelopen jaren op meerdere plaatsen in Nederland door corporaties instrumenten uitgetoetst om senioren te stimuleren te verhuizen naar een kleinere (huur)woning. Deze praktijkervaringen hebben de volgende inzichten opgeleverd:
 1. Er is veel variatie in de manieren waarop senioren verleid worden. Er is dus niet één manier die werkt.
 2. Uitproberen wat werkt; goed monitoren om effect te meten.
 3. Persoonlijke klantbenadering is belangrijk.
 4. Alleen aanbieden korting zonder de persoonlijke benadering werkt niet, maar korting is wel belangrijk.
- Gebruikte instrumenten om doorstroming te stimuleren:
 1. Aanbieden huurkorting en doorstroomurgentie
 2. Seniorenmakelaar, woonambassadeur; die geeft steun bij het zoeken naar een geschikte woningen
 3. Woonswitch, een vorm van bemiddeling waarbij de opgebouwde woon- of inschrijfduur geen rol speelt, maar de achterblijvende woning en de woonwens het bepaalt
 4. Empty-nest beleid; Senioren interesseren om van een eengezinswoning te verhuizen naar een kleinere woning
 5. Communicatie gemeente in combinatie met stimuleringsmaatregelen zoals verhuissubsidie, doorstroompremie, kopers-subsidie

Samenvatting en conclusie

De woningmarkt zit op slot. Er is een groot tekort aan passende woningruimte, zowel in de huur- als koopsector. Het beleid van de overheid om ouderen langer thuis te laten wonen en zorg vaker te laten verlenen door mantelzorgers staat op gespannen voet, zeker gezien de demografische ontwikkelingen. Het aantal eenpersoonshuishouden zal toenemen in de komende jaren, vooral onder ouderen. Er is geen een oplossing voor de doorstroomproblematiek. Slechts door een scala aan maatregelen toe te passen kan een oplossing gevonden worden. Maar de potentiële winst is groot. Indien deze maatregelen niet worden genomen, zal als gevolg van de vergrijzing de woningproblematiek verder toenemen. Tachtigplussers die alleen in een grote woning blijven zitten, met eenzaamheid en toenemende zorgkosten als gevolg. Starters en jonge gezinnen komen door het ontbreken van passende woonruimte en doorstroming in de knel. Bouw van relatief dure eengezinswoningen is dan noodzakelijk om de woningnood op te lossen. De kosten voor de WMO zullen als gevolg van de noodzakelijke aanpassingen aan de eengezinswoningen oplopen. Hogere zorgkosten zullen het gevolg zijn.

Geraadpleegde literatuur

Woonvisie 2021-2025 gemeente Zeist, rapport NIDI/CBS, 7 Juli 2020, Bevolking 2050 in beeld, Drukker, diverser en dubbelgrijs Deelrapport Verkenning Bevolking 2050, Staat van Utrecht, website, Economische foto gemeente Zeist, 10 februari 2017, Buck Consultants International, 55-plusser liefst zo lang mogelijk in eigen woning, webpublicatie CBS, Oud en zelfstandig in 2030, aangepast reisadvies: 30 juni 2020, rijksoverheid.nl/tzto, Doorstroming op de woningmarkt, oktober 2019, Provincie Utrecht, Doorstroming van ouderen: een win-win situatie? Ministerie BiZa, Wooncongres 2019, Senioren in beweging; handreiking voor de doorstroming van senioren. Platform31, 2014, Bijlage: Bevorderen doorstroming woningen en maatregelen tegen scheefwonen; woonwijzer.nl, Meerdere websites woningcorporaties met ervaringen in doorstromende maatregelen voor ouderen.

4.9 Grondexploitatie

Uitwerking voorstel

Dit voorstel gaat niet over besparingen in directe zin maar over wat willen we anders doen en heeft betrekking op extra inspanningen voor het weghalen van de woningnood/ aansluiten bij de behoefte van de inwoners van de gemeente. De behoefte is ruim 500 woningen. Het jaarrapport MSPO met als bijlage de Grondexploitatie geeft summier inzicht in de grondexploitatie. Hieronder een samenvatting van de gegevens uit het rapport met daarin opgenomen de potentiële mogelijkheden voor tegemoetkomen aan de woningbehoefte. De gemeente heeft een beperkte grondpositie. Deze blijkt niet uit dit overzicht. De totale grondpositie en de waardering daarvan zijn, om moverende redenen, ook niet zichtbaar. De markt voor bouw wordt vooral bepaald door wat investeringspartijen hierin willen doen. Het te koop komen van de Triodospanden is een voorbeeld van nieuwe kansen. In dit overzicht zijn ook niet alle bouwlocaties meegenomen. De bouw van het Loo in Austerlitz, nu in fase 4 en fase 3 nog niet afgerond ontbreken. De reden hiervan is niet duidelijk, terwijl er een fors aantal woningen worden gebouwd, met belangrijke doorstromingsaspecten in het dorp. Alleen van de grondexploitatie in enge zin is een meer gedetailleerd overzicht beschikbaar, omdat de Gemeente daar zelf belangrijke posities heeft. Dit geeft een verlies aan voor dit jaar van ruim € 700.00. Ook dat geeft echter summier extra informatie. Gesproken is met de planeconoom van de gemeente over de problemen met de grondexploitatie en de beperkte mogelijkheden.

Status Projecten	aantal	scope	omvang m ²	sociaal	goedkoop	middel	duur
Grondexploitatie (eng)	6	volledig	92.831 m ²	125	7	98	44
Grond bedrijf	3	niet volledig	2.900 m ²	15	6	10	0
Faciliterende rol, grond ontwikkelaars	20	niet volledig	400.000 m ²	429	0	382	250
Overige	7	niet volledig	onbekend	636	285	236	175
	36			1205	298	726	469

Voorstel is dat de gemeente een meer actievere rol op zich neemt in het oplossen van de woonbehoefte, maar ook nastreeft een “commerciële” rol te spelen. (minimaal € 100.000). Gezien de financiële positie van de gemeente kan dit worden bereikt door lenen van geld op de kapitaalmarkt en daarmee de investeringen te doen die nodig zijn. Resultaat is meer inkomsten uit gemeentelijke belastingen en aan aangenomen rentemarge op de aangetrokken lening van 1%. (€ 100.000).

Aantallen	2019	2025	2030	2035	2040
Bewoners	63970	65160	66370	67550	68490
Huishoudens	29090	29890	30570	31200	31600
Toename					
Bewoners		1190	1210	1180	940
Huishoudens		800	680	630	400

Effecten op de samenleving

Duidelijker inzicht in plannen opgenomen in de Grondexploitatie met mogelijk versnellen van oplossen woonbehoeftes.

Risico's

- Investeringsrisico bij zelf aanpakken van de bouw en investeren in grond.
- Beperkingen vanuit wetgeving voor gemeenten.

Verwachte besparing

€ 200.000

Bijlage 4.9 Grondexploitatie

Doel: Voorstellen inbrengen door inwoners voor zaken die moeten, anders moeten doen of laten met mede als resultaat een mogelijke besparing op de begroting van € 672.000.= op een budget van € 19.2 miljoen voor Wonen en Duurzaamheid. Ergo, de gemeente laat de IAC voorstellen doen voor deze bezuiniging.

Opbrengsten en kosten in * € 1.000	Opbrengst	Kosten	Saldo
Afvalstoffen heffing*	€ 8.600,0	€ 6.900,0	€ 1.700,0
Duurzaamheid en milieubeheer		€ 3.700,0	€ -3.700,0
Riolering *	€ 5.600,0	€ 3.500,0	€ 2.100,0
Totaal	€ 14.200,0	€ 14.100,0	€ 100,0
Te realiseren besparing	€ 672,0		

Vraagstelling met betrekking tot doel:

De begroting bestaat uit heffingen aan de inwoners van Zeist, wat de lasten van hen dus vergroot.

Besparingen leiden voor inwoners tot lagere lasten omdat deze worden doorgegeven aan de inwoners.

De vraag is of we deze ook niet tot een doelstelling en als een resultaat van de IAC moeten toevoegen aan het doel? Dit is door de leiding van ICA op 27-1 -2021 bevestigd.

Voorstel wordt uitgebracht aan de gemeenteraad, die uiteindelijk beslissing neemt.

Ideeën

Onderdeel	Mogelijke besparing	Effect op samenleving	Risico
Commerciële aanpak van grondexploitatie	Minimaal € 100.000 aan meer opbrengsten uit grondverkoop. Kosten dekkend maken van de grondexploitatie	Duidelijker inzicht in plannen opgenomen de Grondexploitatie met mogelijk versnellen van oplossen woonbehoeftes	Investeringsrisico bij zelf aanpakken van de bouw en investeren in grond.
Lenen op kapitaalmarkt	Te betalen rente t.o.v. te berekenen rente in de exploitatie – marge 1%	Duidelijker inzicht in plannen opgenomen de Grondexploitatie met mogelijk versnellen van oplossen woonbehoeftes	Investeringsrisico bij zelf aanpakken van de bouw en investeren in grond.

Het jaarrapport MSPO met als bijlage de Grondexploitatie geeft summier inzicht in de grondexploitatie. Hieronder een samenvatting van de gegevens uit het rapport. De gemeente heeft een beperkte grondpositie. Deze blijkt niet uit dit overzicht. De totale grondpositie en de waardering daarvan zijn, om moverende redenen, ook niet zichtbaar. De markt voor bouw wordt vooral bepaald door wat investeringspartijen hierin willen doen. Het te koop komen van de Triodospanden is een voorbeeld van nieuwe kansen.

Gecomprimeerd overzicht grondexploitatie plannen (bron: bijlage jaarrekening)

Status Projecten	aantal	scope	omvang m ²	sociaal	goedkoop	middel	duur
Grondexploitatie (eng)	6	volledig	92.831 m ²	125	7	98	44
Grond bedrijf	3	niet volledig	2.900 m ²	15	6	10	0
Faciliterende rol , grond ontwikkelaars	20	niet volledig	400.000 m ²	429	0	382	250
Overige	7	niet volledig	onbekend	636	285	236	175
	36			1205	298	726	469

Grondexploitatie in enge zin (bron: bijlage jaarrekening)

Projecten	1-1-2019	1-1-2020	Verschil	Verliesvoorziening
Austerlitz Centrum	€ -767.488	€ 1.434.268	€ 666.780	€ 666.780
Cornelis Vlotlaan	€ 24.420	€ 26.841	€ 2.421	
Den Dolder Foxlaan*	€ 489.589	€	€ -489.589	
Geiserlaan	€ -1.415.792	€ 1.459.386	€ -43.594	€ 43.594
Gemeentewerf	€ -	€ 1.979.536	€ 1.979.536	
Harmonielaan	€ -257.784	€ 265.138	€ -7.354	€ 7.354
Huis ter Heide-West**	€ -	€ -	€ -	
Totaal	€ -1.927.055	€ -1.152.415	€ 774.640	€ -717.728

Schets van WONEN en DUURZAAMHEID.

Acties - Onderdelen van de Pitch Grondexploitatie

Onderdeel/Omschrijving	Waarom	Wat	Hoe
Grondexploitatie: Verzamelen informatie	Inzicht krijgen in de elementen om tot de resultaten te komen	Waardes, aantallen, kosten en opbrengsten	Via informatiebronnen met gebruikmaken van de begeleiders van wonen
Grondexploitatie Bespreken van processen	Begrijpen hoe het huidige proces van grondexploitatie in elkaar zit	Aanvraag proces, Afstemmingsproces Adviesproces Beoordelingsproces Beslissingsproces Planologisch aanpassingsproces Verwerkingsproces Doorgeefproces	Gesprekken met betrokkenen of informatie over processen.
Inzicht in woonbehoefte	Wat moet er mogelijk worden gebouwd om aan woonbehoefte te voldoen.	Woonvoorraad, planning te bouwen woningen	Via verschillende rapporten die ter beschikking staan

Kwantitatieve informatie

Overzicht aantal bewoners en Huishoudens

Aantallen	2019	2025	2030	2035	2040
Bewoners	63970	65160	66370	67550	68490
Huishoudens	29090	29890	30570	31200	31600
Toename					
Bewoners		1190	1210	1180	940
Huishoudens		800	680	630	400

	2019	2020
Woningvoorraad	28555	29245
Verdeling in Zeist	2020	
Koop	52%	15200
Huur overig	17%	4970
Soc Huur	31%	9065

Inwoners	aantal 63.970
< 25 jaar	5%
Alleenstaand 25-64	21%
Stellen 25-64	13%
Gezin	30%
Een ouder gezin	7%
Alleenstaand	15%
Stellen 65+	13%

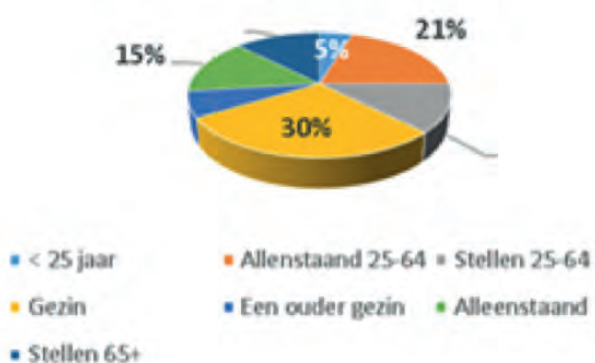
Verdeling koopwoningen en prijsstijging

	2016	2019	stijging%
appartement	€ 187.000	€ 250.000	34%
rij hoek	€ 296.000	€ 390.000	35%
2 kapper	€ 476.000	€ 600.000	26%
Vrijstaand	€ 644.500	€ 1.000.000	55%
Soc Huur	31%	9065	

Overzicht scheefwoners

	2018	
Scheefwoners	Goedkoop	Duur
Zeist	13,2%	17,9%
Nederland	12,1%	12,5%

Verdeling Zeister bevolking in % aantal 63.970

Woning behoefte naar aard van vraag

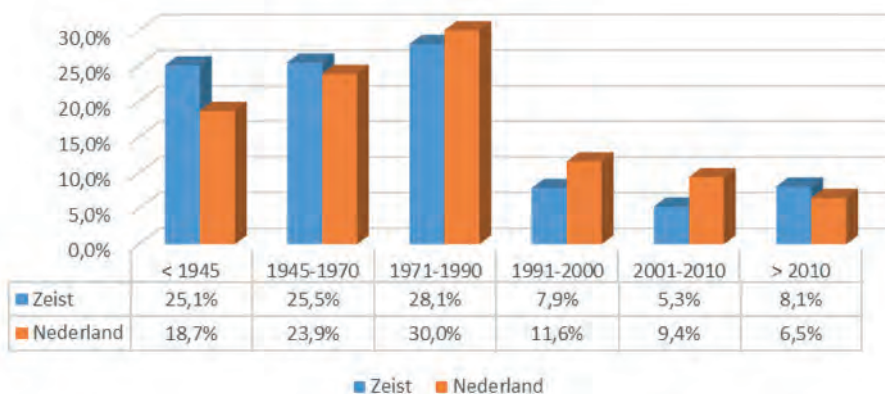
Wie	vorm	prijs
Starters Huur	appartementen	soc huursector
Starters Huur	app/ woning	vrije sector
Starters koop	appartement	200.000
Starters koop	ggb woning	< 300.000
Jonge gezinnen	ggb woning	< 300.000
Gezinnen	ggb woning	< 450.000
Ouderen 65 < 80	ggb woning	< 450.000
Ouderen 65 < 80	app	> 250.000
Ouderen > 80	huur	Verzorgingsapp

Woningbehoefte Zeist

Aard van woning	Planning		Woning behoefte	
	hard	zacht	aard	tot 2025
Goedkope huur < € 720	386	370	Huur < 720	175
Middelhuur 720 < 900	186	195	Huur > 720	410
Dure huur > 900	90	0		
Totaal huur	662	565		585
Goedkope koop < € 200 m	22	4	Goedk < 300 m	560
Middel Koop € 200m -300m	225	121		
Dure koop > € 300m	411	169	300m - 450m	785
			> 450m	regionaal
Sub tot koop	658	294		720
Onbekend	91	260		
Totaal	1411	1119		1305
EGZ	738	138		85
MGZ	667	488		1220
Onbekend	6	493		
Totaal huur	1411	1119		1305

Jaar	2020	2030	2040
Woning tekort	1300	2480	3480

2020 - Woningen naar Bouwjaar in %

4.10 Kringloopwinkel bouwmaterialen

Uitwerking voorstel

Een kringloopwinkel voor bouwmaterialen, waar bedrijven en particulieren bouwmaterialen kunnen afgeven en kopen die nog bruikbaar zijn. Drie opties hiervoor zijn:

1. Het uitbreiden van de bestaande kringloopwinkel naast de Gamma te Zeist met een bouwmaterialen afdeling (voorbeeld hiervan is de bouwkringloop in Amersfoort).
2. Het koppelen van een bouwmaterialenkringloop aan het afvalbrengstation/recyclingstation te Zeist. De uitsortering van herbruikbare bouwmaterialen recyclebare bouwmaterialen en afval kan direct ter plekke plaatsvinden.
3. Een nieuwe locatie voor een bouwmaterialen kringloopwinkel (in een nieuw pand of herbestemming van een bestaand pand), gefinancierd door een investeerder. (Gabrielle Dinkgreve heeft een investeerder gevonden en een stichting die zorg wil dragen voor het reilen en zeilen van de winkel).

Deze opties zullen meer opleveren als ze hand in hand gaan met andere maatregelen rondom duurzaamheid, zoals meer bewustwording onder bewoners (communicatie), hogere afvalkostenheffing op grofvuil (en daardoor het stimuleren van recycling).

Effecten op de samenleving

- Stimulering en bewustmaking van hergebruik.
- Verduurzaming samenleving. Goed bruikbaar materiaal krijgt een tweede leven. Het milieu wordt hierdoor minder belast. Het helpt om de doelstelling van een circulaire economie te bereiken.
- Vermindering van (particuliere) bouwafvalverwerking voor de Gemeente. Heffingen kunnen misschien omlaag, op termijn.
- Het verschaft arbeidsplaatsen.
- Het komt mensen met een wat kleinere portemonnee tegemoet.

Risico's

- Het moet aantrekkelijk zijn om voor afgifte bij de kringloop te kiezen, in plaats van het afvoeren van materialen als vuil. Hoe kan hierop aangestuurd worden?
- Vraag en aanbod kan in het geval van bouwmaterialen een uitdaging worden. De bouwkringloop in Amersfoort leert ons o.a. dat er vaak behoefte is aan wat weinig beschikbaar is en een overvloed aan waar minder vraag naar is.
- Het moet aantrekkelijk zijn bouw materiaal via deze kringloop aan te schaffen. Hiervoor moeten de kosten voor de producten laag gehouden worden, want nieuw bouw materiaal is vaak al goedkoop. Mogelijk zijn opbrengsten dus beperkt.

Verwachte besparing

Het is in deze fase van het voorstel te complex om concrete bedragen van uitgaven en inkosten te formuleren, mede doordat deze afhankelijk zijn van de opzet van de uiteindelijke bouwkringloop (zie 'uitwerking'). Bij een uitbreiding van een bestaande kringloop (optie 1) zullen de investeringskosten waarschijnlijk veel kleiner zijn, maar de opbrengsten wellicht ook, omdat de capaciteit van de kringloop minder groot is. Bij het uitbreiden van het afvalinzamelingsstation (optie 2) kan er flink bespaard worden op transport en verwerkingskosten, omdat de uitsortering ter plekke plaatsvindt. Ook zullen de opbrengsten wellicht groter zijn dan bij optie 1 doordat een bredere opzet van de kringloop mogelijk is. Bij de realisatie van een nieuwe bouwkringloopwinkel (optie 3) levert dat meer inkomsten op omdat er beter ingespeeld kan worden op vraag (en aanbod), waarbij wel rekening moet worden gehouden met mogelijke hogere investeringskosten dan bij de andere opties.

Een voorname bron van besparing zal de afname van de verwerkingskosten van particulier afval zijn door hergebruik.

4.11 Opnieuw invoeren van hondenbelasting

Uitwerking voorstel

Omdat het voorstel tot verduurzaming van de openbare verlichting geen direct financieel voordeel oplevert voor de gemeente, lijkt het ons als commissie wenselijk om het afschaffen van de hondenbelasting terug te draaien. Uit het raadsvoorstel hierover blijkt dat het afschaffen van de heffing een negatief saldo van meer dan 300.000 euro op heeft geleverd. De uitvoerende kosten zijn vele malen lager (factor 10) dan de opbrengsten; herinvoering van de hondenbelasting kan op deze wijze een basis vormen voor de investeringen in het moderniseren van de straatverlichting.

Effecten op de samenleving

Niet uitgewerkt.

Risico's

Niet uitgewerkt.

Verwachte besparing

€ 300.000

4.12 Verduurzaming openbare verlichting

Uitwerking voorstel

Alle straatlantaarns die aan vervanging toe zijn dienen (zoals reeds gebeurt) te worden vervangen door LED-verlichting. Het is niet noodzakelijk om te kiezen voor de nieuwste LED-techniek, omdat deze bij plaatsing van de lampen alweer achterhaald kan zijn. In combinatie met een zogeheten 3A-dimregime kan het 'verled-den' een energiereductie opleveren van rond de 28%, met een maximale dimbaarheid tot 30%. Met dit dimregime is dynamisch dimmen mogelijk; de gewenste lichtsterkte voor elk moment van de dag. In het kader van het dynamisch dimmen is het wenselijk dat de gemeente in gesprek treedt met de netbeheerder om de mogelijkheden te bespreken rondom het 'meeschakelen' van de openbare verlichting op hun infrastructuur.

Hiermee kan de meest nauwkeurige besturing van de verlichting worden gerealiseerd, waarbij bijvoorbeeld gedacht kan worden aan een dim- en verfelregime op basis van de verwachte verkeersdrukte. Gezien de ervaringen van een andere gemeente (Noordwijk) met de looptijd van het realiseren van een dergelijke meeschakeloptie (10-15 jaar) adviseren wij hier zo snel als mogelijk mee te beginnen.

De gemeente kan daarnaast de mogelijkheden onderzoeken om luchtvochtigheids-, temperatuur- en fijnstofsensoren te plaatsen op de lantaarnpalen. De luchtvochtigheid en de temperatuur kunnen zeer tijdig inzicht geven in wanneer er gestrooid moet worden, wat beschadiging aan het asfalt door overmatig strooizout kan voorkomen. De fijnstofsensoren kunnen het weggebruik inzichtelijk maken en eveneens bijdragen aan het op basis van schakelen op grond van de (verwachte) verkeersdrukte.

Verder wordt geadviseerd om in kaart te brengen in welke wijken het op basis van de demografische leeftijdsgegevens aan te raden is om de lampen te vervellen. Met het oog op de verdere vergrijzing en daarbij gepaard gaande vermindering van lichtopname van de ogen wordt aangeraden in deze gebieden te vervellen. Zo blijft de openbare verlichting in Zeist veilig voor iedereen.

Omdat het plan geen direct financieel voordeel oplevert voor de gemeente, lijkt het ons als commissie wenselijk om het afschaffen van de hondenbelasting terug te draaien. Uit het raadsvoorstel hierover blijkt dat het afschaffen van de heffing een negatief saldo van meer dan 300.000 euro op heeft geleverd. De uitvoerende kosten zijn vele malen lager (factor 10) dan de opbrengsten; herinvoering van de hondenbelasting kan op deze wijze een basis vormen voor de investeringen in het moderniseren van de straatverlichting.

Effecten op de samenleving

Voor de maatschappij heeft het verduurzamen van de openbare verlichting diverse voordelen. LED-lampen zijn goed te dimmen en te verfellen, waardoor de verlichting locatiegericht kan worden verfeld of gedimd. Verfelling kan voornamelijk toegepast worden in woonwijken met een oudere populatie, op locaties waar de sociale veiligheid verbeterd kan worden door meer zicht op de omgeving of tijdens noodsituaties. Het zogeheten 'verledden' van de openbare verlichting is bovendien onvermijdelijk. Het proces is reeds in gang gezet, maar kan aangevuld worden met de bovenstaande adviezen. Wanneer de transitie naar openbare led-verlichting (hoewel reeds aangevangen) duidelijk gecommuniceerd wordt naar de inwoners ("de gemeente verduurzaamt voor u") kan dit een stimulans zijn voor bewoners om zelf ook aan de slag te gaan met het verduurzamen van hun huis.

Risico's

Bij het dynamisch schakelen van openbare verlichting door middel van sensoren langs een weg is het van groot belang dat er geen 'flitsen' ontstaan; men heeft tijd nodig om aan feller licht te wennen. Er dient daarom rekening gehouden te worden met een verfelling/verzwakking van het licht over een afstand van 2-300 meter. Het niet aanbrengen van een schakelsysteem met minimaal dimprotocol 3A zal mogelijk leiden tot het niet behalen van duurzaamheidsidealen met betrekking tot de CO₂-voetafdruk van de gemeente. Het niet tijdig in contact treden met de netbeheerder over het meeschakelen op de infrastructuur van de straatverlichting kan leiden tot onwenselijke en onnodige vertraging. Zoals aangegeven is het meeschakelen van belang om een maximale energiebesparing te kunnen realiseren. Wanneer men nu met de verkenning zou starten, is het wellicht mogelijk om tegen het punt dat het grootste gedeelte van de natriumlampen vervangen is de nieuwe led-lampen optimaal te benutten. Zeker gezien het momentum waarin Liander in diverse regio's gemeenten betreft, zou dit momentum optimaal benut moeten worden om de gesprekken met.

Verwachte besparing

€0.-

n.b.: bij herinvoering hondenbelasting +€300.000 (zie voorstel opnieuw invoeren hondenbelasting)

4.13 Wonen OZB_WOZ

Uitwerking voorstel

In dit onderdeel treffen we, hoewel het wel een primair onderdeel is van inkomsten voor de Gemeente, niet de OZB_WOZ aan. Deze zitten in het onderdeel Financiën en begroting Gemeente. De beide andere gemeentelijke belastingen waar de burger mee te maken heeft, de Afvalstoffenheffing en de Rioolbelasting zitten wel in deze groep.

Ideeën:

1. Waarde stijging WOZ niet laten beïnvloeden door verlaging tarief OZB.
2. Alternatief / extra: Specifiek alleen "top van de woningen qua WOZ" herzien.

Argumentatie aanpassing:

- Landelijk is het beeld dat naarmate de WOZ waardes hoger zijn daalt het tarief. De OZB tarieven voor woningen in Zeist zijn aan de lage kant in verhouding tot het landelijk gemiddelde maar ook tot omliggende gemeenten met "dure woningen" en past in dat beeld. (zie ook artikel blz. 96).
- De WOZ waardes in Zeist liggen in verhouding tot de verkoopwaardes van woningen op een aanzienlijk lager niveau.
- Het stijgen van de WOZ waarde heeft een gunstige invloed op vermogen van de eigenaar.
- Het verschil tussen potentiële verkoopwaarde en WOZ waarde wordt groter naarmate de waarde van de woning hoger wordt.

- Bij het maken van keuzes is dit een oplossing die de hogere woningmarkt treft, waar verhoging van lasten beter gedragen kunnen worden.
- De verhoging richt zich op woningen omdat de niet woningen al in verhouding meer gestegen zijn de afgelopen jaren.
- Met de noodzaak de gemeente begroting sluitend te krijgen is de OZB/ WOZ een van de belangrijkste instrumenten om te gebruiken.

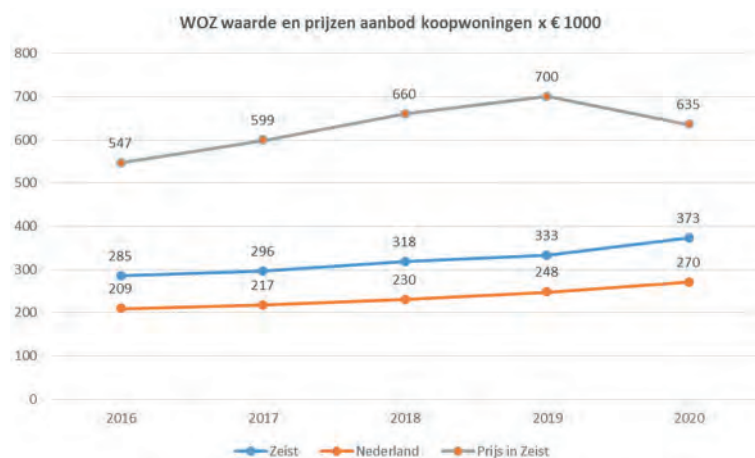
Inzicht in gemeente begroting en heffingen

Om gevoel te krijgen bij de financiële omvang zijn op basis van CBS gegevens onderstaande cijfers gevonden.

Inwoners	63952	64909	65050			
	Begroting * € 1000			Heffingen per inwoner		
Onderdeel	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Totaal gemeentelijke heffingen	33191	34921	37859	519	538	582
Totaal OZB	11532	11937	12391	180	184	191
Onroerend zaak belasting woningen	6779	7044	7272	106	108	112
Onroerend zaak belasting niet - woningen	4753	4893	5119	74	75	79
Leges wonen en bouwen	4253	4401	4554	66	68	70

Heffing per inwoner is niet zo relevant in de discussie. Moet de heffing per woning zijn.

Overzicht over periode van 2016 tot en met 2020

Tarieven in %

Tarieven in %				
OZB woningen	2018	2019	2020	2021
Zeist	0,072	0,0726	0,0697	0,068
Soest	0,086	0,0805		
De Bilt	0,1131	0,1104	0,1028	0,1022
Utr Heuvelrug	0,1113	0,11069	0,1135	0,1159

Tarieven woningen gemeenten van vergelijkbare omvang: Zeist 0,0688%, Katwijk 0,0884%, Nieuwegein 0,0893%, Lansingerland 0,0953%, Stichtse Vecht 0,0991%, Veenendaal 0,0992% en Westerkwartier 0,1480%.

Tarief onroerendezaakbelasting daalt als huizenprijs stijgt

WONEN

De bekendste gemeentelijke belasting is de onroerendezaakbelasting (ozb). Deze wordt betaald door huiseigenaren en door eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De grondslag voor de ozb is de WOZ-waarde, die ieder jaar opnieuw wordt bepaald. De ozb is een erg zichtbare belasting: belastingbetalers zien op een aanslag jaarlijks wat ze moeten betalen. De afgelopen jaren is de waarde van woningen sterk gestegen en belastingbetalers zijn vaak bang dat een hogere WOZ-waarde leidt tot een evenredig grote stijging van de te betalen ozb. Volgens gemeenten hoeven woningbezitters hier niet bang voor te zijn; zij geven aan dat de ozb-tarieven worden vastgesteld door de gewenste

opbrengst te delen door de belastinggrondslag. Een hogere WOZ-waarde betekent bij gelijkblijvende opbrengst dan een lager tarief.

De figuur bevestigt dat het ozb-tarief typisch daalt als de huizenprijs stijgt. In de figuur is de jaarlijkse mutatie van de gemiddelde WOZ-waarde tussen 2007 en 2020 van woningen en van het ozb-tarief weergegeven. Het is duidelijk te zien dat wanneer de gemiddelde WOZ-waarde stijgt het gemiddelde ozb-tarief daalt en omgekeerd.

Wie goed kijkt ziet echter ook dat een stijging van de WOZ-waarde niet leidt tot een evenredige daling van het ozb-tarief. Dat ligt ook voor de hand: als het ozb-tarief ieder jaar in dezelfde mate zou dalen als de stijging van de WOZ-waarde (of omgekeerd) dan zou de ozb-opbrengst uit woningen gelijk blijven. Gemeenten hebben echter ook te maken met stijgende kosten, bijvoorbeeld door inflatie. De opbrengst stijgt daarom ieder jaar.

Om na te gaan hoe groot het verschil is tussen de ontwikkeling van de WOZ-waarde en de vastgestelde ozb-tarieven, is voor iedere gemeente berekend hoe hoog de ozb-tarieven zouden zijn geweest – bij gelijke opbrengst – als de WOZ-waarde niet was veranderd. De lichtblauwe lijn geeft de gemiddelde mutatie per jaar weer van deze herberekende tarieven. Gemiddeld stijgt dit tarief tussen 2007 en 2020 met 2,5 procent per jaar. Ter vergelijking: de gemiddelde inflatie bedroeg volgens het CPB in dezelfde periode 1,5 procent.

Hogere WOZ-waarden blijken dus niet zoals vaak wordt gevreesd te leiden tot een even hoge lastenstijging. De gemiddeld betaalde ozb stijgt, maar de stijging is beperkt en houdt geen verband met de ontwikkeling van de WOZ-waarde. • **Corine Hoeben** (COELO)

Effecten op de samenleving

De hogere waarde van een woning leidt mogelijk ook tot hogere woonlasten. Door eventueel alleen de OZB waardes vanaf € 600.000 te checken en te verhogen voorkom je gevolgen voor lagere inkomensgroepen.

Risico's

Hoger aantal bezwaarschriften (invloed geldt voor 1 jaar)

Weerstand vanuit gemeenschap in zijn algemeenheid

Verwachte besparing

€ 350.000

Bijlage 4.13 Wonen OZB_WOZ

Nieuwe keuzes nodig waarvan de volgende redenen de oorzaak zijn:

- De zorgkosten van de Gemeentes worden flink hoger.
- Door de effecten van Corona is er ook extra geld nodig.
- Minder bijdragen van het rijk.

De gemeenteraad wil niet zomaar schrappen in de uitgaven.

- Waar kunnen we op besparen
- Waar willen we niet op besparen
- Waar willen we meer geld aan besteden

De gemeente heeft 6 stromingen benoemd, waaronder Wonen en Duurzaamheid. Voorstellen inbrengen door inwoners voor zaken die moeten, anders moeten doen of laten met mede als resultaat een mogelijke besparing op de begroting van € 672.000.= op een budget van € 19.2 miljoen voor onderdeel Wonen en Duurzaamheid.

Opbrengsten en kosten in * € 1.000	Opbrengst	Kosten	Saldo
Afvalstoffen heffing*	€ 8.600,0	€ 6.900,0	€ 1.700,0
Duurzaamheid en milieubeheer		€ 3.700,0	€ -3.700,0
Riolering *	€ 5.600,0	€ 3.500,0	€ 2.100,0
Totaal	€ 14.200,0	€ 14.100,0	€ 100,0
Te realiseren besparing	€ 672,0		

In dit onderdeel treffen we, hoewel het wel een primair onderdeel is van inkomsten voor de Gemeente niet de OZB_WOZ aan. Deze zullen in het onderdeel Financiën en begroting Gemeente zitten.

Ideeën

Onderdeel	Mogelijke besparing / extra inkomsten	Effect op samenleving	Risico
Waarde stijging niet laten beïnvloeden door verlaging tarief. Specifiek alleen "top van de woningen herzien	5% € 350.000; Voorzichtige inschatting die pas in 2022 zal kunnen ingaan.	De hogere waarde van een woning leidt ook tot meer belasting. Door alleen de OZB waardes vanaf € 450.000 te checken voorkom je gevolgen voor lagere inkomensgroepen	Hoger aantal bezwaarschriften Weerstand vanuit gemeenteraad
Waarde bepaling vanuit verlenen vergunning beter doorsluizen naar OZB belasting	€ 40.000	Leidt tot hogere kosten voor de inwoners, echter als indirecte kosten in een bouwproces. Betere aansluiting van OZB waarde bij Bouwwaarde.	Hoger aantal bezwaarschriften

Acties van de Pitch OZ_WOZ

Onderdeel/Omschrijving	Waarom	Wat	Hoe
OZB Verzamelen informatie	Opzet om te komen tot verbeteren van de opbrengsten	Vaststellen mogelijkheden van verbeteren en aanpassen van berekening	Inzicht krijgen in proces, beleidslijnen en grondslagen berekening

Argumentatie aanpassing:

- Landelijk is het beeld dat naarmate de WOZ waardes hoger zijn daalt het tarief. De OZB tarieven voor woningen in Zeist zijn aan de lage kant in verhouding tot het landelijk gemiddelde maar ook tot omliggende gemeenten met "dure woningen" en past in dat beeld. (zie art. blz. 102)
- De WOZ waardes in Zeist liggen in verhouding tot de verkoopwaardes van woningen op een aanzienlijk lager niveau.
- De omloopsnelheid van woningen d.m.v. verkoop is laag.
- Het verschil tussen potentiële verkoopwaarde en WOZ waarde wordt groter naarmate de waarde van de woning hoger wordt.
- Bij het maken van keuzes is dit een oplossing die de hogere woningmarkt treft, waar verhoging van lasten beter gedragen kunnen worden.
- De verhoging richt zich op woningen omdat de niet woningen al in verhouding meer gestegen zijn de afgelopen jaren. (zie art op blz. 103)

Kwantitatieve informatie

Inzicht in gemeente begroting en heffingen

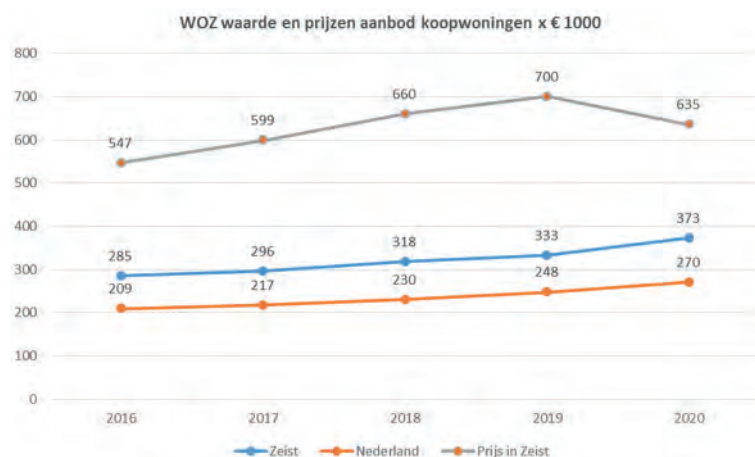
Om gevoel te krijgen bij de financiële omvang zijn op basis van CBS gegevens onderstaande cijfers gevonden.

Inwoners	63952	64909	65050			
	Begroting * € 1000			Heffingen per inwoner		
Onderdeel	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Totaal gemeentelijke heffingen	33191	34921	37859	519	538	582
Totaal OZB	11532	11937	12391	180	184	191
Onroerend zaak belasting woningen	6779	7044	7272	106	108	112
Onroerend zaak belasting niet - woningen	4753	4893	5119	74	75	79
Leges wonen en bouwen	4253	4401	4554	66	68	70

Heffing per inwoner is niet zo relevant in de discussie. Moet de heffing per woning zijn.

OZB waarde 2020 gem. Zeist gemiddeld €439.900 (? Zal nieuwe cijfer zijn) - Ned € 278.300

Overzicht over periode van 2016 tot en met 2020

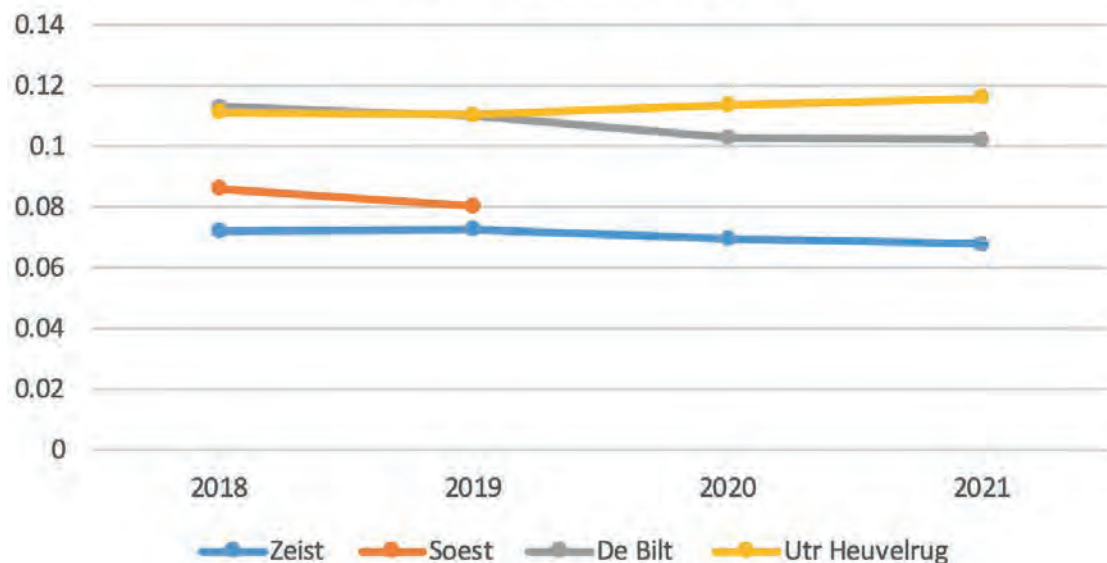
Vergelijking met omringende gemeenten

	Zeist	Heuvelrug	De Bilt	Soest
Woningen	29245	21821	19577	20693
Eensgezins	55,1	75,4%	64,7%	65,3%
Meergezins	44,9	24,5%	35,3%	34,7%
Koop	52%	65%	61%	64%
Corp.huur	30%	24%	28%	22%
Overige huur	18%	12%	12%	14%
WOZ	373	370	421	335
Gem Prijs koop	635	620	874	575
OZB won	7044	12.163	8373	5662
OZB niet won	4893	9335	3676	3614
OZB per woning	241	557	428	274

Tarieven in %

Tarieven in %				
OZB woningen	2018	2019	2020	2021
Zeist	0,072	0,0726	0,0697	0,068
Soest	0,086	0,0805		
De Bilt	0,1131	0,1104	0,1028	0,1022
Utr Heuvelrug	0,1113	0,11069	0,1135	0,1159

OZB tarieven woningen

Ontwikkeling in Zeist van OZB tarieven incl niet woningen

Ontwikkeling OZB tarieven

Jaar	Tarief	Waarde
1998	0,190	80
2000	0,125	80
2004	0,140	140
2008	0,205	240
2012	0,200	240
2016	0,175	210
2020	0,110	280

OZB Tarieven Gecorrigeerd

Jaar	Eigenaar	Gebruiker	Eigenaar niet woning
1998	0,1757	0,1648	0,2046
2020	0,1102	0,2171	0,2898

OZB Tarief per € 1000	Zeist	Ned
Woning	0,0697	0,1135
Niet Woning Eigenaar	0,1893	0,2897
Gebruiker	0,1558	0,2128

Inzicht in ontwikkeling woningprijzen

	2016	2019	stijging%
appartement	€ 187.000	€ 250.000	34%
rij hoek	€ 296.000	€ 390.000	35%
2 kapper	€ 476.000	€ 600.000	26%
Vrijstaand	€ 644.500	€ 1.000.000	55%

Verdeling woningen naar aard en waarde

Type woning	Zeist	Ned
Flats	8%	11,40%
Boven/ Ben verd	4,90%	2,80%
Eenz gez	53,00%	33,40%
Twee onder eenkap	21,20%	22%
Vrijstaand	11,70%	22,50%
Recreatie	0,40%	5,10%
Box	1,00%	2,80%
	100%	100%

Waarde WOZ	Zeist	Ned
< € 170 m	8,6%	19,2%
€ 170m < € 215 m	5,7%	20,7%
€ 215m < € 300m	24,3%	29,1%
€ > 300m	59,9%	29,6%
Onbekend	2,4%	1,4%

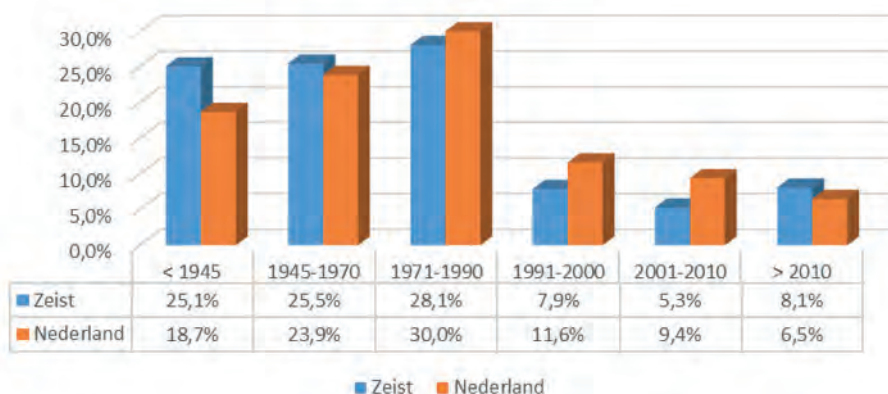
Onbenutte OZB	Zeist	NL
Capaciteit	7,40%	1,80%

Opmerking: Tussenvoegen van 2 klassen zou de verdeling en de invloed op de maatregel helderder maken

- 450 < 800
- Boven 800

Verdeling van woningen naar bouwjaar

2020 - Woningen naar Bouwjaar in %

Opmerking: Zeist heeft in verhouding ouder woningen , die echter geconcentreerd zijn in de duurdere woning markt.

Markt indeling en - markt vraag

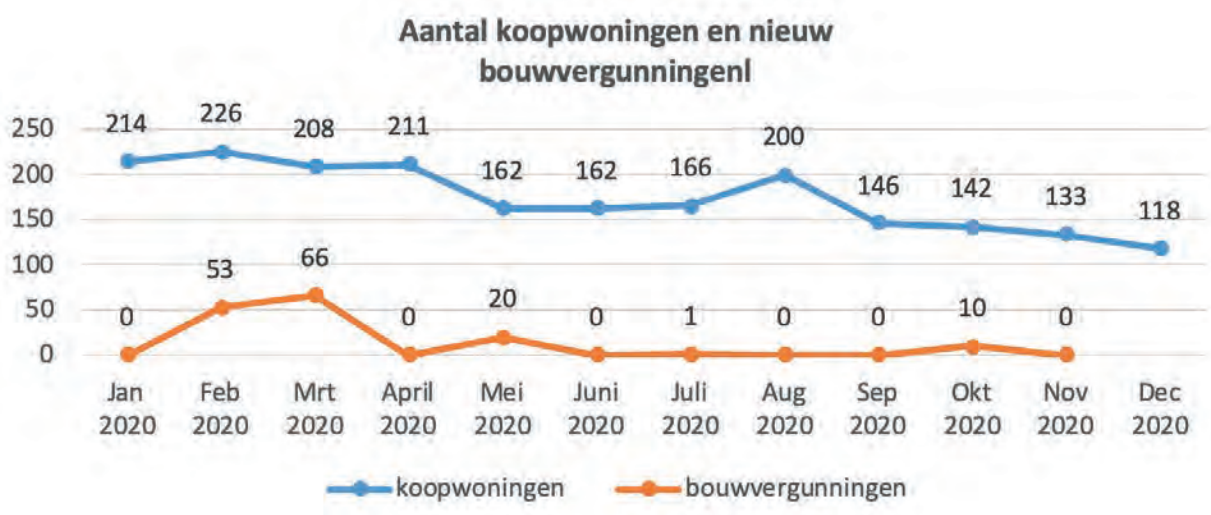
Wie	vorm	prijs
Starters Huur	appartementen	soc huursector
Starters Huur	app/ woning	vrije sector
Starters koop	appartement	200.000
Starters koop	ggb woning	< 300.000
Jonge gezinnen	ggb woning	< 300.000
Gezinnen	ggb woning	< 450.000
Ouderen 65 < 80	ggb woning	< 450.000
Ouderen 65 < 80	app	> 250.000
Ouderen > 80	huur	verzorgingsapp

Benodigde extra kwantitatieve informatie

		aantal	Zeist	Nederland	Zeist	Nederland
	x € 1000	woningen	Σ waarde woning	Σ waarde woning	Σ ozb bedrag	Σ ozb bedrag
OZB woningen	7044	29245	373	270	241	
OZB n-w	4893		763	689		

Kosten	Kosten bedrag in €	Aantal	Credit Nota		
BGHU					
Facturen leges					
Bezwaarschriften					
Goedgek. bezwaarschriften				Afwijking waarde	Bedrag €

Aanbod koopwoningen en aantal afgegeven vergunningen voor nieuwbouw

Woningen en appartementen / Verdeling in % in m² van omvang woningen

Woningen	aantal woningen	Omvang in m ²	% verdeling	Gem prijs
Nederland	7,9 mln	< 70 m ²	16%	
wv Eengezinswoningen	5,0 mln	70-90 m ²	18%	
wv Appartementen	2,8 mln	90-120m ²	30%	
Koop	57,50%	120-150m ²	18%	€ 365.000
Huur	42,50%	> 150m ²	18%	

Ozb verschuift niet van woningen naar bedrijven

OPENBARE FINANCIËN

Voor de meeste gemeenten is de onroerendezaakbelasting (ozb) de belangrijkste belasting. Deze wordt opgelegd aan eigenaren van woningen, en eigenaren en gebruikers van niet-woningen, meestal bedrijfspanden. Elke gemeente heeft dus drie ozb-tarieven. Bij ondernemers bestaat veelal het beeld dat de ozb voor bedrijven sterker stijgt dan de ozb voor woningen. Klopt dat beeld?

De grondslag van de ozb is de WOZ-waarde, die ieder jaar opnieuw wordt vastgesteld. Er zijn geen wettelijke voorschriften over de verhoudingen tussen de verschillende ozb-tarieven. Gemeenten mogen dus tarieven voor niet-woningen sterker laten stijgen dan die voor woningen, of andersom.

Over de ontwikkeling van het ozb-tarief voor woningen wordt vaak bericht in de media, terwijl dit bij de ozb voor niet-woningen veel minder het geval is. Het zou voor gemeenten daarom aantrekkelijk kunnen zijn om het ozb-tarief voor niet-woningen sterker te laten stijgen dan dat voor woningen, want dan krijgen ze een gunstiger plek op de ranglijsten voor woongemeenten.

Het is niet mogelijk om alleen op basis van de tariefontwikkeling na te gaan of de ozb-druk voor niet-woningen sterker toeneemt dan die voor woningen. Dat komt omdat de WOZ-waarde van woningen al jaren veel sterker stijgt dan die van niet-woningen. Daarom hebben we de ozb-tarieven gezuiverd voor het effect van de ontwikkeling van de WOZ-waarde. We hebben uitgerekend hoe hoog de tarieven zouden zijn geweest als de WOZ-waarden sinds 1998 niet zouden zijn veranderd.

De figuur laat zien dat de gemiddelde ozb-tarieven voor eigenaren van

woningen, voor eigenaren van niet-woningen en voor gebruikers van niet-woningen min of meer parallel lopen. Het ozb-tarief voor eigenaren van woningen stijgt tussen 1998 en 2020 gemiddeld 3,2 procent per jaar, dat voor eigenaren van niet-woningen gemiddeld 3,3 procent per jaar en dat voor gebruikers van niet-woningen 2,9 procent per jaar. De ozb-tarieven voor niet-woningen stijgen dus, anders dan gedacht, niet harder dan die voor woningen. • Corine Hoeben (COELO)

Ontwikkeling onroerendezaakbelasting na correctie voor WOZ-waarden

Tarief onroerendezaakbelasting daalt als huizenprijs stijgt

WONEN

De bekendste gemeentelijke belasting is de onroerendezaakbelasting (ozb). Deze wordt betaald door huiseigenaren en door eigenaren en gebruikers van niet-woningen. De grondslag voor de ozb is de WOZ-waarde, die ieder jaar opnieuw wordt bepaald. De ozb is een erg zichtbare belasting: belastingbetalers zien op een aanslag jaarlijks wat ze moeten betalen. De afgelopen jaren is de waarde van woningen sterk gestegen en belastingbetalers zijn vaak bang dat een hogere WOZ-waarde leidt tot een evenredig grote stijging van de te betalen ozb.

Volgens gemeenten hoeven woningbezitters hier niet bang voor te zijn; zij geven aan dat de ozb-tarieven worden vastgesteld door de gewenste

opbrengst te delen door de belastinggrondslag. Een hogere WOZ-waarde betekent bij gelijkblijvende opbrengst dan een lager tarief.

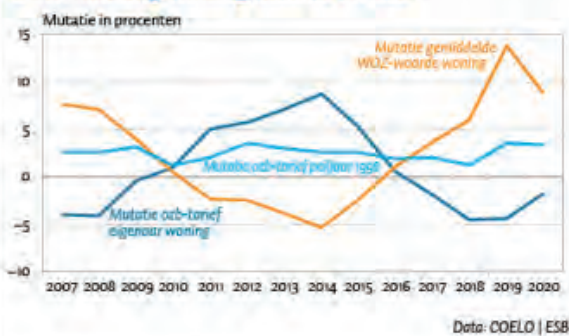
De figuur bevestigt dat het ozb-tarief typisch daalt als de huizenprijs stijgt. In de figuur is de jaarlijkse mutatie van de gemiddelde WOZ-waarde tussen 2007 en 2020 van woningen en van het ozb-tarief weergegeven. Het is duidelijk te zien dat wanneer de gemiddelde WOZ-waarde stijgt het gemiddelde ozb-tarief daalt en omgekeerd.

Wie goed kijkt ziet echter ook dat een stijging van de WOZ-waarde niet leidt tot een evenredige daling van het ozb-tarief. Dat ligt ook voor de hand: als het ozb-tarief ieder jaar in dezelfde mate zou dalen als de stijging van de WOZ-waarde (of omgekeerd) dan zou de ozb-opbrengst uit woningen gelijk blijven. Gemeenten hebben echter ook te maken met stijgende kosten, bijvoorbeeld door inflatie. De opbrengst stijgt daarom ieder jaar.

Om na te gaan hoe groot het verschil is tussen de ontwikkeling van de WOZ-waarde en de vastgestelde ozb-tarieven, is voor iedere gemeente berekend hoe hoog de ozb-tarieven zouden zijn geweest – bij gelijke opbrengst – als de WOZ-waarde niet was veranderd. De lichtblauwe lijn geeft de gemiddelde mutatie per jaar weer van deze herberekende tarieven. Gemiddeld stijgt dit tarief tussen 2007 en 2020 met 2,5 procent per jaar. Ter vergelijking: de gemiddelde inflatie bedroeg volgens het CPB in diezelfde periode 1,5 procent.

Hogere WOZ-waarden blijken dus niet zoals vaak wordt gevreesd te leiden tot een even hoge lastenstijging. De gemiddeld betaalde ozb stijgt, maar de stijging is beperkt en houdt geen verband met de ontwikkeling van de WOZ-waarde. • Corine Hoeben (COELO)

Ontwikkeling woningwaarde en ozb

4.14 Tiny Houses en hoogbouw

Uitwerking voorstel

Dit voorstel gaat niet over besparingen in directe zin maar over wat willen we anders doen en heeft betrekking op extra inspanningen voor het weghalen van de woningnood/ aansluiten bij de behoefte van de inwoners van de gemeente. De ideeën worden ondersteund door het woonmarktonderzoek (zie bijlage) waar in de goedkope sector is een discrepantie van ruim 500 woningen. Te zien en onderkend is dat er een discrepantie zit in de goedkope sector (< 200m) . Daarbij is mijn gevoel dat de vraag naar woningen en woonruimte in deze sector veel groter is dan hier weergegeven. (zie recente plannen in westen van het land).

De solvabiliteit van de Gemeente Zeist is uitstekend. Extra ondersteuning vanuit de gemeente om een van de grootste problemen in Nederland - het woonprobleem - mede op te lossen is, daar in de Woonvisie ruimte voor te geven en financieel bij te dragen. Een optie die daarom haalbaar lijkt.

Het voorstel bestaat uit 3 onderdelen:

- Aanpassen proefproject Tiny Houses van 6 naar 13 (gemiddeld 200m² per woning)
- Actiever bouwen van dit type woning (er zijn 4 mogelijke locaties)
- Hoogbouw als middel om behoefte en realisatie samen te brengen.

Nieuwe opzet Tiny Houses in grotere omvang:

In een goede opzet, bij het beschikbaar hebben van grond en een goede financiële ondersteuning, zal deze behoefte vertaald kunnen worden naar een vraag voor Tiny Houses.

Door gemeente zouden, gezien de goedkoopste in de kapitaalmarkt, leningen kunnen worden afgesloten, die doorgegeven kunnen worden aan de investeerders in Tiny Houses. De optie van erfpacht maakt het eerder mogelijk om de grondverkrijging qua kosten en daarmee de gehele investering te beperken en de waarde stijging van grond binnen de eigen geleiding te houden. Huidige indicatie is dat opbrengst proefproject voor 5 jaar voor 6 woningen € 108.000 is. Tiny Houses is bijzonder geschikt om de duurzaamheid van een woning makkelijk te realiseren, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de **transitie naar duurzaamheid**.

Hoogbouw: In welke vorm en waar de hoog bouw gerealiseerd moet worden zal nader onderzoek vergen. Met een streefgetal van 500 woningen/ woonruimtes wordt in ieder geval invulling gegeven aan de woonbehoefte. Voorwaarden in waarde van toekomstige verkoop, in verband met waarde stijgingen. De transitie naar duurzaamheid mag voor deze woningen in zich hebben een beperking van de parkeernorm.

Effecten op de samenleving

Sluit aan op de behoefte in de samenleving.

Risico's

- Geschiktheid waterwingebied voor meer woningen.
- Termijn ontheffing bestemming
- Beschikbaar hebben van grond. (voor Tiny Houses 4)
- Financiële impact, Visie op hoogbouw, Parkeernorm, Mobiliteit

Verwachte besparing

Verwachte hogere opbrengst:

- Effectiever gebruiken van de ruimte beschikbaar voor Tiny Houses. (Van 6 naar 13) extra € 126.000 (netto € 25.000)
- Hogere opbrengst van gemeentelijke belastingen 50 x € 500
- Hogere opbrengst van gemeentelijke belastingen 600 x € 500

Verwachte besparing:

€ 350.000

Bijlage 4.14 Tiny Houses en hoogbouw

Nieuwe keuzes nodig waarvan de volgende redenen de oorzaak zijn:

- De zorgkosten van de Gemeentes worden flink hoger.
- Door de effecten van Corona is er ook extra geld nodig.
- Minder bijdragen van het rijk.

De gemeenteraad wil niet zomaar schrappen in de uitgaven.

- Waar kunnen we op besparen
- Waar willen we niet op besparen
- Waar willen we meer geld aan besteden

De gemeente heeft 6 stromingen benoemd, waaronder Wonen en Duurzaamheid

Voorstellen inbrengen door inwoners voor zaken die moeten , anders moeten doen of laten met mede als resultaat een mogelijke besparing op de begroting van € 672.000.= op een budget van € 19.2 miljoen voor onderdeel Wonen en Duurzaamheid.

Deze pitch gaat niet over besparingen in directe zin maar over wat willen we anders doen en heeft betrekking op extra inspanningen voor het weghalen van de woningnood/ aansluiten bij de behoefte van de inwoners van de gemeente.

Dit heeft dan betrekking op Tiny Houses (voorzien bij Grondexploitatie) en Hoogbouw.

Schets van WONEN en DUURZAAMHEID.

Hieronder heb ik getracht het geheel van zaken die van belang zijn en de samenhang daarvan in kaart te brengen. Dat maakt ons het gemakkelijk bij de voorstellen om het aan deze schets te linken.

Uit Woonvisie Zeist 2021 - 2025 19/32

Woningwet

De woningwet van 1 juli 2015 schrijft voor dat gemeente, corporaties en huurdersorganisaties prestatieafspraken moeten maken, wanneer de gemeente actueel woonbeleid heeft. Deze woonvisie vormt daarmee een belangrijk kader voor de prestatieafspraken. Op basis van de woonvisie brengen de corporaties jaarlijks een bod uit. In dit bod geven zij aan hoe zij invulling geven aan het gemeentelijk woonbeleid. De corporaties nodigen gemeente en huurdersorganisatie uit tot het maken van prestatieafspraken.

Vergroten aanbod eenpersoonshuishoudens

Naast de nadruk op middeninkomens, zien we dat het aandeel éénpersoonshuishoudens groter wordt. Dit wordt deels veroorzaakt door de vergrijzing in Zeist, maar ook andere leeftijdsgroepen wonen vaker alleen. Voor ouderen is er vooral behoefte aan appartementen en andere toegankelijke woningtypen, met name op locaties nabij voorzieningen. Voor andere eenpersoonshuishoudens is betaalbaarheid van groot belang. Dit voedt de behoefte aan appartementen, omdat deze woningen vaak kleiner en daardoor goedkoper zijn dan grondgebonden woningen.

Ruimte voor corporaties voor ontwikkelen woningen in het lage middensegment

De praktijk laat zien dat woningen in het lage middensegment (tot €950) door de markt beperkt wordt opgepakt. Als dit wel lukt, gaat het vaak om kleine appartementen tot circa 50m². Voor kleine huishoudens kan dit een goede oplossing zijn. Anderen, bijvoorbeeld gezinnen, zijn hier niet mee geholpen. We zien daarom kansen voor corporaties om een rol te spelen voor deze doelgroep. We verkennen hiervoor de mogelijkheden met corporaties.

In de woonvisie treffen we niet direct aan de gedachten over met name Hoogbouw. Er is een project Tiny Houses, maar is als proefproject gedoemd te mislukken.

Ideeën

Onderdeel	Mogelijke besparing	Effect op samenleving	Risico
Aanpassen huidige proefproject	Effectiever gebruiken van de ruimte beschikbaar voor Tiny Houses. Van 6 naar 13 Tiny woningen	Sluit aan op de behoefte in de samenleving	Geschiktheid van het waterwingebied voor meer woningen. Financiële impact
Actiever bouwen van woningen waar behoefte aan is in dit geval Tiny Houses	Hogere opbrengst van gemeentelijke belastingen 50 x € 500	Sluit aan op de behoefte in de samenleving	Beschikbaar hebben van grond. Financiële impact
Actiever bouwen van woningen waar behoefte aan: Hoogbouw (3 x 200)	Hogere opbrengst van gemeentelijke belastingen 600 x € 500	Sluit aan op de behoefte in de samenleving	Visie op hoogbouw Beschikbare grond Parkeernorm Mobiliteitsprobleem

Verdere uitwerking:

De ideeën worden ondersteund door het woonmarktonderzoek.

Onderstaand treft u de planning aan van woningen en de woningbehoefte, zoals opgenomen in het woonmarktonderzoek van de gemeente Zeist.

Aard van woning	Planning		Woning behoefte	
	hard	zacht	aard	tot 2025
Goedkope huur < € 720	386	370	Huur < 720	175
Middelhuur 720 < 900	186	195	Huur > 720	410
Dure huur > 900	90	0		
Totaal huur	662	565		585
Goedkope koop < € 200 m	22	4	Goedk < 300 m	560
Middel Koop € 200m -300m	225	121		
Dure koop > € 300m	411	169	300m - 450m	785
			> 450m	regionaal
Sub tot koop	658	294		720
Onbekend	91	260		
Totaal	1411	1119		1305
EGZ	738	138		85
MGZ	667	488		1220
Onbekend	6	493		
Totaal huur	1411	1119		1305

Te zien en onderkend is dat er een discrepantie zit in de goedkope sector (< 200m) . Daarbij is mijn gevoel dat de vraag naar woningen en woonruimte in deze sector veel groter is dan hier weergegeven.

Huidige status grondexploitatie:

Projecten	aantal	scope	omvang m ²	sociaal	goedkoop	middel	duur
Grondexploitatie	6	volledig	92.831 m ²	125	7	98	44
Grond bedrijf	3	niet volledig	2.900 m ²	15	6	10	0
Faciliterende rol , grond ontwikkel-laars	20	niet volledig	400.000 m ²	429	0	382	250
Overige	7	niet volledig	onbekend	636	285	236	175
	36			1205	298	726	469

Onderdeel uit het deel Grondbedrijf van deze Grondexploitatie is:

Proef project Tiny Houses

In winwatergebied 6 Tiny Houses ontwikkelen, te realiseren uiterlijk in 2026.

Probleem: het is een kortlopend proefproject, waardoor de investering die gedaan moet worden een te hoog risico is voor de deelnemers en derhalve ook geen animo is voor dit project.

Behoefte

Er is een grote behoefte aan kleine woningen voor maximaal 2 bewoners.

Tiny Houses zijn daar een goed voorbeeld van.

Tiny Houses, wijze realisatie

Wijziging bestaande project: Vergroten van aantal Tiny Houses van 6 naar 13 (gemiddeld 200m²) en opzet project wijzigen. (Waarom een proefproject waar de behoefte duidelijk !)

Nieuwe opzet in grotere omvang

In een goede opzet, bij het beschikbaar hebben van grond en een goede financiële ondersteuning, zal deze behoefte vertaald kunnen worden naar een vraag voor Tiny Houses.

Door gemeente zouden, gezien de goedkoopste in de kapitaalmarkt, leningen kunnen worden afgesloten, die doorgegeven kunnen worden aan de investeerders in Tiny Houses. De optie van erfpacht maakt het eerder mogelijk om de grondverkrijging qua kosten en daarmee de gehele investering te beperken en de waarde stijging van grond binnen de eigen geleding te houden. Tiny Houses is bijzonder geschikt om de duurzaamheid van een woning makkelijk te realiseren, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de transitie naar duurzaamheid.

Hoogbouw

Hoogbouw is een prima middel om de behoefte en de realisatie samen te brengen. De solvabiliteit van de Gemeente Zeist is uitstekend. Extra ondersteuning vanuit de gemeente om een van de grootste problemen in Nederland - het woonprobleem - mede op te lossen is, door in de Woonvisie ruimte voor te geven en financieel bij te dragen, een optie die daarom haalbaar is.

In welke vorm en waar de hoog bouw gerealiseerd moet worden zal nader onderzoek vergen. Met een streefgetal van 500 woningen/ woonruimtes wordt in ieder geval invulling gegeven aan de woonbehoefte. Voorwaarden in waarde van toekomstige verkoop, in verband met waarde stijgingen. De transitie naar duurzaamheid mag voor deze woningen in zich hebben beperking van de parkeernorm.

Acties vanuit groep

Onderdeel	Omschrijving	Doel
Proces doorstromen	Nagaan woning behoefte in Zeist Vaststellen wat de huidige plannen zijn voor toekomstige bouw.	Komen tot een voorstel waar dit ondersteund wordt.
Stadsontwikkeling	Beleid Tiny Houses/ containerwoningen	Komen tot een uitbreiding van woonruimte voor maximaal 2 bewoners.
Stadsontwikkeling	Flats en parkeernorm	Realiseren van hoogbouw tegen acceptabele kosten.
Stadsontwikkeling	Vaststellen wat de behoefte is aan woningen en welk type. Vaststellen wat de mogelijkheden zijn tot uitbreiding Welke plannen liggen er bij de Gemeente Zeist	Invulling kunnen geven aan droom "Bouwen voor Starters en Ouderen"

4.15 Transformatie project 1 – leegstand Slotlaan – Steynlaan

Uitwerking voorstel

- **Een ruimtelijke bijdrage aan een compacte levendige kern:**
 - Zowel binnen de centrumvisie van de gemeente als in de structuurvisie wordt gestreefd naar een verdichte kern. Binnen de centrumvisie ligt de nadruk op de levendigheid van het centrumgebied waarbij leegstand zeker vermeden moet worden. Wij delen deze visie van een compacte levendige kern en willen leegstand aanpakken door te transformeren.
 - Een levendige kern zonder leegstand zorgt voor een veilig gevoel onder de bezoekers van de winkerkern.

- Naast wonen willen we ook de mogelijkheid creëren voor een bedrijf aan huis, of een eigen atelierruimte. Dit draagt ook bij aan de diversiteit en eigenheid van het straatbeeld. De gemeente zit al gedeeltelijk op dit spoor.
- **Voor wie willen we transformeren:**
 - Vooral voor jongeren en starters. Jongeren die in de buurt gestudeerd hebben kunnen vaak niet blijven omdat er geen mogelijkheden zijn om door te stromen naar betaalbare woningen.
 - We richten ons ook op jongeren omdat jongeren graag wonen in het centrum, ze kunnen er tevens ook besteden aan een goede film, een restaurantje of een ijsje. Jongeren maken ook sneller gebruik van het openbaar vervoer en hebben nog niet noodzakelijk een eigen auto. Jongeren worden ook een verdienfactor omdat ze kunnen besteden waar ze wonen.
 - Verder richten we ons ook op diegene die een bedrijfje aan huis willen beginnen of atelierruimte zoeken.
- **Knelpunten bij transformeren en oplossingen:**
 - De panden zijn geen eigen bezit van de gemeente, maar meestal in bezit van een vastgoedbedrijf. Er is dus overleg nodig met de eigenaar van het pand. Vooral als er geïnvesteerd moet worden om te bouwen naar wonen is een extra stimulans nodig. Voorbeeld in de vorm van een vastgoed coördinator bij de gemeente, leegstandsverordening, of bepaalde subsidies.
 - Behoud van de ruimtelijke eenheid van het centrum. Vooral de slotlaan is een winkelstraat met allure. Het Groen, de Gevels de Straat het moet een eenheid vormen. De woongevels moeten ingepast zijn bij de winkelgevels.
 - De mogelijkheden binnen bestemmingsplannen zijn vaak te strak moeten FLEXIBEL zijn maar wel ruimtelijke kwaliteit waarborgen.
- **Welk beeld hebben we voor ogen:**
 - Een compacte levendige kern met oog voor samenhang, eenheid en harmonie. Eenheid gevels, groen en straat.
 - Wat transformatie betreft kan een huis in twee gesplitst worden, kunnen er ook appartementen van gemaakt worden. Het wordt dan nog compacter.
 - Voor een mooi beeld van het centrumgebied zou er een beeldkwaliteitsplan voor de gevels, het straatbeeld en het Groen opgemaakt kunnen worden.
- **Kosten-baten analyse:**
 - Kosten of investering
Voor de gemeente
 - > Aanstellen van een vastgoed coördinator
 - > Aanpassen van bestemmingsplan centrum naar meer flexibele voorschriften.
 - > Mogelijke opmaak beeldkwaliteitsplan om het geheel te sturen.
 - Baten
Een levendig centrum en meer spenderen
 - > Het jonge publiek dat er woont, gaat er ook spenderen
 - > Door de levendigheid wordt het gebied aantrekkelijk voor andere Zeistenaren om de te komen winkelen en eventueel de ateliertjes te bekijken. Ook dit is winst
 - > WINST door kwaliteit en eigenheid van het centrum.

4.16 Transformatie project 2 – Levensloopbestendig wonen

Uitwerking voorstel

- **Wat verstaan we onder levensbestendig wonen:**
 - Volgens Wikipedia is levensloopbestendig wonen het zelfstandig wonen en nodige zorg zelfstandig tot zich nemen. Dit volgens het concept van Humanitas in Rotterdam. Het betreft sociale woningbouw met een vaste basis.
 - Wij zien levensbestendig wonen echter ruimer. Voor ons betekent levensbestendig wonen dat je van starter tot hoogbejaarde in hetzelfde huis kunt wonen. Belangrijk is de interne flexibiliteit in de woning: je moet bijvoorbeeld kunnen splitsen, kunnen bijbouwen, een mantelzorgwoning in de tuin voorzien.
 - Voor ouderen zijn belangrijke voorzieningen die kunnen genomen worden bv verlaagde drempels; inloopdouche; slaapkamer of badkamer op begane grond; traplift; mantelzorgwoning in de tuin.
- **Voor wie willen we levensbestendig transformeren:**
 - We richten ons van starters op de woonmarkt tot hoogbejaarden, mensen die binnen een eigen woonvolume kunnen doorgroeien. Een klein volume voor starters, als ze kinderen krijgen kan het volume uitbreiden, opsplitsen als de kinderen weg zijn of als ze mantelzorger worden of nog een volume in de tuin. Mogelijk worden van bij aanvang de drempels weggelaten in het huis en tuin en huis rimpelloos met elkaar verbonden.
 - We richten ons in eerste instantie op de typische rijtjeshuizen met eigen tuin en hoekhuizen zoals die in de diverse wijken zoals in Zeist-West voorkomt. Het is een beleid dat vooral gericht is op koopwoningen. Dit soort volumes biedt mogelijkheden naar transformatie. Ik neem nu verder Zeist-West als voorbeeld.
- **Knelpunten mogelijkheden en oplossingen bij levensbestendig transformeren:**
 - Regels in een bestemmingsplan van de woonwijken bijvoorbeeld Zeist-West zijn vaak te strak om het levensloopbestendige transformeren mogelijk te maken. Een oplossing is hierbij om de regels flexibeler te maken en spelvolumes pers leeftijdswijze te bedenken.
 - Een belangrijke mogelijkheid is de nieuwe omgevingswet die sinds 2021 geldig is. Hierin worden soepelere regels voorzien en is een mantelzorgwoning al bijna een standaard. De gemeente zou door de combinatie omgevingswet en bestemmingsplannen veel kunnen bereiken.
 - Voor de eigenaar kost zo een transformatie geld, maar het kan vaak voordeliger zijn dan wanneer hij anders een nieuw huis moet zoeken.
 - Levensbestendig transformeren biedt ook een plaats voor senioren die anders naar appartementen moeten verhuizen.
- **Welk beeld hebben we voor ogen:**
 - Transformatie waarbij ruimtelijke samenhang centraal staat, een goede omgevingsvergunning is hierbij belangrijk en een flexibel bestemmingsplan.
 - Interne flexibiliteit is belangrijk: opsplitsen van de woning in 2, uitbreiden en volume in de tuin bijvoorbeeld als mantelzorgwoning.
- **Kosten-batenanalyse:**
 - Kosten
 - Voor de gemeente*
 - > Aanpassen van bestemmingsplannen bv Zeist-West
 - > Adviserende rol m.b.t uitvoering zoals bijv. het Groene huis doet voor duurzaamheid.
 - > Goede begeleiding van omgevingsvergunningen waarbij ruimtelijke kwaliteit centraal staat.
 - > Mogelijkheid van subsidies?
 - Voor de eigenaar*
 - > Aanpassen van de woning bij veranderende levensomstandigheden kan een stevige kostenpost zijn.

- Baten
Voor de gemeente
 - > De gemeente kan veel nieuwbouw en appartementen en seniorenwoningen laten vallen omdat mensen een oplossing hebben gevonden in hun eigen huis.
- Voor de eigenaar*
 - > Kan blijven wonen in een vertrouwde omgeving

Verwachte besparing

Geen besparing, hogere inkomsten aan o.a. WOZ belasting.

4.17 Transformatie project 3 – Kantoorvilla's Utrechtseweg

Uitwerking voorstel

- **De Utrechtse weg is drager van diverse ruimtelijke functies:**
 - De Utrechtse weg heeft een kenmerkende structuur met monumentale gebouwen en groengebieden en is vooral drager van de functies wonen, recreëren, kantoren, zorgvilla's.
 - We streven ernaar dit gemengd profiel te behouden maar vooral te optimaliseren naar wonen toe.
- **Een landschappelijk en architecturaal raamwerk is structurerend:**
 - De Utrechtse weg is historisch een onderdeel van de grote rijksweg van Den Haag naar Kleef.
 - Talrijke 19de -eeuwse buitenplaatsen en herenhuizen zijn bepalend. Binnen de monumenten-inventarisatie van de Provincie Utrecht zijn de meerdere gebouwen en buitenplaatsen opgenomen omwille van hun architecturale kwaliteiten.
 - > 10 buitenplaatsen grotendeels uit de 19de eeuw (Nuova nr. 46-46a, Buitenleven nr. 64, Ma retraite nr. 67-67c, Veldheim nr. 69, Schaarweide nr. 75,85-87G, De Brink nr. 82, Beeklust nr. 84G, Bloemenheuvel nr. 89-89a, Arendsborg nr139G) en Lommerslust nr. 121 uit de 18de eeuw
 - > 8 Tal Herenhuizen (Blanda nr. 31, Charmant 33G, Dubbel landhuis nr. 4-56G, classicistisch herenhuis nr. 119G, vier vrijstaande herenhuizen nr127-133G)
 - > Een voormalige tuchtschool 37G, Eikenstein
 - > Een 20ste -eeuws gebouw van Rau en Partners de, Triodosbank, nr. 60.
- **Van private groene ruimten tot samenhangende groenstructuur met publieke toegankelijkheid:**
 - Deze historische ondergrond van gebouwen en parken vormt een krachtig raamwerk dat versterkt en aangevuld kan worden door de groene ruimtes bij andere kantoren en woningen langs de Utrechtseweg. Dit vormt dan een nieuwe groenstructuur.
 - Het geheel kan aan elkaar geregen worden met een verbindend groen snoer. De diverse parken fungeren dan als parels aan een snoer. Dit groene snoer kan een publiek toegankelijk wandelpad zijn. De groene ruimte kunnen publiek worden.
- **Van kantoren naar wonen gemengd met maatschappelijke, recreatieve of publieke functies:**
 - leegstaande Villa-kantoorpanden transformeren naar gemengde projecten waarbij wonen centraal staat. Hierbij kan het gaan om verschillende vormen van wonen waaronder begeleid of groepswonen.

Het gebouw

- Het gebouw telt twee bouwlagen en dak, dat betekent drie lagen die misschien op te splitsen zijn in verschillende functies of woonvormen. Dit zou een goede optie zijn omdat het pand dan misschien betaalbaar wordt als het gedeeld wordt door verschillende instanties of doelgroepen. Het zou mooi zijn als de bovenste etages voor wonen of woongroepen zouden kunnen fungeren en de onderste etage een publieke functies heeft.
- Het gebouw zou binnen een meer groene publieke structuur langsheen de Utrechtseweg kunnen passen met een maatschappelijke functie zoals een museum met beeldentuin en restaurant.

Het park

- Opmaak van een nieuw ontwerp voor het park waarbij het een groene parel wordt die publiek toegankelijk is.
- Onderzoek naar integreren van woningen op het domein. Woningen die passend zijn in een groene setting.
- Wonen of kleinschalige kantoortjes kunnen in het park geïntegreerd worden. Het kan hierbij bijvoorbeeld ook gaan om begeleid wonen.

• Kosten-Baten analyse

- Op niveau van de Utrechtseweg stellen we de opmaak van mogelijk pilotproject Groenstructuur ` Parels aan een snoer` Waarbij de verschillende buitenplaatsen en kantoorgroen de parels zijn van een publiek snoer die deze verbindt. Deze groenstructuur kan als impuls dienen voor de regeneratie van het gebied rond de Utrechtseweg. Dit kan een impuls zijn voor het herleven van het gehele gebied en de diverse functies waaronder wonen.

Kosten voor de gemeente

- Opmaak van een mogelijk pilotproject Groenstructuur `Parels aan een snoer`
- Mogelijk aanpassen van de bestemmingsplannen langsheen de Utrechtseweg.
- Visievorming en gesprekken met eigenaars

Baten voor de gemeente

- Regeneratie van het gebied met stijgende opbrengsten
- Bewoners met modaal inkomen zorgen voor inkomsten voor de gemeente

- **Transformatievoorbeeld 3A:**

Kosten voor de gemeente

- Aanpassen van bestemmingsplannen naar wonen en horeca
- Gesprekken met de eigenaar

Kosten voor de eigenaar

- Architecturale ingrepen in het interieur van de woning om bijvoorbeeld de restaurantfunctie en het (al dan niet begeleid) wonen mogelijk te maken.

Baten voor de gemeente en de eigenaar

- Baten door meer inkomsten van het bewoonde pand.

- **Transformatievoorbeeld 3B**

Kosten voor de gemeente

- Mogelijk aanpassen van het bestemmingsplan
- Nieuw ontwerp van het park met kleinschalige woningen of kantoren erin
- Visievorming en overleg

Kosten voor de eigenaar

- Mogelijke architecturale ingrepen aan de binnenkant van het gebouw

Baten voor de gemeente en de eigenaar

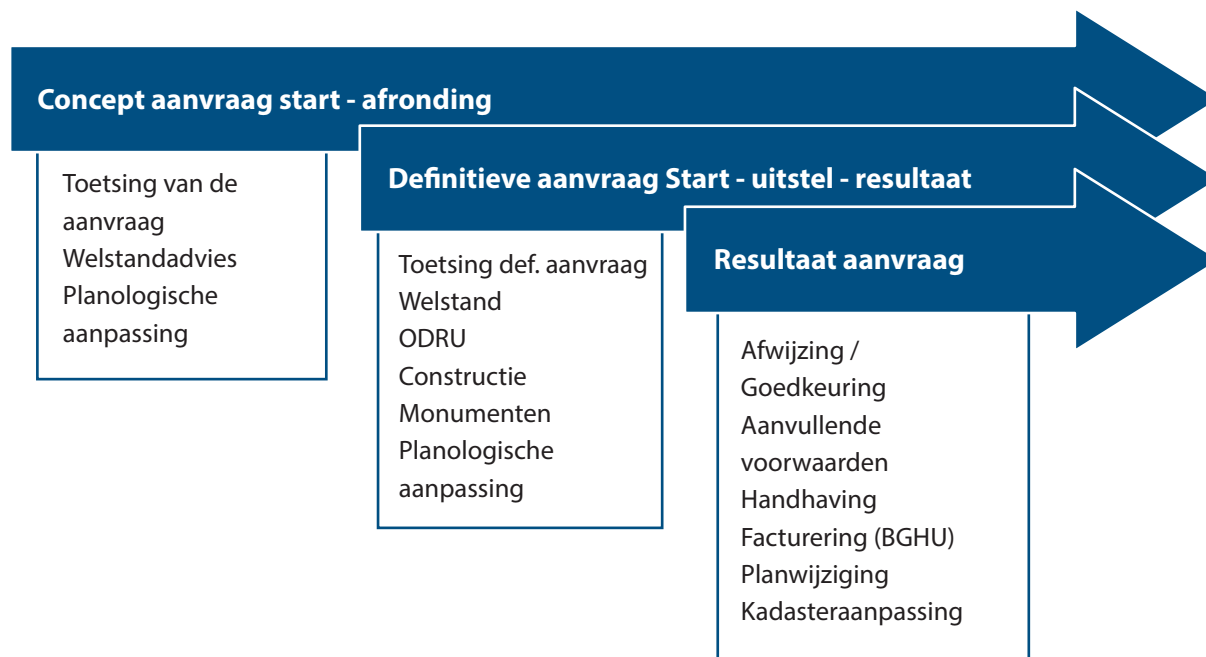
- Het gebouw krijgt een goede herbestemming waardoor de inkomsten stijgen
- Het gebouw kan dan verhuurd worden voor wonen en mensen met modale inkomsten die tevens besteders zijn.

4.18 Omgevingsvergunning

Uitwerking voorstel

Op basis van (slechte) ervaringen van burgers was het te bedoeling te kijken naar het proces rondom omgevingsvergunningen en te komen tot een effectiviteitsverbetering. Totaal aan leges van wonen en bouwen bedraagt €4,5 mln., waar tegen over staan aan directe kosten € 1,847 mln. Het document Uitvoeringsprogramma Vergunningen , Toezicht & Handhaving (VTH) voor 2019/2020 gaat in op de bijdrage met het VTH aan het goede leven in Zeist. Op laatste bladzijde ziet u een overzicht van het gehele proces van Wonen en Duurzaamheid. Verkort ziet het proces van de omgevingsvergunning er als volgt uit.

Uit de VTH halen we dat er sprake is van o.a. doelstellingen en monitoringindicatoren:

- D: Alle omgevingsvergunningen verlenen we binnen de wettelijke beslistermijn.
- D: Beslistermijn wordt in maximaal 10% van de gevallen verlengd
- M: Aantal vergunning aanvragen en meldingen
- M: Aantal informatieverzoeken
- M: Aantal verlengbesluiten
- M: Vastleggen doorlooptijd omgevingsvergunningen

Een van de taken is ook het opbouwen, behouden en verbeteren van klantenrelaties.

Om inzicht verder te krijgen in kosten en activiteiten hebben we sjabloon gemaakt om tot inzicht te komen. Deze kon slechts beperkt worden gevuld.

Kosten	Kosten	Vast	extern	Aantal Fte's	Vergun-ningen		Onder-steuning
Afd. Bouw en wonen	€ 1.847.000	€ 1.374.000	€ 473.000	20,95	11,72		9,23
		Aanvragen	Afwijzingen	Vergunningen	7,38	Toezicht	4
ODRU				Verleners vast	4,84	Vast	3
Welstandscie.				Verleners extern	2,54	extern	1
Constructie							
		Aantal	Cr . Nota	Adviseurs	4,34	Juristen	5,23
BGHU				Bestem. plan	1,89	bezwaar handh. Vast handh ext	2,67
Facturen leges				vast	0,89		1,89
Bezwaarschriften				Stedenbouw	0,22		0,67
Goedgek. bezwaarschriften				Ecologie	1,34		
				Monumenten			

Basis 2020	Opbrengsten	aantal				
Omgevingsvergunning	Baten in Euro	aanvragen	aanhoudingen	afwijzingen	Goedkeuringen	Doorloop tijd in dagen
Bouwvergunning		631		104	527	
Er is geen uitsplitsing						
Planologische aanpassing		167		8	159	
Sloop		447		22	425	
Kap		180		34	146	
Monumenten		133		15	118	

Basis 2020	aantal	
Omgevingsvergunning	Concept aanvragen	Doorloop tijd in dagen
Bouwvergunning	143	
Er is geen uitsplitsing		
Planologische aanpassing	68	
Sloop		
Kap		
Monumenten		

Reacties op verzoek informatie:

- Geen onderverdeling in (concept) aanvragen
- Doorlooptijden met huidige middelen niet te bepalen
- Geen inzicht in opbrengsten

Het idee is nu primair veranderd in het voorstel om vastlegging van de informatie voorziening te verbeteren, zodat dat wat er in de VTH wordt voorgehouden ook zichtbaar wordt en er werkelijk monitoring kan plaatsvinden van effectiviteit, klantvriendelijkheid. En secundair op basis van de resultaten te zien:

- Of de doelstellingen worden bereikt en de monitoring kan worden uitgevoerd
- Hoe de effectiviteit en klantvriendelijkheid kan worden verbeterd
- Het inzichtelijk krijgen van de realisatie van de afspraken met de partijen betrokken in kader van het doorloopproces
- Vaststellen van de toegevoegde waarde is van het advies in verhouding tot de extra kosten en doorlooptijd van de Welstandscommissie
- Het mogelijk komen tot een normering van activiteiten als instrument voor de effectiviteitsbepaling.

Geheel moet leiden tot een afname van aantal Fte's – aanname 0.5 FTE (uit werkzaamheden derden) ; Lagere kosten partijen als Welstand, ODRU en BGHU wat moet kunnen leiden tot lagere tarieven;

Effecten op de samenleving

Primair: Verbeterde service en kwaliteit van het aanvraag - en verlenen van vergunningsproces alsmede het inning- en bezwaarproces

Secundair: Goedkoper tarief bouwproces

Risico's

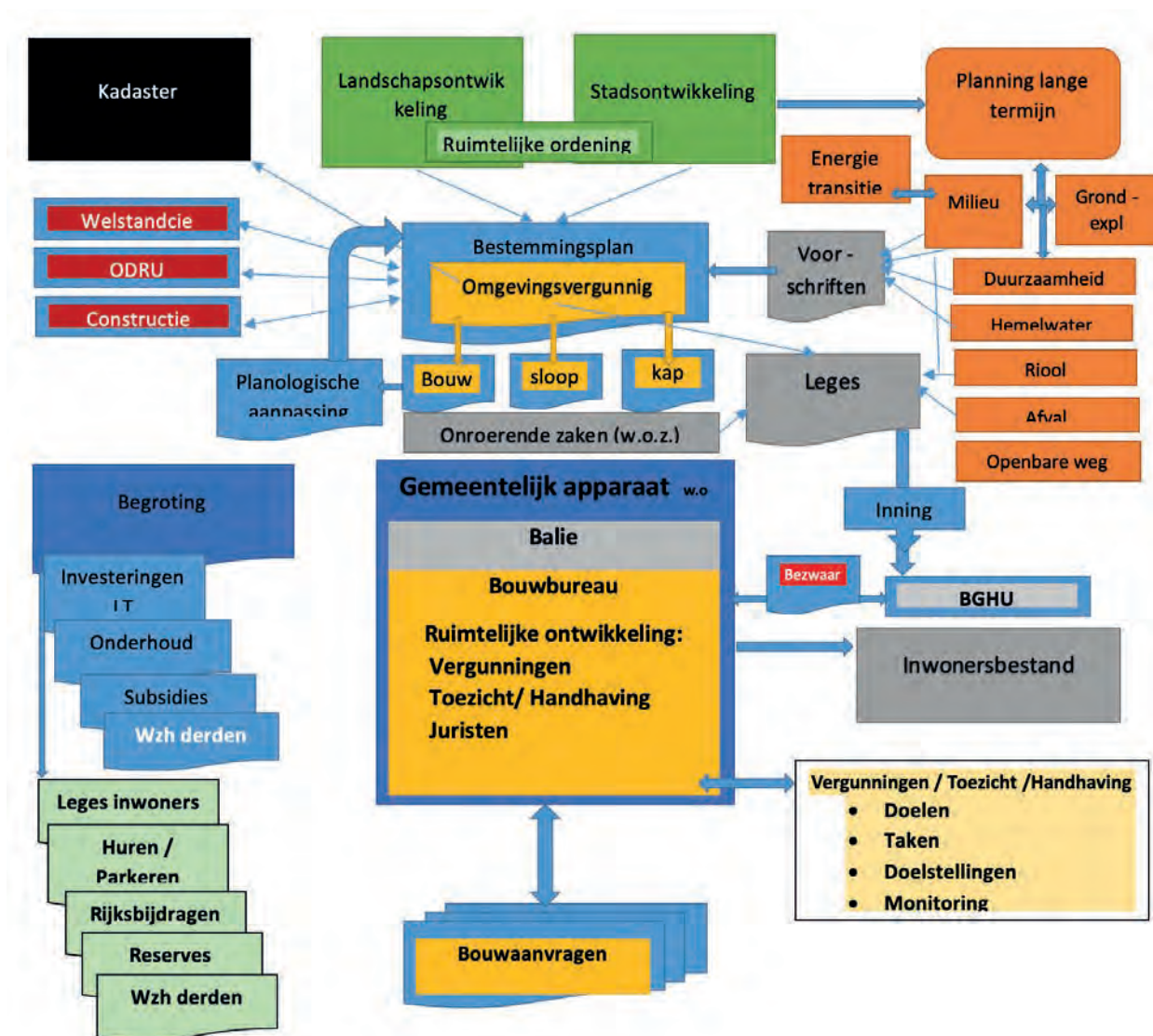
- Weerstand tot proceswijziging
- Doorlooptijd verandering

Verwachte besparing

€ 100.000

Schets van WONEN en DUURZAAMHEID.

Hieronder heb ik getracht het geheel van zaken die van belang zijn en de samenhang daarvan in kaart te brengen. Dat maakt ons het gemakkelijk bij de voorstellen om het aan deze schets te linken.

5.1 Dierenwelzijn

Uitwerking voorstel

Voor het dierenwelzijnsbeleid zijn twee uitgangspunten:

1. Continueren de inzet van maatregelen aan het begin van de keten bij bouwen, wonen, openbare ruimte en infrastructuur.
2. De focus van het dierenwelzijnsbeleid van de gemeente ligt op datgene waar de gemeente controle of invloed op heeft (gevonden hulpbehoevende dieren). Gemeenten hebben de wettelijke taak om gevonden hulpbehoevende dieren op te vangen. De Gemeente kan ervoor kiezen om opvang en vervoer van alle hulpbehoevende dieren uit de gemeente - zowel wilde als gehouden dieren – structureel te regelen met een organisatie die reeds een sterke rol heeft in deze activiteit. Bijvoorbeeld de Dierenbescherming en dierenambulance.

Stichting Dierentehuis Zeist e.o. De stichting, genaamd “Dierentehuis Zeist en Omgeving”, is op 26 november 1953 opgericht met als statutair doel het tijdelijk in verzorging nemen van dieren.

De financiële middelen van de stichting bestaan uit wettelijke bijdragen van de gemeenten waarvoor zwervdieren worden opgevangen, bijdragen van begunstigers, erfstellingen, legaten, schenkingen e.d. Daarnaast zijn er inkomsten uit de heffing van tarieven zoals bij het doen van afstand van een dier, bij uitplaatsing van een zwerv- c.q. afstandsdiertje en voor het in pension of dagopvang nemen van een dier. De wettelijke bijdragen van gemeenten zijn lang niet toereikend om de exploitatie van het asiel te kunnen bekostigen en noodzakelijke reserveringen te doen voor bouwkundige en andere - kostbare - voorzieningen.

Kinderboerderij de Brink

In kinderboerderijen en dierenweides kunnen kinderen en volwassenen in aanraking komen met dieren. Daarvoor moeten ze de ruimte krijgen om dieren selectief te fokken om daarmee educatiedoeleinden te kunnen waarmaken.

Om de kinderboerderij op een professionele wijze te exploiteren met voldoende aandacht en mogelijkheden om de kwaliteit en daarmee de veiligheid te borgen wordt een deel verkregen vanuit een prestatiesubsidie van de gemeente Zeist. Dit bedrag wordt verder aangevuld met inkomsten vanuit zorg en externe dienstverlening zoals bijvoorbeeld het verzorgen van het hertenkamp van de gemeente Zeist. Duidelijk moge zijn dat zonder de extra inkomsten uit zorg en dienstverlening de exploitatie van de kinderboerderij uitsluitend vanuit de prestatie subsidie niet mogelijk zou zijn.

Effecten op de samenleving

Dierenwelzijn is het fysieke en gevoelsmatige welzijn van dieren. Het wordt gemeten aan de hand van indicatoren zoals gedrag, fysiologie, levensduur en voortplanting. De term dierenwelzijn kan ook om de menselijke bekommernis op het welzijn van dieren slaan.

De bezorgdheid voor het dierenwelzijn kan gebaseerd zijn op de kennis dat dieren net als mensen voelen en dus pijn kunnen lijden en dat de mens daarom zorg voor hen moet dragen, in het bijzonder wanneer dieren in dienst worden gesteld van de mens.

In het denken over dierenwelzijn is de algemene gedachte verschoven van het idee dat dieren ondergeschikt zijn aan de mens naar het idee dat mens en dier gelijkwaardig zijn aan, ofwel een evolutie dat de mens de norm is vanuit christelijke ethiek naar het toekennen van menselijke eigenschappen aan niet-menselijke wezens.

Risico's

Diverse nevenactiviteiten noodzakelijk om exploitatie sluitend te maken en beperkte financiële ruimte om te investeren in nieuwe projecten of vervanging waardoor versnippering van aanbod en aandacht. Wegvallen van leveranciers (heden met veel goodwill & ondersteuning) geeft hogere kosten.

Beperkte financiële middelen voor secundaire arbeidsvoorwaarden personeel
Subsidie, advies, betrokkenheid en ondersteuning gemeente Zeist geeft wijziging subsidiebeleid.
Extra ondersteuning kan komen uit restant gelden verkregen door herinvoering hondenbelasting.

Verwachte besparing

Geen, zie herinvoering hondenbelasting.

5.2 Besparing Drank en Horecawet (DHW)

Uitwerking voorstel

Gevoed vanuit de noodzaak om fors te bezuinigen moet er een bestuurlijke visie zijn. Uitgaan van de eigen kracht van inwoners en niet meer alles als gemeente zelf willen uitvoeren. Dat uitgangspunt kun je makkelijk doortrekken naar niet meer alles als gemeente willen (en kunnen) reguleren maar ook uitgaan van een stuk zelfregulerend vermogen van de samenleving. Dit geldt ook als vertrekpunt bij het vertalen van de DHW, met name daar waar het de keuzemogelijkheden aangaat. De wet geeft de gemeente een aantal instrumenten in handen die de verkoop van alcohol nog meer vastleggen in regels voor horeca en detailhandel. Gemeente stelt de regels en moeten vervolgens ook controleren of men zich aan deze regels houdt. Burgers en ondernemers kunnen zich daar ook op beroepen. In deze context mede een beroep doen op het zelfregulerend vermogen van bijv. horecaondernemers en detailhandel en de eigen verantwoordelijkheid van jongeren en ouders. Meer de nadruk leggen op preventie en minder op handhaving.

Effecten op de samenleving

Meer verantwoordelijkheid toekennen aan de horecaondernemers als het gaat om de uitvoering van de Drank- en Horecawet. Het opstellen van een drank- en horecaverordening met daarin de richtlijnen voor de commerciële en para commerciële inrichtingen, alcoholpreventie onder jongeren en het voorkomen van overlast door horeca of evenementen zijn de drie voornaamste taken die uit deze verantwoordelijkheid volgen. Alcoholpreventie onder jongeren geniet prioriteit.

Besparing op inzet van Boa's en VKRC voor algemeen gebiedstoezicht.

Risico's

Het op te stellen beleid moet duidelijk en uitvoerbaar zijn. Ook moet het te handhaven zijn. Indien de horecaondernemer het beleid niet wil handhaven en uitvoeren of wensen niet tegen een overtreding op te treden, dan dient er op de verantwoordelijkheden gewezen te worden en eventuele maatregelen laten volgen.

Verwachte besparing

Mogelijke besparing: € 20.000,00 tot € 50.000,00.

5.3 Herinvoering hondenbelasting

Uitwerking voorstel

Positieve kanten van het hebben van een hond. Voor hoeveel inwoners, waaronder ouderen en alleenstaanden, is hun hond niet een grote bron van vriendschap, vreugde en gezondheid? Het houden van een hond voorkomt isolement, het zorgt voor beweging, het gaat eenzaamheid tegen én het zorgt voor extra (sociale) veiligheid.

Maar ook zijn er veel mensen die zich ergeren aan honden en hondenbezitters. Onze leef- en woonomgeving moeten we met elkaar delen. Als we daarbij geen rekening houden met elkaar ontstaat overlast. Over het algemeen geldt dat er geen weerstand bestaat tegen het bezit van een hond. Anders is het gesteld met de overlast die men ervaart van hondenpoep.

Effecten op de samenleving

Met hondenbelastinggeld wordt het beheer en onderhoud van de openbare ruimte bekostigd, daar waar het hondenpoep betreft. De gemeente ruimt er de hondenpoep van op, zet extra hondenpoepzuigers in op overlastplekken, koopt er hondenpoepzakjes van in, plaatst paaltjes en afvalbakken en leegt de afvalbakken. De restant gelden moeten als extra ondersteuning worden gebruikt voor “dieren welzijn” (dierentehuis, kinderboerderij e.d.).

Het betalen van de hondenbelasting neemt uiteraard niet weg dat hondenbezitters een eigen verantwoordelijkheid hebben om de openbare ruimte schoon en leefbaar te houden.

Risico's

Dat de hondenbelasting een algemeen dekkingsmiddel is en de opbrengst grotendeels wordt gebruikt voor zaken die niets met hondenbezit of dierenwelzijn te maken hebben.

Verwachte besparing

± € 317.000,00. Kosten hondenbezitter nader vast te stellen. De belasting moet administratief uitvoerend en wettelijke bijdrage gemeente dekkend zijn.

5.4 Inzet Boa's

Uitwerking voorstel

UTRECHT - Handhavers van de gemeente Utrecht mogen boetes uitdelen aan fietsers die zich niet aan de verkeersregels houden. Ze gaan controleren op rijden door rood licht, bellen en appen tijdens het fietsen en op de verlichting. De inzet van de boa's hiervoor is een landelijke proef en duurt een halfjaar.

De gemeente hoopt door de extra inzet verkeersgedrag te verbeteren. “Daarbij hebben zij speciale aandacht voor de drukke kruispunten in de stad waar veel fietsers komen”, schrijft de gemeente. “De handhavers kunnen een boete geven als dat nodig is. De gemeente zet ook posters en sociale media in om fietsers bewust te maken van veilig fietsgedrag”.

Idee uit Tweede Kamer

De proef is er gekomen na een aangenomen motie in de Tweede Kamer. Het doel is te kijken of boa's meer bevoegdheden kunnen krijgen. De gemeente werkt hierbij samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid, de politie en het Openbaar Ministerie. Agenten hebben ruim 130 boa's voor hun nieuwe taken opgeleid. De handhavers beginnen eerst met een 'introductieperiode', daarna gaan zij over tot het uitschrijven van boetes. Na de zomer maakt burgemeester Sharon Dijksma bekend of de proef is geslaagd of niet.

Effecten op de samenleving

Verkeersgedrag te verbeteren. Bij DHW nadruk leggen op preventie en minder handhavingstaken geeft ruimte voor andere taken.

Fietsers nemen het niet altijd nauw met de verkeersregels. Een rood verkeerslicht wordt bijvoorbeeld veelvuldig genegeerd. Verkeersgedrag te verbeteren.

Risico's

Verzwarende van taken voor de Boa's.

Voor de 26 gemeenten van de Veiligheidsregio Utrecht is het sinds 15 mei 2020 mogelijk gebruik te maken van de inzet van buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) van alle gemeenten in de regio. Daarvoor hebben de 26 burgemeesters een samenwerkingsovereenkomst getekend, meldt de Veiligheidsregio.

Wanneer een tekort ontstaat in een gemeente, wordt gekeken naar de mogelijke inzet vanuit een andere gemeente.

Voor de handhaving van de noodverordening zijn boa's elke dag aan het werk, samen met handhavers van de gemeenten en de politie. Zo helpen zij de verspreiding van het virus tegen te gaan. In onze regio is flexibele capaciteit van de boa's nodig, omdat in sommige gebieden, al dan niet tijdelijk, de handhavingsbehoefte groter is dan in andere gebieden.

De strafbare feiten die een boa mag opsporen staan in de domeinenlijst en in zijn/haar takenpakket.

Er zijn 6 domeinen waarin een boa kan werken:

1. Openbare Ruimte: aanpak van overlast en kleine ergernissen die de leefbaarheid aantasten in de openbare ruimte.
2. Milieu, welzijn en infrastructuur: natuur en milieu, arbeidsinspectie, voedsel- & warencontroles, dierenwelzijn, openbare gezondheid, fysieke leefomgeving (zoals gebouwen, parken, schone lucht, rivieren, bossen) en infrastructuur.
3. Onderwijs: handhaving leerplichtwet en andere wet- en regelgeving die daarmee te maken heeft.
4. Openbaar vervoer: strafbare feiten opsporen binnen het domein openbaar vervoer.
5. Werk, Inkomen en Zorg: strafrechtelijke handhaving op het gebied van werk, inkomen, belastingen en sociale zaken.
6. Generieke Opsporing: restcategorie boa's met meestal algemene opsporingsbevoegdheid.

Elk domein heeft zijn eigen opleidingseisen en bevoegdheden. Officieel hebben boa's alle bevoegdheden van het domein, maar de werkgever bepaalt welke de boa daadwerkelijk gaat gebruiken. Dat heeft te maken met de taken die de boa gaat uitvoeren.

Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen voor boa's

Sommige boa's hebben onder bepaalde voorwaarden politiebevoegdheden – bijv. fouilleren – en mogen geweldsmiddelen gebruiken zoals handboeien, wapenstok of pepperspray.

Verwachte besparing

Besparing kan ontstaan door meer in te zetten op preventie in plaats van handhaving.

5.5 Energiebesparing brandweerkazerne

Uitwerking voorstel

Toekomstbestendig pand met een maximaal balans tussen gebruikersgemak en duurzaamheid.

De E- en W-installatie beoordelen waarbij de ervaring van de gebruiker en energiebesparing als uitgangspunten moeten worden genomen.

Deze uitgangspunten zijn dan bijvoorbeeld terug te vinden in slimme lichtregeling zoals daglicht- en aanwezigheid schakelingen op basis van KNX (KNX en domotica heeft geen losse schakelaars voor de bediening van de airco, de verwarming, de ventilatie, licht, geluid, beveiliging, de alarmering uit het invalidentoilet enzovoorts...) en gasloze installaties. Daarnaast zorgen voor noodstroomvoorzieningen zodat de kazerne te allen tijde beschikbaar is.

Tevens opvangen regenwater als bluswater. Zo bespaart de brandweer veel drinkwater.

Invloed van VRU beperken waarbij gemeente de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden op zich neemt en daardoor zelf beslissingen kan nemen wat een besparing zal opleveren.

Landelijke centrale inkoop van materialen (brandweerauto's, brandslangen, kleding e.d.)

Effecten op de samenleving

Kosten besparing van gemeente op langere termijn en duurzaamheid gebouw. In 2023 moeten alle kantoren minimaal een energielabel C moeten hebben en in 2030 zelfs een energielabel A.

Ook kijken naar duurzaamheidsaspecten. Bij deze investering is het relevant om te weten wanneer de organisatie (groot) onderhoud uitvoert in kader van efficiency en kosten. Mogelijkheden zijn er in deze ook voor scholen, overheidsgebouwen, kantoren e.d.

Risico's

De brandweerposten zijn niet in eigendom van de gemeente. De gemeente Zeist werkt samen met de VRU (in de huidige situatie) en de eigenaar van de post Zeist (bij iedere post kan dit anders zijn) en binnen deze samenwerking zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden verdeeld. Het is van belang om met de betreffende partners in gesprek te gaan. Uiteraard is een solide business case belangrijk om het goed te kunnen onderbouwen. Is het technisch uitvoerbaar en kloppen de kosten? Zijn de besparingen op gas, water en elektrisch realistisch? Is er rekening gehouden met mogelijke subsidies en desinvesteringen uit het meerjarige onderhoudsplan? Zijn de alternatieven goed tegen elkaar afgewogen. Maatregelen dienen een terugverdientijd te hebben van max. vijf jaar.

Verwachte besparing

Besparing op exploitatie € 125.000,00 Mogelijk 50% of meer op energieverbruik. Bijdrage voor VRU verlagen met € 5.000,00 en totale besparing kan oplopen tot 70%. Bij zelfinkoop van bijv. verlichtingsarmaturen & led's, besparing van 10% op materiaal kosten.

Bijlage 5.5 Energiebesparende brandweerkazerne

Voorbeeld: Wat is de terugverdientijd van Ledverlichting?

Geld besparen en het vergroenen van de aarde zijn beide belangrijke doelstellingen voor veel ondernemingen. Met de overstap op Ledverlichting kun je beide doelstellingen realiseren. Enerzijds door de snelle terugverdientijd van LED, anderzijds door de lange levensduur die kan oplopen tot wel 15 jaar! Het berekenen van de terugverdientijd is eenvoudig. Vergelijk simpelweg de "nieuwe" LED-situatie met jouw huidige situatie. Als voorbeeld geven we hieronder de vervanging weer van een halogeenspot door een LED spot.

Huidige situatie: halogeenspot: Watt 100W- Aantal armaturen 50-Verbruik 5000 Watt (5 kW)

De eerste stap is om uit te rekenen hoeveel kWh energie deze halogeenspot verbruiken. Hiervoor dien je onder andere het aantal Watt, de hoeveelheid armaturen en het volledige verbruik te weten. Om vervolgens achter de hoeveelheid kWh energie te komen, kan je onderstaande berekening gebruiken:

kWh = Kilowatt x aantal branduren

$5 \times 10 \text{ kW} / \text{dag} \times \text{het aantal gebruiksdagen per jaar (250)}$

$(5 \times 10 \text{ kWh}) \times 250 = 12500 \text{ kWh per jaar}$

Vermenigvuldig dit met je nutsbedrag voor een kWh. Het nationale gemiddelde tarief bedraagt ongeveer €0,09 per kWh voor ondernemingen.

$12500 \text{ kWh per jaar} \times 0,09 = € 1125,-$ energiekosten per jaar voor halogeenspot

Nieuwe situatie: LED spots

In de nieuwe situatie, waarin alle halogeenspotjes door LED spotjes vervangen worden, daalt het energieverbruik flink. LED is 10x zuiniger dan halogeen: 5 Watt LED vervangt 50 Watt halogeen.

We gebruiken dezelfde berekening als zojuist:

Watt 5 Aantal LED Spots 100 Branduren per dag 10

Gebruikersdagen per jaar 250 Resultaat: 1250 kWh / jaar

$1250 \text{ kWh per jaar} \times € 0,09 = € 112,50$ - energiekosten per jaar voor LED spots.

Conclusie: Overstappen op LED bespaart je dus €1012,50 - per jaar op energiekosten!

De meeste LED lampen hebben een levensduur tot wel 50.000 uur. Dat betekent dat je in de eerste 15 jaar geen vervangingskosten hebt. Halogeenspot gaan gemiddeld slechts 2.000 uur mee. Dus je vervangt elke lamp elk jaar. Dit kost je: €2 per lamp x 100 halogeenspot = € 200,00 aan vervangingskosten per jaar. Je verdient jouw halve investering in LED terug doordat je de lampen niet hoeft te vervangen: 100 LED spotjes x €4 = €400.

Voorbeeld

Vervangingskosten per jaar

	Halogeenspot	LED spots
Jaar van aanschaf	€ 200.00	€ 400.00
Jaar 2	€ 200.00	€ 0
Jaar 3	€ 200.00	€ 0
Jaar 4	€ 200.00	€ 0
Jaar 5	€ 200.00	€ 0
Totaal	€ 1000.00	€ 400.00

Je totale besparing met LED wordt dus elk jaar groter. De vervangingskosten die je voor halogeenlampen zou maken, zijn namelijk niet meer van toepassing.

Is jouw bedrijfsgebouw al voorbereid?

Wist jij al dat bedrijfsgebouwen een energielabel moeten hebben en dat dit bij kantoorgebouwen **per 1 januari 2023 zelfs minimaal energielabel C** moet zijn? Hoewel dit nog ver weg lijkt, gaat tijd sneller dan je denkt! Er zijn meerdere manieren om aan de verplichting te voldoen. Denk aan grote investeringen als het plaatsen van zonnepanelen, je bedrijfspand beter isoleren of installaties aanpassen. Overstappen op LED verlichting is echter één van de goedkoopste investeringen. LED verlichting waarmee je tot wel 70% op je energieverbruik kan besparen!

Bluswatervoorzieningen

De watermaatschappijen konden in binnenstedelijke gebieden via waterleidingen en brandkranen jarenlang voldoen aan de bluswatervraag van de brandweer. Deze vanzelfsprekendheden zijn nu verleden tijd.

De drinkwatermaatschappijen verkleinen sinds de nieuwe ontwerpisen van distributienetten de diameter van hun waterleidingen in verband met de in de Drinkwaterwet vastgelegde zorg voor schoon drinkwater. Immers: door de leidingdiameter te verkleinen wordt de doorstroomsnelheid verhoogd, wat betere garanties biedt voor de zuiverheid van het drinkwater.

De aanleg van een geboorde brandweerbron is een duurzame oplossing om te voorzien in voldoende bluswatercapaciteit. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van helder (grond-)bronwater.

Vanwege de verschillen in materieel van de diverse veiligheidsregio's in Nederland zijn er een aantal mogelijke afwerkingen.

Ook de plaats waar de brandweerbron wordt aangelegd is hierin mede bepalend.

We onderscheiden:

- Geboorde brandweerbron / brandput met een bovengrondse afwerking (gesloten);
- Geboorde brandweerbron / brandput met een ondergrondse afwerking (gesloten);
- Geboorde brandweerbron / brandput met een ondergrondse afwerking ("inhanger");
- Geboorde brandweerbron / brandput met "open geboorde" afwerking;
- Geboorde brandweerbron / brandput met een permanente bronpompinstallatie (bluswaterinstallatie);

De kosten van een brandweerbron zijn afhankelijk van de bodemopbouw en de hoeveelheid bluswater die de brandweerbron moet leveren. Ook de afwerking is van invloed.

Wat kost een kuub water?

Drinkwater kost in 2021 0,83 euro per kubieke meter (m³). 1 m³ is 1.000 liter. Daarnaast betaalt u vaste kosten, belasting op leidingwater en btw.

Kosten drinkwater 2021

€ 0,83 per kuub (1 m³ = 1.000 liter)

€ 76,42 vaste kosten per jaar

€ 0,354 per m³ belasting op leidingwater

9% btw

Een brandweerauto heeft 1500 liter water bij zich.

Dan hebben we ook speciale waterwagens, met soms wel 20.000 liter water!

Te onderzoeken

Aanpak van het onderzoek beschreven conform een projectplan. Hiertoe moet eerst worden ingegaan op het doel van het onderzoek. Vervolgens word aangegeven welke afbakening bij het onderzoek word gehanteerd. Ten slotte word beschreven welke onderzoeksvragen leiden tot en op welke wijze deze beantwoord worden.

Doel

Het doel van het onderzoek is het bieden van een handvat aan de regio's om een afweging te maken tussen verschillende vormen van primaire (en eventueel secundaire en tertiaire) bluswatervoorzieningen, evenals (ontwikkelde en breed toepasbare) mogelijkheden om bluswater te besparen.

Afbakening

Bij de beschouwing van alternatieve bluswatervoorzieningen en de mogelijkheden om bluswater te besparen zijn alleen alternatieven in beschouwing genomen die betrekking hebben op bluswater. Andere alternatieven, zoals blussen met zand of andere blusstoffen dan water worden in het kader van dit project niet in beschouwing genomen. Als randvoorwaarde word bovendien meegegeven dat het dient te gaan om alternatieven die voldoende 'uitontwikkeld' zijn om op dit moment in de praktijk toegepast te kunnen worden.

Onderzoeksvragen

Om het hierboven gestelde doel te bereiken zijn de volgende centrale onderzoeksvraag en afgeleide onderzoeksvragen geformuleerd:

- a) Welke bluswatervoorzieningen/bluswaterbesparingsmethoden zijn geschikt ter vervanging/vermindering van bluswatergebruik via het drinkwaterleidingnet met brandkranen als primaire bluswater-voorziening en welke voor- en nadelen hebben deze alternatieven?
- b) Welke alternatieve bluswatervoorzieningen/bluswater besparende maatregelen zijn er?
- c) Wat zijn de mogelijkheden en beperkingen van de verschillende alternatieven? Niet alle blussystemen zijn overal toepasbaar. Het gaat hierbij onder andere om beperkingen met betrekking tot techniek, locatie, omgeving, situatie, organisatie etc.
- d) Aan welke functionele eisen (met functionele eisen wordt bedoeld eisen aan de prestaties van de bluswatervoorziening. Denk bijvoorbeeld aan eisen met betrekking tot de leveringsduur, capaciteit, inzetijd etc. en operationele eisen (Met operationele eisen wordt bedoeld eisen die gesteld worden door de gebruiker van de alternatieve bluswatervoorziening. Hierbij gaat het om zaken als bedieningsgemak, benodigd onderhoud ed. en randvoorwaarden (Met randvoorwaarden wordt bedoeld op eisen die van belang zijn, maar niet direct een relatie hebben met het functioneren van de bluswatervoorziening op zich. Hierbij kan gedacht worden aan eisen als kostenneutraliteit van maatregelen, realiseerbaarheid van nieuwe voorziening binnen huidige organisatiestructuur, geen nadelige effecten op het milieu, etc. moet een bluswater voorziening/bluswater besparende maatregel voldoen om te kunnen fungeren als alternatief voor de primaire bluswatervoorziening via het drinkwaterleidingnet?)

- f) In welke mate voldoen de verschillende alternatieven aan de gestelde functionele eisen, operationele eisen en randvoorwaarden?

Oplossingen voor bluswatertekort

Een oplossing voor een (eventueel toekomstig) bluswatertekort zijn verschillende alternatieve bluswatervoorzieningen in combinatie met waterbesparende methoden. De vraag is of een alternatieve blus-watervoorzieningen de primaire bluswatervoorziening volledig kan vervangen, maar uitsluitend als aanvulling gezien moeten worden.

De brandweer moet altijd blijven eisen dat de waterleidingmaatschappij of de gemeente in voldoende primair bluswater voorziet.

De vraag of alternatieve bluswatervoorzieningen en/of waterbesparende methoden een oplossing kunnen vormen voor een (eventueel toekomstig) bluswatertekort, worden de volgende zaken genoemd:

- aan elkaar gekoppelde vijvers / veel open water;
- gebruik van One Seven of additieven;
- gebruik van (traditioneel) schuim;
- impulsblussing / IFEX;
- blus bom; meer geboorde putten, ook afdwingen bij particulieren; eventueel met pomp;
- pendelen met watertankwagens;
- een watertankwagen direct mee laten uitrukken met eerste uitruk;
- een combinatie van One Seven met het mee uit laten rukken van een waterwagen met WTS 300;
- een combinatie van One Seven en meer geboorde putten;
- vaker kiezen voor gecontroleerd uit laten branden; aanpassen blustechniek, bv. pulserend blussen;
- een stelsel van open water en geboorde putten in combinatie met een mini-dompelpomp op iedere tankautospuut;
- een verplichte aanleg van bluswaterleidingen en (collectieve) bluswaterkelders op industrie- en bedrijventerreinen;
- goede informatievoorziening zodat enerzijds inzichtelijk wordt waar knelpunten zijn en anderzijds tijdswinst wordt behaald bij het zoeken naar bluswater;
- het implementeren van een grijs waterleidingnet (gescheiden van het drinkwaternet);
- het toepassen van sprinklers en rookmelders in woningen;
- het aanleggen van hogedruk stijgleidingen in hoogbouw. Hierbij is er niet zozeer sprake van één oplossing, maar dat er ook gezocht kan worden naar combinaties van bluswatervoorzieningen en waterbesparende technieken.

5.6 Privatisering in veiligheid

Uitwerking voorstel

Bron: Universiteit van Amsterdam (onderzoek uit 2019)

Overheden en burgers schakelen steeds vaker private veiligheidsorganisaties in ter bescherming van de stedelijke ruimte en bevolking. Welke impact heeft deze groeiende rol van private organisaties en wat gebeurt er in de praktijk van veiligheidsvoorziening?

Steden nemen maatregelen in de naam van veiligheid, zoals meer beveiligers op straat, het plaatsen van hekken en muren en de inzet van (digitale) technologie. Private organisaties spelen een steeds grotere rol in dit veld.

Vooraf (digitale) technologische oplossingen voor veiligheid nemen een vlucht. Het is makkelijker een CCTV camera te installeren dan een politiemacht te hervormen of een buurtwacht te organiseren. Het gebruik van algoritmes, AI en Big Data sluit ook aan bij het concept van 'smart cities' waar slim gebruik van technologie een oplossing biedt voor veel stedelijke vraagstukken.

Dergelijke technologische oplossingen worden meestal als neutraal en onpartijdig gepresenteerd. In veel gevallen ligt de controle over dergelijke systemen echter in handen van ondernemingen, die bijdragen aan de privatisering van het stedelijke bestuur. Winstoogpunt kan dan doorslaggevend worden bij de inzet van technologie dan de belangen van bewoners.

Veiligheidsproblemen zijn over het algemeen complexe sociale problemen die niet op te lossen zijn door een eenvoudige technologische oplossing

Effecten op de samenleving

Wat is de groeiende rol die private veiligheidsorganisaties in steden spelen en de impact op burgerschap? Er is geen rechttoe-rechtaan proces van privatisering maar lopen staats- en private veiligheid door elkaar.

Politieagenten worden soms privé ingehuurd als off duty cops en worden particuliere beveiligers door de overheid ingehuurd. Tegelijkertijd verschillen veiligheidscriteria (wat en wie is potentieel gevaarlijk) en kwaliteitseisen (waaraan moet beveiliging voldoen). Een politieagent, bijvoorbeeld, heeft een intensievere vooropleiding achter de rug dan een privé-beveiligers en moet aan andere kwaliteitsnormen voldoen. Een bedrijf gebruikt meestal andere criteria voor het herkennen van potentieel gevaar. Bovendien letten politiek en burgers veel scherper op het optreden van politie dan van private organisaties.

Risico's

Het team van UvA concludeert dat de privatisering van veiligheid zo ruimte schept voor ongelijke behandeling van burgers, tussen zij die toegang tot bescherming hebben en zij die buitengesloten zijn van deze toegang of zelfs doelwit zijn.

Verwachte besparing

Dit onderzoek Rivke Jaffe (Hoogleraar Stadsgeografie) en haar team. Om eerlijk te zijn weet ik niet wat hier een oplossing is, laat staan een besparing.

5.7 Privatisering openbaar groen

Uitwerking voorstel

Openbaar groen komt onder voorwaarden voor uitgifte in aanmerking als het woonomgevingsgroen betreft. De meest voorkomende uitgifte is verkoop. Bij koopwoningen moet het woonomgevingsgroen in principe worden gekocht. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan worden overwogen om bij koopwoningen een huurovereenkomst aan te bieden.

Bij huurwoningen kan het openbaar groen alleen aan de eigenaar, bijvoorbeeld een woningbouwvereniging of belegger, worden verkocht. Wanneer de eigenaar niet wenst over te gaan tot aankoop, dan bestaat de mogelijkheid voor de huurder om het openbaar groen van de gemeente te huren. Als openbaar groen niet kan worden uitgegeven kunnen bewoners vragen of ze het groen grenzend aan hun eigendom mogen onderhouden. Daarvoor worden onderhoudscontracten gesloten. Het groen mag dan niet bij de tuin worden aangetrokken en houdt dus een openbaar karakter.

De kwaliteit van het openbaar groen op bedrijventerreinen is van belang om het vestigingsklimaat van een bedrijfslocatie op een goed peil te houden en verpaupering te voorkomen. Grote delen van het openbaar groen op de bedrijventerreinen maken dan ook deel uit van de hoofdstructuur.

Effecten op de samenleving

Bij uitgifte van woonomgevingsgroen grenzend aan openbare wegen kan in bepaalde situaties de verkeersveiligheid in het gedrang komen en kunnen daardoor onoverzichtelijke verkeerssituaties ontstaan. Een ander punt betreft de aanwezigheid van brandkranen in het woonomgevingsgroen. Deze moeten uiteraard snel en eenvoudig bereikbaar zijn en in gebruik kunnen worden genomen. Uitgifte van percelen waarop brandkranen staan, komen dan ook niet voor uitgifte in aanmerking.

In sommige locaties komt het voor dat de groenstroken die aan achtertuinen grenzen meerdere percelen

omvatten. Wanneer niet alle eigenaren tot aankoop wensen over te gaan, ontstaat er een zogenaamde kantelenstructuur. Dit is niet wenselijk. Het beheren van de op deze wijze overblijvende groenstructuren is namelijk niet efficiënt. Het zal meer onderhoud vergen en dus meer kosten met zich meebrengen.

Er zijn situaties denkbaar waarbij uitgifte van woonomgevingsgroen kan leiden tot een aantasting van het woongenot en/of de privacy van één of meerdere buurtbewoners. Door uitgifte kan immers het gebruik gaan veranderen, als gevolg van bijvoorbeeld het stallen van een auto of caravan of het plaatsen van een schutting rondom het groen.

Risico's

Wanneer er sprake is van onrechtmatig gebruik van gemeenteground wordt eerst beoordeeld of het gebruik gelegaliseerd kan worden door middel van verkoop of verhuur. Wanneer dit niet mogelijk is op basis van het beleid, dan wordt handhavend opgetreden en moet het gebruik worden beëindigd.

Verwachte besparing

Prijs voor de aankoop van het groen, dat is de op het moment van verkoop geldende grondprijs. Bij verkoop zijn alle bijkomende kosten voor rekening van de koper. De huurprijs per jaar is een afgeleide van de, op het moment van aangaan van de huurovereenkomst, geldende koopsom van het perceel groen.

5.8 Fietsstraat, auto te gast

Uitwerking voorstel

Het toepassen van fietsstraten, auto te gast uitbreiden in de gemeente. Als voorbeeld dragen wij de Oude Arnhemseweg aan, van de Voorheuvel naar de Schaerwijdelaan. Hier is in die richting geen fietspad, maar worden fietsers opgejaagd door automobilisten. De fietsstraten moeten duidelijk als zodanig herkenbaar zijn (straatbeeld), alleen een verkeersbord is niet voldoende.

Overigens is de aansluitende rotonde (Oude Arnhemseweg/Schaerwijdelaan) ook niet goed herkenbaar als fietsrotonde. Er staat alleen een verkeersbord.

Dit advies is waarschijnlijk niet kostenbesparend, maar we hopen dat er op andere aspecten voldoende bespaard wordt om dit uit te kunnen voeren.

Effecten op de samenleving

- De gemeente wordt vriendelijk voor de fietser.
- De impact voor de automobilist is beperkt, want er kan nu ook al niet ingehaald worden. Het wordt er wel duidelijker en veiliger van.

Risico's

Geen, het wordt juist veiliger.

5.9 Wegafsluitingen door paaltjes

Uitwerking voorstel

Wegafsluitingen door middel van paaltjes worden op verschillende plekken al toegepast (zie afbeeldingen). Hier kan de auto niet passeren, maar de fietser en voetganger wel. Deze toepassing zouden wij graag meer toegepast zien worden. Hierdoor wordt de gemeente vriendelijker voor fietsers, zonder dat de bereikbaarheid afneemt.

Doordat het autoverkeer afneemt, zal het wegonderhoud op termijn afnemen en een besparing opleveren.

Effecten op de samenleving

De gemeente wordt vriendelijker voor de fietser.

De automobilist moet in sommige gevallen iets omrijden om op plaats van bestemming te komen.

Risico's

Als de paaltjes goed herkenbaar gemaakt worden, zal de veiligheid toenemen.

5.10 Onkruidbestrijding samen met bewoners

Uitwerking voorstel

Een korte peiling onder de IAC leden (49 respondenten) laat zien dat driekwart bereid is om het onkruid op de stoep in de eigen straat zelf te verwijderen zodat de gemeente daarop kan bezuinigen.

- 25% is bereid dat 1 keer per jaar te doen
- 33% is bereid dat een paar keer per jaar te doen
- 2% is bereid dat te doen als hij/zij een onkruidkrabber krijgt
- 2% is bereid dat te doen als er een vergoeding tegenover staat
- 14% is het bereid omdat men dat al doet, of naar eigen inzicht.

Wij verwachten dan ook dat het draagvlak voor het zelf verwijderen van onkruid op de stoep groot genoeg is om op de onkruidbestrijding te kunnen bezuinigen. Bovendien geeft 45% aan dat het verwijderen van onkruid op de stoep minder vaak mag dan nu gebeurt.

Wij stellen de volgende aanpak voor:

De RMN maakt één keer per jaar een rondje door de wijken (het moment waarop wordt van tevoren gecommuniceerd zodat mensen de ruimte vrij kunnen houden en de RMN er goed bij kan), de rest van het jaar onderhouden de bewoners de stoep. Buurten met flatgebouwen, winkels en bedrijven worden alleen door de RMN onderhouden. En ook plekken met veel mensen die niet goed ter been zijn, vallen hier buiten. Op die plekken komt er per locatie een planning, de verwachting is dat de RMN minder vaak hoeft te komen dan nu gebeurt. Uit de peiling blijkt dat 25% kwaliteitsniveau C acceptabel vindt. Momenteel hanteert de gemeente voor de woonwijken kwaliteitsniveau B.

Om zeker te zijn van de bereidheid onder bewoners en uitleg te geven over het waarom (laat de bewoners daarbij ook zien wat de onkruidbestrijding kost in hun straat elk jaar en wat de gemeente dus bespaart!), is het aan te raden vanuit de wijken de bewoners te benaderen. De wijk kan een peiling doen per buurt, bijvoorbeeld aan de hand van een menukaart (variërend van alleen RMN, niveau A, B of C tot zelf doen met beloning). Vanuit onze peiling kwamen suggesties als gratis tuinmateriaal, 2x per jaar een schoonmaak dag met een kop koffie en dan samen actief de buurt schoonmaken en prijs schoonste straat. De gemeente kan ook denken aan het koppelen van een bijdrage aan een straatfeest een het zelf onkruid verwijderen. Of het plaatsen van een door de bewoners gekozen 'item' in de straat, zoals bloembakken of een picknicktafel. Ook is meerdere keren de suggestie gedaan om onkruid te laten verwijderen als taakstraf, door bijstandsgerechtigden of zelfs daklozen (tegen een vergoeding), ook dat is interessant om uit te zoeken.

In aanvulling op deze aanpak hebben we de volgende suggesties voor de gemeente om verder te onderzoeken om kosten te besparen:

1. Bij vervanging van de trottoirs of bij het openbreken van de straat vanwege werkzaamheden plaatst de gemeente matten/worteldoek onder de bestrating zodat het onkruid minder kans heeft om te groeien. Door dat te doen op het moment dat de straat open ligt, kost dat minder geld.
2. Verlaag de uitgaven aan de RMN met 1% (zie bijlage 1). Gemeente Zeist maakt vergeleken met Soest en Nieuwegein veel kosten bij de RMN.
3. Onderzoek of de RMN tarieven marktconform zijn. Mogelijk hanteert de RMN prijzen die elders lager zijn.

Effecten op de samenleving

- Het bespaarde budget kan voor belangrijkere zaken worden ingezet.
- Er ontstaat naar verwachting meer saamhorigheid in de straten waar men gezamenlijk onkruid verwijdert.
- Het draagt bij aan het bewust zijn van ieders eigen verantwoordelijkheid.
- En de stoep wordt er mooier van, er ontstaan wellicht goede ideeën vanuit de bewoners voor verdere vergroeiing.

Misschien kunnen bijstandsgerechtigden of jongeren met een taakstraf ingezet worden om onkruid te verwijderen.

Risico's

- Belangrijk is dat minder validen geen last hebben van het onkruid. Daarom is het belangrijk vanuit de wijken een inventarisatie te doen en zo nodig straten uit te sluiten.
- Er is een risico dat bewoners die aanvankelijk aangaven mee te werken, dat toch niet doen. Of dat mensen protesteren en vinden dat het een taak is van de gemeente. Door elk jaar wel een rondje te laten maken door de RMN blijft het niveau acceptabel.

Verwachte besparing

€ 50.000,00 De bezuiniging op RMN zal groter zijn; maar er zijn ook kosten (beloning bewoners, communicatie). Zie ook bijlage 1 voor de onderbouwing.

Bijlage 5.10 Onkruidbestrijding samen met bewoners – 1 – Onderzoek

Wij hebben de onkruidbestrijding voor onze rekening genomen. Onkruidbestrijding heeft buiten het bestrijden van onkruid ook nog andere takken van schoonmaken onder de noemer:

Straatreinigen	€ 708.000
Onkruidbestrijding	€ 293.000
Honden uitlaatstroken	€ 37.000
Zaterdag vegen	€ 38.000
Vegen Oranjestad	€ 8.000

Ons onderzoek was gericht naar het inbrengen van de inwoners voor het bestrijden van onkruid rondom hun woonhuis. Niet alle woonplekken kunnen door de bewoners onderhouden worden en daarom hebben wij naar aanleiding van de gemeente gegevens over woonhuizen, wijken en buurten een geschatte berekening gemaakt.

50% van de straten in de gemeente zouden door bewoners onderhouden kunnen worden. Dan zal je zeggen dat dit dus ook 50% minder kosten komt. helaas heeft de gemeente een onderhoudsintentieverklaring afgesproken en zullen woonwijken bijvoorbeeld minder onderhouden worden dan het centrum met zijn winkels.

Exacte kostenbesparing zal dus uitgerekend moeten worden maar de schatting van ons ligt tussen de 50.000 euro en 100.000 euro aan besparingen.

Wat houdt dit nu in voor de gemeente? Geen stoepen voor een woonhuis onderhouden van onkruid. De bewoner is daar zelf verantwoordelijk voor. Straten kunnen beloond worden als zij dit goed onderhouden. Dit houdt dus in dat je samen met jouw burens de straat netjes houdt.

Straffen zou niet nodig moeten zijn. Is een straat of gedeelte van een straat niet goed onderhouden dan kan er een brief naar de bewoner gestuurd worden met het verzoek zijn straat netjes te maken. Het uitdelen van onkruidkrabbers is een optie tijdens de start van deze campagne.

Ook hebben wij een voorstel om de uitgave naar de RMN die de gemeente ieder jaar geeft en waar zij samen met nog enkele gemeentes in de omgeving eigenaar van zijn, te verlagen met 1%. (De RMN doet meer werkzaamheden dan alleen onkruidbestrijding hiervan.)

Nu betaalde de gemeente Zeist volgens het jaarverslag van 2018, 5,7 Miljoen aan de RMN. Als zij dit verlagen met 1% dan bespaar je 57.000 euro. Je zet het bedrijf RMN dan onder druk om hetzelfde te presteren voor minder geld. Zij zullen dan moeten kijken hoe dit te doen en dus niet de gemeente zelf.

Ook vragen wij de gemeente om eens goed te gaan kijken naar de prijzen die RMN hanteert en of die conform de markt zijn. Het kan maar zo dat RMN een prijs bepaalt die bij een ander bedrijf goedkoper is.

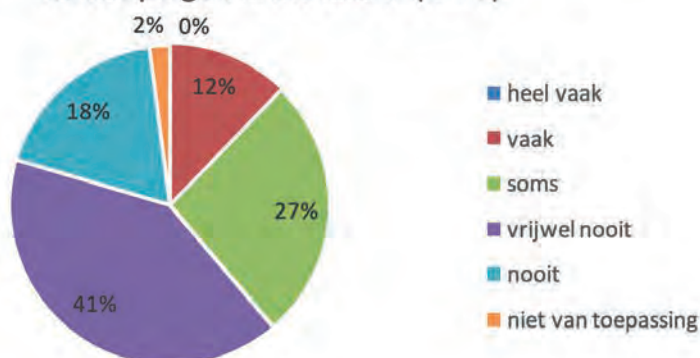
Bijlage 5.10 Onkruidbestrijding samen met bewoners – 2 – Resultaten enquête IAC

We hebben de IAC leden een korte enquête gemaild met 7 vragen over onkruidbestrijding en straatreiniging. Doel was een beeld krijgen van hoe de inwoners van de gemeente denken over deze twee aspecten en een bruikbaar beeld te krijgen om te beoordelen in hoeverre deze aspecten in aanmerking komen voor bezuinigingen. We hadden in de krappe tijd geen mogelijkheid om een enquête te houden onder een representatieve groep bewoners van de gemeente. In plaats daarvan hebben we de IAC leden gevraagd de enquête in te vullen om een eerste beeld te krijgen. 49 IAC leden hebben de enquête ingevuld.

Vraag 1

Bijna 60% geeft aan vrijwel nooit/nooit last te hebben van onkruid. 12% geeft aan juist vaak last te hebben hiervan. Mogelijk dat er lokaal meer last wordt ervaren.

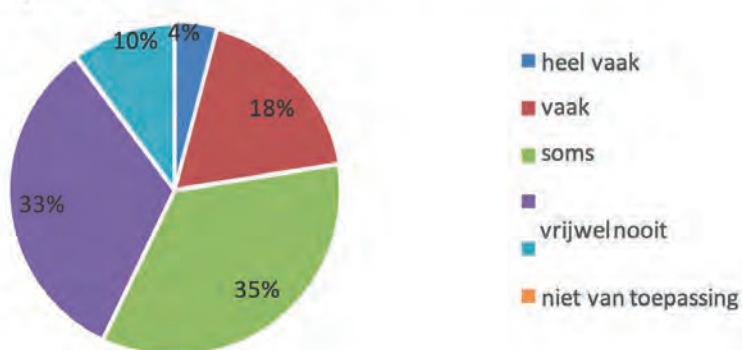
Hoe vaak heeft u last van onkruid op de stoep/tussen de stoeptegels in uw buurt? (n=49)

Vraag 2

Ruim 40% geeft aan vrijwel nooit/nooit last te hebben van rommel op straat en 28% ervaart vaak/heel vaak last. Ook dit lijkt lokaal een probleem te zijn, zo wordt Mc Donalds afval genoemd en volle prullenbakken.

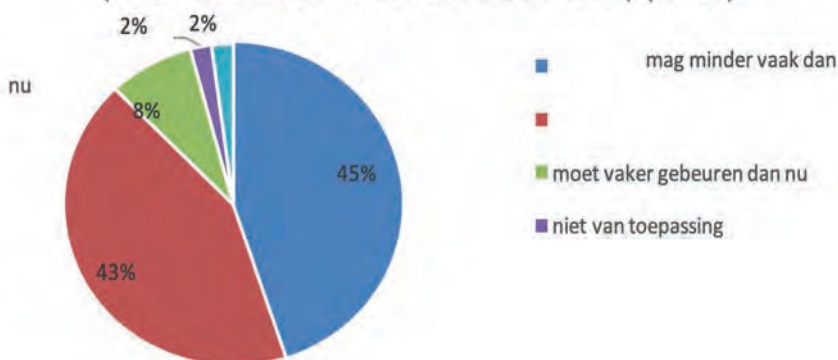
Hoe vaak heeft u last van rommel op de straten in uw buurt? (n=49)

Vraag 3

45% geeft aan het verwijderen van onkruid minder vaak mag gebeuren dan nu, 8% vindt dat het vaker moet gebeuren.

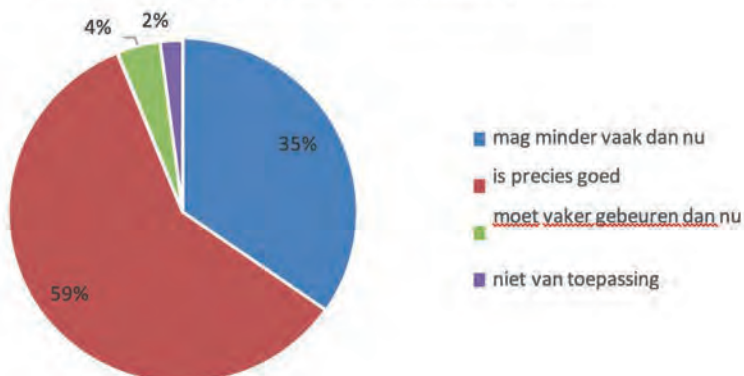
Het verwijderen van onkruid op de stoep in mijn buurt (hiermee bedoelen we niet bladblazen) (N=49):

Vraag 4

35% vindt dat het vegen wat de straten minder vaak mag dan nu gebeurt, 4% vindt dat het vaker moet.

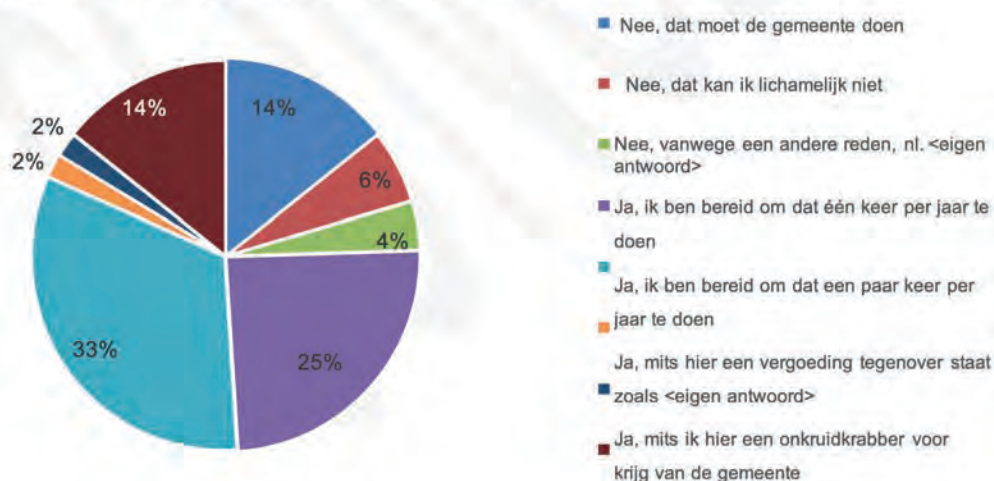
Het vegen van de straten (hiermee bedoelen we niet sneeuwschuiven, strooien en bladblazen) (N=49):

Vraag 5

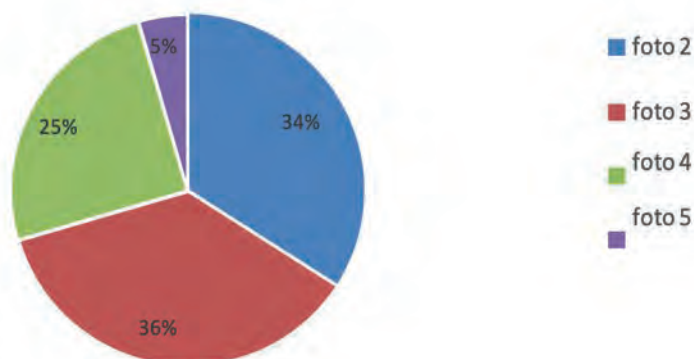
3/4 van respondenten is bereid zelf onkruid op de stoep te verwijderen, zodat de gemeente hierop kan bezuinigen: 25% 1 keer per jaar en 33% >1 keer per jaar. 18% geeft aan dit al te doen en 24% is niet bereid.

Ik ben bereid om het onkruid op de stoep in mijn eigen straat zelf te verwijderen zodat de gemeente hierop kan bezuinigen (N=49).

Vraag 6

Welke hoeveelheid onkruid op de stoep in uw straat is voor u acceptabel? (n=43)

34% van de respondenten vindt dat het beeld overeen moet komen met foto 2, dat komt overeen met Onderhoudsniveau A van het CROW. De gemeente eist dit niveau voor het Emmaplein, een deel van de Slotlaan en de Steynlaan. 36% van de respondenten accepteert foto 3 (niveau B van het CROW). De gemeente hanteert dit niveau voor alle woonwijken. 25% accepteert foto 4, dat is het niveau dat de gemeente eist voor de gemeentegrond buiten de woonwijken. 5% vindt foto 5 acceptabel. De gemeente gaat niet verder dan foto 4.

Foto 1 (A CROW)

Foto 3: (B CROW)

Foto 5 (D CROW)

Foto 2

Foto 4: (C CROW)

Vraag 7: Heeft u nog ideeën die u ons mee wilt geven in het kader van besparing van kosten voor onkruidbestrijding en straatreiniging? Hieronder de antwoorden op deze vraag.

- 1 x per jaar in de zomer met een borstelwagen
- Wellicht kan er gekeken worden om de totale jaarlijkse uitgaven van het groenonderhoud te verdelen naar straten/wijken. Daarna de wijken aanschrijven of er interesse is of dit ook door burgers gedaan kan worden... bij positief geluid belonen... minder belasting of gratis tuinmateriaal (die ook gebruikt kan worden voor eigen tuin, etc.)
- Zeist schoon, 2x per jaar een schoonmaak dag of weekend voor bewoners van Zeist (kop koffie, even samen zijn en actief de buurt schoonmaken) Op die weken hoeft de gemeente dus niet zelf schoon te maken, maar doen de bewoners dat. Eventueel met eigen vervoer om het afval af te voeren als het veel is.
- Lastig aangezien het zwaar werk is en er geen bestrijdingsmiddelen gebruikt mogen worden voor het milieu... Een professionele methode als stoom is dan de beste denk ik
- Het tot een regelmatige buurt/straat activiteit maken, waarna gezamenlijk een kop thee wordt gedronken
- Nee het kan al niet minder in onze wijk want ze doen niets.
- Dan alleen in de overige straten van onze wijk bladblazen en maximaal 4 keer per jaar een keer vegen.
- Het schoonmaken vind ik een plicht van elke inwoner om aan mee te helpen. Het mag nadrukkelijker gecommuniceerd worden dat vervuiling (afval en hondenpoep) van straten niet hoort binnen Gemeente Zeist
- Minder vaak en/of later in het jaar pas grasmaaien. Dit heeft ook het voordeel dat de zaden verspreid kunnen worden
- Bij de aanleg kijken of je het zodanig kan aanleggen dat er minder onkruid ontstaat (denk aan matten of beton eronder), minder kieren er tussen in ed
- De gemeente Utrecht deelt gratis vuil prikkers uit ,er is veel belangstelling voor misschien kan het ook in Zeist

- Ik vind dat er veel te gauw pekkel gestrooid wordt, ook als er helemaal geen neerslag wordt verwacht, de straten gortdroog zijn en de verwachte minimumtemperatuur 3°C is. Ik heb begrepen dat het goed betaald overwerk is dat men (te) graag doet
- Buurtgroepen activeren om 2 keer per jaar samen rommel en onkruid op te ruimen
- Misschien bedrijven in Zeist vragen om zich een dag per jaar in te zetten voor de gemeente en x% van hun werknemers dit werk te laten doen? Kan bijv. gecombineerd worden met andere klussen waar dan uit gekozen kan worden.
- Mensen zelf verantwoordelijk maken, ook bijv. na oudjaar dat kinderen zelf leren hun vuurwerk op te ruimen de volgende dag, belangrijk om kinderen dat mee te geven, tenenkrommend wat mensen achterlaten, ook bijv. mondkapjes nu. Misschien goed als taakstraf mensen zwerfvuil op te laten ruimen.
- Bijvoorbeeld 2x per jaar gezamenlijk met de buurt een schoonmaak/opruimactie houden
- Beter 1 keer heel goed dan meerdere keren en laat een buurt weten wanneer ze aan de beurt zijn kan iedereen er rekening mee houden, nu komen ze en staan er vaak veel dingen in de weg omdat men het niet weet en daar door gaan ze er omheen waardoor mensen weer gaan bellen en ze weer terug moeten komen.
- De post voor onkruidbestrijding is aanzienlijk, ik weet niet of daar ook het bestrijden van de eikenprocessierups en bijv., de Japanse duizendknoop onder valt? Toch ook inzetten op mensen die in de bijstand zitten?
- Kijk niet alleen naar onkruidbestrijding maar naar totale groenvoorziening.
- Plaveisel gebruiken waar geen onkruid tussen kan groeien, zoals sinds kort aan de tolhuislaan in Den Dolder ligt
- Ja, ik moest even weer denken aan een ervaring van gisteren. Zie twee meisjes met een fles cola en grote zakken chips en koekjes staan bij de ingang van een fietstunnel in mijn wijk. Teruglopend van het posten van een brief zie ik de lege colafles en zakken liggen. Ik heb deze meegenomen naar huis voor de container. De situatie was herkenbaar twee meisjes die geen of slecht aansluiting hebben op hun school, als ik vanuit mij zelf redeneer geen kinderen die je met sport een plezier doet en dus op deze wijze buiten de boot vallen. Ik merk dan ook dat het centraal zetten van 'bewegen' volledig wordt voorbij gegaan dat daar ook uitsluiting van specifieke kinderen wordt gegenereerd. Maar het gaat om de vraag voor een oplossing van het straatafval, Jantje Paasman had lang geleden een soort beloning voor mensen die blikjes inleverden. We hebben de valse hoop dat met het opleggen van statiegeld op blikjes wordt voorkomen dat deze bij het straatafval komen. Zie maar de lege colafles met statiegeld. Het bewustzijn is er niet. Ik merk dat eerder een gerichte informatieverstrekking, mensen aanspreken op hun gedrag (ik wil nog niet zover gaan als in Zwitserland boetes uitdelen, dan verlangt een grotere inzet van handhaving dus niet kosten neutraal). Dit zou o.a. op scholen (lager, middelbaar en hoger), verenigingen en clubs, inloophuizen, sociale buurtteams, ed. gerealiseerd kunnen worden. Het is een omvormen van een gedachtegoed, we streven naar het achterlaten van een schone aarde aan ons nageslacht maar zodra het op dit soort zaken komt geven wij niet thuis.
- Vragen of mensen het in de buurt willen bijhouden tegen een vergoeding van Zeister knopen.
- Zoals al geopperd kan je de straat belonen als gemeente als zij zelf de straat onderhouden, de beloning is dan een bijdrage aan de straat BBQ of ander straat evenement waarvoor men nu ook al bij gemeente aanklopt
- Denk aan een vorm van beloning van de buurt die hieraan meewerkt, misschien een prijs voor de schoonste buurt o.i.d.
- Stimuleren van opruimen van zwerfafval, dit door jongeren, daklozen (tegen vergoeding), bijstandsgerechtigden
- Misschien is het een idee om 1x in het jaar een oproep te doen per buurt voor een schoonmaak dag voor de wijk.
- Zijn jullie op de hoogte van Stichting Steenbreek? <https://steenbreek.nl/>. Wat mij betreft kan het minderen in onkruidbestrijding mooi samen vallen met meer zelfonderhoud van de burgers en dan vooral het stimuleren van b.v. meer geveltuinten, of bloemen i.p.v. tegels etc. Zie voor inspiratie de website.
- Onkruid op grasstroken mag best blijven staan, dat mag minde vaak gedaan worden (beter voor de insecten) de gemeente kan bezuinigen op het aantal keren dat een grasveld/sportveld in de zomer wordt gemaaid, ook als het gras totaal niet groeit (situatie achter de Mariannelaan;) vroegere FZO veld. Hier

komen met regelmaat 2 grote grasmaaiers van de gemeente die 5 minuten rondrijden, pauze houden en weer weg zijn (want het gras groeit hier helemaal niet in droge tijden) en wie weet zijn er meer van dit soort velden in Zeist

- Stimuleren de bewoners/bezoekers zelf netjes om te gaan met de buurt. Let op ik bedoel niet verplichten! Parkeer plaatsen waar veel “pauzes” gehouden wordt, ik bedoel eten van de Mc Donald food, camera’s plaatsen en deze mensen als ze daarna rotzooi uit de auto’s gooien
- Zwaar boeten, = Geld = Inkomsten.
- Gemeente zou duidelijker naar de bewoners moeten communiceren en vragen of men in de buurt bereid is tot participatie
- Waar ik aan moet denken is dat een schone stoep erg belangrijk is voor mensen die een handicap hebben en zelfstandig zich verplaatsen, denk aan iemand die blind is die een schone looplijn nodig heeft naar de supermarkt, of iemand in een rolstoel voor wie het zwaarder word om zich te verplaatsen als er een hoop blad of onkruid op de stoep blijft liggen
- Meer in eigen beheer nemen, is efficiënter en goedkoper dus minder uitbesteden door de gemeente aan externe bedrijven
- Niet met 20 man op een kluitje staan kijken naar hoe 2 man het werk doen
- Lijkt me heel goed eigen verantwoordelijkheid te delen met de buurt

5.11 Zeist en haar auto’s – parkeren centrum

Uitwerking voorstel

Wij adviseren de parkeerkosten voor vergunning- en abonneementhouders en bezoekers te verhogen. Uitgangspunt is dat wij het bedrag voor vergunning- en abonneementhouders relatief laag vinden. Ook de parkeerkosten voor bezoekers zou iets omhoog kunnen. Zie uitgewerkte bijlage. In rood staan onze nieuwe tariefvoorstellen.

Effecten op de samenleving

Parkeren wordt duurder voor iedereen die in het centrum woont en een vergunning of abonnement heeft. Daarnaast ook voor bezoekers die in het centrum willen parkeren. Mogelijk bijeffect is dat meer mensen met de fiets naar het centrum komen. Door het meer verhogen van het op straat parkeren t.o.v. het parkeren in de parkeergarages zou dit een trigger kunnen zijn om in de garages te gaan staan. Het plan heeft effect op alle parkeerders en vergunning- en abonneementhouders in het centrum van Zeist. Mogelijk minder bezoek aan winkels als mensen wegblijven.

Risico’s

Parkeren wordt duurder voor iedereen die in het centrum woont en een vergunning of abonnement heeft. Daarnaast ook voor bezoekers die in het centrum willen parkeren. Mogelijk bijeffect is dat meer mensen met de fiets naar het centrum komen. Door het meer verhogen van het op straat parkeren t.o.v. het parkeren in de parkeergarages zou dit een trigger kunnen zijn om in de garages te gaan staan.

Het plan heeft effect op alle parkeerders en vergunning- en abonneementhouders in het centrum van Zeist. Mogelijk minder bezoek aan winkels als mensen wegblijven.

Verwachte besparing

€ 263.417,25

Bijlage 1 Zeist en haar auto's – Opbrengst parkeren

Begrote opbrengsten parkeren 2021	Omschrijving
Opbrengst vergunningen & abonnementen	€ 441.000
Opbrengst naheffingen	€ 353.000
Opbrengst straatparkeren	€ 1.489.000
Opbrengst garageparkeren	€ 776.000
	€ 3.059.000

Wij vinden het vreemd dat in deze begroting geen enkele rekening gehouden is met Corona terwijl dat eind 2020 toch al bekend was.

Realistische Begrote opbrengsten parkeren 2021

	Totaal 2021	Voorgestelde verhoging					Voorgestelde verhoging		Totaal 2020
Hoofdobbrengstengroep								Via gemeente Zeist	
Totaal PDC 1.1 Vergunningen	€ 288.866,39	10%	€ 28.886,64	€ 317.753,03	€ 63.000,00	€ 3.000,00	5%	Opbrengst abonnementen personeel Zeist	€ 60.000,00
Totaal PDC 2.1 Naheffingsaanslagen	€ 312.255,24			€ 312.255,24	€ 34.650,00	€ 1.650,00	5%	Specifieke afspraken met bedrijven	€ 33.000,00
Totaal PDC 1.2 Abonnementen	€ 137.105,96	5%	€ 6.855,30	€ 143.961,26	€ 35.030,00	€ 4.030,00	13%	Parkmobile mobiel parkeren p-garages	€ 31.000,00
Totaal PDC 2.2 Kortparkeren Garages	€ 420.557,43	10%	€ 42.055,74	€ 462.613,17	€ 23.730,00	€ 2.730,00	13%	Verkoop producten balie Zeist	€ 21.000,00
Totaal PDC 2.2 Kortparkeren Straat	€ 1.161.397,15	15%	€ 174.209,57	€ 1.335.606,72	€ 156.410,00				€ 145.000,00
Diverse transactiekosten	-€ 18.556,36			-€ 18.556,36					
Eindtotaal	€ 2.301.625,81			€ 2.553.633,06					
	positief verschil			€ 252.007,25				positief verschil	€ 11.410,00
					POSITIEF	€ 263.417,25			

Werkelijke opbrengsten parkeren 2020

Via Coöperatie Parkeerservice	Totaal 2020
Totaal PDC 1.1 Vergunningen	288.866
Totaal PDC 2.1 Naheffingsaansla	312.255
Totaal PDC 1.2 Abonnementen	137.106
Totaal PDC 2.2 Kortparkeren Gar	420.557
Totaal PDC 2.2 Kortparkeren Stra	1.161.397
Diverse transactiekosten	(18.556)
Eindtotaal	2.301.626

Via gemeente Zeist	Totaal 2020
Opbrengst abonnementen perso	60.000
Specifieke afspraken met bedrijv	33.000
Parkmobile mobiel parkeren p-g	31.000
Verkoop producten balie Zeist	21.000
Gederfde inkomsten door Covid	487.000
Eindtotaal	632.000

excl. 60.000 euro voor abonnementen gemeente Zeist

Bijlage 2 Zeist en haar auto's

We hebben de afgelopen weken hard gewerkt aan de uitwerking van de ideeën die in de brainstormsessies naar voren zijn gekomen.

Met deze onderdelen zijn we op stap gegaan voor uitwerking:

- Gebruik lege bedrijfsparkeerterreinen in weekend, pendelbusjes rijden. Dit bleek niet haalbaar uit onderzoek, het levert geen besparing op.
- Betere bewegwijzering (soms dus minder) van autoverkeer: dit werd ook door een ander Cluster onderzocht, dus hebben dat aan die groep overgelaten. Het bleek ook dat de gemeente hier al naar gekeken had.
- Parkeerkosten verhogen met 10 a 20% incl. vergunninghouders: hier zijn wij verder mee gaan rekenen en heeft geresulteerd in ons plan (zie bijlages).
- Uitstraling parkeergarages (auto's meer van straat, uit het zicht). Ook hier was door de gemeente al het één en ander in gang gezet. We vroegen ons af of de parkeerplekken breder gemaakt kunnen worden bij de Slotlaangarages 1, 2 en 3. Deze zijn erg krap. We hebben niet onderzocht hoe duur dit zou zijn, vooral omdat er rekening gehouden moet worden met de pilaren.
- Scanauto's parkeerbelasting betalen (i.p.v. door boa's/parkeercontroleurs). Hier hebben we te weinig informatie over kunnen vergaren om er met een besparende blik naar te kunnen kijken.

Naast deze onderwerpen zijn er nog meer zaken waar wij graag aandacht voor willen vragen:

- We adviseren uitbreiding van de gebieden die in de kaart (zie Excelbijlage) blauw gemarkeerd zijn waardoor er meer parkeerplaatsen voor vergunninghouders kunnen komen. Hoeveel dit zal opleveren kunnen wij niet berekenen.
- Ons is opgevallen dat de kosten voor het personeel dat werkt aan het parkeren bij de gemeente vrij hoog lijkt (253.000). Mogelijk is hier nog enige bezuiniging mogelijk, maar wij hebben geen inzicht in of die kosten echt nodig zijn.

5.12 Own your Future

Uitwerking voorstel

Vanuit de preventiegedachte op de onderwerpen: studiekeuze-dropout-criminaliteit-werkeloosheid zijn we op het idee gekomen een interactief platform te creëren waar we vragen van jongeren over passende studie en dito banen, aan de praktijkervaring van volwassenen te koppelen (aan de hand van, relevante, opleiding en werkervaring). De uiteindelijke besparing loopt naar verwachting in de honderdduizenden euro's maar is op het moment van schrijven niet te kwantificeren.

Mogelijke, tinderachtige, opzet waarbij je kan 'swipen' naar interessegebied. Zodra er een match is komt het contact tot stand waarna een kennismaking plaatsvindt, met eventueel een ouder erbij. Na deze match volgen er een of meerdere afspraken al naar gelang hier behoefte aan is bij de scholier.

Dit platform komt het best tot z'n recht als dit wordt gemaakt/geschreven in de taal van de doelgroep en door jongeren wordt gepresenteerd/gedepromoot. Mogelijk met behulp van bekende lokale influencer (Enzo Knol?)

Effecten op de samenleving

Effecten op de samenleving als het wel wordt uitgevoerd:

- Vergroot succes op juiste opleiding/studie/baankeuze à Gelukkigere jongeren
- Verkleint de kans op uitval, werkeloosheid, criminaliteit
- Vergroot betrokkenheid tussen ouderen en jongeren
- Bezuinigingen op het gebied van uitkeringen/kosten criminaliteit

Effecten op de samenleving als het niet wordt uitgevoerd:

- Keuzefouten blijven met, al vroeg, onomkeerbare gevolgen voor de toekomst
- Drop-outs blijven toenemen
- Werkeloosheid neemt verder toe
- Ongelijkheid blijft bestaan
- Hogere maatschappelijke kosten

Effect op betrokkenen

- Scholen
- Decanen MBO/HBO/WO
- Ouders
- Jongeren
- Jeugdhulp
- Sociale dienst
- Sportclubs

Risico's

- Bouw/onderhoud platform
- VOG deelnemende ervaringsdeskundigen
- Profiel deelnemer (zijn er uitsluitingen?) Hoe bepaal je de kaders, selectie en begeleiding van goedbedoelende vrijwilligers. Indien nodig intervisie
- Duidelijke afspraken, ook met ouders
- Opstartkosten
- Minder kosten aan uitkeringen, criminaliteit etc.

Verwachte besparing

Op moment van schrijven nog niet te kwantificeren. Wij schatten in dat dit kan oplopen tot honderdduizend euro.

5.13 Wijkgericht werken

Uitwerking voorstel

Wijkgericht werken door de Gemeente Zeist is een groot goed: het stimuleert contact tussen gemeente en bewoners, en bewoners onderling. Het is gericht op het vergroten van de leefbaarheid in de breedste zin van het woord. Leefbaarheid is moeilijk in een budget uit te drukken, de maatschappelijke kosten van een slecht leefbare situatie in een bepaalde wijk zijn echter groot en vaak van langere duur. Het budget dat dan ook beschikbaar is voor leefbaarheid, gevat onder de post "wijkgericht werken", moet doelmatig worden besteed. Binnen het wijkgericht werken is de gemeente onderverdeeld in 5 wijken - Noord, West, Oost, Centrum (allen Zeist) en de Kernen (Den Dolder e.o.). Deze wijken kenmerken zich in een grote mate van diversiteit en oppervlakte. Zo bestaat de Wijk "West" uit 10 buurten. Diversificatie tussen en binnen de wijken is nodig om de beschikbare gelden zo efficiënt en effectiviteit in te zetten: Impact Gestuurde Inzet is het motto. Inzet op deze wijze zwengelt een zgn. vliegwiel aan: gerichte inzet door de gemeente en haar partners moet leiden tot meerdere positieve bijeffecten, die ook weer op haar beurt financiële besparingen met zich mee brengen.

Denk aan: minder aanspraak op intensieve zorg vanuit (deel) gemeentegelden, omdat je er als gemeente 'eerder' bij bent; kansen zien om werkloosheid voor te zijn en/of mensen sneller aan een baan te helpen; vergroten van het veiligheidsgevoel en daarmee besparing van (maatschappelijke) kosten na bijv. diefstal, inbraak, etc.

De huidige verdeling van het budget is niet impact gestuurd. Dat betekent dat de huidige verdeling van het budget niet voldoet. In onze ogen heeft niet elke wijk – en beter nog: buurt! - hetzelfde budget nodig: in bepaalde buurten is de leefbaarheid en hoog en bestaat een actieve buurtvereniging en zijn burgers zelf in staat om de leefbaarheid v.w.b. wijkgericht werken hoog te houden. Van andere buurten kan deze inzet vanuit de burger niet tot minder worden verwacht en is juist een gerichte aanpak met daarbij voldoende financiële middelen benodigd.

Ons plan voor Impact Gestuurde Inzet bestaat uit 4 onderdelen:

1. Uitrol van het Datagericht werken in de Gemeente Zeist is essentieel. Voor Impact Gerichte Inzet moeten de kwetsbaarheden in kaart zijn gebracht tot op buurtniveau: waar wonen bewoners die extra aandacht nodig hebben? Mogelijke kwantitatieve (o.a. inkomen, huur/koopwoningen, leeftijd) en kwalitatieve indicatoren (input van deelnemers wijkteams) zijn onderdeel van Datagericht werken. Aan de hand van de samenhang van de gekozen indicatoren wordt een heatmap zichtbaar en is tot op buurtniveau te zien waar de leefbaarheid extra aandacht behoeft. Juist aan de hand van deze kaart is gerichte inzet door de wijkmanagers en financiële gelden mogelijk. Tegelijkertijd stelt een heatmap de gemeente in staat de situatie per buurt blijvend te monitoren.
2. Toebedeling van het huidige budget van de wijken (5x 14.000,- EUR) moet gebeuren op basis van deze heatmap en de kwetsbare buurten en wijken die hieruit zichtbaar worden. Toebedeling van de bestaande budgetten binnen wijkgericht werken en overige budgetten (denk aan o.a. jongerenwerk) kan geschieden op basis van A, B en C-gelabelde buurten. De A-buurten zijn de zogeheten 'aandachtsbuurten', B-buurten verdienen de aandacht, maar minder dan de A-buurten; en om de C-buurten hoeft de gemeente met haar partners niet gerichte inzet te plegen en financiële middelen te reserveren. In deze buurten worden plannen gerealiseerd vanuit de actieve buurtverenigingen en andere vormen van burgerparticipatie.
3. Naast een verschuiving van de huidige budgetten van wijkgericht werken naar die buurten die meer aandacht behoeven, moeten tevens de wijkmanagers mee schuiven. Inzet van wijkmanagers moet gebeuren op basis van de uitkomsten van de heatmap. Bewoners in de C-gelabelde wijken, noem het de sterke wijken, waar tevens vaak buurtverenigingen actief zijn, hebben niet de aandacht van een specifiek voor hun wijken toebedeelde wijkmanager nodig. Daarvoor zijn andere manieren reeds voorhanden – o.a. andere bestaande contacten gemeente – buurtvereniging, inspraakmogelijkheden, burgerloket gemeente.
4. Buurten in wijken waar de woningcorporaties Woongoed en R.K. Woningbouwvereniging Zeist reeds actief zijn met sociale huurwoningen zullen waarschijnlijk eveneens als A-wijk worden gelabeld. Door als gemeente het budget van de B en C-wijken te verschuiven naar de A-wijken kan een impuls worden bewerkstelligd waarbij de woningcorporaties hun 50% aandeel van het gezamenlijke corporatie - gemeentebudget ophogen.

Effecten op de samenleving

Het idee - bestaande uit de 4 deel-ideeën, heeft de volgende effecten:

1. Verschuiven van de wijkmanagers en het vergroten van budgetten naar die wijken (en daarin tot op buurtniveau) die het nodig hebben, toont commitment van de gemeente om langdurige effecten te bereiken;
2. De wijken waarbij geen noemenswaardige problemen spelen en die daarom niet meer budget ter beschikking hebben worden op deze wijze aangemoedigd om via de buurtvereniging of burgerparticipatie actief te worden en blijven;
3. Waarbij de sterkere wijken momenteel juist een beroep doen op de wijkmanager voor openbare ordegeden (lees: ander budget) wordt de wijkmanager ingezet in wijken waar hij/zij op leefbaarheid/ veiligheid juist een verschil kan maken;
4. Gerichte inzet vanuit de gemeente toont eveneens commitment naar haar partners, waaronder de woningcorporatie, wat kan leiden tot nieuwe initiatieven en budgetten.

Het effect op andere betrokken is ten eerste, zoals eerder genoemd dat het plan effect kan hebben op de gezamenlijke samenwerking met o.a. de woningbouwcorporaties, waarbij de gemeente moet aansturen op het verhogen van het budget op basis van de 50%-50% samenwerking. Ten tweede, door het verbeteren van de leefbaarheid door de Impact Gestuurde Inzet is er ook een positief effect op de overige thema's / kostenposten.

Risico's

De risico's zijn:

1. Uitrol van de Impact Gestuurde Inzet moet in ieder geval gelijktijdig gebeuren: zonder Datagericht Werken is gerichte inzet tot op niveau A, B en C-buurtten stukken lastiger en minder objectief.
2. Het schuiven/weghalen van wijkbudget bij de sterkere wijken kan leiden tot protest/onrust binnen die wijken en daaraan gekoppelde buurtverenigingen. Hierop zal de gemeente een goede communicatie moeten loslaten. Daarom stellen we voor om het weghalen van de wijkmanager(s) en het budget uit deze wijken geleidelijk af te bouwen over een periode van 2 jaar. Dit geeft de gemeente en inwoners uit desbetreffende wijken de tijd zichzelf te mobiliseren om zo taken van de verschoven wijkmanager (gedeeltelijk) op te vullen (burgerparticipatie).

Verwachte besparing

De verwachte besparing gaat voornamelijk in de besparing op andere kostenposten dan de kostenpost "wijkgericht werken" vallen. Het plan heeft een verwacht positief effect op de andere kostenposten zoals jongerenwerk, aanpak criminelen, radicalisering. Een verwachte besparing is niet te kwantificeren, want deze wordt pas in de tijd zichtbaar. Dit bedrag is niet concreet te maken. De kosten van uitrol van de datagerichte aanpak kunnen worden vermindert en worden versneld door gebruik te maken van de rol van Hogescholen en Universiteiten met een opleiding c.q. master Datamanagement of equivalent.

Bijlage 5.13 Wijkgericht Werken

In ons idee komt een heatmap aan de orde. Binnen o.a. de overheid (Politie, Defensie, gemeenten) wordt gewerkt met een heatmap om zogenaamde hot spots letterlijk in kaart te brengen en geografisch weer te geven. Een andere naam voor heatmap is ook wel aandachtkaart. Een heatmap wordt gevuld aan de hand van geselecteerde indicatoren en daaraan gekoppelde data. Het kan voor allerlei verschillende toepassingen worden gebruikt, onder andere voor gerichte inzet in het kader van wijkgericht werken. Het is een mooi (visueel) en sterk middel om bijv. de veiligheidssituatie in een gemeente, buurt, wijk of straat inzichtelijk te krijgen. De visuele uitkomst kan daarmee als startpunt dienen voor een plan van aanpak van mensen en middelen.

O.a. de Gemeente Tilburg gebruikt dit middel om woninginbraken in de gemeente inzichtelijk te krijgen.

Zie: <https://beveiligingnieuws.nl/nieuws/tilburg-analyseert-trends-in-woninginbraken>

6.1 Preventie

Uitwerking voorstel

Eind januari hebben zelfstandig wonende ouderen (75+) een vragenlijst ontvangen. De enquête moet inzicht geven in welke mate ouderen:

- sociale contacten onderhouden,
- eenzaam zijn,
- deelnemen aan activiteiten,
- internet gebruiken,
- mobiel zijn,
- gelukkig zijn,
- een zinvol leven ervaren en,
- de gevolgen van corona ervaren.

Ook kan worden ingevuld wat nodig is om langer thuis te kunnen blijven wonen.

(ons voorstel is)

Volgens de methode Wat telt.

De zelfstandig wonende ouderen (75+) krijgen huisbezoek van een wijkteam. Er zal dan een vragenlijst voorgelegd worden over wat er wel, en wat er niet goed gaat in je leven.

Hetgeen waarover gesproken kan worden zijn de volgende onderwerpen:

- Geld
- Werk
- Taal en leren
- Wonen
- Gezin en opvoeden
- Lichamelijke gezondheid
- Geestelijke gezondheid
- Huishouden
- Persoonlijke verzorging
- Huiselijke relaties en sociale contacten
- Zingeving
- Politie en justitie
- Alcohol, drugs, gamen en gokken

Tijdens het gesprek over deze onderwerpen kan men ook aangeven of men veranderingen in de score wil aanbrengen en welk tijdsbestek men hier aan wilt hangen, wat vervolgens vastgelegd wordt door het wijkteamlid. Ook maakt men een foto van de kaart en heeft voor een volgend bezoek dan volledig inzicht van de vorige bezoek.

Effecten op de samenleving

De resultaten worden gebruikt om zorg en welzijn voor ouderen te verbeteren. Het is de wens van de gemeente dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen, vitaal, gezond en gelukkig is. Om dit te bereiken werken wij samen met huisartsen, zorg- en welzijnsorganisaties en ouderenorganisaties.

(ons voorstel is)

De resultaten worden gebruikt om zorg en welzijn voor ouderen te verbeteren. Het is de wens van de gemeente dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen, vitaal, gezond en gelukkig is. Om dit te bereiken werken wij samen met huisartsen, zorg- en welzijnsorganisaties en ouderenorganisaties. En hebben nu tijdens het huisbezoek inzicht in de wensen van de bewoners. Ook hebben we inzicht in de

mogelijkheden van noaberschap van de zelfde bewoners. Waarbij tevens door middel van bezoek en het samen nalopen van hetgeen ingevuld door de ouderen op de kaart van wat telt een contactmoment is met een wijkteam medewerker.

Pas als alle vragenlijsten verwerkt zijn dan kan de gemeente plannen gaan maken hoe bepaalde punten verbeterd moeten worden. Dit om te zorgen dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen, vitaal, gezond en gelukkig is.

(ons voorstel is)

Na elk huisbezoek kunnen er eventueel maatregelen getroffen worden om te zorgen dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen. Vitaal, gezond en gelukkig blijven staan hierbij uiteraard op nummer 1.

Het wijkteam kan na een aantal huisbezoeken een bepaalde tendens zien in de betreffende wijk en zo sneller actie ondernemen.

Na het verwerken van de totaaloverzichten kunnen nog steeds rapporten gemaakt worden zodat de gemeente en de huisartsen, zorg- en welzijnsorganisaties, ouderenorganisaties en andere stakeholders hun voordeel hiermee kunnen doen.

Risico's

Het behandelen van de gegevens uiteraard vertrouwelijk en verwerken de resultaten anoniem. Na het onderzoek worden de vragenlijsten vernietigd en uw gegevens uit het bestand verwijderd. Uw gegevens worden uitsluitend voor statistische doelen gebruikt. In de statistische informatie zijn de persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

(ons voorstel is)

Het behandelen van de gegevens is uiteraard vertrouwelijk het totaaloverzicht zal anoniem verwerkt worden. Na dit onderzoek worden de vragenlijsten niet vernietigd maar worden gebruikt bij een volgend huisbezoek om te zien of de doelen bereikt zijn.

In de statistische informatie zijn de persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

- Nadeel voor de gemeente kan zijn dat bij het behalen van de opgegeven doelstelling direct maatregelen getroffen moeten worden.
- Voordeel is dat de bewoner zijn gestelde doelstelling dan eerder kan gaan bereiken en dat zorgt voor meer welzijn.
- Voordeel voor de gemeente is dat de bewoner aangegeven heeft wat hij kan gaan betekenen voor noaberschap.

Bijlage 6.1 Preventie – enquête

Bij A in te vullen

(nu door de gemeente)

Eind januari hebben zelfstandig wonende ouderen (75+) een vragenlijst ontvangen. De enquête moet inzicht geven in welke mate ouderen:

- sociale contacten onderhouden,
- eenzaam zijn,
- deelnemen aan activiteiten,
- internet gebruiken,
- mobiel zijn,
- gelukkig zijn,

- een zinvol leven ervaren en,
- de gevolgen van corona ervaren.

Ook kan worden ingevuld wat nodig is om langer thuis te kunnen blijven wonen.

(ons voorstel is)

Volgens de methode Wat telt.

De zelfstandig wonende ouderen (75+) krijgen huisbezoek van een wijkteam. Er zal dan een vragenlijst voorgelegd worden over wat er wel, en wat er niet goed gaat in je leven.

Hetgeen waarover gesproken kan worden zijn de volgende onderwerpen:

- Geld
- Werk
- Taal en leren
- Wonen
- Gezin en opvoeden
- Lichamelijke gezondheid
- Geestelijke gezondheid
- Huishouden
- Persoonlijke verzorging
- Huiselijke relaties en sociale contacten
- Zingeving
- Politie en justitie
- Alcohol, drugs, gamen en gokken

Tijdens het gesprek over deze onderwerpen kan men ook aangeven of men veranderingen in de score wil aanbrengen en welk tijdsbestek men hier aan wilt hangen, wat vervolgens vastgelegd wordt door het wijkteamlid. Ook maakt men een foto van de kaart en heeft voor een volgend bezoek dan volledig inzicht van de vorige bezoek.

Bij B in te vullen

(nu door de gemeente)

De resultaten worden gebruikt om zorg en welzijn voor ouderen te verbeteren. Het is de wens van de gemeente dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen, vitaal, gezond en gelukkig is. Om dit te bereiken werken wij samen met huisartsen, zorg- en welzijnsorganisaties en ouderenorganisaties.

(ons voorstel is)

De resultaten worden gebruikt om zorg en welzijn voor ouderen te verbeteren. Het is de wens van de gemeente dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen, vitaal, gezond en gelukkig is. Om dit te bereiken werken wij samen met huisartsen, zorg- en welzijnsorganisaties en ouderenorganisaties. En hebben nu tijdens het huisbezoek inzage in de wensen van de bewoners. Ook hebben we inzicht in de mogelijkheden van noaberschap van de zelfde bewoners. Waarbij tevens door middel van bezoek en het samen nalopen van hetgeen ingevuld door de ouderen op de kaart van wat telt een contactmoment is met een wijkteam medewerker.

Bij C in te vullen.

(nu door de gemeente)

Het behandelen van de gegevens uiteraard vertrouwelijk en verwerken de resultaten anoniem. Na het onderzoek worden de vragenlijsten vernietigd en uw gegevens uit het bestand verwijderd. Uw gegevens worden uitsluitend voor statistische doelen gebruikt. In de statistische informatie zijn de persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

(ons voorstel is)

Het behandelen van de gegevens is uiteraard vertrouwelijk het totaaloverzicht zal anoniem verwerkt worden. Na dit onderzoek worden de vragenlijsten niet vernietigd maar worden gebruikt bij een volgend huisbezoek om te zien of de doelen bereikt zijn. In de statistische informatie zijn de persoonlijke gegevens nooit te herkennen.

- Nadeel voor de gemeente kan zijn dat bij het behalen van de opgegeven doelstelling direct maatregelen getroffen moeten worden.
- Voordeel is dat de bewoner zijn gestelde doelstelling dan eerder kan gaan bereiken en dat zorgt voor meer welzijn.
- Voordeel voor de gemeente is dat de bewoner aangegeven heeft wat hij kan gaan betekenen voor noaberschap.

Bij D in te vullen.

(nu door de gemeente)

Pas als alle vragenlijsten verwerkt zijn dan kan de gemeente plannen gaan maken hoe bepaalde punten verbeterd moeten worden. Dit om te zorgen dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen, vitaal, gezond en gelukkig is.

(ons voorstel is)

Na elk huisbezoek kunnen er eventueel maatregelen getroffen worden om te zorgen dat iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen. Vitaal, gezond en gelukkig blijven staan hierbij uiteraard op nummer 1.

Het wijkteam kan na een aantal huisbezoeken een bepaalde tendens zien in de betreffende wijk en zo sneller actie ondernemen.

Na het verwerken van de totaaloverzichten kunnen nog steeds rapporten gemaakt worden zodat de gemeente en de huisartsen, zorg- en welzijnsorganisaties, ouderenorganisaties en andere stakeholders hun voordeel hiermee kunnen doen.

Bij E in te vullen.

(nu door de gemeente)

Wat de huidige enquête kost als mede het verwerken er van is door mij niet in te zien.

Dan zal er een rapport verschijnen. Daarna moet men beleid gaan maken.

En dan komen pas de kosten om het beleid te gaan uitvoeren.

Maar wie had er dan een vraag. Dat moet men weer achterhalen.

Ook heeft de gemeente geen inzicht tot dan toe wie wat kan betekenen als noaberschap voor de gemeenschap om ons heen.

(ons voorstel is)

Het aanschaffen van 50 mappen WAT TELT gaat +/- €1500,- euro kosten.

Deze zijn ook voor andere contacten met bewoners te gebruiken.

Het wijkteam wordt op dit moment al ingezet in de wijken, dit zal derhalve niet veranderen. De kosten voor het bezoek aan de ouderen door het wijkteam zijn hetzelfde als in een latere fase.

(conclusie)

Voordeel voor de bewoners is dat iedereen veel eerder zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen alsmede vitaal, gezond en gelukkig is. Omdat niet eerst een rapport gemaakt wordt en daarna een beleidsnota geschreven wordt. Maar gelijk maatregelen getroffen worden die het welzijn verbeteren. Dit omdat veelal de hulpgevers gekoppeld kunnen worden aan de hulpvragers. En zodoende is er minder hulp (geld) van de gemeente nodig.

Er is gevraagd door de gemeente om te kijken of er een rekenvoorbeeld gemaakt kan worden om zo te kijken wat "preventie" kan bijdragen aan de bezuinigingen voor de jaarbegroting van de gemeente. Conclusie na het doorspitten van diverse wetenschappelijke documenten en onderzoeken is als volgt;

Een daadwerkelijke kostenbesparing in euro's uit drukken per persoon binnen de gemeente, is een onhaalbaar doel binnen de korte tijd waarin deze bezuinigingen door moeten worden gevoerd. Er zal daarom in onderstaand document worden gekeken naar wat de (lange termijn) effecten zijn van vroegtijdige signalering en het actief inzetten op preventie.

Schuldpreventie en vroegtijdig signalen zijn essentieel om de financiële problemen van Nederlandse huishoudens te voorkomen en aan te pakken. Maar om daar goede interventies voor te ontwikkelen, is nog veel onderzoek nodig.

Steeds meer Nederlanders hebben schulden

De schuldenproblematiek is sterk gegroeid, ook al is de economische crisis voorbij. In 2017 had zeker 7% van de Nederlandse huishoudens problematische schulden. Dat betekent dat hun schulden zo ernstig zijn dat een regeling met kwijtschelding de enige oplossing is. Daarnaast heeft nog eens ruim 8% van de Nederlandse huishoudens risicovolle schulden: schulden die iemand mogelijk zelf nog kan oplossen.

Als je kijkt naar de Nederlandse cijfers over schulden, dan valt een aantal dingen op:

- Mensen hebben steeds vaker schulden bij de overheid of op hun vaste lasten, zoals zorgverzekering, huur en energiekosten. Schulden zijn minder vaak het gevolg van leningen.
- Sinds 2010 is de gemiddelde schuld gestegen van ongeveer €30.000 naar ruim €40.000.
- Niet alleen de lagere inkomens komen in de problemen. Het zijn steeds vaker werkenden, vooral zzp'ers.
- Steeds minder huishoudens met problematische schulden hebben contact met de schuldhulpverlening: in 2015 was dat slechts 25%.
- Een derde van de mensen die aankloppen bij schuldhulpverlening krijgt geen hulp, bijvoorbeeld vanwege juridische hindernissen.
- Schuldeisers krijgen steeds meer bevoegdheden: ze mogen incassokosten en boetes opleggen. Daardoor lopen schulden snel op.

De impact van schulden is groot

Vanzelfsprekend heeft iemand met schulden daar zelf de meeste last van. Toch is het goed om ook te kijken naar de impact van schulden op de samenleving als geheel. Zo kunnen de kosten van één huishouden met risicovolle schulden oplopen tot meer dan €10.000 per jaar.

Maar de immateriële kosten zijn nog groter, want deze mensen:

- doen er langer over om werk te vinden;
- voelen zich vaker onveilig en buitengesloten;
- zijn minder tevreden over hun leven;
- zijn minder gezond, zowel psychisch als lichamelijk.

Als iemand eenmaal in de schulden zit, worden de problemen vaak snel erger. Dat komt niet alleen door de stapeling van incassokosten en boetes. Het komt ook doordat mensen psychisch in beslag worden genomen door hun schulden.

Het gebrek aan geld bepaalt hun denken. Dit zogeheten schaarste-denken zorgt onder andere voor focus op de korte termijn: hoe betalen we de volgende rekening? Mensen die niet aan de lange termijn denken, plannen hun financiën niet en nemen onverstandige beslissingen. Ook op andere vlakken heeft schaarste gevolgen voor het gedrag: mensen worden onzorgvuldig, gedragen zich impulsief en maken fouten.

De huidige interventies zijn niet erg effectief

Het is belangrijk om te weten welke interventies werken, om vervolgens die interventies verder te ontwikkelen. De bestaande interventies kun je effectiever maken door ze steeds te evalueren en te verbeteren.

In 2016 heeft de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) onderzoek laten doen naar bestaande interventies. De belangrijkste conclusie was dat er te veel nadruk ligt op kennisoverdracht en te weinig op het vergroten van vaardigheden, motivatie en geloof in eigen kunnen.

Motivatie voor gezond financieel gedrag

Voor gezond financieel gedrag zijn 3 dingen nodig:

- 1. weten:** iemand kan financiële informatie verwerken en op basis daarvan besluiten nemen;
- 2. kunnen:** iemand kan zijn financiën regelen en hij kan vooruit plannen;
- 3. handelen:** iemand is gemotiveerd om financieel gezond te handelen en heeft voldoende zelfcontrole.

Schuldpreventie is vaak gericht op weten en kunnen. Maar die twee zijn niet genoeg: het gaat vooral om financieel gezond handelen. Bij schuldpreventie moet je dus proberen het gedrag van mensen te beïnvloeden.

Motivatie is niet alleen belangrijk bij handelen. Weten en kunnen vraagt ook om motivatie: om de vaardigheden aan te leren en vertrouwen te hebben in zijn eigen kunnen.

Motivatie ontstaat door een combinatie van:

- **persoonlijke houding:** hoe denk je over bepaalde onderwerpen, wat zijn je overtuigingen? Bijvoorbeeld 'sparen is verstandig' of 'geld moet rollen'.
- **de sociale norm:** hoe denkt je omgeving over bepaald gedrag? En hoe denk je dat je omgeving dat gedrag beoordeelt? Trek je je daar wat van aan?
- **gedragscontrole:** denk je dat je bepaald gedrag kunt uitvoeren? Daarnaast gaat het om self-efficiency: het geloof dat je in staat bent een bepaalde taak uit te voeren.

Motivatie verandert en ontwikkelt zich voortdurend, bijvoorbeeld door de omstandigheden of het contact met andere mensen. En vaak is gedragsverandering een cyclus van verschillende fasen die zich herhalen, doordat mensen terugvallen in hun oude gedrag.

(Conclusie) Adviezen om schuldpreventie en vroeg signalering te verbeteren

We willen schulden voorkomen en vroeg kunnen ingrijpen als iemand in de problemen belandt. Daarvoor is meer onderzoek nodig, want we hebben veel vragen en te weinig antwoorden:

Onderzoek het financiële gedrag van mensen met schulden en de gevolgen ervan

Zet bij schuldpreventie in op gedragsverandering, en niet alleen op weten en kunnen. Onderzoek ook wie er precies in de problemen zitten, hoe die mensen in de problemen zijn gekomen en wat ze al geprobeerd hebben. Want we weten veel over de mensen die bij de schuldhulpverlening bekend zijn, maar bijna niets over de veel grotere groep die zich níet meldt.

Onderzoek het verband tussen financieel gedrag en de inrichting van onze samenleving

Hoe kunnen we rekening houden met de mogelijkheden en beperkingen van mensen? Kan het Nederlandse incassosysteem eenvoudiger en hoe? Wat hebben schuldhulpverleners nodig om mensen met financiële problemen te helpen?

Onderzoek de onderdelen van bestaande interventies die wél werken

Wat is bewezen effectief en bij welke doelgroep? Wat werkt bij vroegsignalering als je met mensen in contact wilt komen? Welke signalen en gegevens zijn bruikbaar? Evalueer bestaande interventies voortdurend om ze te verbeteren.

Zie ook:

<https://www.movisie.nl/sites/movisie.nl/files/2021-01/Uit-de-duivelskring-van-armoede.pdf>

<https://www.movisie.nl/artikel/hoe-armoede-noord-nederland-wordt-aangepakt>

<https://www.koepeladviesradensociaaldomein.nl/blog/gezond-en-gelukkig-ouder-worden-de-wijk>

6.2 Communicatie en Loket

Uitwerking voorstel

Wij willen de informatievoorziening vanuit de gemeente aan risicogroepen verbeteren: dit komt ten goede aan bijvoorbeeld inwoners die hun baan verliezen, in de schuldproblemen raken, gezinsproblematiek ervaren, etc. Dit doen we door alle informatie te bundelen en duidelijker en begrijpelijker te maken. En door vraag en aanbod van de voorzieningen beter inzichtelijk te maken voor de inwoners van Zeist. Ons doel is dus niet om nieuwe informatie te creëren maar om de informatie die er nu is toegankelijker te maken en minder versnipperd. Omdat voor verschillende doelgroepen verschillende communicatiemethoden effectief zijn, is het volgens ons nodig om in te zetten op meerdere communicatiemethoden: een goede website, een fysiek loket en de media.

Zie bijlage 1 voor verdere uitwerking.

Effecten op de samenleving

1. Door het loket kunnen mensen te weten komen wat er in de gemeente allemaal aangeboden wordt waardoor iedereen de kans krijgt mee te doen in de Zeister samenleving. Dit verbetert de sociale cohesie.
2. Door de betere informatievoorziening richting inwoners, hebben we een effectiever preventiebeleid (wie kan waar helpen/ ondersteunen bij beginnende problemen). Zie ook bijlage 2 Projectplan portal sociaal domein Oldenzaal.
3. Doordat doelgroepen beter worden bereikt, wordt er meer gebruik gemaakt van wat de gemeente aanbiedt/regelt en wordt alles wat de gemeente doet dus effectiever want kosten in relatie tot aantal geholpen mensen, worden lager.
4. Het onderhouden van de website of uitbesteding hiervan aan een particuliere partij.
5. De media partijen (Nieuwsbode & Slotstad) die ruimte maken voor een maandelijks stukje.
6. Extra taak voor de gemeente om alles goed te coördineren/monitoren (of werkzaamheden zelf uit te voeren).

Risico's

1. Dit plan vergt enkele investeringen. Omdat de baten lastig meetbaar zijn, kan het lijken alsof de kosten hoger zijn dan de baten.
2. Het is moeilijk om de uitkomsten in beeld te brengen (bijv. om preventie te meten of extra gebruik van bestaande regelingen van de gemeente), hierdoor kan niet gemakkelijk vastgesteld worden hoeveel er bezuinigd is.
3. Als ons idee niet wordt uitgevoerd, blijven de kosten die de gemeente Zeist nu al maakt hoog in relatie tot het aantal mensen dat er gebruik van maakt. Hierdoor moeten bestaande regelingen wellicht geschrapt worden (omdat er bezuinigd moet worden), terwijl dit niet zou hoeven als er door betere communicatie meer gebruik van wordt gemaakt.

Bijlage 1 Communicatie en Loket – uitwerking format

Hulp is makkelijk te vinden en toegankelijk - van een kleine investering naar een grote besparing

Wij willen de informatievoorziening vanuit de gemeente aan risicogroepen verbeteren: dit komt ten goede aan bijvoorbeeld inwoners die hun baan verliezen, in de schuldproblemen raken, gezinsproblematiek ervaren, etc. Dit doen we door alle informatie te bundelen en duidelijker en begrijpelijker te maken. En door vraag en aanbod van de voorzieningen beter inzichtelijk te maken voor de inwoners van Zeist. Ons doel is dus niet om nieuwe informatie te creëren maar om de informatie die er nu is toegankelijker te maken en minder versnipperd. Omdat voor verschillende doelgroepen verschillende communicatiemethoden effectief zijn, is het volgens ons nodig om in te zetten op meerdere communicatiemethoden: een goede website, een fysiek loket en de media.

Hoe willen we dit vormgeven:

1. Een **website** maken waarop de interface klantvriendelijker is, die goed leesbaar is op de mobiele telefoon, en waar meer informatie op staat, bijvoorbeeld door te kunnen doorklikken naar bestaande websites zoals Zorg4Zeist, het Wegwijscafé, Signaalpunt voor eenzaamheid, Vrijwilligerscentrale Zeist.
 - a. Per onderwerp een korte animatie-video plaatsen: mooi design, aansprekende, begrijpelijke taal.
 - b. Infographics.
 - c. Mogelijkheid om te zoeken in aanbod vrijwilligerswerk en meteen, op laagdrempelige wijze, contact op te nemen.
 - d. Mogelijkheid om ideeën/ verbeteringen in de gemeente aan te dragen.
 - e. Doorklikken naar partners van de gemeente, bijvoorbeeld naar maatschappelijke organisaties die hulp bieden bij armoede/ problematische schulden.
 - f. Eventkalender.
 - g. Informatie personaliseren: laten zien wat voor iemand persoonlijk van toepassing is (als je bijvoorbeeld in de bijstand zit bepaalde info, als je getrouwd bent bepaalde info).
2. **Fysieke locatie (Het Loket)** dat inwoners verder helpt die hulp nodig hebben, maar niet weten bij welke organisatie zij terecht kunnen. Het Loket verwijst niet alleen door maar helpt inwoners onder meer met het begrijpen en maken van brieven, het invullen van formulieren van instanties en het aanvragen van regelingen en voorzieningen.
 - Het Wegwijscafé (<https://vitras.nl/wegwijs-caf%C3%A9-zeist>) is hier uitermate geschikt voor.
 - Het is van belang om de inloopspreekuren in de wijkinloopcentra beter onder de aandacht te brengen door flyers/brochures op te stellen (in de stijl van het minimaboekje) met een verwijzing naar de nieuwe website en vermelding van de inloopspreekuren. Deze flyers kunnen neergelegd worden in alle openbare gebouwen zoals consultatiebureau, ziekenhuis, bibliotheek, peuterspeelzaal, verloskundigenpraktijk, huisartsen en scholen.
3. **Media**
 - Maandelijks kopje in de Nieuwsbode met een wisselend thema, de ene keer als je schuldproblemen hebt en de keer erop over het jeugdfonds voor sport en cultuur. Inclusief een verwijzing naar de nieuwe website met meer informatie.
 - Ook informatie over het wisselende thema op Slotstad RTV.
 - Promoten op de Facebook pagina en LinkedIn pagina.

Voorbeeld: vrijwilligerswerk:

- Er bestaat een vacaturebank voor vrijwilligerswerk in Zeist. Deze is echter niet te vinden op de website van de gemeente Zeist.
- De vacaturebank is niet toegankelijk voor mensen die de Nederlandse taal niet goed beheersen (eenvoudigere taal, vertalen in Engels)

- Voorbeeld van uitnodigende, aansprekende, toegankelijke site: Inconen, niet te veel tekst, plaatjes, overkoepelende thema's i.p.v. alleen praktische zaken
 - Oldenzaal heeft de gids: <https://www.onshelptons.nl/>
 - Utrecht heeft de Ugids
 - Voorstel voor Zeist: Samen Zeist

Welke effecten heeft het idee op de maatschappij?

1. Door het loket kunnen mensen te weten komen wat er in de gemeente allemaal aangeboden wordt, waardoor iedereen de kans krijgt mee te doen in de Zeister samenleving. Dit verbetert de sociale cohesie.
2. Door de betere informatievoorziening richting inwoners, hebben we een effectiever preventiebeleid (wie kan waar helpen/ ondersteunen bij beginnende problemen). Zie ook bijlage 2: Projectplan portal sociaal domein oldenzaal.
3. Doordat doelgroepen beter worden bereikt, wordt er meer gebruik gemaakt van wat de gemeente aanbiedt/regelt en wordt alles wat de gemeente doet dus effectiever, want kosten in relatie tot aantal geholpen mensen, worden lager.

Welke risico's kunnen ontstaan wanneer dit idee wordt uitgevoerd? En welke risico's ontstaan als dit idee niet wordt uitgevoerd?

1. Dit plan vergt enkele investeringen. Omdat de baten lastig meetbaar zijn, kan het lijken alsof de kosten hoger zijn dan de baten.
 - a. Dit risico kan ondervangen worden door een doelgroeponderzoek uit te voeren (welke risicogroepen hebben welke behoefte aan informatie). Deze uitkomsten kunnen gebruikt worden om bijvoorbeeld de inhoud en opslag van flyers/brochures te bepalen.
 - b. De kosten kunnen verspreid worden over meerdere jaren door de website klein te beginnen, met de belangrijkste onderwerpen, en pas later uit te bouwen.
2. Het is moeilijk om de uitkomsten in beeld te brengen (bijv. om preventie te meten of extra gebruik van bestaande regelingen van de gemeente), hierdoor kan niet gemakkelijk vastgesteld worden hoeveel er bezuinigd is.
3. Als ons idee niet wordt uitgevoerd, blijven de kosten die de gemeente Zeist nu al maakt hoog in relatie tot het aantal mensen dat er gebruik van maakt. Hierdoor moeten bestaande regelingen wellicht geschrapt worden (omdat er bezuinigd moet worden), terwijl dit niet zou hoeven als er door betere communicatie meer gebruik van wordt gemaakt.

Voorbeeld: armoede

- In Zeist leeft 7,5% van de inwoners in armoede. Dit heeft voor de betreffende inwoners gevolgen voor verschillende leefgebieden. Niet gezond kunnen eten, kinderen en volwassenen die niet mee kunnen doen aan allerlei activiteiten, zoals bijvoorbeeld sport. Deze mensen kunnen hierdoor niet actief deelnemen aan de samenleving. Gevolgen hiervan kunnen o.a zijn: zich buitengesloten voelen, mogelijk minder goede gezondheid ontwikkelen, etc. De armoede is niet gelijk verdeeld over Zeist, "Uit de burgerpeiling blijkt dat 14% van de bewoners uit de wijk Vollenhove zegt moeilijk tot zeer moeilijk rond te kunnen komen."
- De gemeente Zeist heeft in augustus 2020 aangekondigd dat zij gaat "onderzoeken of onze schuldhelp voldoende bereik heeft".¹² Aan de hand van dit onderzoek gericht inzetten op informatievoorziening in wijken waar de armoede het grootst is.
*Dit is de gemeente zelf al van plan.*¹³
 - Eén loket voor alle minimaregelingen, met een fysieke inloop en een website;
 - Posters en folders in begrijpelijke taal;
 - De informatie gaan we ordenen naar leefvorm (zoals schoolgaande kinderen, ouderen).
- Er zijn in Zeist veel verschillende hulpverleningsorganisaties (zeker 25)¹⁴ actief die bij deze problemen kunnen helpen. Op de site van de gemeente Zeist is deze informatie niet goed zichtbaar.

¹² Taalaanpak Zeist 2020 - 2024, augustus 2020, p.23.

¹³ Ibid.

¹⁴ Perenboom, Zeist Schuldenvrij.

- Door een website/folder/boekje waar alle informatie gebundeld is (per thema) is het eenvoudiger en laagdrempeliger om alle informatie en hulp te vinden en (hopelijk) te vragen. Hierbij valt de denken aan de Voedselbank, Stichting Samen Oplopen, de Weggeefwinkel, het Jeugdsportfonds enz. Als je op een eenvoudige manier contact kunt leggen met de juiste organisatie is het makkelijker om (beginnende) problemen op te lossen of mogelijk zelfs te voorkomen.

Heeft het plan effect op andere betrokkenen?

1. Het onderhouden van de website of uitbesteding hiervan aan een particuliere partij.
2. De media partijen (Nieuwsbode & Slotstad) die ruimte maken voor een maandelijks stukje.
3. Extra taak voor de gemeente om alles goed te coördineren/monitoren (of werkzaamheden zelf uit te voeren)

Kosten

- Website (in look & feel www.onshelptons.nl)
 - Zie bijlage 3 voor de begroting van de kosten van de website www.onshelptons.nl
- Flyers/brochures
 - Oplage: 3.000 stuks
 - Vormgeving: € 100
 - Drukwerk: € 50
- Loket: geen aanvullende kosten. Wegwijscafé bestaat al
- Media
 - Nieuwsbode: geen aanvullende kosten
 - Slotstad: n.t.b.

Besparing

- Inzetten op, of meer gebruik te maken van, sociaal kapitaal
- Het blijkt dat het heel moeilijk cijfermatig hard te maken is dat dit idee kostenbesparend zal zijn. In ieder geval niet op een korte termijn maar misschien wel over een periode van 2 á 3 jaar. Waarbij hopelijk zichtbaar wordt dat de gemeente minder maatwerkvoorzieningen in hoeft te zetten omdat het preventieve aanbod veel beter en meer benut wordt.
 - Een betere informatievoorziening draagt bij aan preventie en leidt op de lange termijn dus wel tot besparingen voor de gemeente. Dit is lastig te quantificeren. Onderzoek toont aan dat iedere euro die wordt geïnvesteerd in preventie en vroegsignalering van schulden de gemeente tussen de € 1,57 en € 2,91 oplevert ¹⁵.

Bijlage 2 Communicatie en Loket – Projectplan Oldenzaal

PROJECTPLAN “PORTAL SOCIAAL DOMEIN”, OLDENZAAL

1. SAMENVATTING

Inzet

Inzet Oldenzaal en Dimpact

De werkgroep voert de werkzaamheden voor het projectplan uit. Daarbij worden ze geassisteerd en geadviseerd door Martin de Bijl, adviseur van Dimpact. Het coördinatie-/aanspreekpunt tussen de Oldenzaalse organisatie c.q. de werkgroep en Dimpact is Mike Tanke. Ambtelijk opdrachtgever is Derk van Wolde.

Support vanuit Dimpact voor realisatie van het projectplan bedraagt 80 à 100 uur (uurtarief van € 100,-) in totaal € 8.000,- à € 10.000,- uur.

¹⁵ Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, *Het voorkomen van armoede- en schuldenproblematiek*, 23 mei, 2014, p.4. www.sociaalwerknederland.nl, document 2014-0000075562

Overige out-of-pocket kosten

Het globaal ontwerp wordt in een workshop van ca. 2 dagen interactief opgesteld (stelpost: 3000 euro). Daarbij worden we ondersteund door een bureau gespecialiseerd in interaction design. Hiermee wordt het portaal vooraf duidelijker (want zichtbaarder). Dat is zinvol/onmisbaar bij het informeren en enthousiasmeren van alle betrokkenen. Bovendien kan het bouwtraject effectiever en efficiënter plaats vinden.

Doorlooptijd

Er is vaak een spanning tussen de ambitie om geconcentreerd in korte tijd de klus te klaren en het feit dat die klus naast de gewone werkzaamheden uitgevoerd moet worden. Dat betekent dat we in overleg met medewerkers en leidinggevendenden duidelijke afspraken moeten maken. Er is al voorwerk verricht.

Onderdelen en resultaten Projectplan

Basis voor bouwtraject

1. Functioneel programma van eisen
2. Analyse en advies inzake inzetbaarheid aanwezige systemen ten behoeve van het sociaal portaal
3. Globaal ontwerp sociaal portaal

Basis voor beheer en samenwerking met het maatschappelijk veld

4. Uitwerking van enkele scenario's voor samenwerking tussen de gemeente Oldenzaal en het maatschappelijk veld ten behoeve van de optimale inzet van het sociaal portaal, incl. een uitwerking van het (content) beheer van het sociaal portaal en incl. financiële consequenties.

Basis voor monitoring

5. Uitwerking van de monitoring tijdens de pilotfase.

Buiten scope

1. Verduidelijken en verdiepen van nut en noodzaak van een 'sociaal portaal'.
Zowel de spelers in het veld, waaronder de professionals in de gemeente, als het bestuur van de gemeente Oldenzaal zijn overtuigd van de meerwaarde van een sociaal portaal. Het doel en de argumenten zijn voldoende beschreven in het collegeadvies d.d. 28-09-2016 en behoeven geen verder uitwerking.

2. VERANDERING

Bij elke verandering spelen drie vragen

Waarom?

Het doel van de Portal Sociaal Domein is het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners van de gemeente Oldenzaal door informatie en ondersteuning bij lichte en zwaardere problemen op het gebied van zorg, welzijn en participatie te faciliteren. Ook inzet op/ versterking van preventie is hierbij belangrijk.

Hoe?

- Dat willen we doen door vraag en aanbod van de vrij toegankelijke voorzieningen beter inzichtelijk te maken voor de Oldenzaalse inwoner.
- Zorg te dragen voor communicatie en afspraken met alle betrokken organisaties uit het "veld"

Wat?

door zoveel mogelijk vraag en aanbod van voorliggende voorzieningen op één website te ontsluiten.

3. PROJECTPLAN

NUT EN NOODZAAK VAN EEN PROJECTPLAN

Het opzetten, implementeren en beheren van een portaal, is een groot project waar diverse mensen, zowel intern als extern bij betrokken zijn. Dat vereist een projectplan.

A. *Een projectplan geeft houvast doordat het:*

- een beschrijving geeft van activiteiten, die uitgevoerd moeten worden om een resultaat te halen
- overzicht biedt in volgorde en samenhang van resultaten en activiteiten.
- een overall planning geeft: mensen, middelen, activiteiten in tijd uitgezet en gekoppeld

B. *Belangrijke beslissingen ondersteunt en de zogenaamde go/no go momenten duidelijk maakt.*

C. *De financiële consequenties beschrijft. Er wordt een projectbegroting opgesteld voor:*

- de realisatiefase
- gebruik en beheerfase voor de duur van de pilot

BASIS / RESULTATEN

Eerste doel en resultaat

Het eerste resultaat van een projectplan is het projectplan zelf. Aan de hand van het plan kan besloten worden om het project al dan niet te starten

Betrokkenheid

Actieve betrokkenheid van de werkgroep bij het opstellen van het projectplan heeft positief effect op de realisatie- en gebruik/beheerfase. Men heeft beter (in)zicht op het geheel en kan eigen activiteiten beter plaatsen en uitvoeren, maar ook beter reflecteren op die van anderen. Kortom, gericht en gedreven samen aan de slag. Dat betekent dat de werkgroep ruimte vrij moet maken voor uitwerking van het projectplan. Naar schatting zal de inzet van de werkgroep 30 uur bedragen per persoon verspreid over de maanden januari en februari.

Basis voor bouwopdracht

1. Aan de hand van een vooronderzoek en evt. referentiebezoeken wordt een programma van eisen opgesteld, waaraan het sociaal portaal dient te voldoen. We zullen een onderscheid maken tussen de functionaliteiten, die in de basis (dus direct bij oplevering) aanwezig moeten zijn en functionaliteiten die later toegevoegd kunnen worden.
2. Er zal ook een analyse gemaakt worden van de informatiehuishouding in de gemeente Oldenzaal. Dit levert met andere woorden inzicht in de inzetbaarheid van aanwezige systemen. Hierbij zal met name gelet worden op de inzet van:
 - Content Management Systeem: WIM website
 - Contentintegratie/Zoeksysteem van C-Content: zowel MY-LEX als MY LEX sociaal domein
 - eSuite van Atos: het medewerkersportaal voor vastleggen en afhandelen van contacten en aanvragen
 - Producten en Diensten Catalogus: VIND van Sdu
3. Via een vooronderzoek, evt. referentiebezoeken en een workshop wordt een globaal ontwerp voor het sociaal portaal opgesteld. Het voorwerk kunnen we zelf doen. Voor het maken van het ontwerp (schets van de website) is support nodig van een extern bureau. In de realisatiefase wordt de schets uitgewerkt naar een volledig ontwerp.

Met deze informatie kunnen we een duidelijke bouwopdracht (incl. fasering/doorgroei) geven.

Basis voor beheer en samenwerking met het maatschappelijk veld

Een belangrijk aandachtspunt is het beheer. De kracht van een sociaal portaal ligt in het feit dat zowel de gemeente als het maatschappelijk veld (o.a. zorgaanbieders) het faciliteert/ er achter staat. Dat geeft vertrouwen dat de informatie klopt (actueel, juist, op maat) en objectief is. Als dat vertrouwen gaat schuiven, omdat informatie niet klopt dan is er een urgent probleem: 'vertrouwen komt te voet en gaat te paard'. Passend beheer van de informatie op het sociaal portaal is dan ook cruciaal. Welke mogelijkheden zijn

er om op effectieve en efficiënte wijze dit content beheer vorm en inhoud te geven? Het antwoord ligt deels in functionaliteit en gebruik van aanwezige (standaard) content. Het betreft echter vooral het slim organiseren van beheeractiviteiten.

Daarnaast is het van belang dat de gemeente Oldenzaal en het maatschappelijk veld het gebruik van het sociaal portaal actief gaan bevorderen, bijvoorbeeld door inwoners, vrijwilligers, mantelzorgers etc. te wijzen op het bestaan en de toegevoegde waarde van het portaal. Hiervoor is samenwerking en afstemming nodig tussen de gemeente en het maatschappelijk veld. We werken in het projectplan een aantal scenario's voor deze samenwerking uit en geven een advies. Uiteraard zullen we die scenario's ook financieel doorrekenen.

Basis voor monitoring

De werkgroep heeft aangegeven dat er in Nederland nog weinig effectmetingen van sociale portalen zijn. Daarom is gekozen om gedurende de eerste drie jaren (pilot) verantwoord met de ontwikkeling en uitvoering bezig te zijn. Het projectplan dient als leidraad en waarborg voor deze pilotperiode. We zullen ingrediënten en instrumenten voor de effectmeting aandragen.

Aan de hand van het projectplan kunnen we monitoren of de investering en het te bereiken doel nog met elkaar in verhouding staan. Hiertoe zullen we in het projectplan faseringen inbrengen met "go/no-go momenten" en zullen de monitoring van de te bereiken resultaten ook uitwerken. Er vindt een nulmeting plaats voor "live" gaan van het portaal en metingen na bepaalde periodes om effecten te kunnen duiden. Ook zal het gebruik van het portaal technisch gemonitord worden (hoeveel mensen bezoeken de site, naar welke onderwerpen word gekeken en waarop wordt gezocht). Ook valt te denken aan een gebruikersonderzoek.

PLANNING / TIJDPAD

Activiteiten

1. Kick-off bijeenkomst werkgroep

Doel: opdracht doorspreken met werkgroep. Planning doornemen en verwachtingen bespreken. Afspraken maken over betrekken maatschappelijk veld. Kaders meegeven voor de ontwikkeling van het sociaal portaal.

Planning: Week 2 van 2017

2. Voorbereiding bijeenkomsten ontwerp sociaal portaal

Doel: selecteren en doorspreken van de opdracht met het externe bureau dat samen met de werkgroep een ontwerp van het sociale portaal maakt.

Planning: Week 3 van 2017

3. Voorwaarden beheer CMS

Doel: vaststellen

Wat zijn de mogelijkheden van het huidige CMS (Drupal)? Welke eisen worden gestelde aan de website?

Overleg met functionele beheer van het CMS. Uitnodigen van Wooww en C-Content voor een gesprek.

Uitgangspunten voor beheer CMS uitwerken:

- Hosting
- Sjabloon WIM 2.0
- Webrichtlijnen
- Zoekfunctie
- Beheer/monitoring van het gebruik

Planning: Week 2 t/m week 5 2017

4. Interaction design sessie 1

Doel: onder begeleiding van een extern bureau starten met het ontwerp van het sociaal portaal, opstellen functioneel programma van eisen.

Planning: Week 4 van 2017

5. *Interaction design sessie 2*

Doel: onder begeleiding van een extern bureau bepalen ontwerp en functionele eisen sociaal portaal.

Resultaat na sessie 2 is een functioneel programma van eisen en een globaal ontwerp van het sociaal portaal.

Planning: Week 5 van 2017

6. *Samenwerkingsafspraken / contentbeheer*

- Scenario's uitwerken voor contentbeheer aan de hand van bezoeken aan referentie gemeenten.
 - Oost-Gelre
 - Enschede
 - ...
- Mogelijkheid om gebruik te maken van standaard content van SDU of Kluwer?
- Afspraken met maatschappelijk veld maken over samenwerking en content beheer.

Planning: Vanaf week 4 2017

7. *Uitwerken van een projectplan*

- Functioneel programma van eisen
- Globaal ontwerp sociaal portaal
- Scenario's voor samenwerking en content beheer sociaal portaal, met financiële consequenties.
- Uitwerking van instrumenten voor monitoring (en het bereiken van doelstellingen).

Planning: Van week 5 t/m week 9 2017

3. COLLEGEBSLUIT

De verandering is van belang voor verschillende doelgroepen binnen de gemeente Oldenzaal. Het project houdt hier rekening mee en zal deze ondersteunen. Het gevolg is dat "Ons helpt ons" dan ook digitaal wordt ondersteund. Het raakt de Oldenzaalse samenleving en de verantwoordelijk wethouder zal dan ook betrokken zijn bij de totstandkoming van het project. Ter afronding wordt het projectplan inclusief de financiële verantwoording aangeboden aan het college. De raad zal ook op de hoogte worden gebracht van het projectplan en hiervoor zal een raadsinfobrief worden geschreven die wordt aangeboden.

4. OPDRACHT

Maken van een projectplan met hierin een plan van aanpak voor het realiseren van een website "sociaal portaal Oldenzaal" met als doelen:

- Preventie verstevigen
- Stimuleren van de zelfredzaamheid
- Keuzevrijheid ondersteunen
- Goed door verwijzen
- Samenwerken tussen aanbieders bevorderen

Het projectplan beschrijft projectresultaten en activiteiten (incl. benodigde middelen, mensen) om deze doelen te realiseren. Deze via een collegevoorstel door het college laten vaststellen en de raad informeren door middel van een raadsinfobrief.

De valkuil is dat het middel (één toegankelijke website) het doel wordt, omdat we daarmee in de uitvoering allemaal zo druk zijn. Terecht stelt de werkgroep dat bij het realiseren van de website "sociaal portaal Oldenzaal" steeds weer de doelen voor ogen gehouden moeten worden.

Adviesrapport van de IAC

153

Bijlage 4 Communicatie en Loket – Totale begroting

Begroting OnshelptOns 2020	Opgevoerd in begroting 2020 (Stuk PBR)	Opmerkingen		
Salariskosten webredacteur	30.000	Salariskosten	30.000	
				30.000
Hosting en beheer Wowww	4.080	volgens offerte Wowww is onderhost/hosting 3.060 (12 maanden x 255)	3.060	
Strippenkaart Wowww	0	Optioneel strippenkaart	3.400	
				6.460
Browsealoud	500	Browsealoud	500	
				500
Stimulansz teksten	5.000	vaste kosten per jaar Stimulansz	500	
		Per (nieuwe?) tekst 15,00 - 170 teksten	2.550	
				3.050
Gids	5.500	Licentiekosten GIDS	1.750	
		Beheer organisaties 2x per jaar	3.300	
		Wat is over voor beheer: ca. 15 organisaties toevoegen of overleg	450	
Archiefweb	0	Loopt mee met de Gemeente		
Siteimprove	1.000	Loopt mee met de Gemeente	1.000	
				1.000
Promotie en ontwikkeling	15.000	Doorontwikkeling prikboard, ca 20 uur	2.000	
		Nieuwsitems op website (in gang gezet) 8 uur	800	
		social media doortlinks	200	
				3.000
		Advertenties, 100 euro per plaatsing		
		8 x tot aan de zomervakantie	800	
		Sandwichborden	1.000	
				3.000
	61.080			47.010
		Ontwikkelingen/PR/onvoorzien		14.070
		Overgang naar Drupal 9	20.000	
				61.080

6.3 Verhoging WOZ-OZB

Uitwerking voorstel

De gemeente Zeist heeft erg lage WOZ-waardes t.o.v. gemiddelde vraagprijzen van woningen en betaalt dus ook minder onroerendezaak- en inkomstenbelasting. Dit is scheef, omdat de gemeente Zeist een relatief hoog gemiddelde inkomen heeft met rang 15 van de 355 gemeentes in 2017 (CBS, 2021). Ook staan straten in buurtschap Bosch en Duin wat onder de gemeente valt in de top 10 duurste straten van Nederland (Quote, 2017). Terwijl in 2019 de provincie Utrecht en de aangrenzende gemeentes van Zeist het verschil kleiner maken, neemt deze in de gemeente Zeist nog steeds toe. Ook het Ministerie van Algemene zaken geeft aan dat Zeist één van de gemeentes is met te lage inkomsten op OZB waardoor een korting ontstaat op het algemene gemeentefonds. Daarom is het een logische stap om de WOZ-waardes in de gemeente Zeist te verhogen en hiermee meer belastinginkomsten te verhogen maar ook een positief resultaat op het gemeentefonds.

Effecten op de samenleving

Het heeft effecten op de inwoners van de gemeente Zeist. Dit zal wisselend zijn per individu: een hogere WOZ-waarde is gunstig voor mensen die hun woning willen verkopen of mensen die een te hoge hypotheeksom hebben en met een hogere WOZ-waarde een minder hoge rente hoeven te betalen. Het merendeel van de inwoners zal er waarschijnlijk niet zo blij mee zijn, omdat de onroerendezaak-, inkomsten- en erf- en schenkbelasting zullen stijgen.

Als de WOZ-waardes in Zeist zullen stijgen zal dit hoogstwaarschijnlijk ook een stijgend effect hebben op de WOZ-waardes van andere gemeentes in de regio.

Risico's

De WOZ-waardes kunnen te hoog of alsnog te laag worden bepaald. Daarom is het van belang dat dit zorgvuldig gebeurt door bijvoorbeeld te kijken naar de marges van de aangrenzende gemeentes.

Verwachte besparing

ca. €6 miljoen

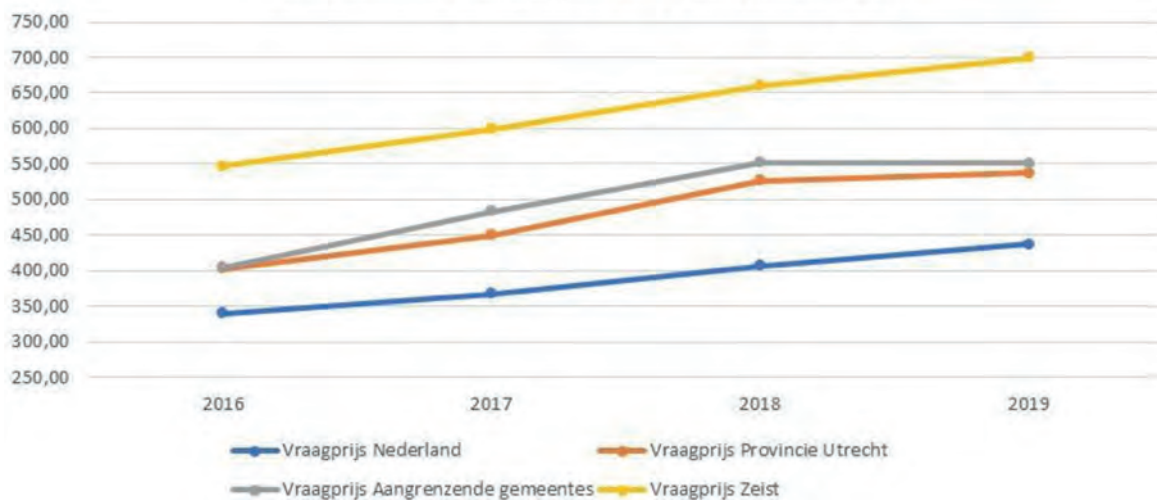
Bijlage 6.3 Verhoging WOZ_OZB

Analyse WOZ-waardes gemeente Zeist

In onderstaande grafieken zijn de gemiddelde vraagprijzen en de WOZ-waardes te zien van Zeist, haar aangrenzende gemeentes, de provincie Utrecht en van Nederland over de periode 2016-2019. Hiervoor is data gebruikt van waarstaatjegemeente.nl.¹ De data voor 2020 is momenteel nog niet compleet en blijft daarom uit deze analyse. Voor het gemiddelde van Nederland is data over 344 van de 355 gemeentes gebruikt, omdat 11 gemeentes geen complete data hadden. Geen van deze 11 ligt in Utrecht dus zowel deze als de aangrenzende gemeentes van Zeist zijn compleet.

In de eerste grafiek is te zien dat er in Nederland een stijgende vraagprijs van huizen is in de afgelopen vijf jaar. Ook in 2019 neemt de gemiddelde vraagprijs toe in de gemeente Zeist (en in Nederland), terwijl deze stagneert in de provincie Utrecht en de aangrenzende gemeentes van Zeist. Daarnaast is te zien dat de gemeente Zeist een stuk hogere gemiddelde vraagprijs heeft dan het gemiddelde van Nederland en in mindere mate ook dan die van Utrecht over de gehele periode 2016-2019. De gemiddelde WOZ-waarde in Zeist is naar verwachting ook hoger dan de rest van Nederland, maar het verschil is relatief minder groot dan bij de vraagprijs. Het verschil van de gemiddelde WOZ-waarde met aangrenzende gemeentes is in 2019 erg klein vergeleken met het verschil in gemiddelde vraagprijs dat jaar.

Gemiddelde vraagprijzen (x €1.000) 2016-2019

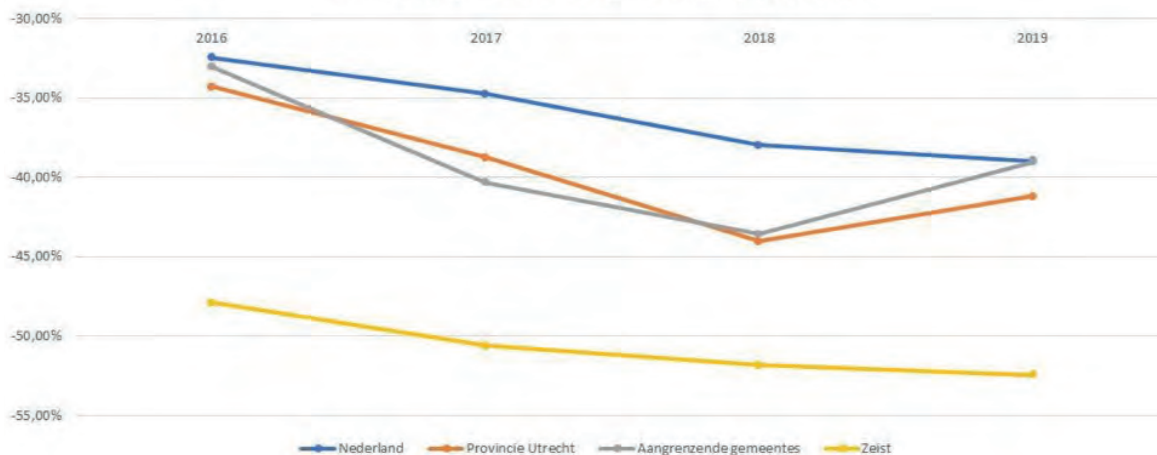
Gemiddelde WOZ-waardes (x €1.000) 2016-2019

Percentuele verschillen

Onderstaande grafiek laat de percentuele verschillen zien van de gemiddelde WOZ-waarde t.o.v. de gemiddelde vraagprijs.

Vershil in % gem. WOZ t.o.v. gem. vraagprijs 2016-2019

Wat gelijk opvalt is dat het verschil voor de gemeente Zeist over de periode 2016-2019 een stuk groter is dan voor Nederland, de provincie Utrecht en de aangrenzende gemeentes en dat dit verschil in 2019 erg toeneemt. Dit is te verklaren omdat de gemiddelde vraagprijs in de gemeente Zeist blijft toenemen. Dit is ook te zien in de ranking van deze verschillen waarvan Zeist is weergegeven in onderstaande tabel. Hierbij heeft de gemeente met het kleinste verschil tussen gemiddelde WOZ-waarde en gemiddelde vraagprijs rank 1 en die met het grootste verschil rank 344.

Ranking verschil WOZ t.o.v. vraagprijs	2016	2017	2018	2019
Zeist	336	332	322	328

De ranking laat zien dat Zeist één van de gemeentes is met de grootste verschillen van gemiddelde WOZ-waarde t.o.v. gemiddelde vraagprijs. Zeist behoort over de periode 2016-2019 tot de 25 laagste gerankte gemeentes.

Verder is te zien dat het percentuele verschil in Nederland toeneemt over 2016-2019, terwijl het verschil gestaag afneemt in 2019 voor de provincie Utrecht en de aangrenzende gemeentes van Zeist. Dit betekent dat in Utrechtse gemeentes de gemiddelde WOZ-waardes de afgelopen paarjaar relatief harder stijgen dan in de rest van het land, maar de gemeente Zeist blijft hierin achter.

Conclusie

In het algemeen heeft de gemeente Zeist de afgelopen jaren een erg lage gemiddelde WOZ-waarde t.o.v. gemiddelde vraagprijs gehad. De provincie Utrecht en omliggende gemeentes hebben in de periode 2016-2018 ook relatief lagere WOZ-waardes dan in de rest van het land, maar in 2019 zijn deze ongeveer gelijk aan het gemiddelde verschil in Nederland. De gemeente Zeist heeft een veel groter verschil en deze wordt dus alleen nog maar groter in 2019. Dit betekent dat inwoners in de gemeente Zeist relatief weinig onroerendzaakbelastingen betalen voor hun woningen. Dit is niet te verklaren, omdat de gemeente Zeist een relatief hoog gemiddelde inkomen heeft met rang 15 van de 355 gemeentes in 2017.2

Bronnen

1. Data WOZ-waardes en gemiddelde vraagprijzen.
<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/bouwen-en-wonen>
2. CBS, Inkomen per gemeente en wijk, 2017.
<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/36/inkomen-per-gemeente-en-wijk-2017>

6.4 Het 'Iedereen geeft' principe

Uitwerking voorstel

Ons doel is dat iedere bewoner participeert. Of beter gezegd, de gemeente zet in op het sociaal kapitaal van de gemeente Zeist. Onderliggende kernwaarden zijn: gezamenlijkheid, verbinding, duurzaamheid en ont-stressen. Daar is het volgende voor nodig:

1. De gemeente draagt een boodschap van gezamenlijkheid uit en communiceert met trots over haar sociale beleid: Wat is er, hoe vindt iedereen* elkaar en hoe versterkt iedereen elkaar.
Een stap hierin is het ontwikkelen van een 'geef en krijg' boekje. Hierin staan alle initiatieven waar je iets kunt geven en kunt krijgen. Dus waar inwoners bijv. spullen en diensten kunnen geven en bijv. gemeentelijke potjes kunnen krijgen. Dit boekje wordt eenmalig naar alle inwoners van Zeist gestuurd. En ook toekomstige inwoners van Zeist ontvangen dit boekje.
 - De gemeente neemt hierin een communicatie (exposure) rol op zich waar elke bewoner profijt van heeft.

** sociale partners, ondernemers, sportverenigingen, mensen die wat nodig hebben (minima) en mensen die wat te geven hebben. In principe zou dit de gehele gemeente kunnen zijn.*

2. De gemeente neemt een grote rol op zich om samenwerking tussen sociale partners, burgerinitiatieven, sportverenigingen en ondernemers te vergroten.
- Dit door voorwaarden te stellen aan subsidieverstreking (samenwerking, vrijwilligersplekken, stageplekken).
 - Faciliteren van een platform voor overleg en gezamenlijke initiatieven en campagnes van sociale partners. Zodat er naast de eigen niche ook een gezamenlijke visie wordt ontwikkeld.
 - Voorbeelden:
 - Stimuleren dat minima toegang hebben tot een volkstuintje/gezamenlijke moestuin (ont-stressen en productiviteit).
 - Sociale partners zijn goed op de hoogte van een ieders werk en kunnen mensen makkelijk doorverwijzen/verbinden met andere initiatieven (stimuleert samenwerking en gaat versnippering tegen).
 - (Nieuwe) inwoners van Zeist weten sneller waar ze iets kunnen krijgen en geven. Ze worden 'welkom geheten' in 'sociale gemeente Zeist' (betrekken van alle inwoners en sterke boodschap vanuit de gemeente).
 - Iemand in de bijstand maakt een wandeling met iemand in een verzorgingshuis.
 - Sportvereniging leden kunnen een extra bijdrage/contributie betalen zodat ook kinderen van minima (gratis) kunnen meesporten/sportkleding kunnen aanschaffen.
 - Ondernemers worden gestimuleerd in maatschappelijke betrokkenheid (stageplekken, vrijwilligersplekken of gratis toegang (bijv. bioscoop).
 - Gezamenlijke banenmarkt en vrijwilligersmarkt zodat (jonge) inwoners beter weten wat de mogelijkheden zijn binnen de gemeente.

Effecten op de samenleving

Verbreiding van de draagkracht van het sociale beleid. Iedereen heeft iets te geven. Er is een groep mensen die niet weet wat/waar ze kunnen geven en er is een groep mensen die niet weet wat/waar ze kunnen krijgen.

- Door niet alleen maar te krijgen, maar iets te kunnen geven vanuit motivatie en kunnen, doen 'minima' meer mee aan de maatschappij.
- Door meer mee te doen aan de maatschappij is de stap naar werk dichterbij en de kans op afzakken richting zorg/minima kleiner. Op de lange termijn kan dit een besparing opleveren, dat moet echter niet het belangrijkste doel zijn.
- Bewoners met voldoende middelen zijn beter op de hoogte van het sociale beleid en weten waar en wat ze kunnen geven. Je geeft echt iets terug aan de eigen gemeente, beter inzichtelijk voor wie je het doet.
- Een versterkt sociaal kapitaal, waarbij het uitgangspunt is dat iedereen iets te geven heeft.
- Er zijn veel mooie initiatieven binnen de gemeente. Zij worden gevraagd aan het overleg mee te doen. Dit heeft effect op alle sociale partners van de gemeente Zeist, zoals Gewoon Samen, ADRA, Samen Oplopen, Meander Omnium, Handjes Helpen, Kerk en Samenleving en anderen.
- Sportverenigingen in Zeist (die subsidie ontvangen)
- Ondernemers waarmee de gemeente samenwerkt. Bijv. de ondernemers die meedoen aan de Zeister Knoop en Samen voor Zeist.

Risico's

- Meer samenwerking kan leiden tot meer overleg wat kan leiden tot stroperigheid.
- Verbinden is een continue proces wat tijd, energie, inzet en een lange termijn visie vergt
- Mensen met financiële zorgen hebben weinig ruimte in hun hoofd, waardoor motivatie om iets te 'geven' wellicht extra investering en tijd vraagt en lastiger te vinden is. Het zal dus maatwerk moeten zijn.

Verwachte besparing

PM-post

4. Opmerkingen

Inleiding

De leden van de IAC hebben kennis genomen van alle voorstellen. Daarbij is iedereen vrij geweest de voorstellen te voorzien van eventuele opmerkingen en daarover met elkaar in gesprek te gaan. Na aanlevering van de definitieve versies konden IAC-leden nog een laatste opmerking plaatsen.

Ongeveer 20 leden hebben hiervan gebruik gemaakt. Hun opmerkingen staan in dit hoofdstuk, per voorstel en geanonimiseerd. Via het IAC-lidnummer is te zien welke opmerkingen door hetzelfde IAC-lid gemaakt zijn. Via dit nummer is niet te herleiden wie die persoon is.

Voorstellen zonder verdere opmerkingen zijn in dit hoofdstuk niet opgenomen.

Opmerkingen bij voorstel 1.1 optimale dienstverlening door digitalisering

IAC-lid 04: Vergaande digitalisering vormt mi een probleem voor laaggeletterden, mensen zonder internetverbinding/zonder computer, mensen die de Nederlandse taal niet goed machtig zijn. Heel erg belangrijk is hierbij de goede vindbaarheid en informatie verstrekking (waar te vinden) aan de burger. Niet alleen digitaal, doch bv via een plastificeerde kaart per woning/wooneenheid waarop precies staat waar wat te vinden is.

Risico bij vergaande digitalisering: meer werk voor sociale team/senior adviseurs, die nu al veel tijd kwijt zijn voor hulp bieden bij aanvragen indienen/invullen (papieren of digitale formulieren)

IAC-lid 10: Gedurende mijn werk voor de IAC heb ik ook geconstateerd dat Zeist inderdaad wel wat digitaler kan. Maar er zit een risico in dat dit mensen die niet digitaal vaardig zijn afschrikt en zij dus daardoor geen contact opnemen met de gemeente. In geval van zorghulp (dus vragen voor Wmo en Jeugdhulp) kan dit tot uitstel van vragen om hulp leiden en dat zou escalatie kunnen betekenen, wat weer een toename in zorgkosten betekent.

IAC-lid 19: Ik vind het een goed idee om in te zetten op digitalisering. Ik denk wel dat hier een groot en duur project voor nodig is, immers alle processen en kennis die nu in de hoofden zitten moeten nu uitgewerkt worden en in programma's gestopt. Ik zou adviseren om de eenvoudige processen eerst te doen en om op zoek te gaan naar voorbeelden en voorbeeldprogramma's bij andere gemeenten.

IAC-lid 22: Hier zal meer ICT personeel benodigd zijn, maar hoe is het dan met speciale dienst- en hulpverlening is dat ook geautomatiseerd te realiseren?

Automatisering kan ook vervelende fouten ontstaan en moeilijk recht te zetten, waardoor de bewoner gedupeerd kan worden. Hierdoor zal er toch weer meer balie personeel benodigd zijn.

IAC-lid 25: Wordt er met dit voorstel ook gedacht aan ouderen die geen computer of iPad hebben?

IAC-lid 43: Terwijl de verwachte besparing heel mooi zou zijn, vraag ik mij af wat de kosten zijn om het digitaliseren te verwezenlijken. Vaak worden dit soort initiatieven ingezet maar wordt er zwaar onderschat hoeveel de directe implementatie en het onderhoud van een dergelijk systeem kost. Het is tenslotte niet iets wat eens wordt opgezet en daarna nooit meer geüpdatet hoeft te worden, het is nodig om dit jaar in en jaar uit bij te werken en aan te passen aan de nieuwe minimale maatstaven.

IAC-lid 44: Dit idee hebben wij binnen onze subgroep ook al besproken, maar de risico's waarnaar verwezen wordt (namelijk dat het ten koste gaat van de kwaliteit) waren redenen waardoor wij besloten het voorstel

niet nader uit te werken. In mijn optiek zal de kwaliteit van de dienstverlening door de gemeente achteruit gaan. Corona heeft ons juist doen inzien dat digitaal contact niet elke dienstverlening ten goede komt. We moeten niet willen dat we de dienstverlening door de gemeente verder digitaliseren, er in de toekomst achter komen dat het toch niet de goede weg is en weer teruggaan naar hoe het was. Dat zal juist nodeloze kosten in de hand werken.

IAC-lid 48: Volgens mij is de gemeente Zeist al bezig met een dergelijk project.

Ze zeggen letterlijk: "We onderzoeken de mogelijkheid van een chatbot. Aangestuurd door kunstmatige intelligentie geeft een "digitale medewerker" antwoord op eenvoudige vragen van websitebezoeker. De vereniging Nederlandse Gemeenten ontwikkelt een chatbot voor alle gemeenten. We onderzoeken de mogelijkheden om hierbij aan te sluiten".

Dit is anders dan digitale assistenten. Die kunnen naar ik begrepen heb ook complexe zaken aan. Dat systeem zou 24/7 kunnen werken. Met alleen een chatbot kan 24/7 niet haalbaar zijn in mijn optiek.

En ik denk niet dat de gemeente extra fysieke handjes gaat inhuren die tegen overwerkstarieven zulke klusjes gaan doen.

Jammer dat verondersteld wordt dat medewerkers geen energie krijgen van klantcontact.

Dan bekruipt mij de vraag zit de desbetreffende medewerker dan wel op de goede plek.

Zelf zou ik zeker energie krijgen als ik iemand heb kunnen helpen bij een vraag/behoefte waarbij je de klant kunt helpen.

Dan denk ik ook aan de vergrijzing in de gemeente Zeist, er zijn (voor sommigen onder ons wellicht moeilijk voor te stellen) ook mensen binnen onze gemeente die niet eens een computer hebben en los daarvan zijn er ook mensen die wel een computer hebben maar helaas niet alle mogelijkheden van een computer weten te benutten.

Eens moet er omgeschakeld worden denk ik, in het begin van die omschakeling zal er wellicht, naast de hoge kosten van investering, een potje moeten zijn om oudere mensen de mogelijkheid te bieden om meer vaardigheden met hun computer onder de knie te krijgen om digitaal de gemeente te kunnen bereiken.

Dan zullen er ook mensen zijn die om welke reden dan ook niet meer zelfstandig naar een locatie kunnen komen om de computerlessen te volgen, krijgen die dan bezoek aan huis???

Tegen de tijd dat de IT'er van nu begint te vergrijzen zal dat probleem wellicht opgelost zijn.

Het is dus een tijdelijke kwestie en... ach, je moet eens beginnen dus waarom niet nu.

Kostenbesparend is het nu niet, maar op den duur denk ik van wel.

Wens 1.1 veel succes.

Opmerkingen bij voorstel 1.2 Inkrimping ambtelijke organisatie door digitalisering

IAC-lid 4: Risico verschuiving van werkbelasting van gemeente ambtenaren naar wijkteams/sociale teams.

IAC-lid 43: Net zoals in voorstel 1.02 zou deze besparing heel mooi zijn, hier zou ik de nadruk willen leggen dat digitaliseren ook gespecialiseerd personeel nodig heeft.

Daarbij vind ik het enigszins verontrustend dat ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor gegevensbescherming als voorbeeld worden gepakt, deze functie zou niet zomaar geschrapt/geautomatiseerd moeten worden...

IAC-lid 44: Zie het voorgaande, al vind ik dit voorstel beter uitgewerkt, beter doordacht en mogelijk ook logischer omdat de krimp niet onvoorwaardelijk lijkt te zijn. Uitstroom groter dan instroom prima, maar graag zie ik nader uitgewerkt hoe de processen dan worden uitgevoerd.

IAC-lid 48: Blijven er nog arbeidsplaatsen over, of moet er een fonds komen voor mensen die door digitalisering hun baan kwijt raken?

Opmerkingen bij voorstel 1.3 WOZ_OZB

IAC-lid 04: Risico: kosten verhoging in en na coronatijd voor burgers, die qua inkomen nog net hun hypotheek op koopwoning kunnen betalen. Veel banen (horeca, winkelpersoneel etc.) verlies bij mensen, die toch ook een koopwoning hebben. Woning kan wel in waarde gestegen zijn, maar hun inkomen niet. Kosten verhoging voor deel van burgers dus geen sociaal beleid.

IAC-lid 20: Verwarrend dat de OZB/WOZ verhoging genoemd wordt samen met de uitgaven in het Sociale Domein en de daarvoor verkregen Rijksmiddelen. Het 1 betreft inkomsten en het ander uitgaven. De gemeente heeft nog veel meer uitgaven waar naar gekeken kan worden. Als WOZ verhogen een middel is om tekort op te lossen benoem dat dan separaat van de uitgaven.

IAC-lid 35: Ik steun het voorstel. Wel zou het voorstel sterker worden als benoemd wordt welk (laag) percentage Zeist aan OZB rekent in vergelijking met andere gemeentes. Dat heb ik eerder wel zien staan en dat overtuigde mij destijds.

IAC-lid 42: Heb ik nou zitten slapen alle Zoom meetings? In mijn beleving hebben wij het alleen in de laatste bijeenkomst kort gesproken over de OZB. Storend dat dit nu zo terugkomt. Voelt niet goed, inwonerparticipatie vragen en dan in een staat er OZB! Maak hier ernstig bezwaar tegen.

IAC-lid 44: Ik vind de uitleg rondom het voorstel helder maar het voorstel weinig concreet. Uit de discussies tijdens bijeenkomsten maakte ik op dat het erop lijkt dat de groep aan de raad voorstelt om bij gebrek aan betere besparingsvoorstellen de OZB te verhogen, om te voorkomen dat de dienstverlening door de gemeente aan de Zeister gemeenschap, alsmede de gemeente zelf verloedert door het tekort in de meerjarenbegroting.

Mijn idee t.a.v. dit voorstel is het volgende: huis/pandeigenaren dragen reeds genoeg belasting af voor het feit dat zij een pand of woning bezitten (denk naast de OZB ook aan de overdrachtsbelasting). Bovendien dragen huizenbezitters door de bubbel op de woningmarkt ook meer OZB af dan voorgaande jaren (zonder dat zij hier direct de vruchten van plukken) en vind ik dat het tekort in de gemeentelijke begroting niet op hen kan worden afgewenteld. Ik ben dan ook tegen dit voorstel en denk dat de raad met een pakket van 64 voorstellen reeds over voldoende arsenaal beschikt om het tekort in de begroting via andere wegen op te vullen.

IAC-lid 48: Mooi bedacht. Wat minder mooi is, is dat de burger zou moeten opdraaien voor tekorten in de gemeente, dat ik gezien de moeilijkheden op dit moment door Covid-19 een slecht gekozen moment vind om dit in te zetten. Er zijn velen die steun krijgen maar helaas zijn er ook mensen zoals DGA's die het helemaal op eigen kracht moeten doen. Zou mooi zijn als daar ook aan wordt gedacht.

Opmerkingen bij voorstel 1.4 Dekking structurele tekort Rijksbijdrage

IAC-lid 4: ik kan in de aanbeveling de mogelijkheid punt 2 en 4 niet overzien qua haalbaarheid. Het rijk zal mi eerst eisen om de andere uitgaven goed op orde en overzichtelijk te hebben met motivatie. Mij is niet bekend wat bv -voor afgaand aan overheveling jeugdhulp naar gemeente, per gemeente via de eerdere financieringsmethode werd uitgegeven en wat dus het reëel verschil is met de huidige extreme hoge uitgaven.

Opzetten van een nieuwe organisatie voor indicatiestelling, registratie, andere wijzen van aanbieden behandelingen en stroomlijnen betaling voor jeugdhulp via gemeente is mi ook een grote kosten post, van zeker een paar jaar door steeds weer bijschaven/bijstellen van organisatie. Welk deel van het budget is daar aan op gegaan. Was dit bij overdracht naar gemeente gebudgetteerd? Is vraag om jeugdhulp en HH. toegenomen door andere indicatie stelling, andere wetgeving/regelgeving?

IAC-lid 44: De subgroep doet een viertal voorstellen. Het eerste voorstel volg ik. Het tweede tot en met het vierde voorstel volg ik niet.

Het tweede voorstel, waarbij geopperd wordt het Rijk verantwoordelijk te stellen voor het dekken van het tekort, acht ik niet kansrijk en vind ik ook absoluut niet goed onderbouwd. Niet wordt besproken waar dit idee op is gebaseerd? Is dit juridisch haalbaar? En hoe is dit geregeld op een bestuurlijk niveau? Hier wordt volledig aan voorbij gegaan. En wat zijn dan de consequenties voor de gemeente?

Het is makkelijk om met dergelijke uitspraken te opperen dat de tekorten (ad € 10 miljoen) kunnen worden afgewimpeld naar het Rijk, maar de praktijk is weerbarstiger. Kennelijk gaan de dingen niet zo makkelijk als men denkt. Waarom zou de gemeente een IAC hebben geïnstalleerd, als zij dit bedrag van het Rijk had kunnen "vragen".

Kortom, een zeer ongefundeerd en ondoordacht voorstel, waarbij de makers geen acht hebben geslagen op de juridische dan wel bestuur organisatorische haalbaarheid.

Opmerkingen bij voorstel 1.5 Reductie personele lasten

IAC-lid 19: in voorstel 1.2 waarin wordt gesproken over een personeelsreductie door digitalisering wordt hier een onderbouwing en een plan voor gegeven. In hoeverre is dit plan gerelateerd aan dat voorstel?

Als dit een losstaand voorstel is, zou het denk ik zinvol zijn om meer informatie in te winnen over de oorzaak van deze grote overhead en welke taken door de overhead nu worden uitgevoerd. En om met het personeel samen een plan op te stellen om te komen tot de digitalisering, verkorting van de overleglijnen en versterking van de doelmatigheid die jullie noemen.

IAC-lid 43: (Verdere) Digitalisering kost ook veel geld en onderhoud, ik zie dit nu niet terugkomen in zowel voorstel 1.01, 1.02 en 1.05.

Opmerkingen bij voorstel 1.6 Sociaal domein

IAC-lid 4: Goede punten m.b.t niet inzichtelijkheid van de diverse kostenposten.

Opmerkingen bij voorstel 1.7 De burger en zijn eigenaarschap

IAC-lid 4: Buurt initiatieven, welke dat ook zijn, zijn belangrijk voor bewoners van alle leeftijden.

Groenvoorziening zelf onderhouden met aansturing/start van coördinatie via een professional van gemeente geeft bij start meer kans van slagen.

IAC-lid 19: Er zijn inmiddels al een aantal burgerinitiatieven die succes hebben, dus het bewijs is er dat het kan werken. Ik kan me wel voorstellen dat de animo om mee te doen van tijd tot tijd kan verschillen en dat er dus ook nagedacht dient te worden over hoe wijken betrokken kunnen blijven (misschien door de organisaties op z'n tijd te belonen)

IAC-lid 22: Ten eerste Goed voorstel! De wijken waar niet zo veel gedaan wordt door de bewoners zelf zal de gemeente meer moeten doen, wijken waar wel veel participatie is, hoeft de gemeente minder tot niets te doen, maar wel dit promoten naar de wijken die minder doen.

IAC-lid 31: Bij deze vraag ik mij sterk af of je deze risico's wel moet willen lopen.

IAC-lid 44: Leuk idee. Enig punt van aandacht: het is niet heel concreet.

Zie mijn voorstel omtrent het zelfbeheer. Uit de praktijk blijkt dat het opperen van een bezuinigingsvoorstel makkelijker lijkt dan het is. Zelf kwam ik tot de conclusie dat het vervangen van medewerkers die het

groenbeheer uitvoeren voor “vrijwillige” burgers toch geen goed idee is (zie voorstel 1.12). Dit zou ook kunnen opgaan voor de andere voorbeelden genoemd in dit voorstel. Ik denk dus dat een en ander afhangt van de uitwerking van de voorbeelden van burgerparticipatie.

IAC-lid 48: Er zitten enkele leuke ideeën tussen. Het moet beheersbaar blijven.

Opmerkingen bij voorstel 1.8 Effectieve en slagvaardige burgerparticipatie

IAC-lid 4: Goed punt, is te lange participatieprocessen zijn inderdaad een probleem en zorgen voor extra kosten qua ambtenaren-ondersteuning van het proces en veel irritatie van burgers

IAC-lid 48: Idealistisch gedacht maar haalbaar?

Opmerkingen bij voorstel 1.9 Sport en ontmoeten

IAC-lid 4: Goed plan, vraagt wel eerst forse investering, hier geldt duidelijk kosten komen voor de baten

IAC-lid 25: Fijn dat er door deze groep zo gekeken is naar de mogelijkheden voor sporten en alles wat daarbij kan zorgen voor verbinding! Complimenten!

IAC-lid 48: Ofschoon ik geen sporter ben vind ik het zeker een goed plan dat er zoiets komt als Hoenderdaal.

Opmerkingen bij voorstel 1.10 Organisatie integraal werken

IAC-lid 20: Mooi voorstel.

Opmerkingen bij voorstel 1.11 Centrum en ontmoeten

IAC-lid 10: Ik woon al 12 jaar in de gemeente Zeist en herken mij heel erg in de opmerkingen in dit voorstel dat mensen naar steden als Utrecht en Amersfoort gaan om te winkelen. Dit is precies wat wij ook doen, omdat wij Zeist ongezellig vinden om te winkelen en uit eten te gaan. Dus heel goed voorstel!

IAC-lid 11: Zitten interessante voorstellen in dit plan, het is nu alleen zoveel dat het moeilijk te bevatten is en het denk ik niet leidt tot concrete besparing op de korte termijn.

IAC-lid 19: Ik vind het goede ideeën, ik weet alleen niet in hoeverre dit geld zal opleveren. Er is verder al veel verbouwd en vertimmerd aan het centrum, het is belangrijk om de bewoners, betrokken instanties en winkeliers bij eventuele plannen te betrekken. Zij zullen sowieso ook weer een tijd hinder ondervinden (mogelijk ook klantverlies) tijdens het ombouwen.

IAC-lid 20: Betrek niet alleen de burgers bij dit plan, laat ze ‘mede-eigenaar’ zijn. Dus kies niet voor een projectleider of dergelijke maar kies voor een structuur net als IAC. Formeer een projectgroep die bestaat uit inwoners, winkeliers, etc. Stel daar een vergoeding tegenover.

IAC-lid 22: Bij dit voorstel wil ik eigenlijk een wegenplan van mij uit delen, deze zal ik per mail toesturen. met vermelding van voorstel nummer.

IAC-lid 48: Ingewikkeld, wat moet het nu worden, er wordt over de stad Zeist gesproken dan weer over een dorp. Zeist heeft geen stadsrechten en kan dan ook niet met en stad worden vergeleken. Veel leegstand winkels, dat is niet alleen in Zeist het geval maar door het hele land heen. (Ook in het buitenland) In Zeist is de vermindering van de winkelstand begonnen met het éénrichtingverkeer maken van de Slotlaan en minder parkeerplaatsen kreeg. De omzetten van winkeliers gingen naar beneden omdat mensen niet meer voor de winkels konden parkeren. Minder winkels is wel een Trent van deze tijd door de opkomst van online winkelen.

Wij winkelen niet graag meer in Zeist omdat er mijns inzien te weinig parkeerplaatsen zijn, rondjes rijden op vooral de vrijdag en zaterdag om een plekje te krijgen. Dan gaan we liever naar Amsterdam. Er zou meer rekening gehouden moeten worden met de vergrijzing in dit voorstel. Minder parkeerplaatsen is zeker geen optie. Dan wordt het de wat oudere mensen alleen maar moeilijker gemaakt om in Zeist te winkelen en geldt zeker ook voor het auto luw maken. In de periode dat er ineens allerlei straten werden afgezet om het centrum te ontzien zijn de winkeliers in opstand gekomen omdat zij hun omzet zagen dalen. Het veroorzaakte ook veel meer CO₂ uitstoot omdat er lange files ontstonden in het hele centrum van Zeist. Ook bewoners hadden daar langst van en dan heb ik het niet alleen over van het stationair draaien van de auto's die geluidsoverlast bewerkstelligde maar ook over de stinkende dampen die hun woonkamers bereikte en zij, in de toen ook hete zomers, de ramen en deuren gesloten moesten houden. Daarnaast moesten auto's enorm omreisden om weer thuis te komen wat ook overlast bezorgde in de villa wijken waar het ineens merkwaardig druk werd. Aan de ene kant wil dit plan minder winkels, aan de andere kant specialistische winkels en leuke winkels voor jong en oud. Daarmee kan ik het voorstel van minder winkels totaal niet rijmen. Meer horeca en leuke terrasjes met groen. Ik heb het idee dat ik al over de terrasjes struikel. Op die manier zie ik eerder dat ook het dorpskarakter verdwijnt en het wellicht de naam van PARK Zeist kan dragen. Met de leuke hippe koffiehoeven kan je geen wegen genoeg hebben hoe meer wegen hoe meer hoeven. Hoeveel studenten heeft Zeist eigenlijk vraag ik mij dan af? Hoewel er veel energie is gestoken in dit voorstel vind ik dat er nog te veel rammelt. Er staan me te veel tegenstellingen in. En besparingen heb ik niet gezien.

Opmerkingen bij voorstel 1.12 Zelfbeheer stimuleren met Zeister Knopen

IAC-lid 4: Ik heb een Webinar gehad via Lionsclub Zeist , waarin o.a. uitleg werd gegeven over de Zeister Knoop.

Zitten toch nog al wat haken en ogen aan: er deden ruim een jaar na introductie meer bedrijven mee dan particulieren aan mee (ongeveer 2 maanden geleden 25 particulieren) , mogelijk is dit door de beperking dat je de Knopen ook weer snel moet uitgeven. Als je binnen een kort termijn de knopen niet weer uitgeeft, wordt er een bepaald percentage aan kosten afgeschreven van de app (waarop je tegoe staat en je de knopen uitgeeft/ontvangt). Voor de uitleg was ik enthousiast over het idee de Zeister Knopen, maar de uitlegtijdens de Webinar was voor mij aanleiding om de app niet te installeren.

IAC-lid 11: Is bekend wat de ondernemingen in Zeist vinden van de Knoop? In hoeverre is het promoten van de Knoop een taak voor de gemeente? Dit kost geld, ik vraag me af of het ook bespaart?

IAC-lid 19: Het promoten van de Zeister Knoop lijkt me een goed initiatief. Het lijkt me wel van belang dat ook voor mensen die buiten Zeist komen de mogelijkheid blijft bestaan om met geld te betalen. NB: Een idee voor stimulatie van de Zeister Knoop zou misschien kunnen zijn dat deze in sommige gevallen meer waard is.

IAC-lid 48: Bij de Zeister knopen zou ik toch altijd een keus willen hebben tussen Knopen en Euro's.

Opmerkingen bij voorstel 2.1 Mentale weerbaarheid

IAC-lid 19: Als de focus zal liggen op preventie en de beschikbare tools voor de jongeren, is mogelijk de gang naar het dure zorgcircuit niet nodig.

IAC-lid 20: Wat is hier het precieze voorstel? Educatie voor mentale weerbaarheid?? Hoe dan? Concreet?

Opmerkingen bij voorstel 2.4 Combineren Culturele Faciliteiten in het Centrum

IAC-lid 4: Aantal punten waar ik direct aan dacht bij dit op zich goede plan:

- De bereikbaarheid na centraliseren van de cultuuractiviteiten in centrum van Zeist ?
- Voor sommige wijken dan grote afstand (in km) tot de locatie en niet voor een ieder bereikbaar (bij avondactiviteiten: in donker op fiets of per bus naar locatie)
- Bereikbaarheid voor mensen die door mobiliteitsbeperkingen niet of fiets of bus naar locatie kunnen reizen.
- Afname mogelijkheid tot sociale cohesie/wijk/buurtgebeuren bij wegvallen van een cultuurpunt in een wijk
- Bij locatie in centrum: centrum heeft ook een woonfunctie. Komt er geen overlast voor omwonenden ?(geluid, hangjongeren buiten rond locatie, drukte met overal geparkeerde fietsen/brommers e.d.,

Opmerkingen bij voorstel 2.5 Mobiliteit Centrum en Slotlaan

IAC-lid 4: Hoe groter gebied dat autovrij is, hoe meer mensen met mobiliteitsbeperking (die met auto naar centrum moeten komen) belemmerd worden in bereikbaarheid van winkels en andere activiteiten in het centrum.

IAC-lid 19: N.a.v. de ongelukken die hebben plaatsgevonden met de nieuwe inrichting zou er een advies komen voor herinrichting. Mogelijk past dit voorstel in het plan. Misschien is het ook een optie om de slotlaan een deel van de dag gesloten te maken voor autoverkeer zoals in sommige andere plaatsen.

IAC-lid 20: Dit is een herhaling van wat afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Gaat in eerste instantie alleen maar geld kosten.

IAC-lid 37: Er moeten dan wel voldoende parkeerplaatsen zijn voor het centrum, want anders wil niemand buiten Zeist/in de buurt naar het centrum toe, omdat het te ver fietsen is.

IAC-lid 43: Op zich een goed idee, ik maak me wel zorgen over de bereikbaarheid van woningen voor minder mobiele mensen.

IAC-lid 44: Ik denk dat het voorstel op weerstand zal stuiten van omliggende wijken en winkeleigenaren. Voor de bevoorrading zijn zij afhankelijk van de Slotlaan. Het autoluw maken van de Slotlaan is een goed uitgangspunt, maar het volledig weren van auto's is mijns inziens niet haalbaar en onwenselijk.

Opmerkingen bij voorstel 2.6 Sport betrokkenheid

IAC-lid 4: Het is voor sportverenigingen zeer moeilijk om uit contributies ook nog groot onderhoud uit te voeren. Veel vrijwilligers worden als gebruikt als trainers, coaches, vervoer teams naar wedstrijden, barbemanning. Voor groter onderhoud is het moeilijker structureel vrijwilligers te vinden. Sponsoring door bedrijven gaat grotendeels of geheel naar teamkosten/materiaal kosten en trainers/coaches kosten voor

topteams. Risico van ontstaan achterstallig onderhoud lijkt me groot. Veel sport verenigingen kunnen mi niet bestaan zonder financiële ondersteuning van gemeentes.

IAC-lid 10: Zelfde opmerking als bij 2.02 plus dat veel verenigingen al op vrijwilligers drijven. Nog meer is naar mijn idee niet realistisch.

IAC-lid 19: Sport is een van de mogelijkheden voor preventie en daarmee ook een middel om de zorgkosten te verlagen, het voorstel klinkt alsof de gemeente nu een grote extra rekening bij sport neerlegt. Dit terwijl de verenigingen al vaak grotendeels door vrijwilligers wordt gerund. Alhoewel vrijwilligerswerk goede effecten heeft, weet ik niet of het gaat werken als het onderhoud van gebouwen nu ook wordt opgedrongen. Misschien zou de gemeente wel in overleg kunnen gaan met de verschillende sportverenigingen over de mogelijkheden om iets dergelijks van de grond te krijgen, bijvoorbeeld door de inrichting van een clubhuis mogelijk te maken.

IAC-lid 44: Kunnen onderhoudskosten juridisch worden afgewenteld op een sportverenigingen die geen eigenaar maar huurder is van een pand waar de sportactiviteiten plaatsvinden? Het huurrecht bestaat met name uit dwingendrechtelijke bepalingen. Daarin is bepaald dat de eigenaar als verhuurder nu eenmaal de lasten van het grootonderhoud op zich moet nemen. Dit kan mijns inziens niet contractueel worden uitgesloten. Ofwel dient de gemeente de gebouwen af te stoten, ofwel dient de gemeente het onderhoud van die gebouwen uit te voeren.

Opmerkingen bij voorstel 2.7 Sport stimulans

IAC-lid 10: Als ik dit voorstel goed begrijp is het idee om het onderhoud van de (sport)accommodaties door de verenigingen die gebruik maken van deze accommodatie te laten betalen. Ik vermoed dat dit onmogelijk is, of dat de tarieven om bij deze verenigingen te sporten zo hoog worden, dat nog maar weinig mensen lid zullen worden. Vereniging failliet en er zal veel minder gesport worden, terwijl er juist méér gesport zou moeten worden.

IAC-lid 19: Het idee van een sportpas scheen eerder goed te werken voor heel jonge kinderen: <https://www.zeistermagazine.nl/sportgroepen> . Ik vermoed wel dat het introduceren van een sportpas, de organisatie en de financiering (wie betaalt de deelnemende sportverenigingen) veel geld kost.

IAC-lid 20: Er bestaat toch al zoiets als een sportpas voor kinderen waarvan ouders geen sport kunnen betalen? Dit zal dan geen besparing opleveren eerder extra kosten.

Opmerkingen bij voorstel 3.1 Tiny Houses

IAC-lid 4: NB het verkeerde format en verkeerde bijlage is ingevoerd, dit is het begin voorstel dat later nog is aangepast en ook is doorgegeven, er ontbreekt nu punt 4 in het format en o.a. een stuk tekst over Tiny Houses op braakliggend terrein, welk terrein geen bouwbestemming heeft. Het eind advies (verder uitgewerkt/aangevuld format en aangepaste bijlage) is op 11 maart toegestuurd aan organisatie met verzoek het oude voorlopige voorstel hierdoor te vervangen.

IAC-lid 20: Wauw!

IAC-lid 25: Tiny Houses kunnen de woningnood zeker voor jongeren gedeeltelijk oplossen!

IAC-lid 26: Kan het voorstel in de zorg misschien nog uitgebreider toegepast worden, voorbeeld bij begeleid wonen.

Opmerkingen bij voorstel 3.2 Bekendheid van CJG-wijkteams vergroten

IAC-lid 20: Wellicht een idee om het idee wijkteam volledig te herzien gezien de vele voorstellen die 'zorg' betreffen.

IAC-lid 43: Erg goed initiatief om bekendheid te verbeteren. Ik heb wel één suggestie en één opmerking; Voor de bekendheid bij middelbare scholen, is het niet een idee om op een anonieme manier contact op te nemen met CJG? Ik kan mij voorstellen dat de drempel van jezelf bekend maken bij het CJG redelijk groot is, of dat er juist de twijfel is of je als middelbare scholier daar terecht kan. Mijn enige opmerking is dat ik niet helemaal snap waarom de ouderen in de supermarkt ingelicht moeten worden. In mijn beleving is het CJG vooral voor jongeren en diens ouders tenslotte.

Opmerkingen bij voorstel 3.3 Zeist on Air

IAC-lid 19: Dit plan vereist een goede, enthousiaste organisatie die bereidt is veel tijd te besteden om het project voor de eerste maal van de grond te krijgen. Een risico zou ook zijn dat het moeilijker is om bedrijven te vinden die mee willen werken gezien de financiële problemen die vele bedrijven nu hebben.

IAC-lid 44: Leuk voorstel! Je zou hiermee Zeist op de kaart kunnen zetten.

Opmerkingen bij voorstel 3.4 Grip op cijfers

IAC-lid 4: Let op: Er staat uitgaan van een groep met zelfde diagnose: een diagnose sec zegt niets over de ernst van de klachten, dus ook niets over de specifieke beperkingen/ergonomische belemmeringen, die al dan niet leiden tot noodzaak van verstrekken van voorzieningen.

Opmerkingen bij voorstel 3.6 Heldere en transparante toegang juiste ondersteuning

IAC-lid 20: Wederom een voorstel voor het anders organiseren van het uitgebreide pallet aan zorg dat de gemeente op dit moment aanbiedt. Wellicht een idee actieve leden van de IAC die hier een mening over hebben te vragen dit vraagstuk verder uit te werken. Dus na het ontbinden van de IAC een werkgroep opstarten in samenwerking met ambtenaren om hier vervolg aan te geven.

IAC-lid 25: Raakvlak met 3.8 (concept Austerlitz Zorgt)

Opmerkingen bij voorstel 4.1 Afkoppelen

IAC-lid 4: Als afkoppelen per straat/buurt georganiseerd wordt, kan hier subsidie door buurtvereniging aangevraagd worden bij het Hoog heemraadschap.

Bij hevige regens is afkoppeling en opvang in regenton onvoldoende qua opvang capaciteit.

IAC-lid 20: Wauw!

IAC-lid 22: Hemelwater reservoirs onder je terras en/of tuin vraagt ook onderhoud, maar is een erg interessante ontwikkeling! Voor de meeste particulieren een kostbare aangelegenheid, de gemeente kan dan niet voor iedereen een subsidie verlenen, wel minder rioolheffing.

IAC-lid 25: Goed over nagedacht!

IAC-lid 38: Top!

IAC-lid 43: Goed initiatief! Mijn enige zorg is dat in de bestrate delen van Zeist ontkoppelen juist tot overlast zou kunnen zorgen door het onvermogen van het regenwater goed de grond in te trekken. Hierom zou er wel goed gekeken moeten worden of het overal even goed kan of dat de focus meer op de watertonnen moet worden gezet in deze gebieden.

IAC-lid 45: Er zijn al veel buurt initiatieven zoals ook bij ons. Ben bereid vragen hierover te beantwoorden.

Opmerkingen bij voorstel 4.2 GFT Afval

IAC-lid 10: Als inwoner ben ik het hier niet mee eens. GFT afval verzamelen draagt bij (dacht ik) aan een duurzamer afvalbeleid in de gemeente. Inwoners worden nu gestimuleerd hun afval te scheiden. Dit minder ophalen zal mensen er toe bewegen het dan maar in de grijze bak te gooien, of zelfs in plantsoenen (zie ik in mijn buurt wel eens) of in het bos. Met de toenemende warmteperiodes in de zomer is minder GFT-afval ophalen geen goed idee. Er ontstaat stankoverlast en het zal meer ongedierte aantrekken (want in de GFT-bakken zullen maden ontstaan). Daarnaast heb ik als tuineigenaar (niet heel groot) in voor- en najaar al te weinig ruimte om al mijn GFT-afval kwijt te kunnen. Nóg een afvalbak in mijn tuin is simpelweg qua ruimte niet mogelijk (er staan er inmiddels vier).

IAC-lid 11: Op zich een goed idee. Wij hebben echter in de tuin-tijd zeker elke twee weken de GFT klike vol. Dus in perioden waarin mensen in de tuin werken minimaal eens in de 2 weken. Vraag: wat was de besparing afgelopen zomer? Wij hadden echt wel meer maden in de GFT klike, er was begrip voor omdat dit vanwege corona was. Maar in gewone tijd verwacht ik wel klachten. Zeker omdat we betalen voor afval.

IAC-lid 25: Zelf composteren aantrekkelijk maken!

IAC-lid 31: Ja super mooie besparing. let wel dat er veel stank overlast komt door in de zomer (met warme dagen) minder vaak te komen legen. kom dan ook met de opmerking in overleg met burens gebruik te maken van elkaars container. nog een extra container, wie zit daar op te wachten?? even met eigen ervaring een paar keer erg blij te zijn eindelijk gelege te zijn van alle tuinafval wat maar een paar keer is. Voor die paar keer is een extra stank container niet op zijn plek als oplossing. ik mis hier echt een risico van veel ontevreden inwoners. wat zijn de alternatieven? NEE niet in de zomer minder vaak legen

IAC-lid 43: Op zich helemaal eens met dit voorstel, maar ik denk wel dat er gekeken moet worden per gebied in Zeist of dit haalbaar is. Sommige delen zijn tenslotte enorm bebost en ik weet niet of dit onnodig tot overlast zou kunnen zorgen. Daarbij denk ik dat de klachten m.b.t. Corona juist nog meevallen, omdat mensen het begrip er voor hebben.

IAC-lid 44: Interessant voorstel!

Waarom is ervoor gekozen om dit te beperken tot gft? wellicht dat overige afvalsoorten ook minder opgehaald kunnen worden?

Opmerkingen bij voorstel 4.3 Belasten ophalen grof vuil

IAC-lid 6: Ik ben persoonlijk eens met dit voorstel maar woon dus in Noord en daar zal het niet haalbaar zijn ook niet als er gehandhaafd wordt door BOA met kosten, deze kan men vaak niet betalen...maar wel met voorstel eens.

IAC-lid 11: Hoeveel kost het grof vuil de gemeente nu? Is de afvalstoffenheffing niet genoeg om de kosten te dekken? Wat betekent dit voorstel voor de afvalstoffenheffing?

Opmerkingen bij voorstel 4.4 Afschaffen extra zomerinzameling GFT

IAC-lid 10: Wat een vreemde redenatie: "Uit het feit dat afgelopen jaar de extra zomerinzameling ook niet door kon gaan door corona blijkt dat de extra rondes GFT inzameling geen extra GFT opleveren. Het zou dus gezien kunnen worden als een servicemaatregel die niet noodzakelijk is en dus makkelijk afgeschaft kan worden om geld te besparen, zonder grote gevolgen voor de leefomgeving." De aanwezigheid van een wereldwijd virus heeft inwoners doen afzien van klagen en juist begrip te tonen. Maar dat wil niet zeggen dat daaruit de conclusie kan worden getrokken dat dit dus geen extra GFT afval oplevert en dat deze maatregel na afloop van de Coronacrisis dus gecontinueerd kan worden. Als Zeist inwoners wil verleiden tot het scheiden van hun afvalstromen, dan zal dat gefaciliteerd moeten worden, en niet ontmoedigd.

IAC-lid 11: Is de afvalstoffenheffing niet genoeg om de kosten van het wekelijkse gft ophalen te dekken? Naast stank hadden we ook maden. Wellicht afvalstoffenheffing omhoog als de kosten hoger zijn dan de inkomsten?

IAC-lid 19: Op bepaalde momenten in het jaar is er heel veel snoeiafval en dat is moeilijk weg te werken bij het ophalen eens per 2 weken. Een mogelijkheid zou kunnen zijn om de termijn van extra inzameling van GFT te verkorten tot bijv. een paar weken na de zomer.

IAC-lid 31: Kijk de corona tijd is natuurlijk een mooie tijd om het verschil in opbrengst van het afval te vergelijken, want is juist nu deze corona periode zijn veel mensen thuis en gaan met het huis / tuin bezig. wel vind ik bij zo'n drastische verandering van in een keer naar in de zomer maar naar 1 x per 4 weken te gaan geen oplossing en zie ik eerder als totaal averechts gaan. kom dan met duidelijke punten vooral feiten en met oplossingen voor de mogelijke klachten zoals de stank overlast. En ook bij deze oplossingen dan ook logisch na te denken of het wel voor ieder een oplossing is en ook dit met feiten te onderbouwen voor begrip.

IAC-lid 43: Zoals aangegeven bij andere voorstel, ik vind het een prachtig plan maar ik denk wel dat er gekeken moet worden of dit mogelijk is in alle gebieden m.b.t. bebossing e.d.

IAC-lid 44: zie opmerking bij 4.02

Opmerkingen bij voorstel 4.5 Afschaffen zomeravondopenstelling recyclingstation

IAC-lid 11: Prima voorstel lijkt me.

IAC-lid 20: Wanneer de gemeente besluit 1 van de andere voorstellen m.b.t. afvalverzameling in te voeren (belasten grof vuil, afschaffen zomerinzameling) dan is het wellicht een idee om juist de openstelling van het recyclingstation te vergroten:-)

Opmerkingen bij voorstel 4.6 Composter

IAC-lid 22: Zelf composteren aanmoedigen door een compost vat/kliko aan de bewoners te geven/of met korting, daarnaast minder GFT ophalen. Denk dat bij mij de GFT kliko hooguit 2x in het jaar aan de weg staat. Mogelijk zal men 1x in de maand i.p.v. 2x in de maand de GFT ophaal dienst geschieden.

IAC-lid 43: Wederom leuk voorstel! Ik zou alleen willen toevoegen; Is het niet een idee om per gebied composteerbakken aan te bieden? Met de ingang van de klike voor plastic afval kan ik me voorstellen dat mensen niet op nóg een klike zitten te wachten specifiek om te composteren.

Opmerkingen bij voorstel 4.7 Minder bladblazen

IAC-lid 4: Veel blad/natte bladerophoppingen op straat en stoep hebben ook consequenties voor de (verkeers-) veiligheid: uitglijden/vallen met fiets of te voet. Hoe zit het in deze met de wettelijke aansprakelijkheid van de gemeente bij dit soort ongevallen.

IAC-lid 5: Op verzoek van de rekencommissie hebben we ons voorstel nog aangescherpt. Dit wordt voor 22 maart nog terug gestuurd.

IAC-lid 20: Aanvullend risico bij kanten minder vaak maaien: verkeersongevallen nemen toe ivm afnemen zicht.

IAC-lid 22: Minder bladblazen is zeker mogelijk, maar veiligheid staat voorop! Zelf veeg ik ook de stoep en haal het onkruid tussen de tegels weg voor ons huis, dit alleen al het aangezicht van ons huis en omgeving te verbeteren. Zelfs zwerf vuil of Mc Donalds service wat uit de auto's gegooit wordt, wordt wel eens opgeruimd. Maar zeker een goed voorstel!

IAC-lid 43: Ik zou proberen de burger er vooral bij te betrekken, als bladblazen zoveel benzine kost en dit beter bekend is denk ik dat veel meer mensen mee zouden helpen met opruimen van blad!

IAC-lid 44: Goed voorstel. echter, met name de gevolgen voor verkeersveiligheid onderzoeken (fietsers, bromfietsers etc. die kunnen uitglijden).

Opmerkingen bij voorstel 4.8 Sleutel tot succesvolle doorstroming

IAC-lid 44: Goed uitgewerkt voorstel. echter, zoals ook hierboven uiteengezet, zullen projectontwikkelaars minder snel geneigd zijn projecten uit te voeren. met andere woorden: te grote inmenging in de vrije markt economie (ook al is deze terecht gezien de huidige woningnood).

Opmerkingen bij voorstel 4.10 Kringloopwinkel bouwmaterialen

IAC-lid 10: Een heel goed idee! Maar dan moeten we een goede manier bedenken dat kopen bij deze kringloop beter/ voordeliger / handiger is dan bij een Gamma of Praxis.

IAC-lid 20: Ik weet niet of dit direct een besparing op gaat leveren maar je zou doormiddel van een soort marktplaats op de gemeentesite hier wel veel kunnen betekenen als het gaat om duurzaamheid.

IAC-lid 38: Ja!

IAC-lid 44: Eventueel als volgt aanvliegen: wanneer grof afval wordt opgehaald, de inwoner vragen te sorteren zodat bruikbare bouwmaterialen direct naar de kringloop gaan.

Opmerkingen bij voorstel 4.11 Opnieuw invoeren hondenbelasting

IAC-lid 2: Zie 5.03: Risico's. Gelden worden gebruikt voor andere investeringen zoals in het verleden al is gebeurd.

IAC-lid 4: Rechts ongelijkheid?

- Vele huishoudens hebben ook 1 of meerdere katten, die buiten los lopen en overal hun behoeftes doen.
- Honden belasting heffen kan voor burgers met minimum inkomen een belemmering zijn om een hond te houden, terwijl een hond zorgt voor verbetering van gezondheid (wandelen/bewegen) en sociale cohesie (samen wandelen met straat/buurtgenoten die ook hond hebben)

IAC-lid 27: Aan het voorstel om hondenbezitters op te laten draaien voor de tekorten van de gemeente en/of dierenwelzijn te bevorderen en/of de straatverlichting aan te passen bij deze de volgende aanvullingen:

Bij de "effecten op de samenleving"

In voorstel 5.3 wordt genoemd dat mensen zich ergeren aan hondenbezitters vanwege de hondenpoep. Ik neem aan dat hun ergernis zich met name richt tegen de hondenbezitters die hun hond zich laten poepen in openbare gebieden en dat dan niet opruimen. Ook ik erger me daar aan op de dagelijkse wandelingen met mijn hond. Maar het manco bij dit voorstel is dat ik en bijna alle andere hondenbezitters worden weggezet als overlastgevers. Zulke generalisaties passen niet bij goed bestuur omdat het op willekeur berust.

Die willekeur treft je ook aan in de suggestie om de hondenbezitter aan te spreken om het welzijn van alle dieren te bevorderen (voorstel 5.1). Die willekeur bereikt zelfs de hoogte van de straatlantaarn om de hondenbelasting aan te wenden voor verduurzaming van de straatverlichting (voorstel 4.12 en 4.13)

Ongewenste inkomenseffecten omdat lagere inkomensgroepen harder getroffen zullen worden.

Het innen van en controle op de hondenbelasting zal een zeer schadelijk effect op de samenleving hebben. De privacy inbreuk van het aanbellen en afluisteren bij elke voordeur in Zeist moeten we niet willen. Ook wil je als gemeente er toch niet verantwoordelijk voor zijn dat mensen zich (moeten) verlagen tot zulk mensonterend werk!

Bij mogelijke risico's:

Het is te verwachten dat bij invoering van hondenbelasting de overlast van hondenpoep meer dan zal verdubbelen. Immers de groep die nu al lak heeft aan de fatsoensregels zal worden aangevuld met mensen die zeggen de ze hun hond dan overal kunnen laten poepen omdat ze toch betalen voor het opruimen.

IAC-lid 37: Ik ben van mening dat de hondenpoepzakjes dan wel moeten blijven worden verstrekt! Er moeten ook meer uitlaatsplekken komen midden in een woonwijk; stukken gras naast de weg is niet voldoende.

IAC-lid 38: Zeker nodig!

Opmerkingen bij voorstel 4.12 Verduurzaming openbare verlichting

IAC-lid 10: Ik vind dit een erg sympathiek voorstel. Verduurzaming is noodzakelijk. Het vroeg meten van luchtvochtigheid om gladheid te kunnen voorspellen en het inspelen op de demografie vind ik geweldig klinken. Het enige is dat het niet goed voelt om daarvoor de hondenbelasting te verhogen. Dan betalen dus alleen hondenbezitters hiervoor. Zou een andersoortige belasting gebruikt, of in het leven geroepen kunnen worden? Bv op een activiteit die juist verduurzaming tegenwerkt? bv een milieuzone in het centrum instellen voor oudere auto's (zoals in Utrecht al een feit is).

IAC-lid 37: Lantaarnpalen dienen tegen de avond/vroeg in de ochtend om-en-om te worden aangezet, zodat er 50% minder stroom wordt verbruikt.

Niet gerelateerd aan dit specifieke voorstel, maar toch ook belangrijk als het gaat om verlichting:

In sociale huurwoningen de verlichting uitzetten in de avond/nacht en bewegingssensoren instellen om het onnodig stroomverbruik terug te dringen (kost de bewoners nu heel veel geld!).

Opmerkingen bij voorstel 4.13 Wonen OZB_WOZ

IAC-lid 19: De financiële gevolgen van de coronacrisis zijn vermoedelijk nu nog niet te overzien. Zou een aandachtspunt kunnen zijn bij het bekijken van evt. maatregelen.

IAC-lid 44: Mensen die huizen boven de EUR 600k bezitten, betalen ook al meer belasting vanwege hun hogere inkomen. zij dragen daarmee al reeds meer bij aan de samenleving.

Opmerkingen bij voorstel 4.14 Tiny Houses en hoogbouw

IAC-lid 19: Qua Tiny Houses heeft de themagroep zorg en ondersteuning hier ook een plan voor gemaakt waarbij meerdere doelen worden bereikt. Klinkt als iets om samen op te pakken.

Opmerkingen bij voorstel 4.15 Transformatie Project 1

IAC-lid 19: Het is mij niet helemaal duidelijk hoe het plan moet worden uitgevoerd: vraagt de gemeente aan het vastgoedbedrijf om z'n leegstaande pand om te bouwen en vervolgens onder te verhuren aan jongeren, starters en mensen met bedrijfje aan huis? Goed idee, maar jongeren en starters leveren wel minder huur op. Er zal dus gekeken moeten worden hoe vastgoedbedrijven kunnen worden gestimuleerd om dit te bewerkstelligen.

Opmerkingen bij voorstel 4.16 Transformatie Project 2

IAC-lid 19: Levensloopbestendigheid en mogelijkheid tot splitsen zal mogelijk ook wel de sociale cohesie vergroten en druk op de zorg kunnen verlagen. Mogelijkheid tot uitbreiding zou wel problemen kunnen geven met de burens die hier last van zouden kunnen krijgen. En een mantelzorgwoning in de tuin zou misbruikt kunnen gaan worden voor andere doeleinden en er gaat groen/waterafvoer verloren, dus daar zou een goed plan voor moeten komen.

Opmerkingen bij voorstel 4.17 Transformatie Project 3

IAC-lid 4: Dit sluit ook aan bij sociale cohesie item: Tiny Houses en gecombineerde woonvormen

IAC-lid 44: Ik ben faliekant tegen dit voorstel. Er zijn momenteel diverse projecten binnen de gemeente Zeist, waarbij nieuwe wijken soms worden "volgebouwd" en in bepaalde gevallen worden oude panden gesloopt en komen woningen ervoor in de plaats terug. Dat zorgt voor een weinig divers aanbod in het soort gebouw binnen de gemeente. Om te voorkomen dat Zeist "inlevert" aan karakter en historie zouden de villa's waar het om gaat moeten worden beschermd en behouden, en dienen zij dus niet plaats te maken voor of gewijzigd te worden in woningen. Op dit moment valt namelijk al op dat door de vraag naar woningen, het aantal woonwijken in rap tempo toeneemt en de balans tussen woningen en historische panden langzaam maar zeker verstoord raakt. Dat is doodzonde en komt de diversiteit binnen de wijken niet ten goede! Met name de afwisseling tussen monumentale panden, groen en woonwijken is wat Zeist zo mooi maakt en Zeist haar allure geeft. Dat zou wat mij betreft gekoesterd en beschermd moeten worden. Wat we kunnen doen om de leegstand van de (kantoor)villa's tegen te gaan, is het op enige wijze exploiteren van die panden zodat het publiek ervan kan genieten (denk aan het Slot).

Opmerkingen bij voorstel 5.1 Dierenwelzijn

IAC-lid 28: Aan het voorstel om hondenbezitters op te laten draaien voor de tekorten van de gemeente en/of dierenwelzijn te bevorderen en/of de straatverlichting aan te passen bij deze de volgende aanvullingen:
Bij de "effecten op de samenleving"

In voorstel 5.03 wordt genoemd dat mensen zich ergeren aan hondenbezitters vanwege de hondenpoep. Ik neem aan dat hun ergernis zich met name richt tegen de hondenbezitters die hun hond zich laten poepen in openbare gebieden en dat dan niet opruimen. Ook ik erger me daar aan op de dagelijkse wandelingen met mijn hond.

Maar het manco bij dit voorstel is dat ik en bijna alle andere hondenbezitters worden weggezet als overlastgevers. Zulke generalisaties passen niet bij goed bestuur omdat het op willekeur berust.

Die willekeur treft je ook aan in de suggestie om de hondenbezitter aan te spreken om het welzijn van alle dieren te bevorderen (voorstel 5.01)

Die willekeur bereikt zelfs de hoogte van de straatlantaarn om de hondenbelasting aan te wenden voor verduurzaming van de straatverlichting (voorstel 4.12 en 4.13)

Ongewenste inkomenseffecten omdat lagere inkomensgroepen harder getroffen zullen worden.

Het innemen van en controle op de hondenbelasting zal een zeer schadelijk effect op de samenleving hebben.

De privacy inbreuk van het aanbellen en afluisteren bij elke voordeur in Zeist moeten we niet willen. Ook wil je als gemeente er toch niet verantwoordelijk voor zijn dat mensen zich (moeten) verlagen tot zulk mensonterend werk!

Bij mogelijke risico's:

Het is te verwachten dat bij invoering van hondenbelasting de overlast van hondenpoep meer dan zal verdubbelen. Immers de groep die nu al lak heeft aan de fatsoensregels zal worden aangevuld met mensen die zeggen dat ze hun hond dan overal kunnen laten poepen omdat ze toch betalen voor het opruimen.

IAC-lid 44: In aanvulling hierop: de kinderboerderij heeft een eenmalige investering om zo aantrekkelijker te worden voor jonge gezinnen. zie in dit verband het succes van Blik & Burgers. de behoefte om samen met kinderen laagdrempelig iets te ondernemen is aanwezig. echter de omgeving en de voorzieningen moeten wel van deze tijd zijn.

Opmerkingen bij voorstel 5.2 Besparing DHW

IAC-lid 22: Het kan hier mogelijk zijn dat jongeren meer gaan "indrinken" waardoor nog steeds, door drank baldadigheid optreedt. Echter onder de 18 jaar is het moeilijk, alcoholische dranken te krijgen, maar vrienden/broers zussen die ouder zijn weer wel. Beetje eigen ervaring, oudere broer mag "meer", en "helpt" jongere broer. Maar hoe is dit te beperken?

Opmerkingen bij voorstel 5.3 Herinvoering hondenbelasting

IAC-lid 2: Hier kunnen de kosten van het wettelijke deel van de gemeente verkregen worden.

IAC-lid 4: Er is nog een voorstel met als onderwerp hondenbelasting: daar heb ik al deze opmerking bij geplaatst. Rechtsongelijkheid:

- Vele burgers hebben 1 of meerdere katten, die veel buiten rond lopen daar hun behoeftes doen, Ongecontroleerd, zonder opruimplicht, terwijl vele hondenbezitters maken gebruik van poepzakjes en de behoeftes van hun hond opruimen.
- Bij invoering hondenbelasting kunnen bewoners met minimum inkomen/bijstand niveau / schuldsanering geen hond meer houden. Ze kunnen deze kosten niet betalen, terwijl bezit van een hond mentaal en lichamelijk bijdraagt aan gezondheid van de eigenaar (meerdere keren per dag bewegen door uitlaten van de hond en sociale contacten met andere hondenbezitters in de buurt)

IAC-lid 11: Om hondenbezitters niet tegen te krijgen: maak hoogte belasting gelijk aan de kosten die de gemeente heeft.

IAC-lid 19: In verschillende andere voorstellen wordt de hondenbelasting ingezet om kosten te dekken.

IAC-lid 28: Aan het voorstel om hondenbezitters op te laten draaien voor de tekorten van de gemeente en/of dierenwelzijn te bevorderen en/of de straatverlichting aan te passen bij deze de volgende aanvullingen:

Bij de "effecten op de samenleving"

In voorstel 5.03 wordt genoemd dat mensen zich ergeren aan hondenbezitters vanwege de hondenpoep. Ik neem aan dat hun ergernis zich met name richt tegen de hondenbezitters die hun hond zich laten poepen in openbare gebieden en dat dan niet opruimen. Ook ik erger me daar aan op de dagelijkse wandelingen met mijn hond. Maar het manco bij dit voorstel is dat ik en bijna alle andere hondenbezitters worden weggezet als overlastgevers. Zulke generalisaties passen niet bij goed bestuur omdat het op willekeur berust.

Die willekeur treft je ook aan in de suggestie om de hondenbezitter aan te spreken om het welzijn van alle dieren te bevorderen (voorstel 5.01)

Die willekeur bereikt zelfs de hoogte van de straatlantaarn om de hondenbelasting aan te wenden voor verduurzaming van de straatverlichting (voorstel 4.12 en 4.13)

Ongewenste inkomenseffecten omdat lagere inkomensgroepen harder getroffen zullen worden.

Het innen van en controle op de hondenbelasting zal een zeer schadelijk effect op de samenleving hebben .

De privacy inbreuk van het aanbellen en afluisteren bij elke voordeur in Zeist moeten we niet willen. Ook wil je als gemeente er toch niet verantwoordelijk voor zijn dat mensen zich (moeten) verlagen tot zulk mensonterend werk!

Bij mogelijke risico's:

Het is te verwachten dat bij invoering van hondenbelasting de overlast van hondenpoep meer dan zal verdubbelen. Immers de groep die nu al lak heeft aan de fatsoensregels zal worden aangevuld met mensen die zeggen de ze hun hond dan overal kunnen laten poepen omdat ze toch betalen voor het opruimen.

IAC-lid 31: Toevoeging risico's: dat hondeneigenaren niks meer opruimen want ja daar betaal je toch hondenbelasting voor.. ook hierbij weer, kom met feiten direct bij een besluit en deel deze tegelijk. er heerst ontzettend veel overlast over hondenpoep op de stoep of daar waar het niet hoort te zijn, dit is altijd meer in de winter najaar dan de rest van het jaar omdat er dan overal bladeren liggen en de honden het verschil niet herkennen. komen we weer, bladeren blazen. natuurlijk is deze reden niet overal te pas. misschien op bijv. facebook delen dat de hondenpoepzakjes gratis te verkrijgen zijn als extra herinnering wat hopelijk ook bij helpt. ligt er al wat in zicht dan wordt het voor de volgende makkelijker ook te laten liggen. dus doe er een mooie slogan bij. ging over een extra risico, ik zou deze er wel bij mee nemen. maar over de klachten die worden benoemd daar kan echt nog wel meer (kosteloos) aan bij gedragen worden. berichtje op facebook kan ook een erg groot bereik hebben. het is toch niet voor niks ingetrokken. Het is tegenwoordig erg hip om een inzamelingsactie te houden. dit kan natuurlijk heel goed voor de kinderboerderij en het dierentehuis. dat moet los staan van de opbrengsten hier uit

IAC-lid 37: Is het laten opruimen van hondenpoep door de gemeente niet duurder dan de opbrengst van de hondenbelasting? Goed dat de hondenpoepzakjes blijven, want anders ruimt niemand de poep meer op.

IAC-lid 43:

1. Als hondenbelasting weer wordt ingevoerd, moet dit ook gebeuren van katten en paarden (en andere dieren die voor ontlasting in de openbare ruimte zorgen)
2. Voor veel mensen met een lager inkomen is een hond een fantastische motivator, ik vind een vast bedrag per hond te kort door de bocht en er zou gekeken moeten worden naar inkomensafhankelijke of anderzijds relatieve belasting. De kosten die daar ten gevolge zijn kunnen helaas er wel voor zorgen dat er daardoor weinig tot geen winst is.

Opmerkingen bij voorstel 5.4 Inzet Boa's

IAC-lid 19: Het controleren van fietsers en boetes uitdelen klinkt als handhaving?
Ligt de besparing misschien ook in het feit dat boa's werk van de politie overneemt?

Opmerkingen bij voorstel 5.5 Energiebesparing brandweerkazerne

IAC-lid 2: Niet genoemd in het voorstel zijn toepassing van zonnepanelen.

Opmerkingen bij voorstel 5.6 Privatisering in veiligheid

IAC-lid 19: Interessant onderwerp, maar niet echt een voorstel.

IAC-lid 44: Ik volg de strekking van het voorstel, maar niet duidelijk welke stappen er gezet moeten worden. wel een algemene opmerking hierover: kan privatisering van veiligheid niet ertoe leiden dat mensen het recht sneller in eigen handen zullen nemen?

Opmerkingen bij voorstel 5.7 Privatisering openbaar groen

IAC-lid 10: Dit zal leiden tot een enorme 'vertegeling' van de gemeente. Het openbare groen zorgt juist voor behoud van groen in de gemeente. Een optie kan zijn om dergelijk groen te koop aan te bieden onder voorwaarde dat het onbebouwd en onverhard blijft.

Opmerkingen bij voorstel 5.8 Fietsstaat, auto te gast

IAC-lid 31: Heel goed punt! als zin van auto te gast. wel vraagt dit om veel verandering en een hoog kostenplaatje. maar wat levert het op, een stuk veiliger en misschien nog meer dan dit? hoe kijken de huiseigenaren in deze betreffende straat hier naar? kom je er ook met alleen bebording? woonerf 15 km? en dan betreft de rotonde met het bord achter elkaar (auto fiets), waarom staat deze niet aan alle kanten aangegeven? daar een stuk straat wel met kleur duidelijker aan te geven.

IAC-lid 37: Misschien het aanbrengen van fluorescerende (gekleurde) verf om het nog beter fietspad aan te geven op de weg? Of het verlichten van fietspaden (zoals in Eindhoven), dit kan zonder energie te gebruiken. Het verlichte fietspad is gemaakt van synthetisch materiaal. Overdag neemt het zon op en 's nachts kan het tot wel 10u licht geven: <https://www.thisiseindhoven.com/nl/locaties/1825668608/van-gogh-roosegaarde-fietspad>. Of als je op zo'n modern fietspad rijdt, gaan de led'jes aan, als je erlangs fiets (dit is voor buiten het centrum). Het voordeel is dat er ook minder lantaarnpalen nodig zijn (één van de vorige voorstellen), en dat het veiliger is om te fietsen in het donker.

Opmerkingen bij voorstel 5.9 Wegafsluitingen door paaltjes

IAC-lid 21: Zie mijn eerdere opmerking

IAC-lid 43: Ik ben er helemaal voor om delen van Zeist veiliger en vriendelijker voor de fietser te maken, daarentegen vind ik het plaatsen van paaltjes waar dit niet al in het bestemmingsplan zat enigszins gevaarlijk, voor bijvoorbeeld bereikbaarheid van ambulances e.d.

Opmerkingen bij voorstel 5.10 Onkruidbestrijding samen met bewoners

IAC-lid 19: Er zijn een paar andere voorstellen die ook gaan over het onderhouden van groen door bewoners. Suggestie is om deze allemaal samen te nemen en er 1 plan van te maken.

Opmerkingen bij voorstel 5.11 Zeist en haar auto's

IAC-lid 4: Cave mensen die slecht ter been zijn/ernstige inspanningsbeperking hebben en van auto afhankelijk zijn om in centrum bij winkels of andere faciliteiten te komen.

IAC-lid 11: Prima voorstel, ook in het kader van stimuleren gezonde mobiliteit!

IAC-lid 21: Zie mijn eerder gedane opmerking

IAC-lid 31: Door het meer verhogen van het op straat parkeren t.o.v. het parkeren in de parkeergarages zou dit een trigger kunnen zijn om in de garages te gaan staan. (of het parkeren in verderop gelegen wijken) je benadeeld wel heel erg de bewoners die er al wonen.
nog duurder maken komt uit op nog legere garages.

IAC-lid 32: Als inwoner van het centrum zeg ik dan: willen we nog meer leegstand in onze winkelstraten/-gebieden? Zeist is geen Utrecht, is meer een groot dorp. Maandelijks E60,-- voor 7 dagen per week 24 uur per dag toegang tot een parkeergarage vind ik voor het dorp een passend tarief.

IAC-lid 43: Het verhogen van de kosten voor vergunning en abonneementhouders vind ik vrij extreem. Hierdoor wordt het centrum minder aantrekkelijk om te wonen.
Ik ben er zeker voor om parkeerkosten enigszins te verhogen voor bezoek, binnen bepaalde maten om niet al het verkeer in fietsverkeer om te zetten en de bereikbaarheid voor minder mobiele bezoekers aangenaam blijft.

IAC-lid 44: Helder voorstel. ik kan me erin vinden. echter, tegelijkertijd leidt dit mogelijk tot nog minder bezoekers van buiten Zeist wat weer een negatief is voor de winkelstraten.

Opmerkingen bij voorstel 5.12 Own your future

IAC-lid 4: Werden in de lokale krant voor een der project eerder geen mensen / vrijwilligers gevraagd? Er is ook aantal jaar in samenwerking met middelbare scholen een soort beurs (kraampjes met studierichting/beroepen met uitleg door professionals die in dat beroep werkzaam waren) gehouden. 2 serviceclubs (sorooptimisten Zeist en Quota Zeist) werkten daar toen aan mee.

IAC-lid 19: Dit lijkt me iets dat groter kan worden opgepakt (dus niet alleen in Zeist). De kosten kunnen dan verdeeld worden en er is ook een groter netwerk van ervaringsdeskundigen.

IAC-lid 20: Mooi!!!

IAC-lid 37: Dit vind ik een heel goed idee! Breng het alleen wel onder de aandacht bij de jongeren door bijvoorbeeld mensen uit de jongerenraad te vragen of zij het willen delen op Snapchat en Instagram.

Opmerkingen bij voorstel 5.13 Wijkgericht werken – naar impact gestuurde inzet

IAC-lid 6: Dit format is ook een combinatie van de volgende formats, 1.6, 2.1, 3.2, 3.6, 3.8, 6.2, 6.3 en 5.13

IAC-lid 19: Het idee klinkt goed. Wel belangrijk is dat het geld ook daadwerkelijk goed besteed wordt en dat dit terug te zien is in de cijfers.

Opmerkingen bij voorstel 6.1 Preventie

IAC-lid 19: Dit voorstel heeft overeenkomsten met het voorstel over het monitoren van voorzieningen in themagroep zorg en ondersteuning, mogelijk is e.e.a. te combineren.

IAC-lid 37: Gen Z is de meeste eenzame generatie, kan hier ook geen vragenlijst + plan voor worden gemaakt?

Opmerkingen bij voorstel 6.3 Verhoging WOZ/OZB

IAC-lid 11: Omdat de gemiddelde WOZ waarde absoluut gezien hoog is, vrees ik dat draagvlak voor verhogen van de WOZ waarden onder de bevolking laag is. Hoe is de gemiddelde vraagprijs bepaald? Kan het zijn dat vooral duurdere woningen hierin meetellen omdat die vooral zijn verkocht? Recent weer nieuwe WOZ waarden gekomen, geldt conclusie dat deze gerelateerd aan de vraagprijs nog steeds laag zijn?

IAC-lid 19: Er zijn andere voorstellen die ook over de WOZ en OZB gaan. Suggestie is om deze samen te nemen om tot een goede afweging te komen.

IAC-lid 42: Zoals al eerder opgemerkt: Heb ik nou zitten slapen alle Zoom meetings? In mijn beleving hebben wij het alleen in de laatste bijeenkomst kort gesproken over de OZB. Hoe kan het zijn dat dit nu ook een tweede maal naar voren komt? Storend dat dit zo terugkomt.

IAC-lid 44: Mocht ozb worden verhoogd dan zou dit geleidelijk moeten plaatsvinden.

